KPSS
MEB-AGS
ALES
DGS
TYT

AYAS KİTAP KIRTASİYE
Tel: 353 22 10 • WhatsApp: 0533 960 00 85 • Rampalı Çarşı No:1/A KONYA

AKTÜEL PARAGRAF SORU BANKASI

TAMAMI ÇÖZÜMLÜ

ÖSYM'nin soru kökleri
Soyut ve bilimsel paragraflar

YouTube videolarına ulaşmak için kodu tara!

BERK EKİCİ

İNDEKS AKADEMİ

KPSS
MEB-AGS
ALES
DGS
TYT

AYAS KİTAP KIRTASİYE
Tel: 353 22 10 • WhatsApp: 0533 960 00 85 • Rampalı Çarşı No:1/A KONYA

AKTÜEL PARAGRAF SORU BANKASI

TAMAMI ÇÖZÜMLÜ

ÖSYM'nin soru kökleri
Soyut ve bilimsel paragraflar

YouTube videolarına ulaşmak için kodu tara!

BERK EKİCİ

İNDEKS AKADEMİ

AKTUEL
PA
RAG
RAF

İÇİNDEKİLER

Paragrafta Kısa Taktikler 1

Metnin Dili ve Anlatımında Seçenekleri Dolduran Kavramlar 6

Test 1 Anlatım Biçimleri ve Düşünceyi Geliştirme Yolları - Metnin Dili ve Anlatımı - I 10
Çözümleri 12

Test 2 Anlatım Biçimleri ve Düşünceyi Geliştirme Yolları - Metnin Dili ve Anlatımı - II 13
Çözümleri 15

Test 3 Anlatım Biçimleri ve Düşünceyi Geliştirme Yolları - Metnin Dili ve Anlatımı - III 16
Çözümleri 18

Test 4 Anlatım Biçimleri ve Düşünceyi Geliştirme Yolları - Metnin Dili ve Anlatımı - IV 19
Çözümleri 21

Test 5 Anlatım Biçimleri ve Düşünceyi Geliştirme Yolları - Metnin Dili ve Anlatımı - V 22
Çözümleri 24

Test 6 Paragrafta Anlatım Nitelikleri - I 25
Çözümleri 28

Test 7 Paragrafta Anlatım Nitelikleri - II 29
Çözümleri 31

Test 8 Paragrafta Yapı - Paragrafı İkiye Bölme - I 32
Çözümleri 34

Test 9 Paragrafta Yapı - Paragrafı İkiye Bölme - II 35
Çözümleri 37

Test 10 Paragrafta Yapı - Paragrafı İkiye Bölme - III 38
Çözümleri 40

Test 11 Paragrafta Yapı - Paragrafta Akış Bozan Cümle - I 41
Çözümleri 43

Test 12 Paragrafta Yapı - Paragrafta Akış Bozan Cümle - II 44
Çözümleri 46

Test 13 Paragrafta Yapı - Paragrafta Akış Bozan Cümle - III 48
Çözümleri 50

Test 14 Paragrafta Yapı - Paragraf Oluşturma - I 52
Çözümleri 54

Test 15 Paragrafta Yapı - Paragraf Oluşturma - II 56
Çözümleri 58

Test 16 Paragrafta Yapı - Paragraf Oluşturma - III 60
Çözümleri 62

Test 17 Paragrafta Yapı - Paragrafta Yer Değiştirme - I 64
Çözümleri 66

Test 18 Paragrafta Yapı - Paragrafta Yer Değiştirme - II 68
Çözümleri 70

Test 19 Paragrafta Yapı - Paragrafta Yer Değiştirme - III 72
Çözümleri 74

Test 20 Paragrafta Yapı - Paragrafa Cümle Ekleme - I 76
Çözümleri 78

Test 21 Paragrafta Yapı - Paragrafa Cümle Ekleme - II 80
Çözümleri 82

Test 22 Paragrafta Yapı - Paragrafta Boşluk Tamamlama - I 83
Çözümleri 86

Test 23 Paragrafta Yapı - Paragrafta Boşluk Tamamlama - II 87
Çözümleri 90

Test 24 Röportaj-Mülakat Soruları - I 92
Çözümleri 94

Test 25 Röportaj-Mülakat Soruları - II 95
Çözümleri 97

İNDEKS AKADEMİ
youtube/indeksakademi

AKTÜEL PARAGRAF

İÇİNDEKİLER

Test 26 Paragrafta Konu-Başlık 98
Çözümleri 100

Test 27 Paragrafta Ana Düşünce - I 101
Çözümleri 103

Test 28 Paragrafta Ana Düşünce - II 104
Çözümleri 107

Test 29 Paragrafta Ana Düşünce - III 108
Çözümleri 110

Test 30 Paragrafta Soru-Cevap - I 111
Çözümleri 114

Test 31 Paragrafta Soru-Cevap - II 115
Çözümleri 117

Test 32 Paragrafta Yardımcı Düşünce - I 118
Çözümleri 120

Test 33 Paragrafta Yardımcı Düşünce - II 121
Çözümleri 123

Test 34 Paragrafta Yardımcı Düşünce - III 124
Çözümleri 126

Test 35 Paragrafta Yardımcı Düşünce - IV 127
Çözümleri 129

Test 36 Paragrafta Yardımcı Düşünce - V 130
Çözümleri 133

Test 37 Paragrafta Çoklu Sorular - I 134
Çözümleri 136

Test 38 Paragrafta Çoklu Sorular - II 137
Çözümleri 139

Test 39 Paragrafta Çoklu Sorular - III 140
Çözümleri 142

Test 40 Paragrafta Çoklu Sorular - IV 144
Çözümleri 146

Test 41 Paragrafta Çoklu Sorular - V 147
Çözümleri 150

Test 42 Paragraf Denemeleri - I 151
Çözümleri 154

Test 43 Paragraf Denemeleri - II 156
Çözümleri 158

Test 44 Paragraf Denemeleri - III 159
Çözümleri 162

Test 45 Paragraf Denemeleri - IV 163
Çözümleri 165

Test 46 Paragraf Denemeleri - V 166
Çözümleri 168

Test 47 Paragraf Denemeleri - VI 169
Çözümleri 171

Test 48 Paragraf Denemeleri - VII 172
Çözümleri 174

Test 49 Paragraf Denemeleri - VIII 175
Çözümleri 177

Test 50 Paragraf Denemeleri - IX 178
Çözümleri 180

Test 51 Paragraf Denemeleri - X 181
Çözümleri 183

Paragrafta Bilinmesi Gereken Kavramlar 184

İNDEKS AKADEMİ
youtube/indeksakademi

PARAGRAFTA KONU

Parçada ne anlatıldığıdır. Parçada anlatılan genel içeriktir. "Ne anlatıyor?" sorusuna cevap verir.

Konu ve Ana Düşünce Örnekleri

- Sanatçıların bakış açıları (Konu)

  Sanatçılar daha küçük yaşta olay ve olgulara farklı açılardan bakan kişilerdir. (Ana düşünce)
- Zamanı doğru şekilde kullanmak (Konu)

  Kaybedilen zamanın telafisi yoktur. (Ana düşünce)
- Düşüncelerimizin değeri (Konu)

  Düşünceleriniz hayatınıza yön verir. (Ana düşünce)
- Bilgi edinmenin yolu (Konu)

  Bilgi edinmek için okumak gerekmektedir. (Ana düşünce)
- Okumanın bize kazandırdıkları (Konu)

  Okuyan insanların hayata olan bakışları daha bilinçli olur. (Ana düşünce)

TAKTİK

1. Parçanın ilk kısmını okumanız metnin konusuna ulaşmanız için yeterlidir.
2. Konunun metnin tamamına sindirildiği yazılarda ise metnin genelinde ele alınan düşünceyi bulmalısınız ya da anahtar kelimeler yardımıyla genel işlenen düşünceye ulaşmalısınız.
3. Paragrafın ilk kısmında belirtilen düşünce parçanın tamamında bahsedilen düşünceleri genel olarak anlatıyorsa cevap olarak alabilirsiniz. Böyle bir durum söz konusu değilse metnin tamamında ele alınan düşünceleri genel olarak açıklayan yargıyı bulmanız gerekir. Parçadaki düşünceleri genel olarak kapsamayan bir yargıyı asla cevap olarak ***almayınız***.

Yapılan Hata

Sorularda parçanın herhangi bir yerinde geçen düşünceyi A şıkkına koyarlar ve kişi bu düşünce parçada geçiyor diye direkt işaretler ama o işaretlediği cevap parçada anlatılan düşünceleri genel olarak ifade etmez. Bu yüzden şıklarda gördüğünüz her cevap parçada geçiyor diye doğru kabul edilmez.

PARAGRAFTA BAŞLIK

Konuyu en iyi şekilde kapsayıp yansıtan sözcük ya da sözcük grubudur.

TAKTİK

1. Parçada en çok kullanılan, üzerinde en çok durulan kelimeler (anahtar kelimeler) belirlenip seçeneklerde bu kelimeler aranır.
2. Anahtar kelimelerin geçmediği seçenekleri eleyebilirsiniz.
3. Olay yazılarında verilmek istenen mesaj bulunur ve mesajda vurgulanan ifadeler veya bu ifadelerin çağrıştırdığı sözcükler seçeneklerde aranır.

PARAGRAFTA ANA DÜŞÜNCE

Parçada verilmek istenen mesajdır, asıl anlatılmak istenen düşüncedir. "Parçadaki konunun ele alınış amacı nedir?" sorusunun cevabıdır.

TAKTİK

1. Genellikle parçanın ilk veya son kısmını yani son iki cümlesini okumamız ana düşünceye ulaşmamız için yeterlidir.
2. Ana düşüncenin parçanın geneline sindirildiği metinlerde ise konunun nasıl şekillendiğine veya anlatılan olayla çağrıştırılan düşünceye (çıkarılacak ders) dikkat etmemiz gerekmektedir.
3. "Özetle, sonuç olarak, o hâlde, kısacası, denilebilir ki, dolayısıyla, sonunda, bu yüzden, aslında, çünkü, ancak..." gibi ifadelerden sonraki kısım dikkatli yorumlanmalıdır. Bu ifadeler bizi ana düşünceye götürecektir.
4. Tanık göstermenin kullanıldığı paragraflarda bu cümlelere dikkat etmeliyiz. Yapılan alıntılar bizi ana düşünceye götürecektir.
5. Anahtar kelimelere (Cümleden çıkarıldığında cümle bozulur, anlamsızlaşır.) dikkat ediniz. Anahtar kelimeler hata oranınızı en aza indirir. İki şık arasında kalmanızı önler.

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCE

Parçada ana düşünceyi destekleyen, açıklayan, geliştiren; işlenen konunun sınırlarını çizen düşüncelerin her birine yardımcı düşünce denir. Diğer bir deyişle konunun ve ana düşüncenin oluşmasını sağlayan yargılardır. Yardımcı düşünce soruları genellikle soru kökü olumsuz olan sorulardır: "değinilmemiştir, ulaşılamaz, yoktur, çıkarılamaz..."

TAKTİK

1. Soru kökünden sonra seçenekler okunmalı ve şıklarda vurgulanan ifadeler (anahtar kelimeler) belirlenmelidir. Daha sonra parçada, bu vurgulanan ifadeler ya da bu ifadelerin çağrıştırdığı sözcükler aranmalıdır. Parçada geçmeyen ya da farklı yorumlanan anahtar kelimelerin olduğu seçenek doğru cevaptır.
2. Sonu olumsuz olan sorularda seçenekler okunmadan asla parçayı okumayınız.

Yapılan Hata

"Önce parçayı okumak". Bu tarz sorularda önce parça okunursa şıklara geldiğimizde her seçenekte parçayı tekrar okumak zorunda kalabiliriz.

SORUYA KARŞILIK CEVAP

TAKTİK

1. Bu tarz sorularda cevap, parçanın girişi ile anlam ve yapı bakımından uyumlu; parçada anlatılan düşünceyle de paralel olmalıdır. Bu yüzden soruda önce ilk ve son cümleyi okuyunuz.
2. Parçada vurgulanan ifadelere (anahtar kelimelere) dikkat ediniz. Parçada anlatılmak istenen düşünce doğrudan ya da dolaylı yoldan verilebilir.

Parçanın belli bir bölümündeki düşünceye yönelik soru cümlelerini cevap olarak almayınız. Bulacağınız cevap şıkkındaki soru cümlesi parçada anlatılan düşünceyi genel olarak kapsayacak tarzda olmalıdır.

PARAGRAFTA DÜŞÜNCENİN AKIŞINI BOZAN CÜMLE

Parçada her bir cümle anlam bütünlüğünü, anlam akışını sağlayacak şekilde bir araya getirilir. Farklı bir konu veya farklı bir düşünce içeren cümlenin araya girmesi düşüncenin akışını bozar.

TAKTİK

1. Bu tarz sorularda her bir cümlenin ne anlattığı belirlenir, cümleler arası ilişkiler karşılaştırılır ve farklı bir konuyu anlatan ya da konunun farklı bir yönüne değinen cümle bulunur.
2. Bağlayıcı ifade bulunmayan (ama, fakat, çünkü, bu yüzden...) yani giriş cümlesi özelliği taşıyan cümle aranır. Bütün cümlelerde bağlayıcı öge varsa ya da birden fazla cümle giriş cümlesi özelliği taşıyorsa konunun farklı bir yönüne değinen cümle bulunur.

PARAGRAFI İKİYE BÖLME

TAKTİK

1. Verilen cümlelerden hangisi ikinci giriş cümlesi olmaya en uygunsa cevabımız o cümledir. Çünkü yeni bir parçaya, yeni bir paragrafa kendinden önce açıklama gerektirmeyen bir cümleyle başlanması gerekir. Bir cümle kendinden önceki cümleye anlam ve yapı bakımından bağlıysa parçayı o cümleden ikiye ayıramazsınız.
2. Farklı bir konuya ya da konunun farklı bir yönüne değinilmeye başlanan cümleyi aramalıyız. Şıklar II'den başladığı için de seçeneklere dikkat etmeliyiz.

PARÇA OLUŞTURMA (SIRALAMA SORULARI)

TAKTİK

1. İlk önce giriş cümlesi bulunur. Sonra cümledeki anahtar kelimelere, özellikle cümlenin son kısmında vurgulanan ifadeye dikkat edilir ve benzer bir şekilde başlayan cümleyle devam edilir. Anlam ve yapıca bütünlük sağlanarak parça oluşturulur.
2. Anlam akışını ve bütünlüğünü sağlayan ifadelere dikkat edilerek parçayı oluşturmamız gerekir. Bulduğumuz cümlenin son kısmı ile getireceğimiz cümlenin baş kısmı birbiriyle anlam ve yapı bakımından uyumlu olmalı, cümleler birbirini tamamlamalıdır.

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

PARAGRAFA CÜMLE EKLEME

TAKTİK

Öncelikle soru kökünde verilen cümle dikkatli bir şekilde okunur, anahtar kelimeler belirlenir. Sonra paragrafta bu cümleyi anlam ve yapı bakımından tamamlayan en uygun cümle bulunur. Daha sonra verilen cümle anlam akışına göre bulunan cümlenin başına ya da sonuna getirilir.

Bu sorularda soru tarzına çok dikkat ediniz. "Numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra getirilebilir?" ya da "Numaralanmış yerlerden hangisine getirilebilir?" şeklinde soru kökleri kullanılabilir. İlk soru tipinde verilen cümleyi numaralanmış uygun cümleden sonra getirmemiz istenirken ikinci soru tipinde direkt numaralanmış yerlere herhangi bir cümle çıkarmadan getirmemiz istenmektedir.

PARAGRAFTA YER DEĞİŞTİRME

TAKTİK

1. Birinci cümle dikkatli bir şekilde okunur. İlk cümle giriş cümlesi değilse giriş cümlesi olmaya en uygun cümle bulunur ve birinci cümle ile yer değiştirilir.
2. Birinci cümle giriş cümlesi olmaya uygunsa anlam akışını bozan cümle bulunmalıdır. Anlam akışı bozan cümle ilk yer değiştirmesi gereken cümledir. Daha sonra akışını bozan cümlenin yerine getirilmesi gereken cümle bulunur ve yer değiştirilir.

ÇOKLU SORULAR (BİR METNE BAĞLI SORULAR)

TAKTİK

1. Bu soru tarzında yapılan en büyük hata her soru için parçayı tekrar tekrar okumaktır.
2. Olumsuz soru tarzlarında metin genel olarak incelendiği için önce bu tarz sorulardan başlanmalıdır. Çünkü bu soruyu çözerken aslında diğer soruların cevabı hakkında da bilgi sahibi oluruz.

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

ANLATIM BİÇİMLERİ-DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI

Bilgi ağırlıklı soruların geldiği anlatım biçimleri (açıklama, tartışma, öyküleme, betimleme) ve düşünceyi geliştirme yollarının (tanımlama, karşılaştırma, örnekleme, tanık gösterme, sayısal verilerden yararlanma) özelliklerinin bilinmesi gerekir. Sorular genellikle birçok anlatım biçimi ve düşünceyi geliştirme yolunun birlikte sorulduğu "yoktur / söylenemez" şeklindeki soru köküyle gelmektedir.

Anlatım Biçimleri

1. Açıklama (Bilgilendirici anlatım): Herhangi bir konu hakkında bilgi vermek, öğretmek amacına yönelik anlatım biçimidir.

Özellikleri

- Bilgi vermek amaçlanır.
- Genellikle detaya inilir.
- Nesnellik ağırlıkta olmakla birlikte yer yer öznellik içerdiği de görülür.
- Ders kitaplarında, ansiklopedilerde, makalelerde kullanılır.

ÖRNEK

Katapleksi, tipik olarak birkaç saniye ila birkaç dakika süren, kontrol edilemeyen kas güçsüzlüğü ataklarıdır. Uzmanlara göre yılda birkaç kez veya günde birkaç kez seyrek olarak gerçekleşebilir. Genellikle güçlü bir üzüntü, heyecan, neşe veya başka bir duygudan kaynaklanır; birinin dizlerinin bükülmesine, başının sallanmasına veya ayakta dururken düşmesine ve bacak kaslarının kontrolünü kaybetmesine neden olabilir.

2. Tartışma: Okuyucuyu veya dinleyiciyi istenilen davranış ve düşünce biçimine yöneltmek amacıyla başvurulan anlatım biçimidir.

Özellikleri

- Karşı tarafın düşüncelerini değiştirmek amaçlanır.
- İkna etme odaklı bir anlatım biçimidir.
- Sohbet havasında bir tarz oluşturulur.
- Senli benli-sizli bizli bir anlatımdan yararlanılır.
- Sözde soru cümlelerinden yararlanılır.
- Çoğunlukta olan öznel düşünceler nesnel bilgilerle desteklenir.
- En az iki zıt düşüncenin yer aldığı metinlere uygun bir anlatım biçimidir.

ÖRNEK

Hayır, kültür bir birikim ve sentezdir. Kim görmüş tümüyle özgün ve bir dönemde yaratılmış kültürü? Bir ulusun ya da bir toplumun kültüründe onlarca toplumun ve binlerce yılın katkısı vardır.

3. Öyküleme (Hikâye edici anlatım): Tasarlanmış veya yaşanmış bir olayın başkalarına sözle ya da yazıyla anlatıldığı anlatım biçimidir.

Özellikleri

- Hikâye edici anlatım olarak da bilinmektedir.
- Olayın ön planda olduğu bir anlatım biçimidir.
- Hareket (devinim) oldukça fazladır.
- Olay, kişi, yer, zaman olmak üzere dört ögesi vardır.
- Fiiller sıklıkla kullanılır.
- Olaylar, bir zaman akışı hâlindedir.
- Video olarak düşünülebilir.

ÖRNEK

Kartaca-Roma Savaşı'nın sonunda Roma ordusu galip gelir. Roma komutanı büyük bir törenle Kartaca'ya girer. Tam bu sırada bir kadın, "Komutanı görmek istiyorum!" diye bağırır. Muhafızlar onu uzaklaştırmaya çalışırken komutan "Buraya getirin onu!" diye emir verir. Kadın, komutanın yanına getirilir.

4. Betimleme (Tasvir): Varlıkları sözcüklerle görünür kılan anlatım biçimidir. Bu anlatım biçiminde amaç; varlığı belirgin nitelikleriyle tanıtmak, varlık hakkındaki izlenimlerimizi belirtmektir.

Özellikleri

- Sözcüklerle resim yapma sanatıdır.
- Sıfatlar sıklıkla kullanılır.
- Okurun gözünde izlenim yaratmak amaçlanır.
- Hareket, öyküleme göre oldukça azdır.

ÖRNEK

Mağaranın ağzında büyük ağabeyim elinde kazma, ortanca kürek, küçük olanı da sönük bir gaz lambası ile beklerdi. Mağaranın içi uzun bir dehlize benzer, etrafta birtakım acayip şeyler varmış gibi görünür, durmadan tepeden damla damla su sızar, yer daima ıslak olurdu. Ben mağaranın kapısı önünde, bir ayağım içeride, bir ayağım dışarıda beklerdim. Güneş, ağaçlardaki eriklerin üzerine ışıldardı.

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

Düşünceyi Geliştirme Yolları

1. Tanımlama: Bir kavram veya varlığın ne olduğunun belirtilmesidir.

Özellikleri

- Genellikle açıklama veya tartışma anlatım biçimlerinde kullanılır.
- "Bu nedir?" / "Bu kimdir?" soruları sorularak bulunur.
- Çoğunlukla "...dir, ...denir, ...adı verilir" şeklinde biter.
- Tek cümleden oluşur.
- Öznel veya nesnel olabilir.

ÖRNEK

- Halk; senin benim, bütün teklerin buluştuğu, damlaların gök, elin ayağın beden, akılla duygunun kafa olduğu değişik renk, ses ve kokuların kaynaştığı, birliğe vardığı yerdir. (Halk nedir? - Öznel tanım)
- Alfabe, dillerdeki seslere denk gelen harfler dizisidir. (Alfabe nedir? - Nesnel tanım)

2. Karşılaştırma: Birden fazla varlık ya da kavram arasındaki benzerlik veya farklılıkları ortaya koymak için kullanılan düşünceyi geliştirme yoludur.

Özellikleri

- En az iki varlık vardır.
- Genellikle "en, daha, ise, oysa, kadar, gibi, nazaran, oranla, ziyade, göre vb." ifadeler kullanılır.

ÖRNEK

Arı, on binlerce yıldır aynı işi en kusursuz biçimde yapar. Düzgün, geometrik ölçülerle peteğini örer ve topladığı binbir çiçek tozundan, bir kimya laboratuvarının imbiklerinden **daha** üstün biçimde balını süzer. **Oysa** insanoğlu uğraştığı on binlerce işi binlerce yıldır giderek geliştirmekte ve hâlâ en kusursuza ulaşmaya çalışmaktadır, işte insan budur.

3. Örnekleme (Örneklendirme): Bir düşüncenin somut hâle getirilerek daha anlaşılır kılınması için anlatılan konuyla ilgili örneklerin verilmesidir.

Özellikleri

- Genellikle konuyla ilgili kişi ismi veya eser ismi verilir.
- "Söz gelimi, mesela, örneğini, misali" gibi ifadeler kullanılır.
- Atasözleri anonim olduğu için örneklendirme kapsamındadır.

ÖRNEK

Ben her okuduğum romanda asıl kendime yaklaştığıma inanıyorum. Her biri çok yanlı gerçeğimizi belli bir yandan açar bana. Neden söz ederse etsin; beni, başkalarını, yaşamayı tanıtır. Balzac "Eugenie Grandef"i yazmasaydı gecem gündüzüm bencillerle geçtiği hâlde nereden bilecektim bencilliği? "Kızıl ile Kara" olmasaydı benim de öz geçmişimden haberim olmayacaktı. "Gösta Berling"le kuzeyi dolaşmasaydım en soğuk geçen kışları bile sevmez, bahar gelince de toprağın coşkusuna kapılmazdım ki.

4. Tanık Gösterme: Savunulan görüşün desteklenmesi için alanında yetkin kişilerin sözlerine yer vermektir.

Özellikleri

- Tanık olarak düşüncesine başvurulan kişinin, konusunda uzman ve güvenilir olması gerekir.
- Kişinin sözü doğrudan olarak tırnak içerisinde veya dolaylı olarak virgülle de verilebilir.

ÖRNEK

Andre Gide, bir yazısında şöyle der: "Sanatçının konusu insandır. Bir insanın yaşamı o insanın düşlerinin de kaynağıdır." Bu söze katılıyorum çünkü yaşananlarla düşler iç içedir. Sanatçı, yazar, ozan da insan yaşamını, insan düşlerini bir yapıtta gerçeğe dönüştürendir. Başkasına, geleceğe bakandır. Kendi yaşadıklarına, düşlerine herkesi ortak edendir.

5. Sayısal Verilerden Yararlanma: Bir düşünceyi kanıtlayabilmek için anlatılanlarla ilgili istatistiksel bilgileri, anketleri, araştırmaları, sayısal verileri yazı içinde aktarmaktır.

Özellikleri

- Nicel veriler olarak bilinen bu anlatım tekniği rakamla verilebildiği gibi, yazıyla da verilebilir.

ÖRNEK

Türkiye'ye gelen turist sayısı her geçen yıl artmaya devam ediyor. EGM'nin açıkladığı verilere göre bu yılın temmuz ayında geçen yılın temmuz ayına göre **%46,36'lık** bir turist artışı yaşanmıştır.

Benzetme ve kişileştirme, metnin dili ve anlatımı sorularında seçeneklere konulmaktadır. Bunlar mecaza dayalı anlam olaylarıdır.

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

- **Alıntılara yer verme:** Yazarın bir başka eserden söz, metin ya da mısraları kendi yazısında olduğu gibi kullanması.

ÖRNEK

"Hayallerini ve ideallerini bıraktıysan yaşamayı da bırak." der Marian Anderson.

- **Birden fazla duyuya seslenme:** Görme, işitme, koklama, tatma ve dokunma duyularından en az ikisiyle ilgili ayrıntılara yer verme.

ÖRNEK

Tuz kokan bir körfez, körfezin içinde birkaç kayık, ötüşerek karnını doyurmaya çalışan martılar; denizi, dağları büyük bir tehlikeye atan insanlar, tüm bunlar beni hayli düşündürdü. (koklama, görme, işitme)

- **Çıkarımda bulunma:** Bir yargıdan hareketle sonuç çıkarma, veriyi yorumlama.

ÖRNEK

Adamın odasına girdiğimde her yerde müzik aleti olduğunu gördüm, demek ki sanata önem veren ve müzikle yakından ilgilenen biri.

- **Çoğullaştırmalara yer verme:** Çoğul ekini (-lar, -ler) almış sözcüklere yer verme. Çoğul eki isimlere gelmiş olmalıdır.

ÖRNEK

Masanın üzerinde börekler, tatlılar, gözlemeler ve reçeller vardı.

- **Devrik cümlelere başvurma:** Yüklemi sonda yer almayan cümlelere yer verme.

ÖRNEK

İçeriye girdi hızlıca. Mantosunu astı askıya. Birkaç adım attı sessizce ve mutfağın ışığını yaktı endişeyle.

- **Düşsel ögelere yer verme:** Metinde imgelerden, hayalî unsurlardan, mecazlı anlatımdan ve fantastik (gerçek olmayan) ögelerden yararlanma.

ÖRNEK

Bir akşam kulübeye Hagrid adında bir yarı dev gelir. Hagrid, Hogwarts Cadılık ve Büyücülük Okulunun anahtar sorumlusu ve bekçisidir.

- **Eksiltili cümlelere yer verme:** Bitmemiş cümle kullanmadır. Bu cümlelerde yüklem bulunmaz, cümlelerin sonuna üç nokta konur.

ÖRNEK

Önce bir salata... Ardından kocaman bir tabakta büyük bir tavuk...

- **Farklı cümle türlerinden yararlanma:** "Basit, birleşik, sıralı, bağlı; kurallı, devrik; isim, fiil" gibi yapı, öge dizilişi ve yüklemin türü bakımından değişik cümle türlerine yer verme.

ÖRNEK

Sanatçı, güzelliği yaratan değil keşfeden adamdır çünkü sanat zaten var olan bir niteliği, güzelliği araştırmaktır. Söz gelimi güzel bir ağacın resmini yaparak yahut kelimelerle tasvir ederek güzele ulaşılamaz.

- **İlişki kurma:** İki kavram, durum, olay ya da varlık arasında bağ kurma.

ÖRNEK

Yemek fiyatlarına zam yapamayan lokanta sahipleri porsiyonlardaki yemek miktarını azaltma yolunu tutmuşlar. Elbette tutarlar çünkü önlerinde örnek var. Bir zamanlar kömür dağıtımı yapan şirketler, kok kömürünün fiyatını artırmış görünmemek için tonu 900 kiloya indirmişlerdi. Lokantacılara niye kızıyoruz ki? Üzüm üzüme baka baka kararır.

- **Karşıt kavramlardan yararlanma:** Zıt anlamlı kelime, kavram ve durumları bir arada kullanılma.

ÖRNEK

Evi birbirine katan yaramaz çocuk, babası eve gelince süt dökmüş kedi gibi bir köşeye siner; sesi soluğu çıkmazdı.

- **Mecaz anlamlı sözcüklere yer verme:** Sözcükleri gerçek anlamı dışında kullanma. Mecazlı söyleyiş olarak da seçeneklerde gelir.

ÖRNEK

Eserlerini sıcak bir dille yazdığından okur kitlesi oldukça fazladır.

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

- **Niteleyici sözcükler kullanma (Nitelendirme):** Durum zarflarına ve niteleme sıfatlarına yer verme; renk, biçim, durum bildiren sözcükler kullanma.

ÖRNEK

Çalışkan öğrencileri herkes sever.
Mavi elbise de ona yakışmış.

- **Olayları devinim içinde verme:** Devinim, "hareket" demektir. Öyküleyici anlatımla oluşturulmuş metinlerde olayları hareket hâlinde verme.

ÖRNEK

Ahmet, kapıyı çalarak içeri girdi. Derse geç kalma sebebini öğretmenine izah ettikten sonra yerine geçti. Çantasını hızlıca karıştırıp kitabını çıkardı. Bir yandan kitabındaki sayfaları çevirirken diğer yandan öğretmenin gözüne baktı.

- **Olayları oluş sırasına göre verme:** Öyküleyici anlatımla oluşturulmuş paragraflarda olayların meydana geliş sırasına göre verme.

ÖRNEK

Ahmet, kapıyı çalarak içeri girdi. Derse geç kalma sebebini öğretmenine izah ettikten sonra yerine geçti. Çantasını hızlıca karıştırıp kitabını çıkardı. Bir yandan kitabındaki sayfaları çevirirken diğer yandan öğretmenin gözüne baktı.

- **Öznelliğe yer verme:** Kişisel ve yoruma açık düşüncelere yer verme.

ÖRNEK

Tiyatro, edebiyat tarihimizde herkesin beğendiği bir türdür.

- **Pekiştirmelere yer verme:** Özellikle m, p, r, s harfleriyle kurulan ve anlamı pekiştiren sözcükler kullanma.

ÖRNEK

apaçık, apak, büsbütün, çepeçevre, yemyeşil...

- **Sayıp dökmelere yer verme:** Bir konuyla ilgili ayrıntıları arka arkaya sıralama. Art arda sıralanırken virgül kullanılır.

ÖRNEK

Davette doktorlar, hemşireler, diş hekimleri, eczacılar vardı.

- **Senli benli bir anlatıma başvurma:** Okuyucuyla konuşuyormuş gibi bir üslup kullanma.

ÖRNEK

Asık suratlı insanlardan hoşlanır mısınız desem tabii bana gülersiniz. Zaten ben de biraz gülmeniz için söze böyle başladım. Güler yüze ve gülmeye dair olan bu konuşmayı asık suratla dinlemenizi istemem.

- **Somutlama:** İfade edilmesi zor olan soyut kavramları, durumları somut sözcüklerle anlatma.

ÖRNEK

Sınavı kazanamayınca umutları rüzgârda savrulan kâğıtlar gibi dağıldı.

- **Sözde soru cümlesi kullanma:** Cevap beklemeyen soru cümlelerine yer verme. Bu cümlelerin sonunda da gerçek soru cümlesinde olduğu gibi soru işareti kullanılır.

ÖRNEK

Ben seni üzer miyim hiç?

- **Tahminde bulunma:** Bir olay ya da durumun gerçekleşmeden önce nasıl sonuçlanacağı ile ilgili kestirimde bulunma.

ÖRNEK

Sanırım Gökçe de bizimle gelmek isteyecek.

- **Tanıklıklardan yararlanma:** Yazarın, düşüncesini inandırıcı kılmak için konu ile ilgili uzmanların görüşlerine başvurması.

ÖRNEK

Çoğu zaman istediklerimizin tersi gerçekleşebilir ama önemli olan başarıyı yakalamak için her başarısızlıktan sonra yine denemektir. Mandela, "Hayattaki en büyük zafer hiçbir zaman düşmemekte değil, her düştüğünde ayağa kalkmakta yatar." der.

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

- **Tekdüzelikten kaçınma:** Anlatımda aynı biçimde tekrarlanan ifadelerden, monotonluktan uzak durma. Devrik ve kurallı cümleler birlikte kullanılır.

ÖRNEK

Bugüne kadar iyilik yaptı diye pişman olan çok az kişi görmüşümdür. İnsanlığın bütün devirlerinde ancak yararlı işler yapan, iyiliği dokunan kişiler anımsanır toplumda.

- **Terimlere yer verme:** Bir bilim sanat, spor ya da meslek dalına ilişkin özel anlamlı sözcükler kullanma.

ÖRNEK

Fiil kök ve gövdesinden türeyen; cümlede isim, sıfat, zarf görevi üstlenen özne, nesne, tümleç alarak yan cümlecik kuran eylem anlamlı sözcüklere fiilimsi denir. Fiilimsiler, eylem anlamlı olmakla birlikte fiil sayılmaz.

- **Yansız bir söyleme yer verme:** Birinden yana olmayan veya bir düşünceye, bir isteğe katılmayan, onu desteklemeyen, yan tutmayan, tarafsız ve nesnel sözler kullanma.

ÖRNEK

Yahya Kemal Beyatlı, İstanbul ile ilgili düşüncelerini "Aziz İstanbul" eserinde kaleme alır.

- **Yinelemelere başvurma:** İkileme (aynı sözcüğün tekrarıyla) ya da sözcük tekrarlarına yer verme. Yinelemeler aynı zamanda bir kelimenin farklı cümlelerde aynen tekrarlanmasıdır.

ÖRNEK

Yürüdü. Hiç durmadan yürüdü. Geçmişini geride bırakarak yürüdü.

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

ANLATIM NİTELİKLERİ

1. Açıklık

- Bir cümle veya metinden herkesin aynı şeyi anlaması ilkesidir. Anlatılanların herhangi bir şekilde belirsizliğe yer vermeyecek biçimde olmasıdır.
- Anlatımda açıklık; sözcüklerin, deyimlerin uygun yerde ve anlamda, noktalama işaretlerinin eksiksiz ve yerli yerinde kullanılmasıyla sağlanır.

ÖRNEK

"Genç, adamın sözlerine alındı." cümlesinde adamın mı genç olduğu yoksa genç birinin bir adamın sözüne mi alındığı belli olmadığı için bu cümle açıklık ilkesine aykırıdır.

2. Duruluk

- Metinde gereksiz sözcük veya eklerin kullanılmamasıdır.
- Duruluğa uyulmaması, gereksiz sözcük kullanımından kaynaklanan anlatım bozukluğuna sebep olur.

ÖRNEK

Böyle birikimli kişilerden her zaman yararlanıp istifade etmeniz sizin faydanıza olur. (Duru bir cümle değildir.)

3. Yalınlık (sadelik)

- Anlatımın süsten, gösterişten ve edebî sanatlardan uzak olmasıdır.

ÖRNEK

Bazı hain günlerde pencere camının eksik buğusuna mavi hayallerimi çizerdim. (Yalın bir cümle değildir.)

4. Akıcılık

- Metinde zor okunacak sözcüklerin bulunmamasıdır. Dile takılacak pürüz olmaması anlamına da gelir.

ÖRNEK

Çatalağzı'nda Çatalcalı çatalsız, çatalcının çarpık çurpuk çalçene Çoruhluya çarptı. (Akıcı değildir.)

5. Özgünlük

- Orijinal olmak, yeniyi temel almak ve kimseye benzememektir. Yazıda taklitçilikten kaçınma; farklı, yaratıcı, alışılmışın dışında olmaktır.

ÖRNEK

Sanatçı, art arda çıkardığı üç albümünde bile birbirini tekrar eden besteler yapmamış. Her birinin o kadar ayrı tatları var ki...

6. Özlülük

- Az sözle çok şey anlatmaktır. Atasözlerinde genellikle bulunur.

ÖRNEK

Ateş, düştüğü yeri yakar. (Ateş bir ortamı yakabilir, aynı zamanda bir acıyı onu çekenden başkası tam anlayamaz veya aynı ölçüde üzülemez anlamında da bu söz kullanılabilir.)

7. Yoğunluk

- Bir metnin anlam derinliğine sahip olmasıdır. Bir metinde anlam içinde anlam yani anlam katmanı varsa yoğunluk söz konusudur.

8. Kalıcılık

- Bir eserin, sanatçının çağını aşması, her dönemde herkesçe bilinmesi ve unutulmamasıdır.

ÖRNEK

Yunus Emre şiirleri

Michael Jackson şarkıları

9. Evrensellik

- Tüm dünya insanını anlatmak, onlara hitap etmektir.

10. Ulusallık (Yerellik / Yöresellik)

- Kendi milletinin insanına hitap etmek, onların özelliklerini anlatmak, sınırların dışına çıkmamaktır.

ÖRNEK

Romanlarımda sadece memleketimin suyunu, geleneğini ve insanlarını anlattım.

11. Tutarlılık

- Yazıda çelişkinin bulunmamasıdır.

ÖRNEK

Romanlarının toplumun yaralarını anlatan eserler olduğunu iddia etse de diliyle, içeriğiyle sanat için sanat görüşünü savunuyordu. (Çelişki)

12. Sürükleyicilik

- Yazının okuru meraklandırması, sarmasıdır. Kişi, yazının, filmin vb. sonunu görmeyi ister.

ÖRNEK

Hush adlı filmin sonunu o kadar çok merak ettim ki bilgisayarın başından ayrılmadım.

13. Etkileyicilik

- Okurun, yazılanları beğenmesi, bunlardan etkilenmesidir.

ÖRNEK

Sanatçının son filmini çok beğendim, ben de davranışlarım noktasında büyük bir değişiklik yarattı.

14. İnandırıcılık

- Yazarın, yazdıklarında sahtelik, yalan olmamasıdır. Gerçeği tüm çıplaklığıyla anlatmasıdır.

ÖRNEK

O sanatçı, var olan gerçekliği kurguyla veya yalanla birleştirmez; en güzel yanı gerçekliği gerçek gibi vermesidir.

15. Doğallık

- Yazarın yapmacıklıktan uzak bir anlatımı seçmesidir.

ÖRNEK

Eserlerimde kendim gibi olmayı seçiyorum. Bu sayede okur, yaşamıma dair ayrıntılara hâkim olabiliyor. Bir de yapmacık olamıyorum, karakterlerimi de köpürtmüyorum. Genel sloganım "Neysen osun."

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. ABD'nin uzay programı çalışmalarından sorumlu Ulusal Havacılık ve Uzay Dairesi NASA'nın Florida'daki Kennedy Uzay Merkezi, 1968'den beri NASA'nın bütün insanlı uzay uçuşlarında kullandığı ve günümüzde de üç uzay mekiğini fırlatma ve gözetme tesisi olarak kullandığı bir alandır. Her sene yüzlerce kişi tarafından ziyaret edilen kampüsün bu yılki sezon açılışı, dünyayı etkisi altına alan ve akıllı telefonlarla ünlenen Angry Birds oyununun karakterleri ile yapıldı. Bu oyundan esinlenilerek oluşturulan etkileşimli fuar kapsamında çocuğundan yetişkinine tüm ziyaretçiler eğlenceli ama eğitici bir tecrübe ediniyor. Fuar kapsamında ziyaretçiler için birbirinden farklı altı eğitici ve eğlendirici etkileşim seçeneği var.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Açıklama
B) Karşılaştırma
C) Benzetme
D) Nitelendirme
E) Tanımlama

2. İma etmek, şiir açısından metaforlarla ilerlemeyi zorunlu kılar bana göre. Bir dağı göstermek istediğinizde işaret parmağınızı kaldırarak oraya bakılmasını istersiniz. Bir bulutu yahut bir çiçeği, bir nesneyi, bir olayı da aynı şekilde... Ama bir çiçeğin üzgünlüğünü, bir bulutun küskünlüğünü, kanadı kırık bir kuşun merhamet istemesi ise metaforik bir meseledir. Bunlar sadece söylenip geçilecek meseleler olarak değil, daha derinlere inmeyi gerektiren, anlamı sağaltılmış ifadelerdir. "Bir çiçek nasıl üzülür?"ün cevabını bulmak bir bulutun küskünlüğünü anlamaktan geçer, öyle değil mi?

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Tartışmacı anlatıma başvurulmuştur.
B) Sayıp dökmeye yer verilmiştir.
C) Karşılaştırma yapılmıştır.
D) Tanık göstermeden yararlanılmıştır.
E) Kişileştirmeye yer verilmiştir.

3. Bilgi teknolojilerinin göz açıp kapayıncaya kadar gelişmesi ile cihazlar cebimizde taşıyabileceğimiz kadar küçülse de dijital donanımlar vasıtasıyla fiziksel dünya ile etkileşimimiz arasında hâlâ bir bağ yok. Bilgi kâğıt ve dijital ekranla sınırlı. Ancak geliştirilen yeni bir sistem, gerçek ve dijital dünya arasında bir köprü kuruyor. Düz bir yüzeye ihtiyaç duymadan üç boyutlu nesnelerin bilgisayar ortamına aktarılabilmesi, kullanıcının herhangi bir yüzey üzerinde parmak ucu hareketleri ile çizim yapabilmesi ya da gazetedeki bir haberin etkileşimli detaylarına ulaşabilmek bu sistemin kullanışlı uygulamalarından bazıları. Gelecekte sistemin gündelik alanın her yerinde kullanılması planlanıyor.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Bir tasarıdan söz edilmiştir.
B) Abartmadan yararlanılmıştır.
C) Mecazlı söyleyiş vardır.
D) Tanımlamadan faydalanılmıştır.
E) Açıklamaya yer verilmiştir.

4. Sözü değerli kılmak, ah evet!.. Yaşadığımız hatta yaşamak zorunda kaldığımız bir yüzyıl için lüks sayılacak durumu geldi değil mi? Hızlı bir modern hayat, bütün gün hengâme içinde bir koşuşturmaya mahkûm insanlar var artık. Önce hayatı yaşanmaz hâle getirdik, sonra da insanlara buradan çıkış yolu gösteriyoruz, onu kutsamaya çalışıyoruz. "Slow city" yani "yavaş şehir" kavramı var ve belli çevreler bunu fazlaca önemsiyor misal olarak. Ancak burada da bir mesele var. Modern hayat tarzından bıkan insanlar kaçmaya çalışıyor; kırda, bayırda, köyde, kasabada kendince makul ve küçük bir hayat kurmak istiyor.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Tekdüzelikten kaçınılmıştır.
B) Konuşma havası içinde yazılmıştır.
C) Sayıp dökmeye yer verilmiştir.
D) Örneklemeden yararlanılmıştır.
E) İkilemeye yer verilmiştir.

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

5. Genç, beyaz, gürbüz kadın; tıpkı zalim âşığının hışmına uğramış evvel zaman cariyesini andırıyordu. Soluk basma entarisi parça parçaydı. Gür, kıvırcık, kumral saçları, mermer kadar beyaz omuzlarına dökülmüş; celladını bekleyen bir masum gibi derin derin düşünüyor; çürük kafesli, çarpık cumbadan sokağa bakıyordu. Zeynep Kâmil Hastanesine inen bu yol pek tenhaydı. Komşu duvarların üstünden aşan bahar çiçekleriyle süslenmiş sık dallar, bozuk ve asabi kaldırımlara, ince tül gölgelerini yaymışlardı. Saçaklarda, kırık kiremitler arasındaki yuvalarının insani sefaletini duymayan mesut serçeler, başka bir bayramın zevkini sürüyorlarmış gibi cıvıldıyor, uçuşuyor, sevinçlerinden kaplarına sığamıyorlardı.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Benzetmeden yararlanılmıştır.
B) Örneklere yer verilmiştir.
C) Betimleyici anlatıma başvurulmuştur.
D) Kişileştirmeye yer verilmiştir.
E) Niteleyici sözcükler ve ikilemeler kullanılmıştır.

6. Sonra kapıyı itti. Bu oda hakikaten biraz süslüceydi. Pencerelerinde storlu mavi perdeler vardı. Duvarda Ferdinand'la Boris'in yağlı boya basma resimleri asılıydı. Keskin bir tentürdiyot kokusu yüzümüze çarptı. Hava sıcak olduğu hâlde camlar inikti. Adam, köşedeki divana oturmuş; üstüne kırmızı bir velense örttüğü ayaklarını karşısındaki koltuğa dayamıştı. Sakalı, saçı bembeyaz ve yüzü kıpkırmızıydı. Bizi görünce geniş bir kahkahayı bastı.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Duyu aktarımı söz konusudur.
B) III. kişili anlatım kullanılmıştır.
C) Betimleyici ögelerden yararlanılmıştır.
D) Birden fazla duyuya seslenen ayrıntılar vardır.
E) Deyimden faydalanılmıştır.

7. Her öykü yazarı geçmişte kalan, yaşanmış veya yarım kalmış hikâyesine dair az veya çok, bir şeyler söyler. İyi bir okur ise metin ütopik veya distopik olsa dahi bu izleri görebilir satır aralarında. Yazarın bir derdi olabilir ve olmalıdır da ama okur bununla ilgilenmez. Hikâyenin nasıl aktarıldığına, dil ustalığına, olay örgüsünün nasıl kurulduğuna bakar. Soğukkanlı bir anlatım görmek ister. Yazmanın en zor olan kısmı da budur. Bunun dışında da anlatımda başka bir ifade görülmemelidir.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Öznel düşünceler yer almaktadır.
B) Karşılaştırmaya yer verilmiştir.
C) Tartışmacı anlatım kullanılmıştır.
D) Tanımlamaya başvurulmuştur.
E) Karşıt anlamlı sözcükler kullanılmıştır.

8. Şekerin vücuda anında enerji sağladığı ile ilgili bir efsane vardır. Gerçek şu ki bir kişi şeker tükettiği zaman kan şekeri seviyesi yükselir. Daha sonra pankreas, vücutta homeostazı sağlamak veya kan şekeri seviyesini sabit tutmak için insülin üretir. Bu da kişiyi yorgun hissettiren, kan şekeri düzeylerinde ani bir azalmaya yol açar. Şeker yedikten sonra yorgunluk, vücudunuzun artan şeker seviyesine doğal cevabıdır. Bu yorgunluk, çoğu zaman şeker seviyeleri normale döndüğünde kendiliğinden geçer.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Koşul öne sürülmüştür.
B) Terimler kullanılmıştır.
C) Örneklemeye başvurulmuştur.
D) Neden-sonuç ilişkisi vardır.
E) Açıklayıcı anlatım ağır basmaktadır.

İNDEKSAKADEMİ
youtube/indeksakademi

1. Parçanın genelinde Kennedy Uzay Merkezi ile ilgili bilgi verildiği için açıklamaya, "...ziyaretçiler için birbirinden farklı altı eğitici ve eğlendirici etkileşim seçeneği var." ifadesinden karşılaştırmaya, "eğitici tecrübe (nasıl tecrübe?), etkileşimli fuar (nasıl fuar?)" sözlerinden nitelendirmeye ve "ABD'nin uzay programı çalışmalarından sorumlu Ulusal Havacılık ve Uzay Dairesi NASA'nın Florida'daki Kennedy Uzay Merkezi, 1968'den beri NASA'nın bütün insanlı uzay uçuşlarında kullandığı ve günümüzde de üç uzay mekiğini fırlatma ve gözetme tesisi olarak kullandığı bir alandır." ifadesinden tanımlamaya (Kennedy Uzay Merkezi nedir?) ulaşılır. Ancak parçada benzetme yoktur.

A B **C** D E

2. Parçanın genelinde ima etmek ve imgeler üzerinden kişisel görüşler senli benli bir dille anlatıldığı için tartışmacı anlatıma, "Bir bulutu yahut bir çiçeği, bir nesneyi, bir olayı..." ifadesinden sayıp dökmeye (bir işin türlü hâllerini, bir şeyin bütün parçalarını zihne çarpacak şekilde art arda sıralayıp söyleme tekniği), "...Ama bir çiçeğin üzgünlüğünü, bir bulutun küskünlüğünü, kanadı kırık bir kuşun merhamet istemesi ise metaforik bir meseledir..." ifadesinden karşılaştırmaya, "'Bir çiçek nasıl üzülür?'ün cevabını bulmak bir bulutun küskünlüğünü anlamaktan geçer..." ifadesinden de kişileştirmeye (insan özelliklerini insan dışı varlıklara vermek) ulaşılır. Ancak parçada alanında tanınmış veya uzman bir kişinin sözü yoktur.

A B C **D** E

3. Parçanın "Gelecekte sistemin gündelik alanın her yerinde kullanılması planlanıyor." ifadesinden tasarıya, (Belli bir hedefe erişme isteği söz konusudur.), "Bilgi teknolojilerinin göz açıp kapayıncaya kadar gelişmesi..." ifadesinden abartmaya (Göz açıp kapayıncaya kadar bilgi teknolojileri gelişmez, bu durum olduğundan fazla hızlı gösterilmiştir.), "...gerçek ve dijital dünya arasında bir köprü kuruyor." ifadesinden mecazlı söyleyişe ve "Ancak geliştirilen yeni bir sistem, gerçek ve dijital dünya arasında bir köprü kuruyor. Düz bir yüzeye ihtiyaç duymadan üç boyutlu nesnelerin bilgisayar ortamına aktarılabilmesi, kullanıcının herhangi bir yüzey üzerinde parmak ucu hareketleri ile çizim yapabilmesi ya da gazetedeki bir haberin etkileşimli detaylarına ulaşabilmek bu sistemin kullanışlı uygulamalarından bazıları." ifadesinden belli bir sistemle ilgili bilgi verildiğinden açıklamaya ulaşılır. Ancak parçada bir varlığın ne olduğunu belirtme anlamına gelen ve "Bu nedir, bu kimdir?" sorularına cevap veren tanımlamaya yer verilmemiştir.

A B C **D** E

4. Parçadaki "Yaşadığımız hatta yaşamak zorunda kaldığımız bir yüzyıl için lüks sayılacak durumu geldi değil mi?" ve "Hızlı bir modern hayat, bütün gün hengâme içinde bir koşuşturmaya mahkûm insanlar var artık." cümlelerinden tekdüzelikten kaçınmaya (Bir parçada kurallı ve devrik cümleler birlikte kullanılmışsa tekdüzelikten kaçınılmıştır.), "ah evet!..", geldi değil mi?" sözlerinden konuşma havasına, "kırda, bayırda, köyde, kasabada" sözlerinin arka arkaya sıralanmasından sayıp dökmeye ve "'Slow city' yani yavaş şehir kavramı var ve belli çevreler bunu fazlaca önemsiyor misal olarak." ifadesinden de örneklemeye ulaşılır. Ancak parçada ikileme yoktur.

A B C D **E**

5. "Genç, beyaz, gürbüz kadın; tıpkı zalim âşığının hışmına uğramış evvel zaman cariyesini andırıyordu." ifadesinden benzetmeye (andırmak) ve betimleyici anlatıma (Sözcüklerle resim yapılmıştır.), "bozuk ve asabi kaldırımlara" ifadesinden kişileştirmeye ve "Gür, kıvırcık, kumral saçları (nasıl saçlar?)" ifadesinden niteleyici sözcüklere ve "parça parçaydı, derin derin" sözlerinden ikilemeye ulaşılır. Ancak parçada örneklerden yararlanılmamıştır.

A **B** C D E

6. Parçadaki "Keskin bir tentürdiyot kokusu" ifadesinden duyu aktarımına (Keskin sözcüğü dokunma duyusuna hitap ederken koku kelimesiyle kullanılarak koklama duyusuna aktarılmıştır.), "Sakalı, saçı bembeyaz ve yüzü kıpkırmızıydı." ifadesinden betimleyici ögelere (Sözcüklerle resim yapılıp göz önünde izlenim yaratılmıştır.), parçada görme, koklama duyularına hitap eden ayrıntılar olduğu için birden fazla duyuya ve "kahkahayı basmak" ifadesinden deyime ulaşılır. Ancak parçada III. kişi değil, I. kişili anlatım vardır. Çünkü "Bizi görünce..., ... yüzümüze çarptı" ifadeleri parçayı I. kişili anlatıma çevirmektedir.

A **B** C D E

7. Parçada öykü yazarları ve okurlarla ilgili kişisel görüşler anlatıldığı için öznel düşüncelere, "Yazmanın en zor olan kısmı da budur." ifadesinden karşılaştırmaya (Başka zor kısımların da olduğu "en" sözcüğü ile sezdirilmiştir.), "Yazarın bir derdi olabilir ve olmalıdır da ama okur bununla ilgilenmez." ve "Bunun dışında da anlatımda başka bir ifade görülmemelidir." ifadelerinden kişisel düşüncelerle karşı tarafın fikri değiştirilmek istendiği için tartışmacı anlatıma ve "az-çok" sözcüklerinden karşıt sözcüklere ulaşılır. Parçada tanımlama yoktur.

A B C **D** E

8. Parçadaki "...bir kişi şeker tükettiği zaman kan şekeri seviyesi yükselir." ifadesinden koşula, "homeostazı, insülin" sözcüklerinden terimlere, "...kan şekeri seviyesini sabit tutmak için insülin üretir. Bu da kişiyi yorgun hissettiren, kan şekeri düzeylerinde ani bir azalmaya yol açar." ifadesinden neden-sonuç ilişkisine ve parçada şeker ile enerji ilişkisi hakkında bilgi verildiği için açıklamaya ulaşılır. Parçada örnekleme yoktur.

A B **C** D E

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Hayat parantezi 1916'da İstanbul'un Fatih semtinde, Atik Ali Paşa'da açıldı Behçet Necatigil'in. Sonra parantezin içerisine bir başka şehir girdi: Kastamonu. Zeki Ömer Defne'nin zilleri çalarken derslere bir bir girenler arasında o hassas ortaokul öğrencisi de vardı. Evlerden, kırlardan, ormanlardan, denizlerden duyulan bu ses zil değil, şiirin tınısıydı. O zamanlar kompozisyon dersleri vardı okullarda ve kalemin er meydanıydı bu ders. Ünlü bir şairin her yerde söylediği ve kendi not defterine yazdığı cümle ilk ödülüydü Necatigil'in: "Yarının iyi bir kalemine sahipsin."

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Mecazlı söyleyiş
B) İkileme
C) Sayıp dökme
D) Gerekçelendirme
E) Alıntı

2. Akdeniz'in kahramanlık yuvası olan ve sonsuz ufuklarına bakan küçük tepe, minimini bir çiçek ormanı gibiydi. İnce uzun dallı badem ağaçlarının alaca gölgeleri sahile inen keçi yoluna düşüyor; ilkbaharın tatlı rüzgârıyla sarhoş olan martılar, çılgın bağırışlarıyla havayı çınlatıyordu. Badem bahçesinin yanı geniş bir bağdı. Beyaz taşlardan yapılmış kısa bir duvarın ötesindeki harabe vadiye kadar iniyordu. Bağın ortasındaki yıkık kulübenin kapısız girişinden bir ihtiyar çıktı. Saçı ve sakalı bembeyazdı. Kamburunu düzeltmek istiyormuş gibi gerindi. Elleri, ayakları titriyordu. Gök kadar boş, gök kadar sakin duran denize baktı, baktı.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Anlatıcı, gözlemine duygularını katmamıştır.
B) Kişileştirmeye yer verilmiştir.
C) Betimleyici ögelerden yararlanılmıştır.
D) Yinelemelere başvurulmuştur.
E) Benzetmeden faydalanılmıştır.

3. Hepimizin ruhunun soluklandığı bir mekân vardır muhakkak. Bu bazen sabittir, bazen değişkenlik gösterir. Yani demem o ki bir insan, ömrü boyunca tek bir şehirden koca bir külliyat çıkarabilir ya da tam tersi... Bazen şehirler, ilçeler, kasabalar veyahut köyler değişebilir ama aslolan, bizim o mekâna karşı olan hislerimiz ve orada ne arayıp ne bulduğumuzdur. O arayıp bulduğumuz veya bulamadığımız her neyse aynı ölçüde şiirimizde de boy gösteriyor. Böyle olmayınca zaten şiir çıkmaz ki!

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Tartışmacı anlatımın özellikleri vardır.
B) Birinci kişili anlatımla yazılmıştır.
C) Sayıp dökmeye yer verilmiştir.
D) Deyimden yararlanılmıştır.
E) Alıntıyla anlatım somutlaştırılmıştır.

4. Şiir yolunda elbette bir değil, birçok ustam vardır. Sonuçta her kalemden öğrenilecek bir şey vardır, öyle değil mi? Şimdi birini veya birkaçını zikretmek diğer üstatlarımıza haksızlık olacaktır. Her birinden bahsetmek istesek bu defa da sayfalar yetmeyecek. Ancak şunu söyleyebilirim: Bugüne kadar okuduğum, okurken idrak etmeye çalıştığım bütün üstatların her birinden aldığım haz ve doyum birbirinden farklı ve özel bir yere sahip. Zaten tahmin ediyorum ki büyük bir çoğunluğumuz, kendimizi ve kendi yazım tarzımızı keşfedene kadar bahsi geçen kıymetli üstatlara öykünüyoruz. Onlar bize bu konuda gerek haberdar olarak gerekse haberdar olmadan rehberlik etmiş oluyor. Çünkü bu zorlu şiir yolunda bir rehber olmadan da yola çıkılmaz, çıkılmamalıdır.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili,

I. Okurun düşüncelerini değiştirmek amaçlı bir anlatım kullanılmıştır.
II. Sohbet havası içerisinde görüşler aktarılmıştır.
III. Örneklemeden yararlanılarak savunulan durum somutlaştırılmıştır.
IV. Soru yoluyla anlatıma doğallık kazandırılmak istenmiştir.
V. Bir kişisel düşünce neden-sonuç ilişkisi içinde verilmiştir.

yargılarından hangisi yanlıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

5. Özellikle Doğu Avrupalı turistlerin son derece rağbet ettiği bir yer olan Colombo, hatırı sayılır bir turizm gelirini her sene düzenli olarak kasasına koymaktadır. Stil olarak Hindistan ile oldukça benzerlikler barındıran Colombo, uzun yıllar boyunca Britanya İmparatorluğu tarafından sömürülmüştür. Verimli topraklarından ötürü her dönem için ilgi odağı olan ülke, Britanya hegemonyasından kurtulduktan sonra kendi kendine ayakta durabilen önemli bir ülke hâline gelmiştir. Deniz seviyesinin sadece 1 m üzerinde olan Colombo, bu anlamda küresel ısınmanın en çok etkilediği şehirler arasında yer almaktadır. Çünkü deniz seviyesinin 1 m yükselmesi bölgenin tamamen sular altında kalması anlamına gelmektedir.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Saptamaya yer verilmiştir.
B) Tahmin söz konusudur.
C) Karşılaştırma yapılmıştır.
D) Nicel veri kullanılmıştır.
E) Neden-sonuç ilişkisi vardır.

6. Çıkardıkları gün hemen geri döndüğü Toptaşı Tımarhanesinden Cabi Efendi'yi kabul etmemişlerdi. O vakit, bilincini yitirdiği geçen dört sene zarfında gidip gelen zekâsı, milyonlarca beygir kuvvetinde bir elektrik fıskiyesi gibi parladı. Akıllı uslu şekilde, İstanbul'a geçti. Daha mahalleye gelmeden, dört senedir olup biten şeylerin esaslarını yolda tamamıyla anlamıştı sanki. Eve gelince yüreği ağzında şekilde oğlunu sordu. Odaya kazara bir dızdız girince, tepesinde şarapnel patlamış gibi korkup dışarı kaçan bu kahramanın ihtiyat subayı olduğunu, Irak Cephesi'nde bir hücum taburunda bölük kumandanı bulunduğunu duyunca lahavle çekerek gülümsedi. Sonra bir hafta kadar genel durum belirlemesiyle uğraştı.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Olaylar oluş sırasına göre verilmiştir.
B) Benzetmeden yararlanılmıştır.
C) İkilemeden yararlanılmıştır.
D) Mecazlı söyleyişe yer verilmiştir.
E) Onaylayıcı ifadeler kullanılmıştır.

7. Havada oluşan su buharlarının diğer adıyla bulutların birçok çeşidi bulunmaktadır. Kümülüs de bu çeşitlerin arasında yer almakla birlikte bu bulut türü diğerlerinden farklı olarak hortumla ilişkilidir. Literatürdeki bilgilere göre, hortum oluştuğu zaman bir felakete dönüşebilir ve birçok yapıya zarar verebilecek kadar sert esebilir. Bu doğa olayı, kara üzerinde oluşur fakat bazı durumlarda göl ya da deniz üzerinde de meydana gelir. Bu durumlarda su hortumları ortaya çıkar ve bu bölgelere yakın kesimlerde tehlike arz edebilir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Nesnel ifadeler kullanma
B) Tanımlamadan yararlanma
C) Karşılaştırmaya yer verme
D) Tahminde bulunma
E) Açıklama yapma

8. Bhutan, "dünyada kalan son cennet" ifadesini sonuna kadar hak eden çok güzel bir ülke. Bu güzel ülkenin hem Çin'e hem de Hindistan'a sınırı var. Güney Asya'da yer alan bu ülkenin başkenti Thimphu. Bu benzersiz ülkenin nüfusu bir milyonun altında. Dağlık bir alanda yaşayan bu nüfus çok mutlu ve huzurlu bir şekilde yaşamlarını sürdürmekteler. Yöre halkı, Bhutan ülkesine "Gürleyen Ejderhanın ülkesi" anlamına gelen "Druk Yul" ismini vermişler. Bu ülkede dünyadaki birçok ülkenin tersine, doğayı korumak için yoğun bir çaba gösterilmekte. Din, siyaset alanında kısıtlamalardan uzak bir ülke olan Bhutan; eşitlikçi ve adaletli bir anlayışla halkın huzur içinde yaşamasına olanak sağlamakta.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Açıklama
B) Nitelendirme
C) Çoğullaştırma
D) Öznel ifadeler
E) Örnekleme

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Parçadaki "kalemin er meydanıydı, hayat parantezi 1916'da (doğmak anlamında)..." ifadelerinden mecazlı söyleyişe, "bir bir" ifadesinden ikilemeye, "Evlerden, kırlardan, ormanlardan, denizlerden..." ifadesinden sayı dökmeye (arka arkaya virgüllerle sıralama) ve "Ünlü bir şairin her yerde söylediği ve kendi not defterine yazdığı cümle ilk ödülüydü Necatigil'in: Yarının iyi bir kalemine sahipsin." ifadesinden de alıntıya ulaşılır. Parçada bir durumun nedenini açıklama anlamına gelen gerekçelendirme yoktur.

A B C **D** E

2. Parçadaki "Gök kadar boş, gök kadar sakin duran denize baktı, baktı." ifadesinden anlatıcının, gözlemlerine duygularını kattığına, "...ilkbaharın tatlı rüzgârıyla sarhoş olan martılar, çılgın bağırışlarıyla havayı çınlatıyordu." ifadesinden kişileştirmeye (insan özelliklerini insan dışı varlıklara vermek), "Saçı ve sakalı bembeyazdı.", "Beyaz taşlardan yapılmış kısa bir duvarın ötesindeki..." ifadelerinden betimleyici ögelere, "gök kadar" kelimesi farklı yerlerde tekrarlandığı için yinelemelere ve "...küçük tepe, minimini bir çiçek ormanı gibiydi." ifadesinden benzetmeye ulaşılır. Parçanın anlatıcısı kişisel duygularını parçaya katmıştır.

A B C D E

3. Parçanın genelinde kişi, mekânlarla ilgili kişisel görüşlerini karşıdakini ikna edecek şekilde sunduğu için tartışmacı anlatıma, "hepimizin ruhunun, demem o ki..." ifadelerinden birinci kişili anlatıma, "Bazen şehirler, ilçeler, kasabalar..." ifadesinden birbiriyle ilgili sözlerin arka arkaya sıralanmasından sayıp dökmeye ve "boy göstermek" ifadesinden deyime ulaşılır. Ancak parçada alanında uzman veya tanınmış bir kişinin sözü yoktur. Dolayısıyla alıntıya yer verilmemiştir.

A B C D **E**

4. Parçanın genelinde kişisel düşünceler senli benli bir anlatımla konuşma havası içinde verilerek okurun düşüncesini değiştirmek amaçlı kullanılmıştır yani bu anlatım tartışmacı anlatımdır, dolayısıyla buradan I. öncüle, "Şiir yolunda elbette bir değil, birçok ustam vardır. Sonuçta her kalemden öğrenilecek bir şey vardır, öyle değil mi?" ifadelerinden II. öncüle, "Sonuçta her kalemden öğrenilecek bir şey vardır, öyle değil mi?" ifadesinden IV. öncüle ve "Onlar bize bu konuda gerek haberdar olarak gerekse haberdar olmadan rehberlik etmiş oluyor. Çünkü bu zorlu şiir yolunda bir rehber olmadan da yola çıkılmaz, çıkılmamalıdır." ifadesinden de V. öncüle ulaşılır. Ancak parçada örnekleme yoktur.

A B **C** D E

5. Parçadaki "Stil olarak Hindistan ile oldukça benzerlikler barındıran Colombo, uzun yıllar boyunca Britanya İmparatorluğu tarafından sömürülmüştür." ifadesinden saptamaya (bir bilgiyi ortaya koyma, tespit etme), "...bu anlamda küresel ısınmanın **en** çok etkilediği şehirler arasında yer almaktadır." ifadesinden karşılaştırmaya, "Deniz seviyesinin sadece 1 m üzerinde..." ifadesinden nicel veriye (sayısal veri), "Özellikle verimli topraklarından ötürü her dönem için ilgi odağı olan ülke..." ifadesinden neden-sonuç ilişkisine (-dan ötürü) ulaşılır. Ancak parçada tahmine yer verilmemiştir.

A **B** C D E

6. Parçanın genelinde bir olay; kişi, yer, zaman unsurlarına bağlı olarak hareket hâlinde anlatılmıştır, dolayısıyla olaylar oluş sırasına göre verilmiştir. "... milyonlarca beygir kuvvetinde bir elektrik fıskiyesi gibi parladı." ifadesinden benzetmeye, "akıllı uslu" ifadesinden ikilemeye, parçada benzetme sanatı bulunan cümleler (Benzetme sanatı, mecaza dayalı bir anlam olayıdır.) ve "lahavle çekmek" sözündeki "çekmek" sözcüğü "yüreği ağzında (korku ve heyecan dolu bir durumda)" gerçek anlamının dışında kullanıldığı için mecazlı söyleyişe örnektir. Ancak parçada bir durumun doğru bulunduğu anlamına gelen onaylayıcı ifadelere yer verilmemiştir.

A B C D **E**

7. Parçanın genelinde bulutlar ve kümülüs bulutlarının ilişkili olduğu hortumla ilgili genelgeçer, herkes için aynı olan bilgiler verildiği için nesnel ifadelere, "Kümülüs de bu çeşitlerin arasında yer almakla birlikte bu bulut türü diğerlerinden farklı olarak hortumla ilişkilidir." ifadesinden karşılaştırmaya, "...tehlike arz edebilir." ifadesinden tahmine ve parçada bulutlar hakkında bilgi verildiği için açıklamaya ulaşılır. Ancak tanımlamaya yer verilmemiştir.

A **B** C D E

8. Parçanın genelinde Bhutan ülkesinin coğrafi konumu ve nüfusu hakkında bilgi verildiği için açıklamaya, "güzel ülke (nasıl ülke?), eşitlikçi anlayış (nasıl anlayış?) vb." sözlerinden nitelendirmeye, "yaşamlarını, kısıtlamalardan" sözlerinden çoğullaştırmaya ve "Bhutan, dünyada kalan son cennet ifadesini sonuna kadar hak eden çok güzel bir ülke." ve "Bu benzersiz ülkenin nüfusu bir milyonun altında." ifadelerinden öznel ifadelere ulaşılır. Ancak parçada örnekleme yoktur.

A B C D **E**

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Bilmiyorum, aradan ne kadar zaman geçti? Belki altı ay... Belki bir yıl... Mıstık'la kan kardeşi olduğumuzu unutmuştum nedense. Yine birlikte oynuyor, okuldan eve birlikte dönüyorduk. Bir gün hava çok sıcaktı. Büyük Hoca, bize yarım günlük tatil verdi. Tıpkı perşembe günü gibi. Mıstık'la sokağın tozları içinde yavaş yavaş yürüyorduk. Ben fesimin altına mendilimi koymuştum. Terimi silemediğim için yüzüm sırılsıklamdı. Büyük, geniş bir yoldan geçiyorduk. Kenarda yığılmış bir duvarın temelleri vardı. Birdenbire karşıdan iri, kara bir köpek çıktı. Koşarak geliyordu. Arkasından birkaç adam, kalın sopalarla koşuyordu. Bize, "Kaçınız, kaçınız, ısıracak!.." diye bağırdılar. Korktuk, şaşırdık. Öyle kaldık. Önce ben biraz kendimi toplayarak "Aman, kaçalım!" dedim. Gözleri ateş gibi parlayan köpek bize yetişmişti. O zaman Mıstık, "Sen arkama saklan!" diye haykırdı, önüme geçti.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangileri ağır basmaktadır?

A) Tartışma - Örnekleme
B) Açıklama - Alıntılama
C) Betimleme - Karşılaştırma
D) Öyküleme - Benzetme
E) Öyküleme - Betimleme

2. Vapur dopdoluydu. Son düdük öttü. İki yandaki çarklar, dar kafeslerinde birden uyanan alışkın ve müthiş deniz aygırları gibi, hiddetli bir gürültü çıkararak kımıldandı. Vapur hafifçe sarsıldı. Hava gayet güzeldi. Kadıköy'e gidiyorduk. Sonu leylak renkli sisler içinde eriyen Marmara'nın kubbeli, ince minareli, uzun ve uyumuş ufuklarında büyük ve beyaz kenarlı bulutlar, parçalanmış köpük dağları hâlinde yavaş yavaş büyüyor, dağılıyor, toplanıyor; derin çukurlarında, yüksek tepelerinde morluklar, koyu mavilikler birikiyordu.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Betimleme B) Benzetme C) Genelleme
D) İkileme E) Kişileştirme

3. Kitapseverliğin uç noktasında aşırı bir tutkuyla ilerler Carlos Brauer karakteri. Kitaplarının raflardan taşarak sahibine evinde yer bırakmayan, artık banyosuna kadar kitap muhafaza etmek zorunda kaldığı için eserlerinin bir kısmının buhardan etkilemesinler diye kendisinin soğuk suyla yıkandığı, artık evinde kitaplarına hiç yer kalmayınca bir kısmını da garajında muhafaza edebilmek adına arabasını arkadaşına hediye eder. Bununla da kalmaz, birbirine düşman olan yazarların eserlerini raflara yerleştirirken onları düşünecek ölçüde ince ruhlu kitapsever bir karakterdir o. Tutkuyla bağlandığı yazarların ruhlarını incitmemek için söz gelimi Shakespeare ile Marlow veya Vargas Llosa ile G. G. Marquez'in eserlerini bir araya getirmeme özeni gösterecek kadar ileri derece bir kitapseverlik.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Devrik cümlelerden yararlanılmıştır.
B) Amaç-sonuç ilişkisine yer verilmiştir.
C) Karakterin ruhsal özelliklerine değinilmiştir.
D) Tanık göstermeye başvurulmuştur.
E) Açıklayıcı anlatımdan faydalanılmıştır.

4. Hudutta bozulan ordu iki günden beri Serez'den geçiyordu. Hava serin ve güzeldi. Ilık bir sonbahar güneşi, boş, çimensiz tarlaları, üzerinde henüz taze ve korkak izler duran geniş yolları parlatıyordu. Bu gelenler, gidenlere hiç benzemiyordu. Hepsinin tıraşları uzamış, yüzleri pis ve kırmızı, ürkek giysileri parça parça idi. Dursalar düşeceklermiş gibi, omuzlarındaki çamurlu tüfeklerin altında iki büklüm olmuş; yorgun ve perişan, ağır ağır yürüyorlardı.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Birden fazla duyuya seslenilmiştir.
B) Kişileştirmeden yararlanılmıştır.
C) Eleştirel bir tutum sergilenmiştir.
D) İkilemelerden yararlanılmıştır.
E) Olaylar oluş sırasıyla verilmiştir.

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

5. Kökeni Farsça olan ve Farsçada "yay-kavis" anlamını taşıyan "keman" kelimesine dilin küçültme eki olan "-çe" eki getirilerek yayla çalınan küçük keman" anlamına gelen "kemençe" kelimesi çok eski yıllarda oluşturulmuştur. Kemençe kelimesi birçok komşu ülkede de hâlâ bu isimle anılmaktadır. Tarihe en eski yaylı enstrüman olarak geçen rebap ve keman ile aynı sınıftan olduğu düşünülen, bir yay yardımıyla çalınan ve inceden kalına doğru zil, sağır ve bom olarak isimlendirilen bağırsaktan yapılan tellerden yararlanılıp sonradan metal kullanılmaya başlanan üç telli bir çalgıdır. Türkiye'de de kullanılan iki tip kemençe bulunmaktadır, biri Armudi kemençe iken diğeri Karadeniz yöresine ait halk müziğinde kullanılan Karadeniz ya da Laz kemençesidir.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Pekiştirmeli sözcüklerden yararlanılmıştır.
B) Bilgi verici anlatım kullanılmıştır.
C) Tanımlamaya yer verilmiştir.
D) Niteleyici sözcükler kullanılmıştır.
E) Karşılaştırmaya yer verilmiştir.

6. Kitaba olan tutkunuzu keşfetme olanağı sunan eserlere rastlarsanız eğer, o eserden tek beklentiniz başka bir eseri okuma güdüsü olmalıdır. Okuma güdüsünü tek cümle ile son cümleye kadar okura soluksuz tutku katan bir esere örnek Orhan Pamuk'un Yeni Hayat romanı olurdu. Eserin ilk cümlesi son cümlesine kadar okutma tutkusu taşır. Yazılmış tüm kitapları okutma tutkusunu aşılama gücündedir. Hatta hayat boyu bu cümle, kitaba olan tutkunun kaynağı olacak güçtedir. İşte ünlü yazarının kaleminden dökülen o cümle: "Bir gün bir roman okudum ve hayatım değişti."

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Kanıları değiştirme B) Tanımlama
C) Nitelendirme D) Alıntı yapma
E) Mecazlı söyleyiş

7. Sanayileşmiş ülkelerde yüz yüze gerçekleşmesine gerek kalmayan pazar ekonomisi, sanayileşmemiş ülkelerdeki pazarlardan çok daha farklıdır. Sanayileşmemiş ülkelerin fuar havasındaki bu pazar yerleri; duyu organlarımızı uyaran çeşitli görüntüler, kokular ve seslerin bulunduğu renkli yerlerdir. Genelde satıcılar ya da onların aile üyeleri, kendi ürettikleri malları satar; böylece işlemleri kişiselleştirmiş olurlar. Dansçılar ve müzisyenler gösteriler yapar, bazen kavgaların çıktığı bile olur. Bu pazarlarda toplumsal ilişkiler ve kişiler arası etkileşimler ön plandadır ve ekonomik olmayan etkinlikler, bazen ekonomik etkinlikleri gölgede bırakabilir. Kısacası böylesi pazarlar; insanların arkadaşlık kurduğu, akrabalarını gördüğü, dedikodu yaptığı, çevrelerinde olup bitenden haberdar olduğu, bir yandan da kendi üretemedikleri malları elde etmeye çalıştıkları yerlerdir.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Çoğullaştırmadan yararlanılmıştır.
B) Tartışmacı bir havası vardır.
C) Tanımsal nitelikli cümle vardır.
D) Sayıp dökmeye yer verilmiştir.
E) Karşılaştırma yapılmıştır.

8. Derviş Hasan birdenbire durdu. Kirli, yırtık yenleriyle alnının terlerini sildi. Sıcak ve hırslı bir haziran güneşi dünyayı sebepsiz bir bela gibi kasıp kavuruyordu. Sabahtan beri işte dört saattir hiç durmadan yürümüştü. Etrafına bakındı. Seyrek, sıska ağaçlı bir ormanın kenarında idi. Uzakta, tirşe rengi hafif bir sisle boyanmış kat kat dağlar görünüyordu. Köye, kasabaya benzer bir şey gözüne çarpmadı; yolun üst tarafındaki ağaçlara döndü.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Öyküleme B) Betimleme C) Kanıtlama
D) Benzetme E) Kişileştirme

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Parçanın genelinde bir olay; kişi, yer, zaman unsurlarına bağlı olarak hareketli hâlde verildiği için öyküleyici anlatım biçimi kullanılmıştır. Öyküleyici anlatımda olaylar oluş sırasına göre verilir ve hareketin belli olması için fiillerden sıkça yararlanılır. "Büyük, geniş bir yoldan geçiyorduk.", Birdenbire karşıdan iri, kara bir köpek çıktı.", "Arkasından birkaç adam, kalın sopalarla koşuyordu." ifadelerinden de sözcüklerle resim yapıp izlenim kazandırıldığı için betimlemeye ulaşılır.

ABCDE

2. Parçadaki "Sonu leylak renkli sisler içinde eriyen Marmara'nın kubbeli, ince minareli, uzun ve uyumuş ufuklarında büyük ve beyaz kenarlı bulutlar, parçalanmış köpük dağları hâlinde" ifadesinden betimlemeye, "...birden uyanan alışkın ve müthiş deniz aygırları gibi..." ifadesinden benzetmeye, "yavaş yavaş" sözünden ikilemeye ve "uyumuş ufuklarında" sözünden de kişileştirmeye ulaşılır. Ancak parçada varlıklar veya olaylar arasındaki benzerlik bağıntılarını bir düşüncede toplamak anlamına gelen genellemeye yer verilmemiştir. Genelleme yapılabilmesi için bir örnekten hareketle bu örneğin içinde bulunduğu bütündeki her bir birime aynı yorumu yapmak gerekir.

ABCDE

3. Parçadaki "Kitapseverliğin uç noktasında aşırı bir tutkuyla ilerler Carlos Brauer karakteri." ve "...birbirine düşman olan yazarların eserlerini raflara yerleştirirken onları düşünecek ölçüde kitapsever bir karakterdir o." ifadelerinden devrik cümlelere (yüklemi sonda olmayan cümle), "...eserlerinin bir kısmının buhardan etkilemesinler diye kendisinin soğuk suyla yıkandığı..." ifadesinden amaç-sonuç ilişkisine, "ileri derece bir kitapsever, onları düşünecek kadar (ince ruhlu yargısı çıkarılabilir)" ifadelerinden kahramanın ruhsal özelliklerine ve Carlos Brauer karakteri hakkında bilgi verildiği için açıklamaya ulaşılır. Ancak parçada alanında uzman veya tanınmış bir kişinin sözü kullanılmadığı için tanık gösterme yoktur.

ABCDE

4. Parçadaki "Hava serin ve güzeldi. Ilık bir sonbahar güneşi, boş, çimensiz tarlaları, üzerinde henüz taze ve korkak izler duran geniş yolları parlatıyordu." ifadelerinden birden fazla duyuya (görme, dokunma), "ürkek giysileri" ifadesinden kişileştirmeye (insan özelliklerini insan dışı varlıklara vermek), "parça parça, ağır ağır" sözlerinden ikilemelere ve parçanın genelinde bir olay; kişi, yer, zaman unsurlarına bağlı olarak hareketli hâlde verildiği için olayları oluş sırasına göre vermeye ulaşılır. Ancak parçada bir eserin veya durumun olumlu veya olumsuz şekilde değerlendirilmesi yani eleştirel bir tutum söz konusu değildir. Yalnızca gözlemler, kişisel duygu ve düşüncelerle ifade edilmiştir.

ABCDE

5. Parçada kemençenin kökeni hakkında bilgi verildiği için bilgi verici anlatıma, "Tarihe en eski yaylı enstrüman olarak geçen rebap ve keman ile aynı sınıftan olduğu düşünülen, bir yay yardımıyla çalınan ve inceden kalına doğru zil, sağır ve bom olarak isimlendirilen bağırsaktan yapılan tellerden yararlanılıp sonradan metal kullanılmaya başlanan üç telli bir çalgıdır." ifadesinden tanımlamaya (Kemençe nedir?), "küçük keman (nasıl keman?), "yaylı enstrüman (nasıl enstrüman?)" sözlerinden niteleyici sözcüklere ve "Tarihe en eski yaylı enstrüman olarak geçen rebap ve keman ile aynı sınıftan olduğu düşünülen..." ifadesinden karşılaştırmaya ulaşılır. Ancak parçada pekiştirmeli sözler kullanılmamıştır.

ABCDE

6. Parçadaki "Kitaba olan tutkunuzu keşfetme olanağı sunan eserlere rastlarsanız eğer, o eserden tek beklentiniz başka bir eseri okuma güdüsü olmalıdır." ifadesinden tartışmaya yani kanıları değiştirmeye (Kişisel düşünceleri karşı tarafa kabul ettirmektir.), "soluksuz tutku, "ünlü yazar" sözlerinden nitelendirmeye, "Bir gün bir roman okudum ve hayatım değişti." ifadesinden alıntıya, "...yazarının kaleminden dökülen o cümle."" ifadesinden de mecazlı söyleyişe ulaşılır. Ancak parçada tanımlama yoktur.

ABCDE

7. Parçadaki "ülkelerde, pazarlardan" sözlerinden çoğullaştırmaya, "Sanayileşmemiş ülkelerin fuar havasındaki bu pazar yerleri; duyu organlarımızı uyaran çeşitli görüntüler, kokular ve seslerin bulunduğu renkli yerlerdir." ifadesinden tanımsal nitelikli cümleye (Pazar yerleri nedir?), "...pazarlar; insanların arkadaşlık kurduğu, akrabalarını gördüğü, dedikodu yaptığı, çevrelerinde olup bitenden haberdar olduğu..." ifadesinden sayıp dökmeye ve "Sanayileşmiş ülkelerde yüz yüze gerçekleşmesine gerek kalmayan pazar ekonomisi, sanayileşmemiş ülkelerdeki pazarlardan çok daha farklıdır." ifadesinden de karşılaştırmaya ulaşılır. Ancak parçada tartışmacı bir hava yoktur, açıklama yapılmıştır.

ABCDE

8. Parçanın genelinde bir olay; kişi, yer, zaman unsurlarına bağlı olarak hareketli hâlde verildiği için öyküleyici anlatım biçimi kullanılmıştır. Öyküleyici anlatımda olaylar oluş sırasına göre verilir ve hareketin belli olması için fiillerden sıkça yararlanılır. "Kirli, yırtık yenleriyle alnının terlerini sildi." ifadesinden betimlemeye, "...haziran güneşi dünyayı sebepsiz bir bela gibi kasıp kavuruyordu." ifadesinden benzetmeye, "hırslı haziran güneşi" sözünden de kişileştirmeye ulaşılır. Ancak parçada sayılsa veri veya bir bilimsel araştırmanın sonucu verilmediği için kanıtlama yoktur.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Her şeyde olduğu gibi edebî türlerde de insanlar artık daha kolay tüketebilecekleri ürünlere yöneliyor. Baktığımızda -sözüm meclisten dışarı- insanların derin bir sanat yolculuğunu algılayabilecek istekleri yok. Tabii bunun yanı sıra ısrarla davasından şaşmayan, benimsediği sanatsal geleneği sürdüren bir grup da var, hepsine selam olsun. Yine de biz mutlu, umutlu olalım.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Mecazlı söyleyişe başvurulmuştur.
B) Senli benli bir anlatımla oluşturulmuştur.
C) Sözcükler arasında sessel yinelemeler kurulmuştur.
D) Değişik cümle türlerinden yararlanılmıştır.
E) Söylenenler örneklerle zenginleştirilmiştir.

2. Saat kuleleri denilince akla gelen ünlü saat kulelerinden ilki Adana'nın Seyhan ilçesinde bulunan Büyük Saat'tir. Büyük Saat'in inşa edilmesi dönemin Adana valisinin isteğiyle 1881 yılında başlamış ve 1882 yılında başarıyla sona ermiştir. Yapım aşamalarında Adana valileri Ziya ve Abidin Paşaların ve dönemin belediye başkanının büyük katkıları olmuştur. Osmanlı mimari özelliklerini taşıyan ve Neo-Barok tarzda yapılan saat kulesinin tasarımcıları ve mimarları, Krikor Ağa Bzdikian ve Kasbar Ağa Bzdikian'dır. Kare bir taban üzerinde inşa edilen ve 32 metre yüksekliğe sahip olan saat kulesi günümüzde Türkiye'nin en uzun saat kulesidir. Ayrıca temelinin derin bir yapı içinde olması nedeniyle kulenin 35 metrelik bir uzunluğu olduğu da düşünülmektedir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Tanımlamaya yer verme
B) Olasılıklı ifade kullanma
C) Karşılaştırmaya yer verme
D) Açıklayıcı anlatım kullanma
E) Sayısal verilerden yararlanma

3. İnsan kanındaki ana bileşenlerden biri demirdir; bu yüzden demir, diyetlerimizin önemli bir parçasıdır. Kanımızdaki demir, organlarımıza ve dokularımıza oksijen taşınmasını sağlayan kan kaynaklı bir protein olan hemoglobin içinde bulunur. Demir, oksijene bağlanır; bu da kanın kırmızı renginin solmasına neden olur. Mesela demir, doğada oksitlendiğinde benzer bir renk değişimi görünür ki buna pas denir. Ayrıca hemoglobin, doğada gözlemlenen diğer yöntemlerle kıyaslandığında oldukça etkili bir oksijen taşıma yöntemidir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Benzetme
B) Örnekleme
C) Tanımlama
D) Karşılaştırma
E) Gerekçelendirme

4. Bir tufandı. Gök delinmiş gibi aralıksız yağmur yağıyor ve bütün ordu Semlin'e doğru sel, çamur, sis ve bora içinde ilerliyordu. Belgrad-Şabaç yolu çökmüştü. Karanlık ormanlara, sarp yokuşlara, uçurumlu dağlara alışkın olmayan yük develeri, yedekçileriyle birlikte kaybolmuşlardı. Subaylar bağırıyor, boru sesleri işitiliyor, atlar kişniyordu. Hatta padişahın otağı bile ortada yoktu. Bu kısa yol, üç gündür bitip tükenmiyordu. Konak yerine, yalnız sadrazamın çadırı kurulabilmişti.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

A) Karşılaştırma
B) Öyküleme
C) Benzetme
D) Betimleme
E) Açıklama

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

5. Her sabah Çarşı Camisi'nin arkasındaki harap zaptiye ahırlarının önünden, bir serçe sürüsü gibi, cıvıl cıvıl ve neşeli geçerdik. Okul biraz daha ileride, alçak duvarlı, oldukça geniş bir avlunun ortasında idi. Bir kattı, etrafında yükselen büyük kestane ağaçlarının birbirine karışmış koyu gölgeleri bütün çatısını kaplardı. Biz daha avlunun kapısından Hoca girmeden Efendi'nin olup olmadığını şöyle bir bakar, anlardık:

— Abdurrahman Çelebi gelmiş mi?

— Gelmiş, gelmiş...

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) İkilemeden yararlanılmıştır.
B) Diyaloğa yer verilmiştir.
C) Öyküleyici anlatım kullanılmıştır.
D) Betimleyici ögeler bulunmaktadır.
E) Abartmaya başvurulmuştur.

6. Her bir anlayışın yani gerek geleneksel gerek modern anlayışın kalpte oluşturduğu birbirinden bağımsız tınılar var. Asıl mesele bu tınıları duymakla kalmayıp dinleyebilmekte. Bir ürün ortaya koyarken elbette bir gelenek benimsenebilir ve bu oldukça olasıdır. Ama okumaya geldi mi işte orada biraz daha farklı düşünüyorum. Çünkü her anlayışın, her geleneğin ufkumuzu açmada inkâr edilemez bir paydaya sahip olduğunu biliyorum. Aynı şey hece ölçüsüyle yazılan veya serbest yazılan şiirler için de geçerli elbette.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

A) Öyküleme
B) Örnekleme
C) Tartışma
D) Açıklama
E) Karşılaştırma

7. 1989 yılından itibaren Varşova'da yaşanan büyük değişim, beraberinde eski yapıları da ne yazık ki değişime uğratmıştır. Varşova merkezinde yeni bir "Manhattan yaratma" sloganı ile yapılan devasa binalar, iş kuleleri ve plazalarla birlikte, Kültür Sarayı'nın tepesine de dört adet büyük saat yerleştirilmiştir. Binanın, Polonya halkında ve dönemin belediyesinde yarattığı travma o kadar derindir ki birtakım projelerle binanın görülmesi engellenmek istenmiştir. Hatta bu konu ile ilgili proje yarışmaları bile zamanın belediyesi tarafından açılmıştır. Kimi projelerde, binanın muazzam taş işçiliği bile hiçe sayılarak komple bir şekilde aynalar ile kaplanması fikri savunulmuştur. Asıl amaç ise binayı bütünüyle yıkmak olduğu hâlde binanın çok sağlam oluşu, bu bina ve tarih cinayetine engel olmuştur.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Neden-sonuç ilişkisi kurulmuştur.
B) Kimi durumları yeren bir havası vardır.
C) Niteleyici sözcüklere yer verilmiştir.
D) Açıklayıcı anlatıma başvurulmuştur.
E) Tanık göstermeden yararlanılmıştır.

8. Dünya'ya gelen Güneş ışınımının yaklaşık %31'i yüzeyden, atmosferdeki parçacıklardan ve bulut tepelerinden yansıyarak uzaya geri döner. Güneş enerjisinin yeryüzü-atmosfer sisteminde tutulan %69'luk bölümü, iklim sistemini oluşturan ana bileşenlerce (atmosfer, hidrosfer, litosfer ve biyosfer) kullanıldıktan sonra uzun dalgalı yer ışınımı olarak atmosfere geri verilir. Giden kızılötesi ışınımın önemli bir bölümü sera gazlarınca ve bulutlarca emilir ve atmosfere geri salınır. Atmosferdeki gazların gelen Güneş ışınımına karşı geçirgen, buna karşılık geri salınan uzun dalgalı yer ışınımına karşı çok daha az geçirgen olması nedeniyle, yeryüzünün beklenenden daha fazla ısınmasına yol açan ve ısı dengesini düzenleyen doğal süreç doğal sera etkisi olarak adlandırılır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Terimler
B) İkileme
C) Sayısal veriler
D) Tanımlama
E) Sayıp dökme

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Parçadaki "-sözüm meclisten dışarı- (konuşma arasında çirkin veya uygunsuz bir söz kullanmak gerektiğinde o sözden orada bulunanların alınmamasını belirtmek için söylenen bir söz)" ifadesinden mecazlı söyleyişe, "baktığımızda..., ...hepsine selam olsun. Yine de biz mutlu, umutlu olalım." ifadesinden senli benli anlatıma, "mutlu, umutlu" sözleri arasında harf tekrarı olduğu için sessel yinelemeye ve parçada fiil, isim ve olumlu cümleler birlikte olduğu içinde değişik cümle türlerine ulaşılır. Ancak parçada birden fazla örnek yoktur.

ABCDE

2. Parçadaki "Ayrıca temelinin derin bir yapı içinde olması nedeniyle kulenin 35 metrelik bir uzunluğu olduğu da düşünülmektedir." ifadesinden olasılıklı ifadeye, "... günümüzde Türkiye'nin en uzun saat kulesidir." ifadesinden karşılaştırmaya, parçanın genelinde Büyük Saat hakkında bilgi verildiği için açıklamaya ve "35 metrelik, 32 metre yüksekliğe sahip" sözlerinden de sayısal veriye ulaşılır. Ancak parçada bir varlığın ne olduğunu tarif etmeye yarayan ve "nedir, kimdir" sorularına cevap veren tanımlama yoktur.

ABCDE

3. "Mesela demir, doğada oksitlendiğinde benzer bir renk değişimi görünür ki buna pas denir." ifadesinden örneklemeye ve tanımlamaya (...denir, adı verilir, ...dir), "Ayrıca hemoglobin, doğada gözlemlenen diğer yöntemlerle kıyaslandığında..." ifadesinden karşılaştırmaya ve "İnsan kanındaki ana bileşenlerden biri demirdir; bu yüzden demir, diyetlerimizin önemli bir parçasıdır." ifadesinden gerekçelendirmeye (insan kanındaki ana bileşenlerden olduğu için...) ulaşılır. Ancak parçada benzetme yoktur.

ABCDE

4. Parçanın genelinde bir olay; kişi, yer, zaman unsurlarına bağlı olarak hareketli hâlde verildiği için öyküleyici anlatım biçimi kullanılmıştır. Öyküleyici anlatımda olaylar oluş sırasına göre verilir ve hareketin belli olması için fiillerden sıkça yararlanılır. Buna göre "bütün ordu Semlin'e doğru sel, çamur, sis ve bora içinde ilerliyordu.", ... yedekçileriyle birlikte kaybolmuşlardı. Subaylar bağırıyor, boru sesleri işitiliyor, atlar kişniyordu." ifadelerinden öyküleyici anlatıma ulaşılır. Parçada "gök delinmiş gibi..." ifadesinde benzetme, "Karanlık ormanlara, sarp yokuşlara, uçurumlu dağlara alışkın olmayan yük develeri, yedekçileriyle birlikte kaybolmuşlardı." ifadesinde de betimleme vardır ama genele yayılmamıştır.

ABCDE

5. Parçadaki "cıvıl cıvıl" sözünden ikilemeye,

"— Abdurrahman Çelebi gelmiş mi?

— Gelmiş, gelmiş..." ifadelerinden diyaloğa (karşılıklı konuşmaya), parçanın genelinde bir olay; kişi, yer, zaman unsurlarına bağlı olarak hareketli hâlde verildiği için öyküleyici anlatım biçimi kullanılmıştır, "alçak duvarlı, oldukça geniş bir avlunun ortasında..." ifadelerinden de betimleyici ögelere ulaşılır. Ancak parçada abartma yoktur.

ABCDE

6. Parçada geleneksel veya modernliği fark etmeyip her anlayışın bir tınısı olduğu görüşü savunulmaktadır ve bu durum kişisel görüşler çerçevesinde konuşma havası içinde anlatılmaktadır. Dolayısıyla parçada ağır basan anlatım tartışmacı anlatımdır.

ABCDE

7. Parçadaki "Binanın, Polonya halkında ve dönemin belediyesinde yarattığı travma o kadar derindir ki birtakım projelerle binanın görülmesi engellenmek istenmiştir." ifadesinden neden-sonuç ilişkisine (Bina, Polonya halkında derin bir travma yarattığı için birtakım projelerle binanın görülmesi engellenmiştir.), "beraberinde eski yapıları da ne yazık ki değişime uğratmıştır." ve "tarih cinayetine engel olmuştur." ifadelerinden kimi durumları yeren (eleştiren) bir havaya, "büyük değişim, eski yapı" sözlerinden niteleyici sözcüklere ve "Varşova merkezinde yeni bir "Manhattan yaratma" sloganı ile yapılan devasa binalar, iş kuleleri ve plazalarla birlikte, Kültür Sarayı'nın tepesine de dört adet büyük saat yerleştirilmiştir." ifadesinden açıklamaya ulaşılır. Ancak parçada alanında uzman veya tanınmış bir kişinin sözünü kullanmak olan tanık gösterme yoktur.

ABCDE

8. Parçadaki "atmosfer, hidrosfer, litosfer ve biyosfer" sözcükleri coğrafi terimlere, "yaklaşık %31'i yüzeyden, %69'luk bölümü" sözlerinden sayısal verilere, "yeryüzünün beklenenden daha fazla ısınmasına yol açan ve ısı dengesini düzenleyen doğal süreç doğal sera etkisi olarak adlandırılır." ifadesinden tanımlamaya ve atmosfer, hidrosfer, litosfer ve biyosfer sözcükleri birbiriyle ilişkili olup arka arkaya sıralandıkları için sayıp dökmeye ulaşılır. Ancak parçada ikileme yoktur.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Umberto Eco, *Foucault Sarkacı* ve *Gülün Adı* adlı kitapların yazarıdır. *Gülün Adı* nereden bakarsanız bakın, Modern Çağ'ın nadir klasiklerinden. *Foucault Sarkacı* ise okumak ve anlamak için uzunca bir zaman harcamak, fedakârlık etmek zorunda olduğunuz bir kitap. Meselesi tüketilemeyen eserlerden. Çünkü kitap bittikten sonra bitmiyor. Okuma hazzı diye bir fenomen varsa o kitapta filizleniyor. Başka bir kitap okuduğunuzda aynı zevki bir kere daha tatmak mümkün olur mu bilemiyorum. Muhtemelen aksi hususa emin olursunuz.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Tartışmacı anlatıma başvurma
B) Tanımlamaya yer verme
C) Karşılaştırmadan yararlanma
D) Alıntılamadan faydalanma
E) Mecazlı söyleyiş kullanma

2. Günümüzde insanların romantik ilişkilerde karşılaştıkları en büyük zorluklardan biri, narsist biriyle birlikte olmanın zararlarıdır. Narsistik kişilik bozukluğu; bireyin kendini aşırı derecede önemseme, başkalarını manipüle etme ve empati eksikliği gibi özelliklere sahip olmasını içeren bir rahatsızlıktır. Bu tür bir ilişkide yer almanın duygusal ve psikolojik etkileri büyük olabilir; bireyin öz güveni zedelenebilir. Narsist bir ilişkiden etkilenen kişiler için profesyonel yardım almak önemlidir. Bir terapist veya danışman, duygusal olarak toparlanmanıza ve ilişkideki zararlı etkilerle başa çıkmanıza yardımcı olabilir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Tanımlama
B) Öneride bulunma
C) Karşılaştırma
D) Açıklama
E) Benzetme

3. Antik Namibya Çölü ile Atlantik Okyanusu'nun masmavi soğuk suları arasında, bembeyaz kumlardan oluşan bir sahra uzanır. Portekizli gemiciler Namibya'nın bu uçsuz bucaksız sahillerine "Cehennem Kıyıları" ismini vermiştir. Bugün aynı yer İskelet Sahilleri olarak biliniyor. Sanki iki ucundan gerilmişçesine kavurucu güneş altında 500 km boyunca uzanan bu gaddar sahil, bir yandan tam anlamıyla cehennem görüntüsü sunarken bir yandan da mutlak unutulmuşluğu ve ıssızlığı içinde göz kamaştırıcı bir güzelliğe sahiptir. İsveçli kâşif ve doğa bilimcisi Charles John Andersson, 1859 yılında bu sahillere geldiğinde "tüyler ürpertici bir duygu ve korku"nun bütün bedenini kapladığını aktarmıştır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Açıklama
B) Gerekçelendirme
C) Benzetme
D) Kişileştirme
E) Betimleme

4. Günümüzde en fazla merak edilen keçi türlerinden biri sanendir. Birçok özelliğinin bulunduğu sanen keçisi başta ülkemizde olmak üzere dünyanın birçok ülkesinde yetiştirilmektedir. Süt verimi ve insanlara karşı uysallığı sayesinde çokça tercih edilen keçi türlerinden olan sanem keçisinin ana vatanı İsviçre olmakla birlikte ismini İsviçre'de bulunan Sanen Vadisi'nden almaktadır. Yetiştirilmesinin oldukça basit olduğu bu keçi türü aynı zamanda yıllık ürettiği süt sayesinde de diğer keçi türlerini ardında bırakmayı başarmıştır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Karşılaştırma
B) Açıklama
C) Soyutlama
D) Nitelendirme
E) Saptama

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

5. Tsubasa, çocukluk ve ilk gençlik dönemleri mahalle-sınıf maçlarında geçmiş kişiler için âdeta bir futbol kahramanıydı. Hiçbir çizgi film sinemasının yanından bile geçemeyeceği Japon çizgi sinemasının yurt dışına pazarladığı ilk büyük yapım olmasıyla da önemli bir yere sahipti. Toplam 20-25 dakika süren her bölümünde Tsubasa'nın forvet mevkinde oynadığı takımın müsabakaları, şampiyonluk maçları, sert vuruşları ve antrenmanları ekranlara getiriliyordu. Çizgi film o kadar geniş kitlelere seslenmişti ki daha sonrasında Tsubasa ismini taşıyan özel formalar ve toplar da satışa çıkarılmıştı. Aynı zamanda birçok farklı Tsubasa oyununa da atari ve bilgisayar platformlarında yer verilmişti.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Tahminde bulunulmuştur.
B) Benzetmeden faydalanılmıştır.
C) Sayıp dökmeye yer verilmiştir.
D) Abartmaya başvurulmuştur.
E) Nesnel ifadelerden yararlanılmıştır.

6. Avrupa'daki en büyük ikinci akarsu olma özelliğine sahip olan Tuna Nehri, bir yılan gibi kıvrılıp tam 10 ülkeden geçerek Karadeniz'e dökülür. Uluslararası nehir olma özelliğine sahip olan akarsu, 80 milyonu aşkın insanın hem görüntüsünden hem de suyundan faydalandığı bir nehirdir. 2857 km uzunluğa sahip olan nehirde 100'e yakın liman bulunmaktadır. Nehirde gemiyle ilerlemek mümkün olduğundan su yoluyla yapılan ticaret için de nehir önemli bir geçit görevi görmektedir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Sayısal veriler
B) Neden-sonuç ilgisi
C) Açıklayıcı anlatım
D) Benzetme
E) Örneklendirme

İNDEKSAKADEMİ
youtube/indeksakademi

7. Ganj Nehri, Hindistan ve Bangladeş için olmazsa olmaz bir tatlı su kaynağıdır. Bu nehir; içme suyu, tarım ve sanayi için büyük bir öneme sahiptir. Aynı zamanda bölgenin ekonomik faaliyetlerine de doğrudan katkıda bulunur. Nehir boyunca kurulan hidroelektrik santralleri, Hindistan'ın enerji ihtiyacının önemli bir bölümünü karşılar. Bu durum, nehrin sadece ekolojik değil aynı zamanda ekonomik açıdan da hayati bir role sahip olduğunu gösterir.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Tanımlamaya başvurulmuştur.
B) Karşılaştırma yapılmıştır.
C) Örneklendirmeye yer verilmiştir.
D) Kesinlik bildiren ifadeler vardır.
E) Niteleyici sözcükler kullanılmıştır.

8. Çimenlerin üzerindeki çiylerde güneşten düşmüş parlak elmas damlalarını inadına ayaklarıyla ezdi. Sokağa çıkar çıkmaz gece geçen sebzeci ile sütçü beygirlerinin bozuk kaldırımda bıraktığı şeyleri cıvıldayarak yiyen serçelere gözü kaydı. Durmadı. "Birinin ettiği halt ötekine nimet..." dedi. Kendi istemediği hâlde, bu çirkin hadiseden bir hikmet çıkarmaya çalıştı. İstemeye istemeye arılarla insanları hatırladı. "Olay" aynı idi. Ancak olaya konu olan tarafların boyutlarında aykırılık vardı. Birinde üretici küçük, tüketici büyüktü. Diğerinde bunun aksi; üretici büyük, tüketici küçük...

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Karşıt sözcüklerden yararlanılmıştır.
B) Öyküleyici anlatım kullanılmıştır.
C) Betimleyici ögelere yer verilmiştir.
D) İkilemeden faydalanılmıştır.
E) Kişileştirmeye başvurulmuştur.

1. Parçanın genelinde kişisel görüşler sohbet havası içinde okuru ikna etmek amaçlı kullanıldığı için tartışmaya, parçadaki "Umberto Eco, *Foucault Sarkacı* ve *Gülün Adı* adlı kitapların yazarıdır." ifadesinden tanımlamaya (Umberto Eco kimdir?), *"Gülün Adı* nereden bakarsanız bakın, Modern Çağ'ın nadir klasiklerinden. *Foucault Sarkacı ise* okumak ve anlamak için uzunca bir zaman harcamak..." ifadesinden karşılaştırmaya (iki eser kıyası) ve "Okuma hazzı diye bir fenomen varsa o kitapta filizleniyor." ifadesinden de mecazlı söyleyişe (filizlenmek - gelişmeye, büyümeye başlamak) ulaşılır. Ancak parçada alıntılama yoktur.

ABCDE

2. Parçadaki "Narsistik kişilik bozukluğu; bireyin kendini aşırı derecede önemseme, başkalarını manipüle etme ve empati eksikliği gibi özelliklere sahip olmasını içeren bir rahatsızlıktır." ifadesinden tanımlamaya (Narsistik kişilik bozukluğu nedir?), "Bir terapist veya danışman, duygusal olarak toparlanmanıza ve ilişkideki zararlı etkilerle başa çıkmanıza yardımcı olabilir." ifadesinden öneriye, "Günümüzde insanların romantik ilişkilerde karşılaştıkları *en* büyük zorluklardan biri..." ifadesinden karşılaştırmaya ve parçanın genelinde narsistik kişilik bozukluğu hakkında bilgi verildiği için açıklamaya ulaşılır. Ancak parçada benzetme yoktur.

ABCDE

3. Parçanın genelinde İskelet Sahilleri hakkında bilgi verildiği için açıklamaya, "Sanki iki ucundan gerilmişçesine kavurucu güneş altında..." ifadesinden benzetmeye, "...500 km boyunca uzanan bu gaddar sahil..." ifadesinden kişileştirmeye (İnsan özelliği insan dışı varlığa verilmiştir.) ve "Antik Namibya Çölü ile Atlantik Okyanusu'nun masmavi soğuk suları arasında, bembeyaz kumlardan oluşan bir sahra uzanır." ifadesinden sözcüklerle resim yapıldığı, izlenim yaratıldığı için betimlemeye ulaşılır. Ancak parçada gerekçelendirme (neden-sonuç ilişkisi) yoktur.

ABCDE

4. Parçadaki "Günümüzde en fazla merak edilen keçi türlerinden biri..." ifadesinden karşılaştırmaya, parçanın genelinde sanen keçisi hakkında bilgi verildiği için açıklamaya, "merak edilen (nasıl keçi türü?), ana (nasıl vatan?)" ifadesinden nitelendirmeye ve "...sanem keçisinin ana vatanı İsviçre olmakla birlikte ismini İsviçre'de bulunan Sanen Vadisi'nden almaktadır." ifadesinden de saptamaya (bir bilgiyi ortaya koyma) ulaşılır. Ancak parçada soyutlama (somut bir durumu veya kavramı soyut kavramla karşılama) yoktur.

ABCDE

5. Parçadaki "...geçmiş kişiler için âdeta bir futbol kahramanıydı." ifadesinden benzetmeye, "...forvet mevkinde oynadığı takımın müsabakaları, şampiyonluk maçları, sert vuruşları ve antrenmanları..." ifadesinden sayıp dökmeye (birbiriyle ilgili kavramları virgüllerle arka arkaya sıralama), "Hiçbir çizgi film sinemasının yanından bile geçemeyeceği Japon çizgi sinemasının..." ifadesinden abartmaya (bir durumu olduğundan fazla ya da az gösterme) ve "Aynı zamanda birçok farklı Tsubasa oyununa da atari ve bilgisayar platformlarında yer verilmişti." ve "Toplam 20-25 dakika süren her bölümünde Tsubasa'nın forvet mevkinde oynadığı takımın müsabakaları, şampiyonluk maçları, sert vuruşları ve antrenmanları ekranlara getiriliyordu." ifadelerinden nesnel yargılara ulaşılır. Ancak parçada tahmin yoktur.

ABCDE

6. Parçadaki "10, 80, 257" sayılarından sayısal verilere, "Nehirde gemiyle ilerlemek mümkün olduğundan..." ifadesinden neden-sonuç ilgisine, parçanın genelinde Tuna Nehri hakkında bilgi verildiği için açıklamaya ve "...Tuna Nehri, bir yılan gibi kıvrılıp..." ifadesinden de benzetmeye ulaşılır. Ancak parçada örneklendirme yoktur.

ABCDE

7. Parçadaki "Ganj Nehri, Hindistan ve Bangladeş için olmazsa olmaz bir tatlı su kaynağıdır." ifadesinden tanımlamaya (Ganj Nehri nedir?), "Bu durum, nehrin sadece ekolojik değil aynı zamanda ekonomik açıdan da..." ifadesinden karşılaştırmaya, "Ganj Nehri'nin tatlı su kaynağı olması, bölgenin ekonomik faaliyetlerine de doğrudan katkıda bulunması" ifadesinden kesinlik bildiren ifadelere, "ekonomik (açı) - nasıl açı?, hayati (rol) - nasıl rol?" sözcüklerinden niteleyici sözcüklere ulaşılır. Ancak parçada örneklendirme yoktur.

ABCDE

8. Parçadaki "büyük küçük" sözcüklerinden karşıt kavramlara, parçanın genelinde bir olay; yer ve zamana bağlı olarak hareket hâlinde anlatıldığı için öykülemeye, "Çimenlerin üzerindeki çiylerde güneşten düşmüş parlak elmas damlalarını..." ifadesinden betimleyici ögelere, "istemeye istemeye" sözünden ikilemeye ulaşılır. Ancak parçada kişileştirme yoktur.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Ne zaman yazınsal konuların konuşulduğu bir ortama girsem şu soruyla hep karşılaşırım: "Bu kadar çok okunmayı nasıl başardınız?" Oldukça kısa bir cevapla karşılık veririm ben de: "Orijinallik, her yapıtın sayfalarında kokmalıdır."

Bu parçada sözü edilen yazarın çok okunmasında etkili olan nitelik aşağıdakilerden hangisidir?

A) Akıcılık B) Özgünlük C) Doğallık
D) Yalınlık E) Kalıcılık

2. Ben, bir derdin ifadesi olarak görüyorum yazmayı. Bir şeyler paylaşmak, ortak noktalar üzerinde buluşmak ve daha derinleşmek... Derdi olmayan insan yazamaz da demiyorum. Benim kişisel yazı serüvenim bir derdimin olması ve bunu ifade etmeye çalışmamdır. Gördüğüm ve sevdiğim şeyleri takdir etmek, gördüğüm ve nefret ettiğim şeyleri eleştirmek için bir araç yazı. Mesela edebiyat ve tarih aracılığıyla geçmişin kadim değerlerini keşfetmek bunlardan biridir. Ancak bu aracı kullanırken herkesin üzerinde tamam dediği ve net anlaşılan bir konuyu, süssüz ve söz oyunsuz bir anlatımla vermeyi tercih ediyorum.

Bu parçada edebî anlayışından söz edilen yazarın aşağıdaki anlatım niteliklerinden hangilerine sahip olduğu söylenebilir?

A) Açıklık - Yalınlık
B) Duruluk - Açıklık
C) Etkileyicilik - İnandırıcılık
D) Akıcılık - Özgünlük
E) Özlülük - Sadelik

3. Ben, iyi metinlerin kaleme alınabilmesi için öncelikle iyi ve nitelikli bir okur olunması gerektiğine inanıyorum. O nedenle sanatçı olmayı düşünen herkesin ilkin iyi bir okur olması gerektiğine inanıyorum. Bunun yanında Türkçeye iyi derecede hâkim olmaları, gereksiz sözcükleri kullanmamaları, az sözle çok şey söylemeleri, okumada dile takılacak pürüzlere dikkat etmeleri, sözleriyle çelişkiye düşmemeleri ve klasik eserlerimizi okuyarak dil zevkine varmaları gerekmekte. Böyle yaptıkları takdirde kısa sürede başarılı yazılar kaleme alacaklardır.

Bu parçaya göre, başarılı yazılar kaleme alacak sanatçıların aşağıdaki anlatım niteliklerinden hangisine sahip olmaları gerekmez?

A) Duruluk B) Akıcılık C) Özlülük
D) Tutarlılık E) Evrensellik

4. Kitabım henüz çok yeni, doğal olarak olumlu ya da olumsuz eleştiriler bundan sonra zaman içerisinde gelecek. Daha önce bazı yazılarımız yayımlanmıştı ancak o zaman eleştiriler genelde olumluydu ve okur "Böyle olduğunu bilmiyorduk." tarzında geri dönüşler yapmıştı. Ancak o yazıların neredeyse %70'i bu kitapta yok. Kutsalın Buharlaşması çalışmamızda akademik yaklaşım ve bilgiler kullandık ancak kitabın dilini mümkün olduğunca basit tuttuk. Çünkü amacımız okurun eserle ilk okuma anında bağ kurması ve metne ağır, akademik bir dil nedeniyle uzak düşmemesi.

Bu parçada yazar, sözü edilen eseri aşağıdaki anlatım niteliklerinden hangisini dikkate alarak yazmıştır?

A) Duruluk B) Akıcılık C) Yalınlık
D) Açıklık E) Doğallık

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

5. *Okurun Masası Yazarın Masası* kitabını yazarken yazarların günlük rutinleri üzerine okumalar yapmıştım. Bu okumalar sırasında sonradan kendi rutinimle ilgili bazı detaylar fark ettim. Çünkü ilk başlarda bu rutinlerin yazmak için gerekli olan şeyler olduğunu düşünmeden yapıyordum. Türk sanat musikisi dinlemeden ya da fonda siyah beyaz bir Yeşilçam filmi olmadan genelde yazmıyorum. Klasik müzik olmalı en azından ama sıfır sessizlik olmamalı. Uzun zaman bu bahsettiğim şekilde yazdım. Bunlar olmadan dünya insanın hitap edecek bütünlüklü bir metin yazacağımı düşünmüyorum.

Bu parçada kendi yazı sürecinden söz eden yazar, aşağıdaki anlatım niteliklerinden hangisini içeren bir metin yazmayı hedeflemiştir?

A) Kalıcılık B) Özlülük C) Akıcılık
D) Ulusallık E) Evrensellik

6. Güzele güzel demeyi çok kıymetli bulurum. Güzel eserlere gıpta ederim, yazanın üzerine çok yakıştırırım ama aynısını, benzerini giyinmek istemem. Kendime yakışacak başka yeni söylemler örmeye çalışırım. Çok şükür ki bu özelliğimden ötürü birçok kez takdir gördüm.

Bu sözleri söyleyen yazar, yazılarında aşağıdaki anlatım niteliklerinden hangisine sahiptir?

A) Evrensellik B) Yalınlık C) Açıklık
D) Özgünlük E) Kalıcılık

7. Her ne kadar sanatın sanat için olduğuna inansam da eserde bilgece döşenmiş imgelere ve varoluş şuuruyla yükselmiş söylemlere rastladığımda çok etkileniyorum. Sözlerde nezaket arıyor ve bir okur olarak şiirde argo ifadelere tahammül edemiyorum. Nezaketli bir kalem ve felsefi derinlik, anlam içinde anlam ise şiirde beni büyüleyen şeyler.

Böyle düşünen bir yazarın eserlerde görmek istediği anlatım niteliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Akıcılık B) Tutarlılık C) Yoğunluk
D) Etkileyicilik E) Doğallık

8. Kaliteli şiir, kendi öz topraklarının dinamiklerinden ve yoksunluklardan çokça besleniyor. O yüzden nerede olduğumuzdan daha çok, olduğumuz yerde nelerin eksikliğini hissettiğimiz bence daha mühim. Hem metropolde hem taşrada yaşama fırsatı bulmuş bir şair olarak kendi şiirimi yorgun bir serçeye benzetiyorum; konacak şehir, mekân bulamamış.

Bu parçaya göre, kaliteli şiirde bulunması gereken özellik aşağıdakilerden hangisidir?

A) Evrensellik B) Ulusallık C) Kalıcılık
D) Özlülük E) Özgünlük

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

9. Dergileri hem okur hem yazar açısından çok kıymetli buluyorum. Dergilerin varlığı, okuyuculardan tarafından beğenilip onaylanma duygumu ve yazma hevesimi canlı tutan nadide etkenlerden. Şu sıralar e-dergileri merak ve beğeniyle takip etsem de sayfalar üzerinde parmaklarımı gezdirmek, benim için dingin bir mutluluk sebebidir.

Bu parçada yazarın yazma sürecindeki hevesini dinç tutan özellik aşağıdakilerden hangisidir?

A) Özgünlük B) İnandırıcılık C) Özlülük
D) Doğallık E) Etkileyicilik

10.
- Yazarın yeni romanı o kadar ---- ki sonunu merak ettiğim için kitabın başından kalkmadım.
- O dönemde kapalı öykülerin yazılması, okurları edebiyattan soğutmuştu. Bu nedenle yazar, herkesin aynı şeyi anladığı yani ---- ilkesinin temel alındığı eserler ortaya koydu.
- Anlatım bozukluğuna yer vermeyen yazar, Türkçenin dil kurallarına çok hâkimdi. Nitekim onun hiçbir eserinde aynı anlama gelen sözcükleri veya cümleleri art arda göremezsiniz. ---- niteliği onun eserlerinin baş tacıdır.

Bu cümlelerde boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdaki anlatım niteliklerinden hangisi getirilmelidir?

A) sürükleyiciydi - özgünlük - Özlülük
B) yoğundu - akıcılık - Duruluk
C) tutarlıydı - açıklık - Sadelik
D) etkileyiciydi - akıcılık - Yalınlık
E) sürükleyiciydi - açıklık - Duruluk

11. Çok sevdiğim bir ağabeyimin şiir konusunda bana bazı öğütleri vardı. Şiiri yazmak için yazmamayı, şiiri duyup onu söylemem gerektiğini ve hayatımda yaşadığım şeyleri bizzat şiirle iliştirmem gerektiğini söylemişti. Bu bağlamda hayatımın direkt şiirle bağlantılı olduğunu ve şiiri hayatımdan çekerseniz beni yoksul edeceğinizi bilmelisiniz. Şiir artık hayatımın tek odak noktası olmuş durumda. Fakat şiir olsun diye yazmıyorum, şiiri söylemeye ve klişeden, benzerlik havuzundan uzakta tutmaya çalışıyorum.

Bu sözleri söyleyen bir şairin, şiirlerini kaleme alırken dikkat ettiği anlatım ilkesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Özgünlük B) Özlülük C) Kalıcılık
D) Doğallık E) İnandırıcılık

12. Her dönemin kendine has gereksinimleri vardır. Ben gerçek sanatçıların kaybolmaya yüz tutmasının sosyolojik bir durum olduğunu düşünüyorum. Yenilikçi ve sanat adına bir şeyler söyleyen herkes toplumlarının duymak istediklerini yine kendi toplumlarının algılayış biçimlerine uygun söylemediği için öz yitip gidiyor.

Bu parçaya göre, gerçek sanatçıların kaybolup gitmesinin altında aşağıdaki anlatım niteliklerinden hangisinin eksikliği yatmaktadır?

A) Yerellik B) Özgünlük C) Açıklık
D) Yalınlık E) Evrensellik

İNDEKSAKADEMİ
youtube/indeksakademi

1. Özgünlük; bir yazarın kimseye benzememesi, orijinal olması ve kendine has özelliklerini ortaya çıkarmasıdır. Parçadaki yazar da "Orijinallik, her yapıtın sayfalarında kokmalıdır." diyerek özgünlüğe vurgu yapmıştır.

ABCDE

2. Parçadaki "Ancak bu aracı kullanırken herkesin üzerinde tamam dediği ve net anlaşılan..." ifadesinden açıklık (bir konuda herkesin aynı şeyi anlaması) ve "... konuyu, süssüz ve söz oyunsuz bir anlatımla vermeyi tercih ediyorum." ifadesinden de yalınlık (süslü dil kullanmamak, söz oyunlarını tercih etmemek) ilkesine ulaşılır.

ABCDE

3. Parçadaki "...gereksiz sözcükleri kullanmamaları..." sözünden duruluğa (bir metinde gereksiz sözcüklere yer vermemek), "...az sözle çok şey söylemeleri..." sözünden özlülüğe, "...okumada dile takılacak pürüzlere dikkat etmeleri..." ifadesinden akıcılığa, "sözleriyle çelişkiye düşmemeleri" ifadesinden de tutarlılığa ulaşılır. Ancak parçada tüm dünya insanına hitap etme ilkesi olan evrenselliğe yer verilmemiştir.

ABCDE

4. Parçadaki "...ancak kitabın dilini mümkün olduğunca basit tuttuk. Çünkü amacımız okurun eserle ilk okuma anında bağ kurması ve metne ağır, akademik bir dil nedeniyle uzak düşmemesi." ifadesinden yalınlık ilkesine ulaşılır. Yalınlık ilkesi bir metinde söz oyunlu, mecazlı dil kullanmamaktır.

ABCDE

5. Parçadaki "Bunlar olmadan dünya insanın hitap edecek bütünlüklü bir metin yazacağımı düşünmüyorum." ifadesinden evrensellik niteliğine ulaşılır. Yazar burada sınırları aşıp tüm dünyaya hitap ederek globalliğe ulaşmak istemiştir.

ABCDE

6. Parçadaki "...ama aynısını, benzerini giyinmek istemem. Kendime yakışacak başka yeni söylemler örmeye çalışırım." ifadesinden özgünlüğe ulaşılır. Çünkü özgünlük alışılmışın dışında olmak, yeni ve yaratıcı olmak demektir.

ABCDE

7. Parçadaki "...felsefi derinlik, anlam içinde anlam ise şiirde beni büyüleyen şeyler." ifadesinden yoğunluk niteliğine ulaşılır.

ABCDE

8. Parçadaki "Kaliteli şiir, kendi öz topraklarının dinamiklerinden ve yoksunluklardan çokça besleniyor." ifadesinden ulusallık ilkesine ulaşılır. Ulusallık (yerellik), yazarın kendi yaşadığı topraklarını ve özünü kaleme almasıdır.

ABCDE

9. Parçadaki "...okuyuculardan tarafından beğenilip onaylanma duygumu ve yazma hevesimi canlı tutan nadide etkenlerden." ifadesinden etkileyicilik niteliğine ulaşılır. Etkileyicilik, bir eseri beğenip onun tesirinden çıkamamaktır.

ABCDE

10. Parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla sürükleyicilik (sonunu merak etmek, merakla okumaya devam etmek), açıklık (bir konuda herkesin aynı şeyi anlaması) ve duruluk (aynı anlama gelen sözcükleri veya cümleleri) getirilmelidir.

ABCDE

11. Parçadaki "...şiiri söylemeye ve klişeden, benzerlik havuzundan uzakta tutmaya çalışıyorum." ifadesinden özgünlüğe ulaşılır. Klişe klasik demektir ve sanatçı klasik ve basmakalıptan çıkmaya çalışıyorsa özgünlüğe ulaşmak istiyordur.

ABCDE

12. Parçadaki "...toplumlarının duymak istediklerini yine kendi toplumlarının algılayış biçimlerine uygun söylemediği için öz yitip gidiyor." ifadesinden yerelliğe ulaşılır. Yerellik, kendi milletinin ve toprağının özelliklerini anlatmak demektir.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Günümüzde hâlen ilk günkü etkisini koruyan *Sıfır Sayı* adlı eserde yazarın bir şey denediği açık. Umberto Eco'nun bu kitabının önemli bir vasfı var: Kolayca okunan ve kolayca tüketilebilen, bir oturuşluk ve bir okuyuşluk kitap olmaması. Bu sade dille oluşturulmuş kitap kıymet bilinmesini istiyor. Kitaptaki olaylar, terimler, kahramanların davranış şekilleri, imalar vb. her şeyin yerli yerinde olduğu görülüyor. Olaylar, herkesin aynı şekilde anlayabileceği bir şeffaflıkta ve orijinalliğin, kendine haslığın mührü her satırda fark ediliyor.

Bu parçada *Sıfır Sayı* adlı eserde aşağıda anlatım niteliklerinden hangisi yoktur?

A) Güncellik B) Yalınlık C) Açıklık
D) Özgünlük E) Duruluk

2. Yazar, bu eserinde felsefi bir bakış açısıyla hayatın karmaşıklığını ve insanın dünyadaki yerini sorguluyor. Aynı zamanda bireysel ve toplumsal sorunları da anlam için anlam çemberinde derinlemesine işliyor. Bir anlam arayışının eseri olarak hem bireysel hem de toplumsal bilinçlenme sürecini yalın bir üslupla ele alıyor. Felsefi bir tonla ve pürüzsüz bir anlatımla yazılmış bu kitap, bir anlamda "içsel monolog" gibi işlev görüyor ve okuyucuyu yalnızca anlatılan dünyaya değil, kendi varlıkları ve hayatları üzerine düşünmeye de zorluyor. Bu üslup, anlam arayışını derinleştirirken dilin sınırlarını zorlayan ve zamanın duvarlarını aşan bir poetik yapı sergiliyor.

Bu parçada söz edilen eserde aşağıdaki anlatım niteliklerinden hangisi yoktur?

A) Yoğunluk B) Akıcılık C) Sadelik
D) Özgünlük E) Kalıcılık

3. Yazar, son eserinde klasik masal anlatısının öğüt verme tekniğini her sayfada sıkça kullanıyor. Kitabın başarısı esasında buradaki çelişkisizlikte saklı. Didaktik olmayacak derecede serpiştirilmiş masal içerisine bu öğütler ve sürekli başını gösterip parmak sallayan ak saçlı bir dededen ziyade olay eksenli denk gelişlerin ardından bu öğütleri hikâye içerisine sıkıştırır yazar.

Bu parçada yazar, söz konusu eserini yazarken aşağıdaki anlatım niteliklerinden hangisini ön plana çıkarmıştır?

A) Tutarlılık B) Özlülük C) İnandırıcılık
D) Evrensellik E) Duruluk

4. Sanat ve edebiyat üzerine yazılmış ilk eser, Aristoteles'in *Poetika*'sıdır. Bu eserde edebiyat ve eleştiri biliminin temelleri atılmıştır. Eserin sanat ve edebiyat üzerine ortaya koyduğu tanım, tasnif ve ilkeler; olduğu gibi yüzyıllarca benimsenmiş ve temel bilgiler olarak kabul edilmiştir. Eserde öne sürülen fikirler, günümüz dünyasında bile araştırmacılar için hareket noktası oluşturmakta; tanımlanan kavramlar tartışılmaktadır. Bu eser, âdeta kendisinden sonraki edebiyat ve eleştiri araştırmalarının programını hazırlamış gibidir.

Bu parçada söz edilen eserin özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

A) Etkileyiciliği B) Öncülüğü C) Kalıcılığı
D) Güncelliği E) Tutarlılığı

5. Bazı kitaplar değil her kitap sonu merak edilen bir yolculuğa çıkarır okurları. O yolculuğa çıkabilmek için o kitabın -bu herhangi bir kitap da olabilir- hemen yanı başınızda duran, bir kol mesafesinde, ona uzanıp aldıktan sonra hemen yolculuğa çıkabilirsiniz sayfaları arasında neyle karşılaşacağınızı da pek bilmeden ama kitabın sağladığı konfor ve güven ile serüvene dâhil olursunuz. Bazı kitaplar ise tamamen bir yolculuktur, kişiler üzerinden sizi bu merak depolayan serüvene dâhil eder.

Bu parçada söz edilen kitapların sahip olduğu temel özellik aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yalınlık B) Sürükleyicilik C) İçtenlik
D) Doğallık E) Akıcılık

6. Orhan Pamuk'un ilk olarak 2021 yılında yayımlanan tarihsel üstkurmaca türünde değerlendirebileceğimiz romanı *Veba Geceleri*, II. Abdülhamit Dönemi'nde geçen ve kurgusal Minger Adası üstünden inşa edilen mecazsız, söz oyunsuz ve köpüksüz bir metin. Başta Sultan V. Murat'ın kızı Pakize Sultan ve eşi Damat Doktor Nuri Paşa olmak üzere karakter kadrosu tıpkı bir tiyatro oyununda olduğu gibi hakikat çatısında yaratılmış. Her bir karakter samimiyetle zaman zaman öne çıkıp metnin ilerleyen bölümlerinde geri plana çekiliyor. Anlatımsa tarihçi ve kitabın yazarı Mina Mingerli üstünden zorlu sözcükler olmadan okumanın yağ gibi olduğu bir platformda ilerliyor. Yer yer sanki bir tarih kitabı gibi anlatım da romanda söz konusu.

Bu parçada söz edilen eserin özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Yalınlık B) Gerçeklik C) Özlülük
D) İçtenlik E) Akıcılık

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

7. Birgül Yangın Aslanoğlu'nun *Gün Dönende* adlı kitabındaki hikâyeler aslında tek bir çerçeve üzerinden kurgulanmış durumda: gerçeklik. Bu bir intiba değil, hayat kadar net. Çünkü "çerçeve hikâye" dallanıp budaklanarak uzun hikâye veya roman olmakla birlikte yeni bir hakiki söyleme eviriliyor.

Bu parçada sözü edilen *Gün Dönende* adlı eserde aşağıdaki özelliklerden hangisi ağır basmaktadır?

A) Duruluk B) İnandırıcılık C) Güncellik
D) Yoğunluk E) Kalıcılık

8. Roman bir sanat eseri olmak vasfıyla sanatın temel ilkelerine bağlı kalmak zorundadır. Bir fikrin ve hayat tarzının anlatımı için şiir ne kadar yazılamazsa roman da o kadar yazılamazdır. En azından birbirine benzemek olamaz. Hele hele toplumu bir fikre, bir hayat tarzına kanalize etme yani toplum mühendisliği yapmak sanat eserinin bir çeşit yok edilmesidir. Bu yüzden sanat eserleri ---- özelliğini mutlaka taşımalıdır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) özgünlük B) açıklık C) evrensellik
D) ulusallık E) etkileyicilik

9.
- O sanatçının şarkıları, diğer sanatçıların şarkılarına asla benzemez; bu yüzden taklit bile edilemez.
- Makale bilimsel bir yazı olduğu için okuyan herkes ondan aynı bilgiyi kafada soru işareti kalmadan almalıdır.
- Gereksiz sözcük kullanmaması ve cümleleri yerli yerinde kullanması onun romanlarının en belirgin özelliğiydi.
- Bazı yazarlar vardır ki ülkelerinin toprağını, suyunu ve insanını anlatmaktan hoşlanır.

Bu cümlelerde aşağıdaki anlatım özelliklerinden hangisi <u>örneklenmemiştir</u>?

A) Özgünlük B) Ulusallık C) Duruluk
D) Açıklık E) Yalınlık

10. Ön söz ve girişten sonra sekiz bölüm altında oluşturulan bu benzersiz eserde; dört milyar yıl önce görülen mikropların ilk nüvelerinden başlayarak mikrobun bir miras olarak aktarımı, türden türe geçiş aşamaları, insanların yaşadığı toplumdaki imkânsızlıkların mikroplar için oluşturduğu olanaklar, yayılmacı süreçle küreselleşen mikroplar, kıtlık ve yıkım dönemlerinde oynadıkları roller, mikropların keşfedilmesiyle birlikte yaşanan durumlar ve son yıllarda aşı, ilaç vb. durumlarla mikroplarla mücadele dönemi ayrı bağımsız bölümler olarak değerlendirilmektedir.

Bu parçada söz edilen eserde aşağıdaki anlatım ilkelerinden hangisi vardır?

A) Sadelik B) Açıklık C) Duruluk
D) Özgünlük E) Yoğunluk

11. Ali Ural'ın 2019 yılında yayımlanan *Bisiklet Dersleri* eseri içerisinde süsten arınmış otuz denemeyle okurlarına sesleniyor. Ural'ın denemelerinin genel özelliği, sıra dışı betimlemeler ve arka planda mesajını okura kendine has üslubuyla yansıtması. Yansıtılan mesaj ne olursa olsun, bunu okura sezdirmeden ve okuru büyülercesine hoş bir şekilde vermek her yazarın harcı değil diye düşünüyorum. Kitaptaki denemelerin bir diğer özelliği az sözle çok şey anlatmaya çalışan kısa sözlerin bulunması.

Bu parçada söz edilen eserde aşağıdaki anlatım niteliklerinden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Etkileyicilik B) Akıcılık C) Sadelik
D) Özgünlük E) Özlülük

12. "Kendi yaptıklarımı ara sıra gözden geçiririm, kendimi tekrar etmeyeyim diye." **ifadesini kullanan bir yazar aşağıdaki anlatım niteliklerinden hangisine önem vermektedir?**

A) Kalıcılık B) Tutarlılık C) Özgünlük
D) Özlülük E) İnandırıcılık

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Parçadaki "Günümüzde hâlen ilk günkü etkisini koruyan..." ifadesinden güncelliğe (yeni olma, yeniliğini koruma), "Bu sade dille oluşturulmuş kitap..." ifadesinden yalınlığa (söz oyunlu ve mecazlı dil kullanmama), "... herkesin aynı şekilde anlayabileceği bir şeffaflıkta..." ifadesinden açıklığa (herkesin aynı şeyi anlaması, kapalı olmama) ve "...orijinalliğin, kendine haslığın mührü her satırda fark ediliyor." ifadesinden özgünlüğe (kimseye benzememe, kendine has olma) ulaşılır. Ancak duruluk (gereksiz sözcük kullanmama) özelliği yoktur.

ABCDE

2. Parçadaki "...anlam için anlam çemberinde derinlemesine işliyor." ifadesinden yoğunluğa, "...pürüzsüz bir anlatımla yazılmış bu kitap..." ifadesinden akıcılığa, "...yalın bir üslupla ele alıyor." ifadesinden sadeliğe, "...zamanın duvarlarını aşan bir poetik yapı sergiliyor." ifadesinden de kalıcılığa ulaşılır. Ancak söz konusu eserde özgünlük yoktur.

ABCDE

3. Parçadaki "Kitabın başarısı esasında buradaki *çelişkisizlikte* saklı." ifadesinden söz konusu eserin tutarlılıkla ilgili olduğu görülür. Çünkü eserin birçok yerinde yazar, birbirine ters düşen ifadelere yer vermemiştir.

ABCDE

4. Parçadaki "...kendisinden sonraki edebiyat ve eleştiri araştırmalarının programını hazırlamış gibidir." ifadesinden etkileyiciliğe, "...olduğu gibi yüzyıllarca benimsenmiş..." kalıcılığa, "...günümüz dünyasında bile araştırmacılar için hareket noktası oluşturmakta..." ifadesinden güncelliğe, "Bu eserde edebiyat ve eleştiri biliminin temelleri atılmıştır." ifadesinden öncülüğe ulaşılır. Ancak parçada tutarlılıktan bahsedilmemiştir.

ABCDE

5. Parçada "Bazı kitaplar değil her kitap sonu merak edilen bir yolculuğa çıkarır okurları." ifadesiyle "Bazı kitaplar ise tamamen bir yolculuktur, kişiler üzerinden sizi bu merak depolayan serüvene dâhil eder." ifadesinden söz konusu kitapların sürükleyici bir yapıya sahip olduğu görülür. Sürükleyicilik, okurun merakının canlı tutulması demektir.

ABCDE

6. Parçadaki "...mecazsız, söz oyunsuz ve köpüksüz bir metin." ifadesinden yalınlığa, "...tıpkı bir tiyatro oyununda olduğu gibi hakikat çatısında yaratılmış." ifadesinden gerçekliğe, " Her bir karakter samimiyetle..." ifadesinden içtenliğe ve "...zorlu sözcükler olmadan okumanın yağ gibi olduğu bir platformda..." ifadesinden de akıcılığa ulaşılır. Ancak parçada özlülüğe (az sözle çok şey anlatma) yer verilmemiştir.

ABCDE

7. Parçadaki "...hayat kadar net." ifadesiyle "...yeni bir hakiki söyleme eviriliyor." ifadesinden söz konusu eserin gerçekliği yansıttığı yani inandırıcılığı baz aldığı görülür.

ABCDE

8. Parçadaki "En azından birbirine benzemek olamaz." ifadesi kendine haslığı, taklit etmemeyi ifade ettiğinden boşluğa özgünlük getirilmelidir.

ABCDE

9.
- O sanatçının şarkıları, diğer sanatçıların şarkılarına asla benzemez; bu yüzden taklit bile edilemez. > özgünlük
- Makale bilimsel bir yazı olduğu için okuyan herkes ondan aynı bilgiyi kafada soru işareti kalmadan almalıdır. > açıklık
- Gereksiz sözcük kullanmaması ve cümleleri yerli yerinde kullanması onun romanlarının en belirgin özelliğiydi. > duruluk
- Bazı yazarlar vardır ki ülkelerinin toprağını, suyunu ve insanını anlatmaktan hoşlanır. > ulusallık

ABCDE

10. "Ön söz ve girişten sonra sekiz bölüm altında oluşturulan bu *benzersiz* eserde..." ifadesinden söz konusu eserin özgün (kimseye benzememe, taklit olmama) olduğuna ulaşılır.

ABCDE

11. Parçadaki "...içerisinde süsten arınmış otuz denemeyle..." ifadesinden sadeliğe, "...sıra dışı betimlemeler ve arka planda mesajını okura kendine has üslubuyla yansıtması." ifadesinden özgünlüğe, "... büyülercesine hoş bir şekilde vermek her yazarın harcı değil..." ifadesinden etkileyiciliğe, "...az sözle çok şey anlatmaya çalışan kısa sözlerin..." ifadesinden özlülüğe ulaşılır.

ABCDE

12. Parçadaki söz özgünlüğü anlatmaktadır. Çünkü kişinin kendini tekrar etmemesi, yeni ve yaratıcı ürünler ortaya koyması demektir. Dolayısıyla eserler birbirine benzemeyeceği için özgünlük vurgulanmak istenmiştir.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. (I) Türk edebiyatının en önde gelen yazarlarından birisi olan Yaşar Kemal, yazın hayatına Türksözü gazetesinde 1939 yılında başlamıştır. (II) İlk eseri olan Ağıtlar isimli kitabı Adana Halkevi tarafından 1943 yılında çıkarılan yazarın edebiyat dünyasındaki etkinliğinin başladığı yıl bu yıl kabul edilir. (III) PEN Yazarlar Derneği üyesi olan yazar, Nobel Edebiyat Ödülü'ne aday gösterilen ve gerek yurt içinde gerek yurt dışında yapılan anketlerde Nobel Edebiyat Ödülü'nü alması gerektiği konusunda öne çıkan birkaç isimden birisidir. (IV) Edebiyat hayatı boyunca yüzlerce ödül almış olan yazarın en çok ödül aldığı ülkelerden birisi de kuşkusuz Fransa'dır. (V) 2011 yılında Fransa'da Legion dhonneur Ödülü'yle ödüllendirilen yazarın ayrıca ülkemizde 2008 yılında aldığı Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülü ve 2013 yılında aldığı Krikor Naregatsi Nişanı başlıca göze çarpan ödüllerdir. (VI) Ayrıca yazarın 2013 yılında Norveç'te aldığı Bjornson Ödülü önemli bir yer tutmaktadır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

2. (I) İçtiğimiz su renksiz olmalıdır. (II) Suda renklenme varsa suda çözünmüş hâlde bazı metal iyonları (demir, mangan, krom, nikel gibi) bulunuyor demektir. (III) Bu sular aynı zamanda kokusuz olmalıdır. (IV) Ancak sular bazen yağ gibi kokarken bazen kimyasal hatta bozuk yumurta gibi kötü kokabilir. (V) Suların sertliği, suyun içinde iyon hâlinde çözünmüş hâlde bulunan magnezyum, kalsiyum, demir gibi maddelerden kaynaklanan bir özelliktir. (VI) Kalsiyum ve magnezyum suda daha fazla bulunduğu için bu iyonların konsantrasyonlarının toplamı suyun sertliği olarak değerlendirilir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

3. (I) Hodan 0,3 mm boyunda çok yıllık, boyuna gelişen, oldukça sık çatallaşan ve üzeri kaba tüylerle kaplı bir bitkidir. (II) Yaprakları değişken sıra ile dizili, kenarları kertikli, üzeri pürtüklü, yumurta veya eliptik şekildedir; 5-20 cm uzunluğunda, 3-15 cm eninde sığır dili şeklinde alt yaprakları büyük, üst yaprakları küçük bir bitkidir. (III) Hodan, yağ asitleri ve antioksidanlarla dolu çiçekli bir bitkidir. (IV) "Yıldız Çiçeği" olarak da bilinen hodan; Asya, Kuzey Afrika ve Avrupa'nın bazı bölgelerine özgü bir bitkidir. (V) İran geleneksel tıbbında eski zamanlardan beri sakinleştirici olarak kullanılmaktadır. (VI) Günümüzde ise yağı, eklemlerde çıkabilecek iltihapta ve solunum sıkıntısında potansiyel bir malzeme olarak tercih edilmektedir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

4. (I) İnsanoğlunun bilinen tarihine kuraklığa karşı alınan önlemlerden çok kuraklık nedeniyle ortaya çıkan kıtlıklar, toplumsal olaylar ve toplu göçler biçim vermiştir desek yanlış olmaz. (II) Nitekim yerleşik hayata geçilmesine paralel olarak Ön Asya, Mısır, Mezopotamya ve Anadolu'da MÖ 3000'lerden itibaren inşa edilen sayılı baraja karşın kuraklık, dünyanın her yerinde kıtlık ve göç bağlamında sözlü ve yazılı tarihe konu olmuş. (III) Örneğin bilim insanlarının önemli bir kısmı, Türklerin Orta Asya'dan göç etmesinin muhtemel sebebinin kuraklık olduğunu düşünüyor. (IV) Son yıllarda yapılan bilimsel araştırmalar, kuraklığın Dünya'nın doğal dengesi içindeki döngüsel varlığının, özellikle 20. yüzyıldan itibaren önceki yüzyıllara göre aşırı derecede artarak yaşamsal bir tehdit oluşturduğunu gösteriyor. (V) Bunun en önemli sebebi sanayileşme ve enerji tüketiminin hızına paralel olarak ortaya çıkan karbondioksit ve diğer sera gazları, bu gazların atmosferde sera etkisi yaratmasıyla ortaya çıkan küresel ısınma ve iklim değişikliği. (VI) Nitekim uluslararası iki kuruluşun yayımladığı son raporlar kuraklığa yol açan küresel ısınmaya modern insanın neden olduğunu açıkça ortaya koyuyor.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

5. (I) İstanbul Boğazı'na ayrı bir hava, renk katan, İstanbul'un sembollerinden biri hâline gelen Kız Kulesi; İstanbul Boğazı'nda, Üsküdar İlçesi, Salacak açıklarında küçük bir ada üzerine inşa edilmiş yapıdır. (II) Kulenin yapımının MÖ 410'lu yıllara dayandığı belirtilmektedir. (III) Kız Kulesi; Osmanlı Dönemi'nde gösteri platformundan savunma kalesine, sürgün istasyonundan karantina odasına kadar birçok noktada kullanılmıştır. (IV) Bugün görülen yerlerin dışında, II. Mehmet Dönemi'nde, etrafında duvarlar ve askerî yapılar olması nedeniyle savunma için stratejik konumdaydı. (V) Günümüzde görünen kalenin temelleri ve alt katın önemli kısımları Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde yapılmıştır. (VI) Kule, 1509'daki depremde zarar görünce Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde onarılmıştır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

6. (I) Gıdıklama, vücudun hassas noktalarına dokunulduğu zaman verdiği tepkidir. (II) Kişinin gıdıklama eylemine karşı verdiği bu tepki, ürperme ya da gülme şeklinde tanımlanır. (III) Nasıl bir duygu yarattığı konusu, nasıl algılandığı, insanların gıdıklanma konusunda ne kadar hassas olduklarına göre değişir. (IV) Bazı insanlar gıdıklanırken bazıları ise hiç gıdıklanmaz. (V) Antik Roma Dönemi'nde gıdıklanma bir işkence olarak kullanılmaktaydı, tuzlu bir solüsyon yapılarak işkence edilecek kişinin ayaklarına sürülür, sonrasında bir keçiye yalatılırdı. (VI) Başları basit bir kahkaha gibi görünse dahi ilerleyen zamanda, korku ve endişeye dönüşen duygular gitgide acıya sebebiyet vermekteydi.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

7. (I) Bilim insanlarının son araştırmasıyla bitkilerin de kendi aralarında iletişime geçebildiklerini ortaya koydu. (II) Ancak tüm bitkilerin iletişime geçip geçmedikleri henüz bilinmiyor. (III) Yoncalar üzerinde durulan bir araştırmada, yoncaların tırtıl sürüsü yaklaştığında birbirleriyle iletişime geçtiklerini ortaya koydu. (IV) Bu iletişim sayesinde, henüz saldırıya uğramamış bitkilerde bazı kimyasal ve fiziksel değişimler gerçekleştiği gözlemlendi. (V) Böylece kendi güvenliklerini oluşturmaya başlıyorlar. (VI) Bu yolla tırtıllar kendilerinden uzak duruyor.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

8. (I) İşitme engelli bir annenin çocuğu olan Alexander Graham Bell'in eşi de doğuştan işitme engelliydi. (II) İngiliz asıllı Amerikalı fizikçi Bell erken yaşlarından itibaren ses konusunda çalışmaya başladı. (III) İşitme engelliler için "görülebilir konuşma" tekniğini geliştirdiği gibi onların hayatlarını kolaylaştıracak farklı çalışmalar da yaptı. (IV) Ses ve sesin iletilmesi ile ilgili geniş bir bilgi birikimi olan Bell'in en büyük hedefi işitme engellilerin duyabilmesiydi. (V) Bell'in telefonu icat etmesi, bir tel yardımıyla haberleşmeyi sağlayan başka bir yöntem olan telgrafın geliştirilmesi ile ilgili çalışmalara dayanır. (VI) O zamanlar telgraflarda aynı hat üzerinden aynı anda birden fazla mesaj göndermek mümkün değildi, Bell bu soruna çözüm ararken sesin de teller üzerinden iletilebileceğini gözlemledi.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. İkiye bölme sorularında bir konunun iki farklı noktasından bahsedilir ve yeni bir giriş cümlesinin bulunması paragrafın ikinci başlangıcını bulmaya yeterlidir. Buna göre parçanın ilk iki cümlesinde Yaşar Kemal'in edebiyat dünyasına girdiği süreçten bahsedilirken III. cümleden itibaren sanatçının ödüllerle olan ilişkisinden söz edilerek yeni bir konuya geçilmiştir.

ABCDE

2. İkiye bölme sorularında bir konunun iki farklı noktasından bahsedilir ve yeni bir giriş cümlesinin bulunması paragrafın ikinci başlangıcını bulmaya yeterlidir. Buna göre parçanın ilk dört cümlesinde suyun renksiz ve kokusuz olmasından bahsedilirken V. cümleden itibaren suların sertliğinin hangi minerallerden kaynaklandığından söz edilerek yeni bir konuya geçilmiştir.

ABCDE

3. İkiye bölme sorularında bir konunun iki farklı noktasından bahsedilir ve yeni bir giriş cümlesinin bulunması paragrafın ikinci başlangıcını bulmaya yeterlidir. Buna göre parçanın ilk iki cümlesinde hodan bitkisinin fiziksel yapısından bahsedilirken III. cümlesinden itibaren hodanın içinde yer alan minerallerden ve nerelerde kullanıldığından söz edilerek yeni bir konuya geçilmiştir.

ABCDE

4. İkiye bölme sorularında bir konunun iki farklı noktasından bahsedilir ve yeni bir giriş cümlesinin bulunması paragrafın ikinci başlangıcını bulmaya yeterlidir. Buna göre parçanın ilk üç cümlesinde geçmişte kuraklığın yarattığı göçten bahsedilirken IV. cümlesinden itibaren son bilimsel çalışmalarla kuraklığın, dünyadaki hayatı tehdit ettiği ve karbondioksit ve diğer sera gazlarının buna neden olduğundan söz edilerek yeni bir konuya geçilmiştir.

ABCDE

5. İkiye bölme sorularında bir konunun iki farklı noktasından bahsedilir ve yeni bir giriş cümlesinin bulunması paragrafın ikinci başlangıcını bulmaya yeterlidir. Buna göre parçanın ilk iki cümlesinde Kız Kulesi'nin ne zaman yapıldığı ve nerede yer aldığından bahsedilirken III. cümleden itibaren Osmanlı Dönemi'nde hangi amaçlarla kullanıldığından söz edilerek yeni bir konuya geçilmiştir.

ABCDE

6. İkiye bölme sorularında bir konunun iki farklı noktasından bahsedilir ve yeni bir giriş cümlesinin bulunması paragrafın ikinci başlangıcını bulmaya yeterlidir. Buna göre parçanın ilk dört cümlesinde gıdıklanmanın ne olduğu ve kişilerde ortaya çıkardığı etkinin duyarlılığa göre değiştiğinden bahsedilirken V. cümleden itibaren Antik Roma Dönemi'nde işkence aracı olarak kullanıldığından söz edilerek yeni bir konuya geçilmiştir.

ABCDE

7. İkiye bölme sorularında bir konunun iki farklı noktasından bahsedilir ve yeni bir giriş cümlesinin bulunması paragrafın ikinci başlangıcını bulmaya yeterlidir. Buna göre parçanın ilk iki cümlesinde bitkilerin kendi aralarında iletişime geçtikleri ama bunun henüz kanıtlanmadığından bahsedilirken III. cümleden itibaren tırtılların yarattığı tehlike nedeniyle yoncaların birbiriyle iletişime geçip güvenliklerini oluşturmaya çalıştıklarından söz edilerek yeni bir konuya geçilmiştir.

ABCDE

8. İkiye bölme sorularında bir konunun iki farklı noktasından bahsedilir ve yeni bir giriş cümlesinin bulunması paragrafın ikinci başlangıcını bulmaya yeterlidir. Buna göre parçanın ilk dört cümlesinde Alexander Graham Bell'in işitme engelli bireyler için geliştirdiği teknikten bahsedilirken V. cümleden itibaren Bell'in telefonu icat etmesinin altındaki dayanaktan söz edilerek yeni bir konuya geçilmiştir.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. (I) Ney yapımında kullanılan kamış, iklimin sıcak olduğu bölgelerde ve sulak alanlarda yetişir. (II) Neye uygun olacak kamış, ney yapımcısı tarafından tespit edilerek yılın belirli zamanlarında kesilir. (III) Ülkemizde en çok tercih edilen kamış bölgesi ise Hatay ilimizdeki Asi Nehri kıyısıdır. (IV) Neyin önemini arttırabilmek maksadıyla, halk arasında ney üflemenin, neyden ses çıkarmanın çok zor olduğu efsanesi yayılıp durmaktadır ancak bu konunun aslı böyle değildir. (V) Ney sazından ses çıkarmak için en fazla bir haftalık çalışma yeterlidir. (VI) Neyden ses çıkarmanın zorluğu ile alakalı o efsanenin asıl anlatmak istediği mana ise tasavvufi bağlamda neyden deruni ve hakiki ses çıkarmanın zorluğudur.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

2. (I) Değişik medeniyetlere ev sahipliği yapan ve Batı Karadeniz ile İç Anadolu bölgesinin geçiş havzalarında bulunan Çankırı'nın tarihi, çok eski zamanlarından beri değişik topluluklara yurtluk görevi üstlenmiş bir yerdir. (II) Bizans Dönemi'nde, sürgün yeri olarak kullanılan Çankırı'da, yaygın ve bilimsel kazılar yapılmamasına rağmen, bulunan kalıntılar, Çankırı'nın Neolitik Dönem'den beri yerleşim yeri olduğunu göstermektedir. (III) Çankırı'nın ekonomisine her alanda büyük katkı sağlayan ve platoyu baştan başa kateden, ülkemizin büyük akarsularından Kızılırmak sayesinde pek çok istihdam alanı oluşmaktadır. (IV) Fakat yine de Çankırı, sanayi açısından daha geri de kalmış illerimiz arasındadır. (V) Bazı ufak tefek fabrikalar bulunsa da sanayi alanındaki gelişmeler çok yavaştır. (VI) Tarımda ise çilek, kızılcık, üzüm ve kiraz ön plandadır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

3. (I) Almanca "Bundesliga" ya da Türkçe olarak Federal Lig diyebileceğimiz lig, Almanların en üst futbol lig kademesidir. (II) Alman Futbol Federasyonuna bağlı olan bu lig, Avrupa'nın en iyi üç liginden biri olarak kabul edilir. (III) Bu lig, dünya çapında standartlara sahip sayılı ligler arasında yer almaktadır. (IV) Çünkü tesisleşme futbola da yansıtılmıştır. (V) Dünyada seyirci ortalaması en yüksek olan lig olma özelliğini barındıran Bundesliga'da on sekiz takım şampiyonluk tabağı için mücadele vermektedir. (VI) Burada on sekiz takımdan her biri bir diğeri ile toplamda iki kez karşılaşır, müsabakalardan galibiyetle ayrılan takımlar üçer puan alırken beraberlik hâlinde taraflar birer puanla ayrılır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

4. (I) Çedar peyniri, inek sütünden yapılan sert doğal bir peynirdir. (II) Hafiften ortaya kadar değişen aroması vardır ama olgunlaşmış olanlarının karakteristik bir netliği bulunmaktadır. (III) Bu peynirin doğal rengi sarı ya da kirli beyazdır. (IV) Bazı üreticiler koyu turuncu bir renk elde etmek için achiote ağacından elde edilen "annatto" ya da kırmızı biber yağı eklemektedir hatta farklı renkler için gıda boyaları kullanılabilmektedir. (V) Çedar peynirinin İngiltere, Somerset'te bulunan Cheddar köyündeki köylüler tarafından bulunduğu düşünülmektedir. (VI) Yerel bir rivayete göre, bir sütçü Cheddar mağaralarında süt dolu bir kova tuttu; kovayı almayı unuttu ve bir sonraki gelişinde sütün, tadı oldukça güzel olan başka bir şeye dönüşmüş olduğunu fark etti, böyle çedar oluştu.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

5. (I) Yaşam kalitesi kavramı sosyal bilimler içinde 1970'li yıllarda doğmuştur. (II) Ayrıca kısa sürede tıp ve sağlık alanına girmiştir ve bu kavram sağlık müdahalelerini değerlendirmek için bir kriter olarak kabul edilmiştir. (III) Dünya Sağlık Örgütü yaşam kalitesini; bireylerin hedeflerine, beklentilerine, standartlarına ve endişelerine ilişkin olarak kültürel bağlamları ve değer sistemlerinde yaşam konumlarına ilişkin öznel algı olarak tanımlamaktadır. (IV) Yaşam kalitesine ilişkin tartışma oldukça eskidir. (V) Platon, erken Yunanistan'dan başlayarak hayatının birkaç yılını vatandaşlar için yaşam kalitesinin ana akım olduğu mükemmel bir hükûmet geliştirmeye adamıştır. (VI) Ancak yaşam kalitesi tam olarak o dönemde henüz bilinmemektedir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

6. (I) Hayatımız için çok önemli olan hafızamız bize yol gösteren yaşama sebeplerimizden birisidir. (II) Bu nedenle hafızanın zayıf olması bizi ancak zarara uğratır. (III) Öğrenmede birtakım sıkıntılar yaşamamıza neden olur. (IV) Hafızayı her zaman zinde tutmak mümkün olmayabilir. (V) Hele ki yaş ilerledikçe hafıza da körelebilir; işte bunu engellenmek için, hafızayı güçlendirmek adına bazı egzersizler yapılabilir. (VI) Örneğin gün içinde sol elinizi daha çok kullanıyorsanız sağ elinizi kullanmayı deneyebilirsiniz ya da kitabı tersten okumayı denemeniz de hafızayı ayakta tutmanın bir başka yoludur.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

7. (I) Elâzığ'ın merkezinde bulunan Harput, bir tepe üzerinde kuruludur. (II) Buranın tarihi milattan öncesine kadar dayanır. (III) 1085'te Türklerin eline geçmiş ve bu tarihten sonra sırayla İlhanlıların, Dulkadiroğullarının, Akkoyunluların, Safevilerin eline geçtiyse de 1516 Çaldıran Savaşı'ndan sonra Osmanlı topraklarına katılmıştır. (IV) Harput'un ilk Türk hâkimi Çubuk Bey'dir. (V) Çubuk Bey, burada diğer Selçuk ümerası gibi Selçuklu sultanına bağlı olmak şartıyla bir hükûmet kurmuştur. (VI) Oğlu Mehmet Bey, halef olduğu içindir ki Harput tarihinde bu döneme "Çubukoğulları Devri" denir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

8. (I) Büyülü gerçekliğin edebî eserleri ve yazarları dünyayı daha detaylı ve özgün bir şekilde, doğaüstü veya büyülü olaylarla aslında gerçekçi olacak öykülerini kusursuzca tasvir ederler. (II) Bu türün en önemli özelliği karakterlerin doğaüstü olayları olağandışı ve sıra dışı algılamadıkları, onların herhangi bir büyülenme ya da korkuya kapılmış bir vaziyetle davranmamaları, serinkanlılıkla olaylara ve durumlara tanık olmalarıdır. (III) Büyülü gerçekçiliği dünya çapında bilinirliğe ve ilgiye kavuşturmada en büyük rol, Kolombiyalı roman yazarı Gabriel Garcia Marquez'dir. (IV) Marquez, bir yazar olarak en önemli görevinin olağan dışı görünenden gerçek görüneni ayıran sınırları yok etmek olduğunu söyler. (V) *Yüzyıllık Yalnızlık, Kolera Günlerinde Aşk* gibi eserlerinde çoğunlukla doğaüstü olayları karakterlerin günlük hayatlarına ustaca karıştıran örnekler sunar. (VI) Hayalî bir dünya algısı oluşturan ve yerel, folklorik unsurları en iyi hâliyle sergiler.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. İkiye bölme sorularında bir konunun iki farklı noktasından bahsedilir ve yeni bir giriş cümlesinin bulunması paragrafın ikinci başlangıcını bulmaya yeterlidir. Buna göre parçanın ilk üç cümlesinde ney yapımından kullanılan kamışın nerede yetiştiğinden bahsedilirken IV. cümleden itibaren ney enstrümanından çıkarılacak sesin zor olduğu söylencesinden ve aslında bu durumun böyle olmadığından söz edilerek yeni bir konuya geçilmiştir.

ABCDE

2. İkiye bölme sorularında bir konunun iki farklı noktasından bahsedilir ve yeni bir giriş cümlesinin bulunması paragrafın ikinci başlangıcını bulmaya yeterlidir. Buna göre parçanın ilk iki cümlesinde Çankırı'nın coğrafi konumundan ve çok eski zamanlardan beri yerleşim yeri olarak kullanıldığından bahsedilirken III. cümlesinden itibaren Çankırı'nın ekonomisi ve etkenlerinden söz edilerek yeni bir konuya geçilmiştir.

ABCDE

3. İkiye bölme sorularında bir konunun iki farklı noktasından bahsedilir ve yeni bir giriş cümlesinin bulunması paragrafın ikinci başlangıcını bulmaya yeterlidir. Buna göre parçanın ilk dört cümlesinde Alman futbol liginin ne olduğu ve gelişmişliğinden bahsedilirken V. cümleden itibaren seyirci sayısı ve şampiyonluk için yapılan maçtan söz edilerek yeni bir konuya geçilmiştir.

ABCDE

4. İkiye bölme sorularında bir konunun iki farklı noktasından bahsedilir ve yeni bir giriş cümlesinin bulunması paragrafın ikinci başlangıcını bulmaya yeterlidir. Buna göre parçanın ilk dört cümlesinde çedarın fiziksel özelliklerinden bahsedilirken V. cümleden itibaren nerede ve kim tarafından bulunduğundan söz edilerek yeni bir konuya geçilmiştir.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

5. İkiye bölme sorularında bir konunun iki farklı noktasından bahsedilir ve yeni bir giriş cümlesinin bulunması paragrafın ikinci başlangıcını bulmaya yeterlidir. Buna göre parçanın ilk üç cümlesinde yaşam kalitesi kavramının ne zaman ortaya çıktığından ve Dünya Sağlık Örgütüne göre nasıl bir tanımı bulunduğundan bahsedilirken IV. cümleden itibaren yaşam kalitesine ilişkin tartışmanın çok eskiye dayandığından söz edilerek yeni bir konuya geçilmiştir.

ABCDE

6. İkiye bölme sorularında bir konunun iki farklı noktasından bahsedilir ve yeni bir giriş cümlesinin bulunması paragrafın ikinci başlangıcını bulmaya yeterlidir. Buna göre parçanın ilk üç cümlesinde hafızanın kişiye yol gösterdiği ve zayıfladığında kişiyi zarara uğrattığından bahsedilirken IV. cümleden itibaren hafızayı her daim dinç tutmanın olası olmadığından ve yaş ilerledikçe hafızanın zayıfladığından söz edilerek yeni bir konuya geçilmiştir.

ABCDE

7. İkiye bölme sorularında bir konunun iki farklı noktasından bahsedilir ve yeni bir giriş cümlesinin bulunması paragrafın ikinci başlangıcını bulmaya yeterlidir. Buna göre parçanın ilk üç cümlesinde Harput'un geçmişinden ve kimlerin burada egemen olduğundan bahsedilirken IV. cümleden itibaren Harput'un ilk Türk hâkimi Çubuk Bey'den ve burada kurduğu beylikten söz edilerek yeni bir konuya geçilmiştir.

ABCDE

8. İkiye bölme sorularında bir konunun iki farklı noktasından bahsedilir ve yeni bir giriş cümlesinin bulunması paragrafın ikinci başlangıcını bulmaya yeterlidir. Buna göre parçanın ilk iki cümlesinde büyülü gerçekliğin edebî eserleri ve yazarlarının nasıl bir yazınsal anlayışa sahip olduğundan bahsedilirken III. cümleden itibaren Gabriel Garcia Marquez'in büyülü gerçekçiliği dünya çapında tanıttığına değinilerek yeni bir konuya geçilmiştir.

ABCDE

1. (I) Su terazisi, içi sıvı dolu bir tüp içerisinde hava kabarcığı bulunan, genellikle metal veya plastikten yapılmış bir ölçüm cihazıdır. (II) Bu cihaz, yatay ve dikey yüzeylerin doğru hizalanmasını sağlar. (III) Farklı tipleri bulunan su terazileri; genellikle marangozluk, duvarcılık, döşemecilik ve genel inşaat işlerinde kullanılır. (IV) Su terazisinin kullanımı, tarih öncesi çağlara kadar uzanmaktadır. (V) İlk su terazisi örneklerine Mısır piramitlerinin yapımında rastlanmıştır. (VI) Eski Mısırlılar, büyük taş blokları hizalamak için su dolu hendekler kullanmışlardır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

2. (I) Kraliçe arı sendromu, bir iş yerinde yönetici pozisyonuna gelmiş kadınların diğer kadın çalışanları desteklemek yerine kendilerine rakip olarak görmesi ve onların yükselmesine engel olmaya çalışmasıdır. (II) Bu sendrom ilk kez 1973 yılında psikologlar Staines, Jalaratne ve Tavris tarafından tanımlanmıştır. (III) Kraliçe arı sendromunun sadece kadın yöneticiler tarafından değil, bütün kadın çalışanlar tarafından diğer kadın çalışanlara yönelik uygulandığı bilinmektedir. (IV) Bu durumun sebebi olarak kadınların yükselmesine ilişkin uygulanan çeşitli ayrımcı yaklaşımlar gösterilmektedir. (V) Bu yaklaşımlar nedeniyle çok az sayıda kadın, çalışma hayatında yükselip yönetici konumuna gelebilmektedir. (VI) Yönetici pozisyonlarına gelen kadınlar ise diğerlerinin de bir gün yönetici olabileceği ihtimalini düşünerek rekabete girmektedir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

3. (I) "Jamais vu", Fransızcada "hiç görülmemiş" anlamına gelen bir terimdir ve dejavunun zıttı olarak tanımlanır. (II) Kişinin daha önce tanıdığı veya aşina olduğu bir durumu, kişiyi ya da nesneyi tanımıyor gibi hissettiği bir bilişsel fenomeni ifade eder. (III) Örneğin sıkça kullanılan bir kelime bir süre tekrar edildikten sonra anlamını yitirmiş gibi görünür; bu durum, jamais vudur. (IV) Jamais vu, sık sık aşırı stres veya duygusal gerilim anlarında ortaya çıkar. (V) Bu fenomenin, beynin aşırı uyarılma karşısında bir tür koruyucu mekanizma geliştirmesiyle ilişkili olduğu düşünülmektedir. (VI) Böyle durumlarda beyin, fazla bilgiyle baş edebilmek için bazı uyaranları bilinçten geçici olarak yok sayabilir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

4. (I) Fosse Dionne, Fransa'nın Bourgogne-Franche-Comté Bölgesi'ndeki Tonnerre kasabasında yer alan, doğanın ve tarihin iç içe geçtiği gizemli bir yer altı kaynağıdır. (II) Antik çağlardan bu yana büyüleyici mavi rengi ve derinliğiyle pek çok efsaneye ev sahipliği yapan bu kaynak, hâlâ çözülememiş sırlarıyla dikkat çekmektedir. (III) Fosse Dionne'un Roma Dönemi'yle ilişkilendirilmesine dair en önemli kanıtlar, kaynak çevresinde yapılan arkeolojik kazılardan elde edilmiştir. (IV) Bu kalıntılar, buranın antik dönemde aktif bir şekilde kullanıldığını ve Romalılar tarafından saygı duyulan bir alan olarak korunduğunu göstermektedir. (V) Kazılarda bulunan taş yapılar, mermer heykel parçaları ve seramik kalıntılar, Roma Dönemi'ne işaret eden önemli buluntulardır. (VI) Bu eserler, Romalıların Fosse Dionne çevresinde oluşturdukları yapıların varlığını doğrulamaktadır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

5. (I) Bir kişinin beslenmesi nasıl hissettiğiyle çok ilgilidir. (II) Yani sağlıksız bir diyet yapıyorsanız örneğin sürekli abur cubur yiyip gerekli besin ögelerini, vitamin ve mineralleri almıyorsanız ya da daha kötüsü kendinizi açlıktan öldürecek diyetler yapıp çok kilo kaybettiyseniz bu sizi zayıf, soğuk ve yorgun düşürebilir. (III) Bir anda oldukça kilo kaybettiren kötü bir diyet, anormal vücut sıcaklığının en önemli nedenlerinden biridir. (IV) Yüksek ya da düşük kan basıncıyla ilgili sorun yaşayan kişilerin, çoğu zaman elleri ve ayakları üşür ve bu kişilerin diyet yapmaması gerekir. (V) Eğer bir kişi düşük kan basıncı sorunu yaşıyorsa bu kişinin kanı çok kolay akar ve çok az kan elleri ve ayaklarına ulaşır. (VI) Yine yüksek kan basıncına sahip kişilerde kan çok zor akar ve çok az kan uzuvlara ulaşır, bu nedenle bu koşulların her ikisi de daha soğuk hissetmenize neden olur.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

6. (I) Psikografik yaklaşım, geleneksel ve modern pazarlarda dolaşan çeşitli ürün markalarının ve hizmetlerinin tüketicileri olarak insanların yaşam tarzının altında neyin yattığını bulur. (II) Tüketicinin iç görüsünü oluşturan örüntü, alışveriş tarzlarıyla ifade edilen etkinlikler, istekler ve düşüncelerden anlaşılır. (III) Temel olarak bu algı, çevrelerindeki insanlara istediklerini elde etmenin farklı yolları olduğunu göstermenin bir yoludur. (IV) Bu anlayış, ürün ve hizmetlerin kolaylaştırılmasında kolaylık sağlayan teknolojik gelişmelerle birlikte ilerlemeye devam etmektedir. (V) Psikografik pazar yaklaşımını kullanmak, firmaların iş geliştirmesi için kritik bir görevdir ve bu nedenle özel dikkat gerektirir. (VI) Bundan dolayı markalar sadece pazarı psikografik özelliklere göre bölmeye değil, aynı zamanda hedef pazarlarıyla psikografik özellikler temelinde bağlantı kurmaya da odaklanmalıdır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

7. (I) Yunan mitolojisi; eski Yunanların inançlarını, yaşadıkları şiddetli fırtınaları, volkanları, depremleri yansıtan hikâyelerdir. (II) Bu mitoloji, ağızdan ağıza yayılan efsanelerden oluşur; bu yüzden anlatılanlar çeşitlilik gösterir. (III) Yunanlara göre, her şeyden önce derin bir kaos vardı. (IV) Var olan sadece geceydi; ötesi boşluk, sessizlik, sonsuzluk ve karanlıktı. (V) Sonra -her nasıl olduysa- aşk, ışık ve gündüzle geldi. (VI) Onunla beraber, Gaea yani dünya çıkageldi ve kısa bir süre içerisinde Gaea, kendi başına Uranüs'ü (Uranos) yarattı.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

8. (I) Kırmızıya kayma, bir nesnenin gözlemciden uzaklaştıkça yaydığı ışığın dalga boyunun uzaması nedeniyle ışığın daha kırmızı görünmesidir. (II) Bu olgu, evrenin genişlemesinden kaynaklanır ve kozmolojide oldukça önemli bir yere sahiptir. (III) Kırmızıya kaymanın altında yatan temel mekanizma ise hareket eden kaynaklarla dalga gözlemcisi arasındaki bağlamı açıklayan Doppler etkisidir. (IV) Doppler etkisi, günlük yaşamda ses dalgalarıyla deneyimlediğimiz bir olgu olarak bilinir. (V) Örneğin bir ambulansın sireni size yaklaşırken sesin daha yüksek perdeli, uzaklaşırken ise daha düşük perdeli duyulması bu etkinin sonucudur. (VI) Bu olay, yalnızca ses dalgalarıyla sınırlı kalmaz; elektromanyetik dalgalar da Doppler etkisine tabidir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. İkiye bölme sorularında bir konunun iki farklı noktasından bahsedilir ve yeni bir giriş cümlesinin bulunması paragrafın ikinci başlangıcını bulmaya yeterlidir. Buna göre parçanın ilk üç cümlesinde su terazisinin tanımından, işlevinden ve hangi alanlarda kullanıldığından bahsedilirken IV. cümleden itibaren kullanım tarihçesinden söz edilerek yeni bir konuya geçilmiştir.

A B **C** D E

2. İkiye bölme sorularında bir konunun iki farklı noktasından bahsedilir ve yeni bir giriş cümlesinin bulunması paragrafın ikinci başlangıcını bulmaya yeterlidir. Buna göre parçanın ilk iki cümlesinde kraliçe arı sendromunun ne olduğu ve kimler tarafından ortaya çıkarıldığından bahsedilirken III. cümleden itibaren kadın çalışanların yine kadın çalışanlara bu baskıyı yaptığı ve bunun sonucunda çok az kadının yöneticiliğe yükselmek istediğinden söz edilerek yeni bir konuya geçilmiştir.

A **B** C D E

3. İkiye bölme sorularında bir konunun iki farklı noktasından bahsedilir ve yeni bir giriş cümlesinin bulunması paragrafın ikinci başlangıcını bulmaya yeterlidir. Buna göre parçanın ilk üç cümlesinde "Jamais vu" kavramının ne olduğu, bununla ilgili bir örnekten bahsedilirken IV. cümleden itibaren söz konusu durumun hangi anlarda ortaya çıktığından söz edilerek yeni bir konuya geçilmiştir.

A B **C** D E

4. İkiye bölme sorularında bir konunun iki farklı noktasından bahsedilir ve yeni bir giriş cümlesinin bulunması paragrafın ikinci başlangıcını bulmaya yeterlidir. Buna göre parçanın ilk iki cümlesinde Fosse Dionne adlı yerin gizemli bir yer altı kaynağı olduğu ve hâlen sırrının çözülemediğinden bahsedilirken III. cümleden itibaren bu yerin Roma Dönemi'yle ilişkilendirilmesine ilişkin yeni ispatlar ortaya çıktığı ve bazı kalıntıların bulunduğundan söz edilerek yeni bir konuya geçilmiştir.

A **B** C D E

5. İkiye bölme sorularında bir konunun iki farklı noktasından bahsedilir ve yeni bir giriş cümlesinin bulunması paragrafın ikinci başlangıcını bulmaya yeterlidir. Buna göre parçanın ilk üç cümlesinde kişinin yaptığı diyetin içeriğine bağlı olarak hissiyatının şekillendiğinden bahsedilirken IV. cümleden itibaren yüksek ya da düşük kan basıncıyla ilgili sorun yaşayan kişilerde el, ayak üşümesinden söz edilerek yeni bir konuya geçilmiştir.

A B **C** D E

6. İkiye bölme sorularında bir konunun iki farklı noktasından bahsedilir ve yeni bir giriş cümlesinin bulunması paragrafın ikinci başlangıcını bulmaya yeterlidir. Buna göre parçanın ilk dört cümlesinde psikografik yaklaşımın tüketicilerin yaşam tarzlarının altında ne olduğunu bulduğundan bahsedilirken V. cümleden itibaren psikografik pazar yaklaşımını kullanmanın firmaların görevi olduğundan söz edilerek yeni bir konuya geçilmiştir.

A B C **D** E

7. İkiye bölme sorularında bir konunun iki farklı noktasından bahsedilir ve yeni bir giriş cümlesinin bulunması paragrafın ikinci başlangıcını bulmaya yeterlidir. Buna göre parçanın ilk iki cümlesinde Yunan mitolojisinin içeriğinden ve nasıl yayıldığından bahsedilirken III. cümleden itibaren Yunanlara göre mitolojinin başlangıcından ve sürecinden söz edilerek yeni bir konuya geçilmiştir.

A **B** C D E

8. İkiye bölme sorularında bir konunun iki farklı noktasından bahsedilir ve yeni bir giriş cümlesinin bulunması paragrafın ikinci başlangıcını bulmaya yeterlidir. Buna göre parçanın ilk üç cümlesinde kırmızı kaymanın ne olduğundan, evrenin genişlemesinden kaynaklandığından ve Doppler etkisiyle bu kaymanın açıklanmasından bahsedilirken IV. cümleden itibaren Doppler etkisinin günlük yaşamda nasıl ortaya çıktığından söz edilerek yeni bir konuya geçilmiştir.

A B **C** D E

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. (I) Barutun Çinlilerce bir silah olarak ortaya çıkmadan önce, yanıcı ve gürültü çıkarıcı olarak uzun zamandan beri çeşitli amaçlarla kullanıldığı bilinmekteydi. (II) Ancak XIII. yüzyıldan itibaren Çinlilerin korkunç ses ve alevler çıkartan barutlu humbaraların ilk örneklerini kullandıkları ve bomba niyetine kalın kâğıtlara veyahut sert ve sağlam metallerin içine koydukları barutla karışık çeşitli sert parçacıklardan oluşan kütleleri, elle veya mancınıklarla düşmanın üzerine attıkları bilinmektedir. (III) Barutun genleşmesiyle ortaya çıkan gazların çeşitli nesneleri fırlattığı gibi bu nesnelerin içine konulan şarapnel benzeri parçacıkları da etrafa saçtığını Çinliler uzun zamandan beri biliyorlardı. (IV) Ateşli silahların ortaya çıkışındaki başlangıç noktasını, atık organik bazı maddelerin çürümesi sonucu oluşan güherçilenin (potasyum nitrat) bazı karışımlar ile yanıcı-patlayıcı bir madde olarak kullanılmaya başlaması gösterilebilir. (V) Metal boruların içine doldurulan barutla, gülle fırlatılan düzeneklerin kullanılması da çok gecikmedi.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Ahmet Vefik Paşa, edebiyatımızda tiyatroya yaptığı hizmetleri ile iyi bilinmektedir. (II) Moliere'den yaptığı çeviriler ve uyarlamalar ile tiyatromuzu geliştirmiştir. (III) Türk insanının komedi anlayışını iyi analiz eden sanatçı, bu çalışmaları ile edebiyatımızdaki önemli gelişmelerde rol oynamıştır. (IV) Sanatçı, Victor Hugo'nun Hernani adlı dramını tercüme etmiştir. (V) Bursa valisi olarak görev yaptığı zamanlarda Bursa'da bir tiyatro binası inşa ettirmiş ve tiyatroyu özellikle bu komedi türünü Anadolu'ya yaymaya çalışmıştır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Renkler, yaşam için olmazsa olmaz kavramlardan bir tanesini ifade etmektedir. (II) Nitekim dünya renk kavramı olmadan düşünülemezken nesnelerin rengini veren moleküller bulunur. (III) Bu moleküllerin genel adına pigment adı verilir. (IV) Düşünüldüğü zaman sadece nesnelere değil hayata renk katma gibi bir fonksiyonu bulunan pigmentler, doğada bulunan her şeyin rengini veren moleküldür. (V) Pigment molekülleri ve ışık arasında bir ilişki bulunur ve bu ilişki enerji alışverişi sağlanır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) Ahududu, kırmızı renkli bir meyvedir. (II) Meyvenin sulu ve etli üzümcükleri vardır, bu üzümcüklerin içerisinde ise sert yapıya sahip çekirdekler yer alır, tat olarak ise çok hoş bir tada sahip bir meyvedir. (III) Meyvenin sağlık açısından insanlara oldukça fazla artıları mevcuttur, bu duruma neden olan faktör ise ahududu meyvesinin bünyesinde barındırmış olduğu besinlerdir. (IV) Tadı itibarıyla güzel olan bu meyvenin bazı dezavantajları da bulunmaktadır, bu dezavantajlardan bir tanesi de meyvenin çok çabuk bozulabilmesidir. (V) Bu nedenden dolayı, meyve tazeyken hemen tüketilmelidir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

INDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

5. (I) Güneş-Dil Teorisi Türkçenin tüm dillerin atası olarak kabul edildiği bir teoriydi. (II) Güneş-Dil Teorisi geçerliliğini yitirmesiyle birlikte Türkçe etrafında tartışılan birçok konu rafa kaldırılmıştır. (III) Bu teoriye göre tüm diller Türkçeden türemişti. (IV) Teoriye Atatürk Avusturyalı dilci Kvergic'in kendisine yolladığı Moğol, Macar, Mançu-Tunguz, Japon ve Hitit dilleri arasında akrabalık tespiti amaçlayan bir broşürden yola çıkılarak bu görüşe destek vermiştir ve araştırılması talimatı vermiştir. (V) Akdeniz ve Avrupa coğrafyalarına hâkim olan dillerin kaynaklarını Orta Asya'dan geldiği görüşü yine bu teorinin içindedir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. (I) Hint ayvasının, Güney Amerika'nın And Dağlarında ortaya çıktığı sanılmaktadır ve bu meyve yüksek rakımlı tropikal bölgelerde yetişmektedir. (II) Hint ayvası; genel vücut sağlığı için çok yararlı olan ve çeşitli hastalıkları önleyen, besin bakımından oldukça zengindir. (III) Bunlar arasında kalp sağlığı, cilt ve kemik, düşük tansiyon, ülser ve çıbanların iyileştirilmesi gibi durumlar gelmektedir. (IV) Bu bitkinin yaprağı kanseri önleme özelliğine sahiptir ve kabuğu diş ağrısı ve diş eti ağrılarında kullanılır. (V) Bunun dışında en önemli sağlık faydaları arasında görmeyi iyileştirmesi, yorgunlukla savaşması ve kansızlığı önlemesi vardır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. (I) Sardalya balığının faydaları sağlıklı bir kalpten yağ yakımına kadar uzanmaktadır. (II) Bu balığın yüksek besin değerine sahip oluşunun insan sağlığını olumlu etkilediği düşünülmektedir. (III) Nitekim sardalyanın genel sağlık için çok önemli olan vitamin ve mineral ile dolu olduğu bilimsel araştırmalarla gösterilmiştir. (IV) Önemli bir protein kaynağı olmasının yanı sıra, sardalya birçok besin elementini yüksek miktarda içerir. (V) Sardalyalar küçüktür, onları pişirmek ve yemek kolaydır örneğin domates sosu ile çeşnilendirilmiş bir sardalya hızlı ve kolay bir yemek keyfi için idealdir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. (I) Gerçekte telkinle uyutulan kişi; yürüme, ayağa kalkma gibi hareketleri ve normal bir kişi için son derece zor ve yorucu olan davranışları yerine getirir. (II) Hipnoz sırasında denek, belirli ölçüler içinde kendisine hipnotize eden kişiye boyun eğer. (III) Sorulara yanıt verir ve birtakım buyrukları yerine getirir. (IV) Hipnoz tedavi amaçlı da kullanılmıştır ki bu yöntemi ilk kullanan bilim insanı Franz Mesmer'dir. (V) Ancak kişinin derin ahlak duygularına uyuşmayan buyrukları yerine getirdiği durumlara rastlanmamaktadır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. (I) Uyku, her biri yaklaşık 90 dakika süren döngülerden oluşur, bu döngü genellikle her gece 5-6 kez tekrar eder. (II) Uykumuzun gelmesini sağlayan melatonin, büyüme hormonu adı verilen bir başka hormonun da salgılanmasını sağlar; büyüme hormonu vücutta bulunan hücrelerin yenilenmesinde ve gelişiminde, buna bağlı olarak da büyümede rol oynar. (III) Uyku döngülerinin her biri de beş farklı evreden oluşur. (IV) Bu evreler uyku döngüsü içinde belirli bir sırada gerçekleşir, bu evrelerin en sonuncusunda da rüya görülür. (V) Nitekim araştırmalar da kısa adı REM olan ve beşinci evre olarak bilinen evrede rüyaların görüldüğünü gösteriyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Akışı bozan cümle, paragrafın genelinde anlatılan konunun farklı bir yönüne değinen ya da bambaşka bir konuya geçerek bütünlüğü bozan cümledir. Bu sorularda mutlaka bağlayıcılara dikkat etmek ve anlam bütünlüğünü anahtar kelimeler üzerinden yakalamak gerekir. Buna göre parçanın genelinde barutun Çinlilerce uzun süredir farklı amaçlarla kullanıldığı ve ilerleyen zamanlarda barutun genleşerek fırlatmak üzere kullanılacak araçlarda yararlanıldığından bahsedilirken IV. cümlede ateşli silahların başlangıç noktasının güherçilenin ortaya çıkmasına bağlı olduğu söylenerek düşüncenin akışı bozulmuştur.

ABCDE

2. Akışı bozan cümle, paragrafın genelinde anlatılan konunun farklı bir yönüne değinen ya da bambaşka bir konuya geçerek bütünlüğü bozan cümledir. Bu sorularda mutlaka bağlayıcılara dikkat etmek ve anlam bütünlüğünü anahtar kelimeler üzerinden yakalamak gerekir. Buna göre parçanın genelinde Ahmet Vefik Paşa'nın tiyatroya ilgisinden ve Türk edebiyatında komedi türünde emek veren bir sanatçı olduğundan bahsedilirken IV. cümlede Victor Hugo'nun *Hernani* adlı dramını çevirmesinden söz edilerek düşüncenin akışı bozulmuştur.

ABCDE

3. Akışı bozan cümle, paragrafın genelinde anlatılan konunun farklı bir yönüne değinen ya da bambaşka bir konuya geçerek bütünlüğü bozan cümledir. Bu sorularda mutlaka bağlayıcılara dikkat etmek ve anlam bütünlüğünü anahtar kelimeler üzerinden yakalamak gerekir. Buna göre parçanın genelinde renklerin vazgeçilmez olmasından ve nesnelere rengini veren pigmentlerden bahsedilirken V. cümlede pigmentlerle ışık arasında bir ilişki olduğundan söz edilerek düşüncenin akışı bozulmuştur.

ABCDE

4. Akışı bozan cümle, paragrafın genelinde anlatılan konunun farklı bir yönüne değinen ya da bambaşka bir konuya geçerek bütünlüğü bozan cümledir. Bu sorularda mutlaka bağlayıcılara dikkat etmek ve anlam bütünlüğünü anahtar kelimeler üzerinden yakalamak gerekir. Buna göre parçanın genelinde ahududunun renginden, meyvelerinin yapısından ve bazı olumsuz taraflarından bahsedilirken III. cümlede içindeki besinlerin sağlığa yararlı olduğundan söz edilerek düşüncenin akışı bozulmuştur. Ayrıca II. cümledeki "...tat olarak ise çok hoş bir tada sahip bir meyvedir." ifadesi ile IV. cümledeki "Tadı itibarıyla güzel olan bu meyvenin..." ifadesi birbirine anlamsal ve yapısal olarak bağlanmaktadır.

ABCDE

5. Akışı bozan cümle, paragrafın genelinde anlatılan konunun farklı bir yönüne değinen ya da bambaşka bir konuya geçerek bütünlüğü bozan cümledir. Bu sorularda mutlaka bağlayıcılara dikkat etmek ve anlam bütünlüğünü anahtar kelimeler üzerinden yakalamak gerekir. Buna göre parçanın genelinde Güneş-Dil Teorisi Türkçenin tüm dillerin atası olduğundan ve bu teoriye kimlerin destek verdiğinden bahsedilirken II. cümlede söz konusu teorinin geçerliliğini kaybettiğinden söz edilerek düşüncenin akışı bozulmuştur.

ABCDE

6. Akışı bozan cümle, paragrafın genelinde anlatılan konunun farklı bir yönüne değinen ya da bambaşka bir konuya geçerek bütünlüğü bozan cümledir. Bu sorularda mutlaka bağlayıcılara dikkat etmek ve anlam bütünlüğünü anahtar kelimeler üzerinden yakalamak gerekir. Buna göre parçanın genelinde Hint ayvasının sağlık üzerinde olumlu etkilerinden bahsedilirken I. cümlede nerede yetiştiğinden söz edilerek düşüncenin akışı bozulmuştur.

ABCDE

7. Akışı bozan cümle, paragrafın genelinde anlatılan konunun farklı bir yönüne değinen ya da bambaşka bir konuya geçerek bütünlüğü bozan cümledir. Bu sorularda mutlaka bağlayıcılara dikkat etmek ve anlam bütünlüğünü anahtar kelimeler üzerinden yakalamak gerekir. Buna göre parçanın genelinde sardalya balığının mineral bakımından yüksek ve insan sağlığına faydalı olduğundan bahsedilirken V. cümlede pişirilmesinin kolay ve hızlı bir yemek için uygun olduğundan söz edilerek düşüncenin akışı bozulmuştur.

ABCDE

8. Akışı bozan cümle, paragrafın genelinde anlatılan konunun farklı bir yönüne değinen ya da bambaşka bir konuya geçerek bütünlüğü bozan cümledir. Bu sorularda mutlaka bağlayıcılara dikkat etmek ve anlam bütünlüğünü anahtar kelimeler üzerinden yakalamak gerekir. Buna göre parçanın genelinde hipnoz olmuş deneğin nasıl hareketlerde bulunduğundan ve buyrukları yerine getirdiğinden bahsedilirken IV. cümlede hipnozu ilk kullanan kişiden söz edilerek düşüncenin akışı bozulmuştur.

ABCDE

9. Akışı bozan cümle, paragrafın genelinde anlatılan konunun farklı bir yönüne değinen ya da bambaşka bir konuya geçerek bütünlüğü bozan cümledir. Bu sorularda mutlaka bağlayıcılara dikkat etmek ve anlam bütünlüğünü anahtar kelimeler üzerinden yakalamak gerekir. Buna göre parçanın genelinde uyku döngülerinden ve bu döngülerin her birinin kaç evreden oluştuğundan bahsedilirken II. cümlede melatonin hormonu ve bunun bağlantılı olduğu hormonlardan söz edilerek düşüncenin akışı bozulmuştur.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. (I) Bir çocuğun gelişimini belirleyen faktörlerin tamamını belirlemek mümkün olmasa da en belirgin faktörlerden bazılarını tespit etmek mümkündür. (II) Her iki ebeveynden de iletilen genetik talimatlar, çocuğun gelişimine ve sahip olacakları özelliklere tam olarak nasıl etki ettiği sürekli tartışılan bir konudur. (III) Bunlar genetik, ebeveynlik, deneyimler, arkadaşlar, aile, eğitim ve ilişkiler gibi faktörlerdir. (IV) Araştırmacılar, bu faktörlerin rolünü anlayarak çocuk gelişimine nasıl katkıda bulunulduğu daha iyi belirleyebilir. (V) Bu etkiler yapı taşları olarak düşünüldüğünde çoğu kişi aynı temel yapı taşlarına sahip olma eğiliminde olsa da bu bileşenler sonsuz kombinasyonla bir araya getirilebilir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) İskenderiye, Mısır'ın enerji kaynaklarının geçtiği en önemli liman şehridir. (II) Özellikle de enerji bakımından doğal gaz son derece ön plana çıkar. (III) Ayrıca bölgeden geçen çok önemli bir petrol boru hattı da vardır ancak sadece bu açıdan önemli olmayan şehir, bir de turizm alanında son derece ilgi çekici konumdadır. (IV) Yabancıların "Alexandria" olarak kabul ettiği bu coğrafya, bir döneme âdeta damga vurmuş ve de bölgede yer alan birçok şehre hâkim olan Büyük İskender tarafından fethedilmişti. (V) Son derece tarihî bir ülkenin tarihî bir şehri olan bu kent, çok sayıda yabancı turiste ev sahipliği yapar.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Melatonin geceleri karanlıkta daha fazla salgılanır ve kanımızdaki miktarı artar. (II) Bu da uykumuzun gelmesini sağlar. (III) Hava aydınlandığındaysa melatonin daha az salgılanmaya başlar. (IV) Bu durum da uykudan uyanmamıza neden olur. (V) Melatonin beynimizde bulunan ve epifiz adı verilen bir salgı bezinden salgılanır, bu salgı bezinin büyüklüğü bir mercimek tanesi kadardır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) Neden rüya gördüğümüz henüz kesin olarak bilinmiyor ve bu konuda farklı görüşler var. (II) Bazı bilim insanları rüyalar sayesinde gün içinde yaşadığımız olayları anlamlandırdığımızı düşünüyor. (III) Bazı bilim insanları da rüyaların gün içinde yaşadıklarımızın sınıflandırılmasını ve önemli şeylerin kaydedilip önemsizlerin elenmesini sağladığını düşünüyor. (IV) Uyku sırasında beynimiz çok etkindir hatta beynin bazı bölgeleri uyanıkken olduğundan daha da etkindir. (V) Kimilerine göre de rüyalarımızın üzerinde durduğumuz ya da kaygılandığımız konulara ilişkin ipucu verebileceğini söylüyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

5. (I) Gelecekçilik olarak da adlandırılan fütürizm, yaşamdaki müdavim değişimden bahsetmektedir. (II) Makineyi geleceğe dair en önemli simge olarak gören fütüristler zamanla faşizm ile özdeşleşerek farklı bir niteliğe yönelmişlerdir. (III) Fütüristlere göre bu sürekli değişim sanatta da kendisini göstermelidir. (IV) Evrenin bir değişim ile var olduğunu düşünen fütüristler, geçmişe dayalı tüm akımları, sanat kuramlarını yok sayarak yepyeni bir fikir ortaya çıkarmak istemişlerdir. (V) Var olan değişim fütüristlere göre sanatta da değişik biçimlerle ve yollarla anlatılmalıdır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. (I) 1957'de açılan Vostok Araştırma İstasyonu Antarktika'nın ulaşılması en zor bölgelerinden birinde bulunuyor. (II) İstasyonun bulunduğu yer dünyanın en soğuk yerlerinden biri olarak biliniyor. (III) Milyonlarca yıldır buz örtüsünün altında olmasına karşın Vostok Gölü hâlâ sıvı hâlde duruyor. (IV) Ayrıca Vostok Araştırma İstasyonu'nda meteorolojik ölçümler yapılıyor. (V) Söz gelimi Dünya'nın atmosferiyle ilgili çalışmalar yürütülüyor ve bölgedeki buz örtüsünden alınan buz örnekleri inceleniyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. (I) Şakraklar ülkemizin kuzey bölgelerinde 1.000 ile 2.000 metre arasındaki yüksekliklerde bulunan ormanlarda yaşar. (II) Şakraklar dış görünüşlerinden kolayca tanınabilen kuşlardır. (III) Ülkemizde onlara benzeyen başka bir kuş yoktur. (IV) Erkek şakrakların yanakları, göğüsleri ve karınları pembedir. (V) Dişilerinse vücutlarının bu bölümleri grimsi kahverengidir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. (I) Nano, bir ölçü biriminin önüne ek olarak geliyorsa o ölçünün milyarda birini ifade eder. (II) Örneğin bir nanometre bir metrenin milyarda birine karşılık gelir. (III) Nanoteknoloji alanında çalışan bilim insanları moleküllerin yapılarını değiştirerek malzemelere hafiflik, esneklik, dayanıklılık gibi farklı ve yeni özellikler kazandırmaya çalışırlar. (IV) Nanoteknoloji alanındaki araştırmalar 1 ile 100 nanometre arasındaki boyutlarda gerçekleştirilir. (V) Bu araştırmalar sırasında da elektron mikroskobu ve atomik kuvvet mikroskobu gibi özel mikroskoplar kullanılır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. (I) Bal arıları çiçek tozlarını taşımaları nedeniyle çiçekli bitkilerin çoğalmasında önemli bir rol oynar, öyle ki bazı bahçe bitkileri bal arıları olmadan ürün veremez. (II) Bu nedenle bal arılarının varlığı diğer canlılar açısından da önemli ne var ki birçok ülkede bal arısı topluluklarında işçi arıların aniden yok olması şeklinde kendini gösteren bir sorun var. (III) "Koloni çöküş hastalığı" olarak adlandırılan bu sorunun nedenini ortaya çıkarmak amacıyla Avustralya Bilimsel ve Endüstriyel Araştırma Kurumunca bir araştırma başlatılmış. (IV) Dünyanın farklı bölgelerinde de bal arılarının yaşam kaynağı olduğuna dair çeşitli araştırmalar var. (V) Araştırmanın ilk bölümünde Tazmanya'daki 5.000 bal arısına minik algılayıcılar takılarak bu arıların gittikleri yerler belirlenmiş. (VI) Buralarda nelerden etkilendikleri saptanmaya çalışılmış.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

10. (I) İngiltere'deki Oxford Üniversitesinden bir grup araştırmacı, böceklerin örümcek ağına nasıl yakalandığıyla ilgili bir araştırma yapmış. (II) Bu araştırma sırasında örümcek ağlarının yüzeyini kaplayan yapışkan maddenin elektriği iletebildiğini bulmuşlar. (III) Bu özellik elektrik yüklü nesneler yakınından geçtiğinde bu maddenin elektriklenmesini sağlıyor. (IV) Genellikle plastik fırça ve taraklar, saçlarda oluşan elektriklenmeyi tetikliyor. (V) Böylece örümcek ağı havada uçan toz parçacıkları, çiçektozları ve böcekler gibi elektrik yüklü küçük şeyleri kendine doğru çekiyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Akışı bozan cümle, paragrafın genelinde anlatılan konunun farklı bir yönüne değinen ya da bambaşka bir konuya geçerek bütünlüğü bozan cümledir. Bu sorularda mutlaka bağlayıcılara dikkat etmek ve anlam bütünlüğünü anahtar kelimeler üzerinden yakalamak gerekir. Buna göre parçanın genelinde bir çocuğun gelişimini belirleyen faktörlerin bazılarının saptanabileceğinden ve bunların neler olduğundan bahsedilirken II. cümlede genetik talimatların tartışılagelen bir konu olduğundan söz edilerek düşüncenin akışı bozulmuştur.

ABCDE

2. Akışı bozan cümle, paragrafın genelinde anlatılan konunun farklı bir yönüne değinen ya da bambaşka bir konuya geçerek bütünlüğü bozan cümledir. Bu sorularda mutlaka bağlayıcılara dikkat etmek ve anlam bütünlüğünü anahtar kelimeler üzerinden yakalamak gerekir. Buna göre parçanın genelinde İskenderiye'nin Mısır'ın enerji kaynaklarının geçtiği önemli bir liman şehri olduğu ve bölgede doğal gazın yoğun olduğundan bahsedilirken IV. cümlede bölgenin birçok şehre hâkim olan Büyük İskender tarafından fethedildiği söylenerek düşüncenin akışı bozulmuştur.

ABCDE

3. Akışı bozan cümle, paragrafın genelinde anlatılan konunun farklı bir yönüne değinen ya da bambaşka bir konuya geçerek bütünlüğü bozan cümledir. Bu sorularda mutlaka bağlayıcılara dikkat etmek ve anlam bütünlüğünü anahtar kelimeler üzerinden yakalamak gerekir. Buna göre parçanın genelinde melatonin hormonunun gece-gündüz salgılanma durumundan bahsedilip uyku süreciyle olan bağlantısından söz edilirken V. cümlede epifiz adı verilen bir salgı bezine değinilerek düşüncenin akışı bozulmuştur.

ABCDE

4. Akışı bozan cümle, paragrafın genelinde anlatılan konunun farklı bir yönüne değinen ya da bambaşka bir konuya geçerek bütünlüğü bozan cümledir. Bu sorularda mutlaka bağlayıcılara dikkat etmek ve anlam bütünlüğünü anahtar kelimeler üzerinden yakalamak gerekir. Buna göre parçanın genelinde neden rüya gördüğümüzün net olarak belirlenemediği ve bu durum üzerine çeşitli görüşler bulunduğundan bahsedilirken IV. cümlede uyku sırasında beynimizin çok etkin olduğundan söz edilerek düşüncenin akışı bozulmuştur.

ABCDE

5. Akışı bozan cümle, paragrafın genelinde anlatılan konunun farklı bir yönüne değinen ya da bambaşka bir konuya geçerek bütünlüğü bozan cümledir. Bu sorularda mutlaka bağlayıcılara dikkat etmek ve anlam bütünlüğünü anahtar kelimeler üzerinden yakalamak gerekir. Buna göre parçanın genelinde gerçekçilik akımının sürekli bir değişimi baz aldığından ve bunun sanata yansımasından bahsedilirken II. cümlede fütüristlerin zamanla faşizm ile özdeşleşerek farklı bir niteliğe büründüklerinden söz edilerek düşüncenin akışı bozulmuştur.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

6. Akışı bozan cümle, paragrafın genelinde anlatılan konunun farklı bir yönüne değinen ya da bambaşka bir konuya geçerek bütünlüğü bozan cümledir. Bu sorularda mutlaka bağlayıcılara dikkat etmek ve anlam bütünlüğünü anahtar kelimeler üzerinden yakalamak gerekir. Buna göre parçanın genelinde Vostok Araştırma İstasyonunun Antarktika'nın ulaşılması en zor bölgelerinden olduğu ve burasının dünyanın en soğuk yerlerinden biri olduğundan bahsedilirken III. cümlede Vostok Gölü'nün hâlâ sıvı hâlde olduğundan söz edilerek düşüncenin akışı bozulmuştur.

ABCDE

7. Akışı bozan cümle, paragrafın genelinde anlatılan konunun farklı bir yönüne değinen ya da bambaşka bir konuya geçerek bütünlüğü bozan cümledir. Bu sorularda mutlaka bağlayıcılara dikkat etmek ve anlam bütünlüğünü anahtar kelimeler üzerinden yakalamak gerekir. Buna göre parçanın genelinde şakrakların dış görünüşlerinden kolayca tanınabilen kuşlar oldukları ve fiziksel yapılarından bahsedilirken I. cümlede ülkemizde nerede yaşadıklarından söz edilerek düşüncenin akışı bozulmuştur.

ABCDE

8. Akışı bozan cümle, paragrafın genelinde anlatılan konunun farklı bir yönüne değinen ya da bambaşka bir konuya geçerek bütünlüğü bozan cümledir. Bu sorularda mutlaka bağlayıcılara dikkat etmek ve anlam bütünlüğünü anahtar kelimeler üzerinden yakalamak gerekir. Buna göre parçanın genelinde "nano" kelimesinin bir ölçü biriminin önüne geldiğinde ne ifade ettiğinden ve nanoteknolojideki karşılığından bahsedilirken III. cümlede moleküllerin yapılarını değiştirerek malzemelere kazandırılan özelliklerden söz edilerek düşüncenin akışı bozulmuştur.

ABCDE

9. Akışı bozan cümle, paragrafın genelinde anlatılan konunun farklı bir yönüne değinen ya da bambaşka bir konuya geçerek bütünlüğü bozan cümledir. Bu sorularda mutlaka bağlayıcılara dikkat etmek ve anlam bütünlüğünü anahtar kelimeler üzerinden yakalamak gerekir. Buna göre parçanın genelinde bal arılarının çiçekli bitkilerin çoğalmasında önemli bir rol oynadığından ve bal arısı topluluklarında işçi arıların aniden yok olması şeklinde kendini gösteren bir sorun olan koloni çöküş hastalığından bahsedilirken IV. cümlede bal arılarının yaşam kaynağı olduğundan söz edilerek düşüncenin akışı bozulmuştur.

ABCDE

10. Akışı bozan cümle, paragrafın genelinde anlatılan konunun farklı bir yönüne değinen ya da bambaşka bir konuya geçerek bütünlüğü bozan cümledir. Bu sorularda mutlaka bağlayıcılara dikkat etmek ve anlam bütünlüğünü anahtar kelimeler üzerinden yakalamak gerekir. Buna göre parçanın genelinde böceklerin örümcek ağına nasıl yakalandığıyla ilgili bir araştırmadan bahsedilirken IV. cümlede plastik fırça ve tarakların saçları elektriklendirdiğinden söz edilerek düşüncenin akışı bozulmuştur.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. (I) Son yıllarda adını sıkça duyduğumuz Haşimato hastalığı, tiroit bezlerinin iltihaplanması hastalığıdır. (II) Boğazdan ziyade, tiroit hormonu bozukluğunun vücutta yarattığı değişikliklerle ilgili belirtiler gösterir. (III) Toplumun %2'lik bir kısmında görülen hastalık, özellikle kadınları tehdit etmektedir. (IV) 1912 yılında "Hakaru Haşimato" adlı bir Japon doktor tarafından tanımlanmış ve onun adıyla anılmaktadır. (V) Anadolu'da maalesef birçok gelin "Tembel Gelin Hastalığı" diye adlandırılan Haşimato-hipotiroidi hastalığı yüzünden evliliklerinde sıkıntı yaşamış, tartışmaların ortasında kendilerini bulmuşlardır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Street Fighter'ın senelerce bir numaralı dövüş oyunu olarak oynanmasından sonra Tekken bu alanda büyük ses getirmiştir. (II) Günümüzde atari salonlarının yerini artık internet kafeler almış durumda ve buralarda genellikle Counter Strike tarzı FPS oyunları oynanıyor. (III) Fakat Street Fighter'ın yeri hep ayrı olmuştur. (IV) Üzerine filmi bile çekilen fakat çekilmiş en kötü oyun filmi olarak belirtilse de yine de özünden hiçbir şey kaybetmeyen bu oyun tekrar gönlümüzü kazanacak gibi duruyor. (V) Firmasının hazırlamakta olduğu serinin dördüncü oyununda karakterler Tekken'deki gibi ilk kez üç boyutlu görünüme kavuşuyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Spagetti etkisi, yoğun yerçekimi etkisi altında bir cismin genellikle bir kara deliğe yaklaşırken, uzayıp incelmesiyle oluşan fenomeni ifade eder. (II) Bu etkide cisme uygulanan yer çekimi kuvveti, cismi oluşturan parçacıklar arasında farklılık gösterir. (III) Süreç, genellikle bilim kurgu filmlerinde abartılarak işlenmiş olsa da aslında son derece karmaşık fiziksel dinamiklere dayanır. (IV) Kara deliğe en yakın taraf çok daha güçlü bir çekim kuvvetine maruz kalırken uzak taraf daha zayıf bir kuvvetle etkilenir. (V) Bu fark, cismin uzayarak bir spagettiye benzer bir forma girmesine neden olur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) FİFA Dünya Kupası, dört senede bir kez FİFA tarafından düzenlenen bir futbol turnuvasıdır. (II) İlk olarak 1930'da düzenlenmiş olan turnuva, 1942 ve 1946 senelerinde II. Dünya Savaşı nedeniyle gerçekleştirilememiştir. (III) Yapılan ilk uluslararası millî maç, 20 Kasım 1872'de Glasgow'da oynanan İskoçya ve İngiltere karşılaşmasıdır ve maç 0-0 bitmiştir. (IV) Futbola olan ilgi, kitleleri stadyumlara ve televizyon başlarına çekmektedir; bundan dolayı turnuvaların en popüleri olan FİFA Dünya Kupası, en çok izlenen ve takip edilen organizasyondur. (V) Gerçekleştirilen ilk uluslararası turnuva ise 1884 senesinde düzenlenmeye başlanan "British Home Championship"tir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. (I) Reçineler, ağacın herhangi bir nedenden ötürü yaralanması hâlinde kendi kendini tedavi etmesine yardımcı olur. (II) Ayrıca kimyasal yapısı nedeniyle bitkiyi böcek ve kurtlardan korur. (III) Bu nedenle çam, selvi, köknar gibi reçineli ağaçlardan elde edilen keresteler böceklere ve kurtlara karşı dayanıklı olduğu için tercih edilmektedir. (IV) Bu reçinenin ağaçlara sağladığı diğer bir faydada oksijenle temaslarını kesip bozulmalarını önlemektir. (V) Bu özellik ayrıca Eski Mısır'da ölülerin mumyalanmasında kullanılmış, halk arasında antiseptik özelliği sayesinde de sık kullanılmıştır. (VI) Reçine yapısı gereği yapışkan bir malzeme olduğundan bunun bulaştığı yerden çıkarılması zahmetli bir iştir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

6. (I) Şeker, aşırı derecede bağımlılık yaratmasının yanı sıra bu yiyeceğin fazla tüketimi bilişsel rahatsızlıklar, depresyon ve hafıza sorunlarına neden olabilmektedir. (II) Aşırı beslenme alışkanlığı bulunan kişiler; kendilerini kalp yetmezliği, obezite, metabolizma sorunları, ruh hâlinde değişimler, diyabet ve daha pek çok hastalık için risk altında bırakır. (III) Bununla birlikte fazla yemek yemenin de beyin üzerinde benzer şekilde yıpratıcı etkisi vardır. (IV) Beyne mutluluk hissi verdirten bir hormon olan "dopamin" salgılatır. (V) Dolayısıyla beynin biyokimyasal yapısını değiştirmesinin yanında, vücutta ve beyinde sürekli daha fazla yeme isteği yaratır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

7. (I) İletişim, kişiler arasındaki tüm duygu, düşünce, bilgi alışverişi olarak tanımlanabilir. (II) Kişi kendini ancak anlattıkları ile ifade edebilir, bunun için iletişim kurma becerisine sahip olmak çok önemlidir. (III) Özellikle iş dünyasında bilgisayar becerisi, iki dil bilme becerisi, üniversiteyi birincilikle bitirmek elbette çok önemlidir. (IV) İş hayatında sürekli bir iletişim vardır. (V) Ama bu becerileri ancak iletişim becerisi ortaya çıkarır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. (I) Dilimiz kas tabakasından oluşmaktadır ve üzeri mukoza ile kaplıdır. (II) Üzerinde bulunan papilla isimli kabarcıklar sayesinde tat alma olayı gerçekleşir. (III) Katı besinler ise dili temizleyen bir ilaç gibidir. (IV) Dil üzerindeki mukoza sürekli yenilenmektedir. (V) Kişi sürekli sıvı tüketirse ya da besinleri fazla çiğnemeden yutarsa dil üzerinde beyaz renkli pas gibi bir tabaka oluşur. (VI) Bunun sebebi; ölü hücreler, yemek artıkları ve mikroorganizmalardır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

9. (I) Yaşanılan yüzyılda her alanda olduğu gibi eğitim alanında da gelişim ve değişimler yaşanmaktadır. (II) Bu değişimlerden biri de XXI. yüzyılda ortaya çıkan becerilerdir. (III) XXI. yüzyıl becerilerine sahip olan bireyler değişen toplum yaşamına daha çabuk uyum sağlamaktadırlar. (IV) Ayrıca öne çıkan XXI. yüzyıl becerileri incelendiğinde belirttiği üzere eleştirel düşünme, iletişim, iş birliği ve yaratıcılığın toplumu olumlu yönde etkileyecek önemli beceriler arasında yer aldığı görülmektedir. (V) İnsanlar değişen dünyada yaşamlarını devam ettirirken artık sadece okuryazar değil, aynı zamanda etkili düşünen bireyler olmak zorundadırlar.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. (I) Aslen İsveç kökenli olan ve dil öğrenmek konusunda olağanüstü yeteneklere sahip bulunan Jean Otter, Fransa hükûmeti adına birtakım ticari anlaşmalar yapmak üzere İran'da görevlendirilmiştir. (II) Seyyah, Osmanlı-İran savaşlarının şiddetlendiği bir dönemde Osmanlı İmparatorluğu'nun başkenti, Doğu ve Güney vilayetleriyle İran ve Afganistan gibi yerlerde bulunarak bu savaşı, cephenin iki tarafında da bulanan bir kişi olarak gözlemlemiştir. (III) XVIII. yüzyılda Batı'nın Doğu dünyasına olan ilgisi, hızla gelişim göstermiş ve bu yüzyıldan başlayarak Doğu ülkelerinde görülen seyyahların ve bilim insanlarının sayısında dikkate değer bir artış yaşanmıştır. (IV) Otter'in, İran'ın tarihsel tasviri için Doğu kaynaklarından yararlanarak hazırladığı seyahat günlüğü Batı'nın ilim çevrelerinde oldukça güvenilir kabul edilmiştir. (V) Eser, Osmanlı-İran savaşlarının Nadir Şah ve Bağdat Valisi Ahmet Paşa gibi öne çıkan şahsiyetleriyle yaşanan gerilimin sosyal ve ekonomik yaşama etkileri bakımından zengin haberler içermektedir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. (I) Berna Moran, edebî eserler için şöyle düşünür: "Eseri değerlendirmek için elimizde hazır bir cetvel, bir terazi yoktur." (II) Bir eseri birden fazla inceleme yöntemi ve farklı disiplinlerden yararlanarak açıklamak mümkündür. (III) Fakat birçok yöntemin kendine özgü eksik yönlerinden de söz edilebilir. (IV) Söz gelimi "yeni eleştiri yöntemi" eseri sadece kendisiyle açıklamak düşüncesindedir. (V) Hareket noktası edebî eser olmakla birlikte, onun doğru kavranması ve yorumlanmasını sağlayacak her türlü kaynak ve yöntemin yardımına başvurmak gerekir. (VI) Bu durum eleştirmeni, onda "orijinal" yanlar bulma çabası ve eserde olmayan şeyleri de eserde görmeye çalışmak gibi bir hataya sürüklemiştir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Akışı bozan cümle, paragrafın genelinde anlatılan konunun farklı bir yönüne değinen ya da bambaşka bir konuya geçerek bütünlüğü bozan cümledir. Bu sorularda mutlaka bağlayıcılara dikkat etmek ve anlam bütünlüğünü anahtar kelimeler üzerinden yakalamak gerekir. Buna göre parçanın genelinde Haşimato hastalığının içeriğinden, kim tarafından bulunduğundan ve kimlerde görüldüğünden bahsedilirken V. cümlede Anadolu'daki isminden ve bir soruna neden olduğundan söz edilerek anlam akışı bozulmuştur.

ABCDE

2. Akışı bozan cümle, paragrafın genelinde anlatılan konunun farklı bir yönüne değinen ya da bambaşka bir konuya geçerek bütünlüğü bozan cümledir. Bu sorularda mutlaka bağlayıcılara dikkat etmek ve anlam bütünlüğünü anahtar kelimeler üzerinden yakalamak gerekir. Buna göre parçanın genelinde Street Fighter oyununun uzun süredir oynana bir dövüş oyunu olduğu ancak Tekken oyunun daha çok rağbet gördüğü ve Tekken'deki gibi üç boyutlu bir görünüme kavuştuğundan bahsedilirken II. cümlede internet kafelerde Counter Strike gibi oyunların oynanmasından söz edilerek anlam akışı bozulmuştur.

ABCDE

3. Akışı bozan cümle, paragrafın genelinde anlatılan konunun farklı bir yönüne değinen ya da bambaşka bir konuya geçerek bütünlüğü bozan cümledir. Bu sorularda mutlaka bağlayıcılara dikkat etmek ve anlam bütünlüğünü anahtar kelimeler üzerinden yakalamak gerekir. Buna göre parçanın genelinde spagetti etkisinin ne olduğundan ve bir cisimle arasındaki etkileşimden bahsedilirken III. cümlede bu etkinin bilim kurgu filmlerinde nasıl yer aldığından söz edilerek anlam akışı bozulmuştur.

ABCDE

4. Akışı bozan cümle, paragrafın genelinde anlatılan konunun farklı bir yönüne değinen ya da bambaşka bir konuya geçerek bütünlüğü bozan cümledir. Bu sorularda mutlaka bağlayıcılara dikkat etmek ve anlam bütünlüğünü anahtar kelimeler üzerinden yakalamak gerekir. Buna göre parçanın genelinde FİFA Dünya Kupası'nın kaç yılda bir düzenlendiğinden, ilk ne zaman yapıldığından ve hangi maçla başlayıp sonucunun ne olduğundan bahsedilirken IV. cümlede turnuvaların en popüleri olan FİFA Dünya Kupası'nın diğer organizasyonlarla karşılaştırılmasından söz edilerek anlam akışı bozulmuştur.

ABCDE

5. Akışı bozan cümle, paragrafın genelinde anlatılan konunun farklı bir yönüne değinen ya da bambaşka bir konuya geçerek bütünlüğü bozan cümledir. Bu sorularda mutlaka bağlayıcılara dikkat etmek ve anlam bütünlüğünü anahtar kelimeler üzerinden yakalamak gerekir. Buna göre parçanın genelinde reçinelerin doğadaki bazı canlılara yönelik olumlu yönde katkısı olduğundan bahsedilirken VI. cümlede bulaştığı yerden çıkartılmasının uğraştırıcı bir iş olduğu söylenerek anlam akışı bozulmuştur.

ABCDE

6. Akışı bozan cümle, paragrafın genelinde anlatılan konunun farklı bir yönüne değinen ya da bambaşka bir konuya geçerek bütünlüğü bozan cümledir. Bu sorularda mutlaka bağlayıcılara dikkat etmek ve anlam bütünlüğünü anahtar kelimeler üzerinden yakalamak gerekir. Buna göre parçanın genelinde aşırı beslenmenin fiziksel zararlarından ve dopamin salgılatmasından ötürü bu aşırı beslenme döngüsünün devam etmesinden bahsedilirken I. cümlede şekerin yol açtığı rahatsızlıklardan söz edilerek anlam akışı bozulmuştur.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

7. Akışı bozan cümle, paragrafın genelinde anlatılan konunun farklı bir yönüne değinen ya da bambaşka bir konuya geçerek bütünlüğü bozan cümledir. Bu sorularda mutlaka bağlayıcılara dikkat etmek ve anlam bütünlüğünü anahtar kelimeler üzerinden yakalamak gerekir. Buna göre parçanın genelinde iletişimi ne olduğundan ve bu iletişimin kişinin elde ettiği başarıları yansıtmada önemli bir araç olduğundan bahsedilirken IV. cümlede iş hayatında sürekli bir iletişim bulunduğundan söz edilerek anlam akışı bozulmuştur.

A B C **D** E

8. Akışı bozan cümle, paragrafın genelinde anlatılan konunun farklı bir yönüne değinen ya da bambaşka bir konuya geçerek bütünlüğü bozan cümledir. Bu sorularda mutlaka bağlayıcılara dikkat etmek ve anlam bütünlüğünü anahtar kelimeler üzerinden yakalamak gerekir. Buna göre parçanın genelinde dilin üzerindeki mukozalarda pas oluşmasından ve bunun nedenlerinden bahsedilirken III. cümlede katı yiyeceklerin dili temizlediğinden söz edilerek (Başka bir yerde katı yiyeceklerden söz edilmemiştir.) anlam akışı bozulmuştur.

A **B** C D E

9. Akışı bozan cümle, paragrafın genelinde anlatılan konunun farklı bir yönüne değinen ya da bambaşka bir konuya geçerek bütünlüğü bozan cümledir. Bu sorularda mutlaka bağlayıcılara dikkat etmek ve anlam bütünlüğünü anahtar kelimeler üzerinden yakalamak gerekir. Buna göre parçanın genelinde XXI. yüzyılda bazı becerilere sahip olmak gerektiğinden ve bu becerilerin neler olduğundan bahsedilirken V. cümlede insanların değişen dünya şartları için okuryazar olmasının yanında etkili düşünmesi de gerektiğinden söz edilerek anlam akışı bozulmuştur.

A B C D **E**

10. Akışı bozan cümle, paragrafın genelinde anlatılan konunun farklı bir yönüne değinen ya da bambaşka bir konuya geçerek bütünlüğü bozan cümledir. Bu sorularda mutlaka bağlayıcılara dikkat etmek ve anlam bütünlüğünü anahtar kelimeler üzerinden yakalamak gerekir. Buna göre parçanın genelinde Jean Otter'in, Fransa hükûmeti adına birtakım ticari anlaşmalar yapmak üzere İran'a görevlendirildiğinden ve Osmanlı-İran savaşını gözlemleyip eser oluşturan bir seyyah olduğundan bahsedilirken III. cümlede XVIII. yüzyıldan itibaren Doğu ülkelerinde görülen seyyahların ve bilim insanlarının sayısında dikkate değer bir artış yaşandığından söz edilerek anlam akışı bozulmuştur.

A B **C** D E

11. Akışı bozan cümle, paragrafın genelinde anlatılan konunun farklı bir yönüne değinen ya da bambaşka bir konuya geçerek bütünlüğü bozan cümledir. Bu sorularda mutlaka bağlayıcılara dikkat etmek ve anlam bütünlüğünü anahtar kelimeler üzerinden yakalamak gerekir. Buna göre parçanın genelinde bir eserin birden fazla inceleme yöntemine sahip olunduğundan ve bu yöntemlerinde kendi içerisinde eksiklikleri bulunduğundan bahsedilirken V. cümlede edebiyat eserinin doğru değerlendirilmesi için her türlü kaynağa ve yönteme başvurulmasının gerekliliğinden söz edilerek anlam akışı bozulmuştur.

A B C **D** E

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. I. Çünkü Vostok Gölü milyonlarca yıldır buzlar altında.

II. Vostok Gölü'nün keşfi Antarktika kıtasında yapılan en büyük keşiflerden biri olarak kabul ediliyor.

III. Bu nedenle Vostok Gölü'nün tarih öncesi zamanlara ilişkin pek çok bilgi sağlayabileceği tahmin ediliyor.

IV. Yani gölün uzun zamandır atmosferle hiçbir ilişkisi yok.

V. Ayrıca gölde günümüze dek tanımlanmamış mikroorganizmaların yaşadığı düşünülüyor.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. I. "V" şeklinde dizilerek uçan bir sürüdeki kuşlar birbirlerinin oluşturduğu hava akımlarından yararlandığı yargısına varmış.

II. Kuşların neden "V" şeklinde uçtuklarını merak eden Londra Üniversitesinden bir grup araştırmacı bu konuda bir çalışma yapmış.

III. Bu veri toplayıcılar göç etmekte olan kuşların sürü içindeki konumlarını, hızlarını, yönlerini ve kanat çırpma sıklıklarını kaydetmiş.

IV. Ayrıca araştırmacılar kuşların uygun hava akımını yakalayabilmek için diğer kuşlara göre konumlarını sık sık değiştirdiklerini de gözlemlemiş.

V. Araştırmacılar kelaynaklara taktıkları veri toplayıcılar sayesinde bu kuşları göç yolculukları boyunca izlemiş.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. I. Böylelikle toplumun yerleşim yerlerinin tarihsel süreçte görünüşünün nasıl olduğunu bilmeleri hedefleniyor.

II. Orta Doğu Teknik Üniversitesi Görsel-İşitsel Sistemler Araştırma ve Üretim Merkezi tarafından "dijital dürbün" adı verilen bir aygıt geliştirildi.

III. Bu aygıt, doğrultulduğu yerin geçmişte belirli bir tarihte nasıl göründüğünü gösteriyor.

IV. Örnek olarak kullanılan bu müzelerin ardından gelecekte pek çok ören yerine ve tarihî alana da dijital dürbün yerleştirilmesi planlanıyor.

V. Nitekim Ankara'da bulunan Etnografya Müzesinin ve Ankara Devlet Resim ve Heykel Müzesinin önüne birer dijital dürbün yerleştirildi.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. I. Orta ve Güney Amerika'da yaşayan mavi morfo kelebeği kendine özgü parlak mavi bir renge sahiptir.

II. Birbirine paralel dizilmiş çubuklar ve bunların arasındaki oyuklu yapıdan oluşan pullar mavi ışığı yansıtır ve diğer renklerdeki ışığı soğurur.

III. Bilim insanları bu rengin pigment denilen kimyasal renk maddelerinden değil, kanatlardaki pulların yapısından kaynaklandığını bulmuşlardır.

IV. Bu yapılar aynı zamanda kelebeğin kanatlarının su tutmamasını da sağlar.

V. Bu da kelebeğin kanatlarının mavi görünmesini sağlar.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan ikinci olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

5. I. Bu özellikleri, onların avlarını görmeden de bulabilmelerini sağlar.

II. Köpek balıkları da bu hayvanlardan biridir.

III. Köpek balıklarının başında içleri jölemsi bir maddeyle dolu, birbiriyle bağlantılı çok sayıda gözenek bulunur.

IV. Bazı hayvanlar diğer hayvanların kaslarının kasılması sırasında yayılan zayıf elektrik sinyallerini algılayabilir.

V. Bu gözeneklerde diğer hayvanların yaydığı zayıf elektrik sinyallerini algılayabilen özel sinir hücreleri vardır.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. I. Bu kontrolörler, bu işi yaparken radar sistemleri ve telsiz kullanırlar.

II. Kullandıkları radar sistemleri uçakların konumlarını, hızlarını ve yüksekliklerini uzaktan izlemelerine yarar.

III. Uçakların havadaki ve yerdeki hareketlerini hava trafik kontrolörleri düzenler.

IV. Böylece hava trafik kontrolörleri; pilotlarla iletişime geçerek onların uçakların uçuş yüksekliğini, hızını ve yönünü ayarlamalarını sağlar.

V. Telsiz de hava trafik kontrolörlerinin pilotlarla ve apronda çalışan görevlilerle iletişime geçmelerini sağlar.

VI. Bunu yaparken tabii ki de hava durumunu ve hava trafiğini aynı anda göz önünde bulundururlar.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan beşinci olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. I. Tüm bu sorunlara çözüm bulmak, denizlerimizi ve kıyılarımızı korumak, canlı çeşitliliğinin sürmesini sağlamak amacıyla ülkemizde çok sayıda proje yürütülüyor.

II. Denizlerimiz ve kıyılarımız canlı çeşitliliği bakımından çok zengin yerler.

III. Bunun birçok nedeni var: Canlıların yaşam alanlarının bozulması, insan nüfusunun ve yerleşim alanlarının artması, yasa dışı avlanma yapılması, kirlilik...

IV. Bunlardan biri de çeşitli kuruluşların, bölgede yaşayan halkın da desteğiyle yaklaşık beş yıldır yürüttüğü "Türkiye'nin Deniz ve Kıyı Koruma Alanları Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi".

V. Ancak günümüzde bu çeşitlilik azalma tehlikesiyle karşı karşıya.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. I. İri başlı deniz kaplumbağası dünyadaki ve ülkemizdeki birçok kumsalı üreme alanı olarak kullanıyor.

II. Bu, onların yakın zamanda tükenme olasılıklarının yüksek olduğu anlamına geliyor.

III. Ancak günümüzde iri başlı deniz kaplumbağaları tehdit altında.

IV. Bundan dolayı Fethiye-Göcek ve Köyceğiz-Dalyan özel çevre koruma bölgelerinde deniz kaplumbağalarını ve yaşam alanlarını korumaya yönelik çalışmalar yapılıyor.

V. Söz gelimi Muğla'daki İztuzu, Çalış, Yanıklar ve Akgöl kumsalları bunların başında yer alıyor.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Paragrafta anlamlı bir bütün oluşturmak için öncüllerdeki cümlelerin hangisinin giriş, gelişme, sonuç cümlesi olabileceğine ve özellikle anlam akışına dikkat edilmelidir. O hâlde giriş cümlesi bulunduktan sonra anlamsal ve yapısal özelliklere dikkat edilerek cümleler dizildiğinde sıralama II-III-IV-I-V şeklinde olacaktır. Baştan üçüncü cümle IV'tür.

- Vostok Gölü'nün keşfi Antarktika kıtasında yapılan en büyük keşiflerden biri olarak kabul ediliyor. Bu nedenle Vostok Gölü'nün tarih öncesi zamanlara ilişkin pek çok bilgi sağlayabileceği tahmin ediliyor. Yani gölün uzun zamandır atmosferle hiçbir ilişkisi yok. Çünkü Vostok Gölü milyonlarca yıldır buzlar altında. Ayrıca gölde günümüze dek tanımlanmamış mikroorganizmaların yaşadığı düşünülüyor.

ABCDE

2. Paragrafta anlamlı bir bütün oluşturmak için öncüllerdeki cümlelerin hangisinin giriş, gelişme, sonuç cümlesi olabileceğine ve özellikle anlam akışına dikkat edilmelidir. O hâlde giriş cümlesi bulunduktan sonra anlamsal ve yapısal özelliklere dikkat edilerek cümleler dizildiğinde sıralama II-V-III-I-IV şeklinde olacaktır. Baştan dördüncü cümle I'dir.

- Kuşların neden "V" şeklinde uçtuklarını merak eden Londra Üniversitesinden bir grup araştırmacı bu konuda bir çalışma yapmış. Araştırmacılar kelaynaklara taktıkları veri toplayıcılar sayesinde bu kuşları göç yolculukları boyunca izlemiş. Bu veri toplayıcılar göç etmekte olan kuşların sürü içindeki konumlarını, hızlarını, yönlerini ve kanat çırpma sıklıklarını kaydetmiş. "V" şeklinde dizilerek uçan bir sürüdeki kuşlar birbirlerinin oluşturduğu hava akımlarından yararlandığı yargısına varmış. Ayrıca araştırmacılar kuşların uygun hava akımını yakalayabilmek için diğer kuşlara göre konumlarını sık sık değiştirdiklerini de gözlemlemiş.

ABCDE

3. Paragrafta anlamlı bir bütün oluşturmak için öncüllerdeki cümlelerin hangisinin giriş, gelişme, sonuç cümlesi olabileceğine ve özellikle anlam akışına dikkat edilmelidir. O hâlde giriş cümlesi bulunduktan sonra anlamsal ve yapısal özelliklere dikkat edilerek cümleler dizildiğinde sıralama II-III-V-IV-I şeklinde olacaktır. Baştan üçüncü cümle V'tir.

- Orta Doğu Teknik Üniversitesi Görsel-İşitsel Sistemler Araştırma ve Üretim Merkezi tarafından "dijital dürbün" adı verilen bir aygıt geliştirildi. Bu aygıt, doğrultulduğu yerin geçmişte belirli bir tarihte nasıl göründüğünü gösteriyor. Nitekim Ankara'da bulunan Etnografya Müzesinin ve Ankara Devlet Resim ve Heykel Müzesinin önüne birer dijital dürbün yerleştirildi. Örnek olarak kullanılan bu müzelerin ardından gelecekte pek çok ören yerine ve tarihî alana da dijital dürbün yerleştirilmesi planlanıyor. Böylelikle toplumun yerleşim yerlerinin tarihsel süreçte görünüşünün nasıl olduğunu bilmeleri hedefleniyor.

ABCDE

4. Paragrafta anlamlı bir bütün oluşturmak için öncüllerdeki cümlelerin hangisinin giriş, gelişme, sonuç cümlesi olabileceğine ve özellikle anlam akışına dikkat edilmelidir. O hâlde giriş cümlesi bulunduktan sonra anlamsal ve yapısal özelliklere dikkat edilerek cümleler dizildiğinde sıralama I-III-II-V-IV şeklinde olacaktır. Baştan ikinci cümle III'tür.

- Orta ve Güney Amerika'da yaşayan mavi morfo kelebeği kendine özgü parlak mavi bir renge sahiptir. Bilim insanları bu rengin pigment denilen kimyasal renk maddelerinden değil, kanatlardaki pulların yapısından kaynaklandığını bulmuşlar. Birbirine paralel dizilmiş çubuklar ve bunların arasındaki oyuklu yapıdan oluşan pullar mavi ışığı yansıtır ve diğer renklerdeki ışığı soğurur. Bu da kelebeğin kanatlarının mavi görünmesini sağlar. Bu yapılar aynı zamanda kelebeğin kanatlarının su tutmamasını da sağlar.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

5. Paragrafta anlamlı bir bütün oluşturmak için öncüllerdeki cümlelerin hangisinin giriş, gelişme, sonuç cümlesi olabileceğine ve özellikle anlam akışına dikkat edilmelidir. O hâlde giriş cümlesi bulunduktan sonra anlamsal ve yapısal özelliklere dikkat edilerek cümleler dizildiğinde sıralama IV-II-I-III-V şeklinde olacaktır. Baştan üçüncü cümle I'dir.

- Bazı hayvanlar diğer hayvanların kaslarının kasılması sırasında yayılan zayıf elektrik sinyallerini algılayabilir. Köpek balıkları da bu hayvanlardan biridir. Bu özellikleri, onların avlarını görmeden de bulabilmelerini sağlar. Köpek balıklarının başında içleri jölemsi bir maddeyle dolu, birbiriyle bağlantılı çok sayıda gözenek bulunur. Bu gözeneklerde diğer hayvanların yaydığı zayıf elektrik sinyallerini algılayabilen özel sinir hücreleri vardır.

ABCDE

6. Paragrafta anlamlı bir bütün oluşturmak için öncüllerdeki cümlelerin hangisinin giriş, gelişme, sonuç cümlesi olabileceğine ve özellikle anlam akışına dikkat edilmelidir. O hâlde giriş cümlesi bulunduktan sonra anlamsal ve yapısal özelliklere dikkat edilerek cümleler dizildiğinde sıralama III-I-II-V-IV-VI şeklinde olacaktır. Baştan beşinci cümle IV'tür.

- Uçakların havadaki ve yerdeki hareketlerini hava trafik kontrolörleri düzenler. Bu kontrolörler, bu işi yaparken radar sistemleri ve telsiz kullanırlar. Kullandıkları radar sistemleri uçakların konumlarını, hızlarını ve yüksekliklerini uzaktan izlemelerine yarar. Telsiz de hava trafik kontrolörlerinin pilotlarla ve apronda çalışan görevlilerle iletişime geçmelerini sağlar. Böylece hava trafik kontrolörleri; pilotlarla iletişime geçerek onların uçakların uçuş yüksekliğini, hızını ve yönünü ayarlamalarını sağlar. Bunu yaparken tabii ki de hava durumunu ve hava trafiğini aynı anda göz önünde bulundururlar.

ABCDE

7. Paragrafta anlamlı bir bütün oluşturmak için öncüllerdeki cümlelerin hangisinin giriş, gelişme, sonuç cümlesi olabileceğine ve özellikle anlam akışına dikkat edilmelidir. O hâlde giriş cümlesi bulunduktan sonra anlamsal ve yapısal özelliklere dikkat edilerek cümleler dizildiğinde sıralama II-V-III-I-IV şeklinde olacaktır. Baştan üçüncü cümle III'tür.

- Denizlerimiz ve kıyılarımız canlı çeşitliliği bakımından çok zengin yerler. Ancak günümüzde bu çeşitlilik azalma tehlikesiyle karşı karşıya. Bunun birçok nedeni var: Canlıların yaşam alanlarının bozulması, insan nüfusunun ve yerleşim alanlarının artması, yasa dışı avlanma yapılması, kirlilik... Tüm bu sorunlara çözüm bulmak, denizlerimizi ve kıyılarımızı korumak, canlı çeşitliliğinin sürmesini sağlamak amacıyla ülkemizde çok sayıda proje yürütülüyor. Bunlardan biri de çeşitli kuruluşların, bölgede yaşayan halkın da desteğiyle yaklaşık beş yıldır yürüttüğü "Türkiye'nin Deniz ve Kıyı Koruma Alanları Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi".

ABCDE

8. Paragrafta anlamlı bir bütün oluşturmak için öncüllerdeki cümlelerin hangisinin giriş, gelişme, sonuç cümlesi olabileceğine ve özellikle anlam akışına dikkat edilmelidir. O hâlde giriş cümlesi bulunduktan sonra anlamsal ve yapısal özelliklere dikkat edilerek cümleler dizildiğinde sıralama I-V-III- II-IV şeklinde olacaktır. Baştan dördüncü cümle II'dir.

- İri başlı deniz kaplumbağası dünyadaki ve ülkemizdeki birçok kumsalı üreme alanı olarak kullanıyor. Söz gelimi Muğla'daki İztuzu, Çalış, Yanıklar ve Akgöl kumsalları bunların başında yer alıyor. Ancak günümüzde iri başlı deniz kaplumbağaları tehdit altında. Bu, onların yakın zamanda tükenme olasılıklarının yüksek olduğu anlamına geliyor. Bundan dolayı Fethiye-Göcek ve Köyceğiz-Dalyan özel çevre koruma bölgelerinde deniz kaplumbağalarını ve yaşam alanlarını korumaya yönelik çalışmalar yapılıyor.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. I. Ağzımızdaki bakteriler, dişlerimizin arasında kalan yiyecek artıklarının değişime uğramasına neden olur.

II. Diş ağrısının en yaygın nedeni diş çürümesidir.

III. Bu değişim sırasında asit açığa çıkar.

IV. Çürük, dişin iç kısımlarına doğru ilerlemiş ve sinir hücrelerinin bulunduğu bölüme ulaşmışsa dişte ağrı olabilir.

V. Bu asit zaman içinde dişin çürümesine yani diş minesinin bozulmasına neden olur.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan ikinci olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. I. Yapılan laboratuvar çalışmaları sonucunda kumaşın kendir adı verilen bitkiden elde edilen liflerden dokunmuş olduğu belirlendi.

II. Konya'nın Çumra ilçesindeki Çatalhöyük Antik Kenti'nde yapılan kazılarda çok iyi korunmuş bir kumaş parçası ortaya çıkarıldı.

III. Kumaşın bir yangın sırasında yoğun ısı etkisiyle kimyasal bir değişim geçirdiği fark edildi.

IV. Araştırmacılar bulunan kumaşın bilinen en eski kumaş parçalarından biri olduğunu belirtiyorlar.

V. Bu değişimden dolayı çok iyi korunduğu tahmin ediliyor.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. I. Karadeniz'in doğusunda bulunan Abhazya'daki Krubera Mağarası'nın dünyanın en derin mağarası olduğu biliniyordu.

II. Yapılan son çalışmalarla mağaranın tamamının haritası çıkarıldı.

III. Ancak bu mağaranın derinliği tam olarak bilinmiyordu.

IV. Araştırmacılar mağarada çok dar geçitlerle birbirine bağlı çok sayıda galeri ve çağlayan yer aldığını söylüyor.

V. Bu çalışmalar mağaranın yaklaşık 2.200 metre derinliğinde ve 13.500 kilometre uzunluğunda olduğunu gösterdi.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. I. Londra'daki Kraliyet Sanat Kolejinde öğrenci olan Rodrigo Garcia Gonzalez, Pierre Paslier ve Guillaume Couche, "Ooho" adını verdikleri bir su şişesi tasarlamışlar.

II. Şişedeki su içileceği zaman üzerine bir delik açılması yetiyor.

III. Şişeyi kalsiyum klorid ve kahverengi alglerden elde edilen sodyum aljinat adlı maddelerden yapmışlar.

IV. Öğrenciler bu şişenin dayanıklı, temiz, biyolojik olarak parçalanabilir hatta yenilebilir olduğunu belirtiyor.

V. Öğrenciler su şişesini tasarlarken yumurta sarısını çevreleyen zarımsı yapıdan esinlenmişler.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

5. I. Toz tanecikleri Güneş'ten gelen ışınımın bir bölümünü uzaya yansıtır.

II. Atmosferdeki çöl tozlarının iklim üzerinde etkileri vardır.

III. Böylece Dünya'nın aşırı derecede ısınmasını önlemede rol oynar.

IV. Çöl tozları mantar ve bakteri gibi mikroorganizmalar da içerir.

V. Bununla birlikte atmosferdeki çöl tozlarının, bulutların içerdiği nemin damlacıklara dönüşmesini sağlayarak yağışları başlattığı da düşünülmektedir.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi parçada yer almaz?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. I. Bu antik kentte o zamandan bu yana bardak, tabak gibi günümüzde de kullanılan çeşitli eşyalar bulundu.

II. Kilden yapılmış bu çıngırağın içinde küçük çakıl taşları var.

III. Ankara Üniversitesi Arkeoloji Bölümü'nden Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu ve çalışma arkadaşları burada yaptıkları kazıda dört bin yıl öncesine ait olan bir çıngırak bulmuş.

IV. Kayseri'deki Kültepe Antik Kenti'nde 1948 yılından beri arkeolojik kazılar yapılıyor.

V. Araştırmacılar bu çıngırağın bilinen en eski oyuncak olabileceğini düşünüyor.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. I. Bu kumaşlarda mumyalama işlemlerinde kullanılan bazı maddelere rastlandı.

II. Kanada, Avustralya ve İngiltere'den bir grup araştırmacı Eski Mısır'da mumyalamanın tarihiyle ilgili bir araştırma yaptı.

III. Eski Mısır'da ölülerin zaten MÖ 2200 yılından beri mumyalandığı biliniyordu.

IV. Ancak bu araştırma mumyalamanın bu tarihten 1500 yıl öncesinde de yapıldığını ortaya çıkardı.

V. Bu araştırmada Eski Mısır mezarlarında bulunmuş, MÖ 3700 yılından kalan bazı kumaş parçaları incelendi.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. I. Planktonlar, sularda yaşayan mikroskobik canlılardır.

II. Başta planktonların Dünya'dan taşınmış olabileceği düşünüldü.

III. Rus kozmonotlar Olek Artemyev ve Alexander Skvortsov bir uzay yürüyüşü sırasında Uluslararası Uzay İstasyonunun bölümlerinden birinin dış yüzeyinde bu mikroskobik canlılara rastladıklarını açıkladı.

IV. Bu durum planktonların Dünya'dan uzaya hava akımlarıyla taşınmış olabileceğini düşündürüyor.

V. Ancak daha sonra bu planktonların, istasyonun bu bölümünün fırlatıldığı yer olan Kazakistan'ın Baykonur kenti çevresinde bulunmayan bir tür olduğu belirlendi.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan ikinci olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Paragrafta anlamlı bir bütün oluşturmak için öncüllerdeki cümlelerin hangisinin giriş, gelişme, sonuç cümlesi olabileceğine ve özellikle anlam akışına dikkat edilmelidir. O hâlde giriş cümlesi bulunduktan sonra anlamsal ve yapısal özelliklere dikkat edilerek cümleler dizildiğinde sıralama II-I-III-V-IV şeklinde olacaktır. Baştan ikinci cümle I'dir.

- Diş ağrısının en yaygın nedeni diş çürümesidir. Ağzımızdaki bakteriler, dişlerimizin arasında kalan yiyecek artıklarının değişime uğramasına neden olur. Bu değişim sırasında asit açığa çıkar. Bu asit zaman içinde dişin çürümesine yani diş minesinin bozulmasına neden olur. Çürük, dişin iç kısımlarına doğru ilerlemiş ve sinir hücrelerinin bulunduğu bölüme ulaşmışsa dişte ağrı olabilir.

ABCDE

2. Paragrafta anlamlı bir bütün oluşturmak için öncüllerdeki cümlelerin hangisinin giriş, gelişme, sonuç cümlesi olabileceğine ve özellikle anlam akışına dikkat edilmelidir. O hâlde giriş cümlesi bulunduktan sonra anlamsal ve yapısal özelliklere dikkat edilerek cümleler dizildiğinde sıralama II-I-IV-III-V şeklinde olacaktır. Baştan üçüncü cümle IV'tür.

- Konya'nın Çumra ilçesindeki Çatalhöyük Antik Kenti'nde yapılan kazılarda çok iyi korunmuş bir kumaş parçası ortaya çıkarıldı. Yapılan laboratuvar çalışmaları sonucunda kumaşın kendir adı verilen bitkiden elde edilen liflerden dokunmuş olduğu belirlendi. Araştırmacılar bulunan kumaşın bilinen en eski kumaş parçalarından biri olduğunu belirtiyorlar. Kumaşın bir yangın sırasında yoğun ısı etkisiyle kimyasal bir değişim geçirdiği fark edildi. Bu değişimden dolayı çok iyi korunduğu tahmin ediliyor.

ABC**D**E

3. Paragrafta anlamlı bir bütün oluşturmak için öncüllerdeki cümlelerin hangisinin giriş, gelişme, sonuç cümlesi olabileceğine ve özellikle anlam akışına dikkat edilmelidir. O hâlde giriş cümlesi bulunduktan sonra anlamsal ve yapısal özelliklere dikkat edilerek cümleler dizildiğinde sıralama I-III-II-V-IV şeklinde olacaktır. Baştan dördüncü cümle V'tir.

- Karadeniz'in doğusunda bulunan Abhazya'daki Krubera Mağarası'nın dünyanın en derin mağarası olduğu biliniyordu. Ancak bu mağaranın derinliği tam olarak bilinmiyordu. Yapılan son çalışmalarla mağaranın tamamının haritası çıkarıldı. Bu çalışmalar mağaranın yaklaşık 2.200 metre derinliğinde ve 13.500 kilometre uzunluğunda olduğunu gösterdi. Araştırmacılar mağarada çok dar geçitlerle birbirine bağlı çok sayıda galeri ve çağlayan yer aldığını söylüyor.

ABCD**E**

4. Paragrafta anlamlı bir bütün oluşturmak için öncüllerdeki cümlelerin hangisinin giriş, gelişme, sonuç cümlesi olabileceğine ve özellikle anlam akışına dikkat edilmelidir. O hâlde giriş cümlesi bulunduktan sonra anlamsal ve yapısal özelliklere dikkat edilerek cümleler dizildiğinde sıralama I-V-III-II-IV şeklinde olacaktır. Baştan dördüncü cümle II'dir.

- Londra'daki Kraliyet Sanat Kolejinde öğrenci olan Rodrigo Garcia Gonzalez, Pierre Paslier ve Guillaume Couche, "Ooho" adını verdikleri bir su şişesi tasarlamışlar. Öğrenciler su şişesini tasarlarken yumurta sarısını çevreleyen zarımsı yapıdan esinlenmişler. Şişeyi kalsiyum klorid ve kahverengi alglerden elde edilen sodyum aljinat adlı maddelerden yapmışlar. Şişedeki su içileceği zaman üzerine bir delik açılması yetiyor. Öğrenciler bu şişenin dayanıklı, temiz, biyolojik olarak parçalanabilir hatta yenilebilir olduğunu belirtiyor.

A**B**CDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

5. Paragrafta anlamlı bir bütün oluşturmak için öncüllerdeki cümlelerin hangisinin giriş, gelişme, sonuç cümlesi olabileceğine ve özellikle anlam akışına dikkat edilmelidir. O hâlde giriş cümlesi bulunduktan sonra anlamsal ve yapısal özelliklere dikkat edilerek cümleler dizildiğinde sıralama II-I-III-V şeklinde olacaktır. IV. cümle, parçada yer almaz.

- Atmosferdeki çöl tozlarının iklim üzerinde de etkileri var. Toz tanecikleri Güneş'ten gelen ışınımın bir bölümünü uzaya yansıtır. Böylece Dünya'nın aşırı derecede ısınmasını önlemede rol oynar. Bununla birlikte atmosferdeki çöl tozlarının, bulutların içerdiği nemin damlacıklara dönüşmesini sağlayarak yağışları başlattığı da düşünülmektedir.

ABCDE

6. Paragrafta anlamlı bir bütün oluşturmak için öncüllerdeki cümlelerin hangisinin giriş, gelişme, sonuç cümlesi olabileceğine ve özellikle anlam akışına dikkat edilmelidir. O hâlde giriş cümlesi bulunduktan sonra anlamsal ve yapısal özelliklere dikkat edilerek cümleler dizildiğinde sıralama IV-I-III-II-V şeklinde olacaktır. Baştan dördüncü cümle II'dir.

- Kayseri'deki Kültepe Antik Kenti'nde 1948 yılından beri arkeolojik kazılar yapılıyor. Bu antik kentte o zamandan bu yana bardak, tabak gibi günümüzde de kullanılan çeşitli eşyalar bulundu. Ankara Üniversitesi Arkeoloji Bölümü'nden Prof. Dr. Fikri Kulakoğlu ve çalışma arkadaşları burada yaptıkları kazıda dört bin yıl öncesine ait olan bir çıngırak bulmuş. Kilden yapılmış bu çıngırağın içinde küçük çakıl taşları var. Araştırmacılar bu çıngırağın bilinen en eski oyuncak olabileceğini düşünüyor.

ABCDE

7. Paragrafta anlamlı bir bütün oluşturmak için öncüllerdeki cümlelerin hangisinin giriş, gelişme, sonuç cümlesi olabileceğine ve özellikle anlam akışına dikkat edilmelidir. O hâlde giriş cümlesi bulunduktan sonra anlamsal ve yapısal özelliklere dikkat edilerek cümleler dizildiğinde sıralama II-V-I-III-IV şeklinde olacaktır. Baştan üçüncü cümle I'dir.

- Kanada, Avustralya ve İngiltere'den bir grup araştırmacı Eski Mısır'da mumyalamanın tarihiyle ilgili bir araştırma yaptı. Bu araştırmada Eski Mısır mezarlarında bulunmuş, MÖ 3700 yılından kalan bazı kumaş parçaları incelendi. Bu kumaşlarda mumyalama işlemlerinde kullanılan bazı maddelere rastlandı. Eski Mısır'da ölülerin MÖ 2200 yılından beri mumyalandığı biliniyordu. Ancak bu araştırma mumyalamanın bu tarihten 1500 yıl öncesinde de yapıldığını ortaya çıkardı.

ABCDE

8. Paragrafta anlamlı bir bütün oluşturmak için öncüllerdeki cümlelerin hangisinin giriş, gelişme, sonuç cümlesi olabileceğine ve özellikle anlam akışına dikkat edilmelidir. O hâlde giriş cümlesi bulunduktan sonra anlamsal ve yapısal özelliklere dikkat edilerek cümleler dizildiğinde sıralama I-III-II-V-IV şeklinde olacaktır. Baştan ikinci cümle III'tür.

- Planktonlar, sularda yaşayan mikroskobik canlılardır. Rus kozmonotlar Olek Artemyev ve Alexander Skvortsov bir uzay yürüyüşü sırasında Uluslararası Uzay İstasyonunun bölümlerinden birinin dış yüzeyinde bu mikroskobik canlılara rastladıklarını açıkladı. Başta planktonların Dünya'dan taşınmış olabileceği düşünüldü. Ancak daha sonra bu planktonların, istasyonun bu bölümünün fırlatıldığı yer olan Kazakistan'ın Baykonur kenti çevresinde bulunmayan bir tür olduğu belirlendi. Bu durum planktonların Dünya'dan uzaya hava akımlarıyla taşınmış olabileceğini düşündürüyor.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. I. Gelişmiş ülkelerin nitelikli demir çelik ürün üretimi ve tüketimi, gelişmekte olan ülkelere göre daha fazladır.

II. Ülkelerin gelişmişlik düzeyleri, ürettikleri ve tükettikleri nitelikli demir çelik ürünleri miktarı ile ölçülmektedir.

III. Özellikle otomotiv, beyaz eşya gibi katma değeri yüksek sektörlerin ham maddesi olan yassı çelik üretimi ve tüketimi, gelişmiş ülkelerde oldukça fazladır.

IV. Bu durum, nitelikli demir çelik üretim ve tüketimi ile kalkınmışlık düzeyi arasında ilişki olduğunu ortaya koymaktadır.

V. Gelişmekte olan ülkelerde ise yassı çelik üretimi ve tüketimi daha azdır.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. I. Edebî kavramlar ait oldukları dilden Türkçeye çevrilip aktarıldıkları zaman yapılması gerekli ikinci bir zorlu uğraş ortaya çıkar.

II. Ama edebî güncel yaklaşım ve teorilere yönelik kavramlara Türkçe karşılık bulmak hele ki çevirmenlerden bunu beklemek bir başka problem ve daha da sıkıntılı bir durumdur.

III. Edebiyat tercümeleri ile uğraşanların Türkçeye ve çeviri yaptıkları metnin alanına hâkimiyetlerinin eksik oluşu elbette inkâr edilemez bir problemdir.

IV. Bu zorlu uğraş, edebî kavramların Türkçesinin Türkçeleştirilmesi işidir.

V. Çünkü bazı kavramlar birden fazla ve birbirinden farklı ifadelerle veya Türkçeleşmemiş ve anlaşılması zor uzun ifadelerle çevrilmektedir.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. I. Bir tür güç olarak görülen bilimsel bilginin nicelik, nitelik ve etkililiğinin ölçümüne ilişkin ulusal ve uluslararası düzlemde pek çok tartışma yürütülmüştür.

II. Bu tartışmalar, bilimin tüm ana ve alt disiplinlerinde yapılmış ve sonuç olarak ortalama ve frekans gibi basit istatistiksel işlemlere dayanan geleneksel göstergelerin yanı sıra daha karmaşık ve belirli yöntemler içeren bibliyometrik göstergeler geliştirilmiştir.

III. Bilimsel bilginin "güç, kudret" olduğu iddia edildiğinden bu yana modern bilimin doğuşuyla birlikte söz konusu gücün tanımlanması, sayısallaştırılması, sınıflanması ve ölçülmesi bilim dünyasının önemli bir gündem maddesi olmuştur.

IV. Bu çerçevede atıf izleme veri tabanları bibliyometrik değerlendirmelerin önemli bir bileşenidir.

V. Bibliyometrik değerlendirmeler genel olarak bir kuruma, belirli bir bilim dalına ya da araştırmacılara ait olan akademik yayınları ve söz konusu yayınlara yapılan atıf sayılarını içermektedir.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. I. Bu özelliğinden dolayı televizyon gerek ilk yıllarda gerekse sonraki yıllarda medyanın etkileri hakkındaki genel korkuların paratoneri olmuştur.

II. Ancak neredeyse tüm ilgi, onun olumsuz özellikleri üzerine çevrilmiştir.

III. Bunun nedeni büyük oranda, televizyonun 1950'lerin ortalarında halkın dünyasına bir tüketim malı olarak giren görece yeni bir olgu olması, çok yaygın olarak izlenen bir araç hâline gelmesi ve programlarının doğrudan insanların evlerine ulaşmasıdır.

IV. İzleyicilerini etkileyebilme gücüne sahip olan televizyonun ilk ortaya çıktığından beri ilginin odağında olması şaşırtıcı değildir.

V. Çünkü daha önce ucuz romanlar, filmler ve radyo için duyulan kaygılar televizyona miras kalmıştır.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi son cümle olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

5. I. 15 Mayıs 1919 ise İzmir Yunanlılar tarafından resmen işgal edilmiştir.

II. 1918 yılı, Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'ndan yenik taraf olarak, Mondros Mütarekesi'ni imzaladığı tarihtir.

III. Söz konusu işgal tüm yurtta tepki ve şaşkınlıkla karşılanmıştır çünkü bu işgalle memleketin her tarafının işgal edilme tehlikesi doğmuştur.

IV. Böylece 12 Mayıs 1919'da müttefikler, Venizelos'a Yunanların İzmir'i işgal etmeleri serbestliğini vermişlerdir.

V. Ateşkesin hükümleri, I. Dünya Savaşı'nın galiplerinin Osmanlı Devleti'ni parçalamayı öngören vaatlerini gerçekleştirebilecekleri uygun bir zemin yaratmıştı.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan ikinci olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. I. Zira Osmanlı Devleti'ndeki Batılılaşma hareketleri kadının toplumsal konumu, kadın-erkek ilişkileri, evlilik biçimi, tüketim, giyim, dekorasyon, eğitim, adabımuaşeret, geleneksel ve ahlaki değerler gibi pek çok konuda yeni oluşumları ve tartışmaları beraberinde getirmiştir.

II. Bu nedenle ilk Türk romancıları yenileşme çabaları doğrultusunda kaleme aldıkları eserlerinde sıradan olayları aktarmakla birlikte, bir "anlatı" yapısı oluşturmuşlar, "gerçek" yaşamı aktarma kaygısı gütmüşlerdir.

III. Nitekim Türk romanın ortaya çıktığı dönemde toplumsal düzlemde farklılaşma ve anlaşmazlığın yoğun olması, romanlarda toplumsal meselelerin ele alınmasını zorunlu kılmıştır.

IV. Türk romanın başlamasında ve gelişmesinde oldukça önemli bir yere sahip olan Hüseyin Rahmi Gürpınar, eserlerinde toplumsal konuları işlemiştir.

V. Osmanlı-Türk modernleşmesinin ilk evreleri olarak nitelendirilebilecek bir dönemde eserlerini kaleme alan Gürpınar; dönemin birçok edebiyatçısı gibi, Batılılaşma hareketlerinin toplumsal alandaki etkilerini, romanlarındaki olay örgüsü ve karakterler üzerinden ele almıştır.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. I. Böylece göçlerle birlikte Anadolu nüfusunda meydana gelen yeni durum; sosyal, kültürel ve ekonomik yapıyı da büyük oranda etkiledi.

II. Osmanlı Devleti son yüzyılında savaşlarda aldığı yenilgiler sonrasında Balkanlardan yoğun göç hareketiyle karşı karşıya kaldı.

III. Bu durum, Osmanlı'nın Balkanlaşma politikasını ve Balkanlardaki varlığını da sona erdirdi.

IV. Balkan Savaşları ve I. Dünya Savaşı sonrasında Anadolu'ya gelen Müslüman Türkler, Türkiye'nin nüfus yapısını homojenleştirdiler ve ulus-devlet inşa sürecine önemli katkı sağladılar.

V. Modern Türkiye olarak dünyadaki yerini alan bu yeni oluşum ile çok uluslu imparatorluk yapısı, yerini tek uluslu yapıya ve nihayet millî devlete bırakmış oluyordu.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. I. Belli bir yapısal diziyle oluşturulan masallar ise Rus gösterge bilimci Vladimir Propp'un halk masalları üzerinde yaptığı biçim araştırmalarında 31 işlev ve 7 kişi ya da figür çözümlemesine uymaktadır.

II. Bazen olağanüstü olaylarla, bazen de ikili zıtlıklarla karşımıza çıkan masallar, belli bir yapısal diziyle oluşturulur.

III. Ancak Propp'un belirlediği bu işlevlerin hepsini, filme aktarılan masalının kırpılması nedeniyle bazen gözlemlemek mümkün değildir.

IV. Propp'un literatürde uyguladığı bu çözümleme, masallardan uyarlanan filmlerde uygulamak mümkündür.

V. Masallar gündelik yaşamın gerçekliğini ters yüz ederek farklı karakterlerle karşımıza çıkarır.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Paragrafta anlamlı bir bütün oluşturmak için öncüllerdeki cümlelerin hangisinin giriş, gelişme, sonuç cümlesi olabileceğine ve özellikle anlam akışına dikkat edilmelidir. O hâlde giriş cümlesi bulunduktan sonra anlamsal ve yapısal özelliklere dikkat edilerek cümleler dizildiğinde sıralama II-I-III-V-IV şeklinde olacaktır. Baştan üçüncü cümle III'tür.

- Ülkelerin gelişmişlik düzeyleri, ürettikleri ve tükettikleri nitelikli demir çelik ürünleri miktarı ile ölçülmektedir. Gelişmiş ülkelerin nitelikli demir çelik ürün üretimi ve tüketimi, gelişmekte olan ülkelere göre daha fazladır. Özellikle otomotiv, beyaz eşya gibi katma değeri yüksek sektörlerin hammaddesi olan yassı çelik üretimi ve tüketimi, gelişmiş ülkelerde oldukça fazladır. Gelişmekte olan ülkelerde ise yassı çelik üretimi ve tüketimi daha azdır. Bu durum, nitelikli demir çelik üretim ve tüketimi ile kalkınmışlık düzeyi arasında ilişki olduğunu ortaya koymaktadır.

ABCDE

2. Paragrafta anlamlı bir bütün oluşturmak için öncüllerdeki cümlelerin hangisinin giriş, gelişme, sonuç cümlesi olabileceğine ve özellikle anlam akışına dikkat edilmelidir. O hâlde giriş cümlesi bulunduktan sonra anlamsal ve yapısal özelliklere dikkat edilerek cümleler dizildiğinde sıralama I-IV-III-II-V şeklinde olacaktır. Baştan dördüncü cümle II'dir.

- Edebî kavramlar ait oldukları dilden Türkçeye çevrilip aktarıldıkları zaman yapılması gerekli ikinci bir zorlu uğraş ortaya çıkar. Bu zorlu uğraş, edebî kavramların Türkçesinin Türkçeleştirilmesi işidir. Edebiyat tercümeleri ile uğraşanların Türkçeye ve çeviri yaptıkları metnin alanına hâkimiyetlerinin eksik oluşu elbette inkâr edilemez bir problemdir. Ama edebî güncel yaklaşım ve teorilere yönelik kavramlara Türkçe karşılık bulmak hele ki çevirmenlerden bunu beklemek bir başka problem ve daha da sıkıntılı bir durumdur. Çünkü bazı kavramlar birden fazla ve birbirinden farklı ifadelerle veya Türkçeleşmemiş ve anlaşılması zor uzun ifadelerle çevrilmektedir.

ABCDE

3. Paragrafta anlamlı bir bütün oluşturmak için öncüllerdeki cümlelerin hangisinin giriş, gelişme, sonuç cümlesi olabileceğine ve özellikle anlam akışına dikkat edilmelidir. O hâlde giriş cümlesi bulunduktan sonra anlamsal ve yapısal özelliklere dikkat edilerek cümleler dizildiğinde sıralama III-I-II-V-IV şeklinde olacaktır. Baştan dördüncü cümle V'tir.

- Bilimsel bilginin "güç, kudret" olduğu iddia edildiğinden bu yana modern bilimin doğuşuyla birlikte söz konusu gücün tanımlanması, sayısallaştırılması, sınıflanması ve ölçülmesi bilim dünyasının önemli bir gündem maddesi olmuştur. Bir tür güç olarak görülen bilimsel bilginin nicelik, nitelik ve etkililiğinin ölçümüne ilişkin ulusal ve uluslararası düzlemde pek çok tartışma yürütülmüştür. Bu tartışmalar, bilimin tüm ana ve alt disiplinlerinde yapılmış ve sonuç olarak ortalama ve frekans gibi basit istatistiksel işlemlere dayanan geleneksel göstergelerin yanı sıra daha karmaşık ve belirli yöntemler içeren bibliyometrik göstergeler geliştirilmiştir. Bibliyometrik değerlendirmeler genel olarak bir kuruma, belirli bir bilim dalına ya da araştırmacılara ait olan akademik yayınları ve söz konusu yayınlara yapılan atıf sayılarını içermektedir. Bu çerçevede atıf izleme veri tabanları bibliyometrik değerlendirmelerin önemli bir bileşenidir.

ABCDE

4. Paragrafta anlamlı bir bütün oluşturmak için öncüllerdeki cümlelerin hangisinin giriş, gelişme, sonuç cümlesi olabileceğine ve özellikle anlam akışına dikkat edilmelidir. O hâlde giriş cümlesi bulunduktan sonra anlamsal ve yapısal özelliklere dikkat edilerek cümleler dizildiğinde sıralama IV-II-III-I-V şeklinde olacaktır. Son cümle V'tir.

- İzleyicilerini etkileyebilme gücüne sahip olan televizyonun ilk ortaya çıktığından beri ilginin odağında olması şaşırtıcı değildir. Ancak neredeyse tüm ilgi, onun olumsuz özellikleri üzerine çevrilmiştir. Bunun nedeni büyük oranda, televizyonun 1950'lerin ortalarında halkın dünyasına bir tüketim malı olarak giren görece yeni bir olgu olması, çok yaygın olarak izlenen bir araç hâline gelmesi ve programlarının doğrudan insanların evlerine ulaşmasıdır. Bu özelliğinden dolayı televizyon gerek ilk yıllarda gerekse sonraki yıllarda medyanın etkileri hakkındaki genel korkuların paratoneri olmuştur. Çünkü daha önce ucuz romanlar, filmler ve radyo için duyulan kaygılar televizyona miras kalmıştır.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

5. Paragrafta anlamlı bir bütün oluşturmak için öncüllerdeki cümlelerin hangisinin giriş, gelişme, sonuç cümlesi olabileceğine ve özellikle anlam akışına dikkat edilmelidir. O hâlde giriş cümlesi bulunduktan sonra anlamsal ve yapısal özelliklere dikkat edilerek cümleler dizildiğinde sıralama II-V-IV-I-III şeklinde olacaktır. Baştan ikinci cümle V'tir.

- 1918 yılı Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'ndan yenik taraf olarak, Mondros Mütarekesi'ni imzaladığı tarihtir. Ateşkesin hükümleri, I. Dünya Savaşı'nın galiplerinin Osmanlı Devleti'ni parçalamayı öngören vaatlerini gerçekleştirebilecekleri uygun bir zemin yaratmıştı. Böylece 12 Mayıs 1919'da müttefikler, Venizelos'a Yunanların İzmir'i işgal etmeleri serbestliğini vermişlerdir. 15 Mayıs 1919 ise İzmir Yunanlılar tarafından resmen işgal edilmiştir. Söz konusu işgal tüm yurtta tepki ve şaşkınlıkla karşılanmıştır çünkü bu işgalle memleketin her tarafının işgal edilme tehlikesi doğmuştur. **ABCDE**

6. Paragrafta anlamlı bir bütün oluşturmak için öncüllerdeki cümlelerin hangisinin giriş, gelişme, sonuç cümlesi olabileceğine ve özellikle anlam akışına dikkat edilmelidir. O hâlde giriş cümlesi bulunduktan sonra anlamsal ve yapısal özelliklere dikkat edilerek cümleler dizildiğinde sıralama IV-V-III-I-II şeklinde olacaktır. Baştan dördüncü cümle I'dir.

- Türk romanın başlamasında ve gelişmesinde oldukça önemli bir yere sahip olan Hüseyin Rahmi Gürpınar, eserlerinde toplumsal konuları işlemiştir. Osmanlı-Türk modernleşmesinin ilk evreleri olarak nitelendirilebilecek bir dönemde eserlerini kaleme alan Gürpınar; dönemin birçok edebiyatçısı gibi, Batılılaşma hareketlerinin toplumsal alandaki etkilerini, romanlarındaki olay örgüsü ve karakterler üzerinden ele almıştır. Nitekim Türk romanın ortaya çıktığı dönemde toplumsal düzlemde farklılaşma ve anlaşmazlığın yoğun olması, romanlarda toplumsal meselelerin ele alınmasını zorunlu kılmıştır. Zira Osmanlı Devleti'ndeki Batılılaşma hareketleri kadının toplumsal konumu, kadın-erkek ilişkileri, evlilik biçimi, tüketim, giyim, dekorasyon, eğitim, adabımuaşeret, geleneksel ve ahlaki değerler gibi pek çok konuda yeni oluşumları ve tartışmaları beraberinde getirmiştir. Bu nedenle ilk Türk romancıları yenileşme çabaları doğrultusunda kaleme aldıkları eserlerinde sıradan olayları aktarmakla birlikte bir "anlatı" yapısı oluşturmuşlar, "gerçek" yaşamı aktarma kaygısı gütmüşlerdir. **ABCDE**

7. Paragrafta anlamlı bir bütün oluşturmak için öncüllerdeki cümlelerin hangisinin giriş, gelişme, sonuç cümlesi olabileceğine ve özellikle anlam akışına dikkat edilmelidir. O hâlde giriş cümlesi bulunduktan sonra anlamsal ve yapısal özelliklere dikkat edilerek cümleler dizildiğinde sıralama II-III-IV-I-V şeklinde olacaktır. Baştan üçüncü cümle IV'tür.

- Osmanlı Devleti son yüzyılında savaşlarda aldığı yenilgiler sonrasında Balkanlardan yoğun göç hareketiyle karşı karşıya kaldı. Bu durum, Osmanlı'nın Balkanlaşma politikasını ve Balkanlardaki varlığını da sona erdirdi. Balkan Savaşları ve I. Dünya Savaşı sonrasında Anadolu'ya gelen Müslüman Türkler, Türkiye'nin nüfus yapısını homojenleştirdiler ve ulus-devlet inşa sürecine önemli katkı sağladılar. Böylece göçlerle birlikte Anadolu nüfusunda meydana gelen yeni durum; sosyal, kültürel ve ekonomik yapıyı da büyük oranda etkiledi. Modern Türkiye olarak dünyadaki yerini alan bu yeni oluşum ile çok uluslu imparatorluk yapısı, yerini tek uluslu yapıya ve nihayet millî devlete bırakmış oluyordu.

ABCDE

8. Paragrafta anlamlı bir bütün oluşturmak için öncüllerdeki cümlelerin hangisinin giriş, gelişme, sonuç cümlesi olabileceğine ve özellikle anlam akışına dikkat edilmelidir. O hâlde giriş cümlesi bulunduktan sonra anlamsal ve yapısal özelliklere dikkat edilerek cümleler dizildiğinde sıralama V-II-I-IV-III şeklinde olacaktır. Baştan üçüncü cümle I'dir.

- Masallar gündelik yaşamın gerçekliğini tersyüz ederek farklı karakterlerle karşımıza çıkarır. Bazen olağanüstü olaylarla, bazen de ikili zıtlıklarla karşımıza çıkan masallar, belli bir yapısal diziyle oluşturulur. Belli bir yapısal diziyle oluşturulan masallar ise Rus gösterge bilimci Vladimir Propp'un halk masalları üzerinde yaptığı biçim araştırmalarında 31 işlev ve 7 kişi ya da figür çözümlemesine uymaktadır. Propp'un literatürde uyguladığı bu çözümleme, masallardan uyarlanan filmlerde uygulamak mümkündür. Ancak Propp'un belirlediği bu işlevlerin hepsini, filme aktarılan masalının kırpılması nedeniyle bazen gözlemlemek mümkün değildir.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. I. Pikaplar 1955'te üretilmeye başlandı ve gramofonlara benzer bir mekanizma oluşturuldu.

II. Pikaplarda fonograflardan ve gramofonlardan farklı olarak iğnenin titreşimleri elektrik sinyallerine dönüştürülür.

III. Plak bu diskin üzerine yerleştirilir ve disk döndüğünde bir iğne, plağın üzerindeki sarmal oyukta ilerler.

IV. Nitekim pikaplarda da gramofonlarda olduğu gibi dönebilen bir disk vardır.

V. Bu sinyaller güçlendirilerek bir hoparlörle duyulabilir hâle getirilir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

2. I. Hem yapısı hem de işleyişi tam olarak aydınlatılamadığı için beynin öğrenme süreçlerini nasıl gerçekleştirdiğini anlamak amacıyla yeni bakış açıları geliştirmek hayli önemli.

II. Bu amaçla bilim insanları yapay sinir ağları modelleri kullanan matematik uygulamalarından yararlanıyor.

III. Bir bilim insanının yayımlanan yeni kitabıyla yapay sinir ağları modellerinin daha gerçekçi olmasına ve bu sistemleri kullanan yapay zekâ gibi uygulamaların en yakın zamanda hayatımıza girmesi konusunda yeni gelişmelerin ortaya çıkmasına imkân sağlıyor.

IV. Özellikle çok sayıda bilginin aynı anda değerlendirilmesinin gerektiği durumlarda bu modellemelerin önemli katkıları oluyor.

V. Nitekim bu imkânlar da insanların hayatlarının daha çabuk kolaylaşmasını sağlıyor, onlara geleceğe atacakları adımlar için bir pusula görevi görüyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) IV ve V

3. I. Güneş sistemimizdeki gezegenler Güneş'in etrafında dönen bir gaz ve toz bulutundan oluşmuştur.

II. Örneğin Dünya için bu açı sadece 7,2 derecedir.

III. Bu yüzden gezegenlerin yörünge eksenleri ile Güneş'in kendi etrafında dönüş ekseni arasındaki açılar çok küçüktür.

IV. Güneş sisteminin dışında ise bazı gezegenlerin yörünge eksenleri ile yıldızlarının kendi etrafında dönüş ekseni arasında büyük açılar olduğu biliniyor.

V. Özellikle sıcak Jüpiterler olarak adlandırılan gezegenler -kütlesi Jüpiter'in kütlesinin 0,3 katından büyük, yörüngede dolanma süresi 10 günden küçük olan gezegenler için hizasızlığın çok büyük olduğu durumlara sıklıkla rastlanıyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

4. I. Arap Yarımadası gibi Ekvator'a yakın, düzlük bölgeler çok sıcak ve kurak bir iklime sahip.

II. Bu bölgelerde çok az yağmur yağıyor.

III. Dağın nereye yapılacağı ve boyutlarının ne olacağıyla ilgili çalışmalar devam ediyor.

IV. Birleşik Arap Emirlikleri bunu göz önünde bulundurarak yarımadada yağmur yağmasını sağlamak amacıyla yapay bir dağ inşa etmeyi planlıyor.

V. Bunun nedenlerinden birinin denizden gelen nemli havanın bir dağla karşılaşarak yukarı yükselememesi olduğu düşünülüyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

5. I. Geçtiğimiz günlerde Solar Impulse 2 ABD'nin San Francisco kentine ulaşmayı başararak Dünya turunun yarısını tamamladı.

II. Hindistan ve Çin üzerinden geçerek Büyük Okyanus'taki Hawaii'ye ulaşmıştı.

III. Burada hangara çekilmiş ve aküleri onarılmıştı.

IV. Uçak yaklaşık dokuz ay sonra yoluna devam edebilmişti.

V. Güneş enerjisiyle çalışan Solar Impulse 2 adlı uçak iki pilotuyla birlikte geçtiğimiz yıl mart ayında Birleşik Arap Emirlikleri'nin başkenti Abu Dabi'den Dünya turuna başlamıştı.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ve III B) I ve IV C) I ve V
D) II ve IV E) III ve V

6. I. Toz olarak bilinen küçük parçacıklar, özellikle bazı sanat eserleri, elektronik cihazlar ve uzay araçlarında büyük sorun yaratıyor.

II. Tozlar bir cep telefonunun çalışmasını engelleyebiliyor ya da bir tablonun renklerinin bozulmasına neden olabiliyor.

III. ABD'deki Yale Üniversitesi Mühendislik ve Uygulamalı Bilimler Okulundan bir grup araştırmacı, tozu uzaklaştırmak için özel bir plastik geliştirdi.

IV. Bu saçaklar elektrik alanı oluşturarak tozları çekiyor, böylece ister bir elektronik cihazın isterse bir heykelin üzerinde bulunan ve başka yöntemlerle uzaklaştırılması çok zor olan çok küçük boyutlardaki tozları temizlemek çok daha kolay oluyor.

V. Araştırmacılar bunu yaparken "geko" olarak bilinen küçük bir kertenkelenin ayağındaki tüylerin ucundaki saçaklardan esinlendiler.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

7. I. Güneş'in ya da Ay'ın çevresinde oluşan ışık çemberi hale olarak adlandırılır.

II. Buz kristalleri içinde yansıyan bu ışınlar havaya geçişleri sırasında tekrar kırılarak Ay'ın ya da Güneş'in çevresinde daire şeklinde bir hale oluşturur.

III. Hale, bu ışınların havadaki buz kristallerinde kırılması ve yansıması sonucu oluşur.

IV. Havadan buz kristallerine giren ışınlar kırılarak renklerine ayrışır.

V. Halenin oluşması için havada buz kristallerinin bulunması ve bunların üzerine Ay'dan ya da Güneş'ten gelen ışınların düşmesi gerekir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ve III B) II ve IV C) II ve V
D) III ve V E) IV ve V

8. I. Deniz bilimci Prof. Dr. Bayram Öztürk, iklim değişikliğinin Antarktika'daki deniz canlıları üzerindeki etkisini araştıran bir bilim insanı.

II. Türkiye'ye getirmek için özellikle denizanası, denizyıldızı ve yumuşakça türlerinden örnekler aldı.

III. Çalışmaları için sefer boyunca Antarktika kıtasındaki deniz biyoçeşitliliğiyle ilgili veriler topladı.

IV. Daha sonra Türkiye'de laboratuvar ortamında örneklerini getirdiği canlı türlerinin mide içeriğini araştırdı.

V. Böylece her bir canlının besin zincirindeki yerini belirleyebildi.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ve III B) II ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Paragrafta yer değiştirme sorularında anlamlı bir bütün oluşturmak için aynı sözcükler arka arkaya getirilmeli ya da bağlayıcı sözcüklerin eş anlamlıları art arda sıralanmalıdır. Bununla birlikte giriş cümlesinin genel ifadeyi içeren yargıyı barındırmasına ve cümleler arası geçişlerde bir önceki konudan sapılmamasına dikkat edilmelidir. Sınavlarda süre kaldığında ise şıklardan da gidilerek soru rahatça çözülebilir. Buna göre I. cümledeki "...benzer bir mekanizma oluşturuldu." ifadesi IV. cümledeki "...pikaplarda da gramofonlarda olduğu gibi dönebilen bir disk..." ifadesine, III. cümledeki "bir iğne" sözü de II. cümledeki "...iğnenin titreşimleri elektrik sinyallerine..." ifadesine bağlanmaktadır. Dolayısıyla II ve IV yer değiştirdiğinde anlamlı bir bütünlük sağlanır.

ABCDE

2. Paragrafta yer değiştirme sorularında anlamlı bir bütün oluşturmak için aynı sözcükler arka arkaya getirilmeli ya da bağlayıcı sözcüklerin eş anlamlıları art arda sıralanmalıdır. Bununla birlikte giriş cümlesinin genel ifadeyi içeren yargıyı barındırmasına ve cümleler arası geçişlerde bir önceki konudan sapılmamasına dikkat edilmelidir. Sınavlarda süre kaldığında ise şıklardan da gidilerek soru rahatça çözülebilir. Buna göre II. cümledeki "...yapay sinir ağları modelleri kullanan..." ifadesi IV. cümledeki "...bu modellemelerin önemli katkıları..." ifadesine ve "...ortaya çıkmasına imkân sağlıyor." ifadesi de V. cümledeki "Nitekim bu imkânlar da..." ifadesine bağlanmaktadır. Dolayısıyla III ve IV yer değiştirdiğinde anlamlı bir bütünlük sağlanır.

ABCDE

3. Paragrafta yer değiştirme sorularında anlamlı bir bütün oluşturmak için aynı sözcükler arka arkaya getirilmeli ya da bağlayıcı sözcüklerin eş anlamlıları art arda sıralanmalıdır. Bununla birlikte giriş cümlesinin genel ifadeyi içeren yargıyı barındırmasına ve cümleler arası geçişlerde bir önceki konudan sapılmamasına dikkat edilmelidir. Sınavlarda süre kaldığında ise şıklardan da gidilerek soru rahatça çözülebilir. Buna göre III. cümledeki "...dönüş ekseni arasındaki açılar çok küçüktür." ifadesi II. cümledeki "...bu açı sadece 7,2 derecedir." ifadesine bağlanmaktadır. Dolayısıyla II ve III yer değiştirdiğinde anlamlı bir bütünlük sağlanır.

ABCDE

4. Paragrafta yer değiştirme sorularında anlamlı bir bütün oluşturmak için aynı sözcükler arka arkaya getirilmeli ya da bağlayıcı sözcüklerin eş anlamlıları art arda sıralanmalıdır. Bununla birlikte giriş cümlesinin genel ifadeyi içeren yargıyı barındırmasına ve cümleler arası geçişlerde bir önceki konudan sapılmamasına dikkat edilmelidir. Sınavlarda süre kaldığında ise şıklardan da gidilerek soru rahatça çözülebilir. Buna göre II. cümledeki "...çok az yağmur yağıyor." ifadesi V. cümledeki "Bunun nedenlerinden birinin..." ifadesine bağlanmaktadır çünkü bu cümlede az yağmur yağmasının sebebi söylenmiştir. Ayrıca IV. cümledeki "...yapay bir dağ inşa etmeyi planlıyor." ifadesi III. cümledeki "Dağın nereye yapılacağı ve boyutlarının..." ifadesine bağlanmaktadır. Dolayısıyla III ve V yer değiştirdiğinde anlamlı bir bütünlük sağlanır.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

5. Paragrafta yer değiştirme sorularında anlamlı bir bütün oluşturmak için aynı sözcükler arka arkaya getirilmeli ya da bağlayıcı sözcüklerin eş anlamlıları art arda sıralanmalıdır. Bununla birlikte giriş cümlesinin genel ifadeyi içeren yargıyı barındırmasına ve cümleler arası geçişlerde bir önceki konudan sapılmamasına dikkat edilmelidir. Sınavlarda süre kaldığında ise şıklardan da gidilerek soru rahatça çözülebilir. Buna göre V. cümledeki "Güneş enerjisiyle çalışan Solar Impulse 2 adlı uçak iki pilotuyla birlikte geçtiğimiz yıl mart ayında Birleşik Arap Emirlikleri'nin başkenti Abu Dabi'den Dünya turuna başlamıştı." ifadesi genel yargıyı içerdiği ve "...Dünya turuna başlamıştı." sözü II. cümledeki "Hindistan ve Çin üzerinden geçerek Büyük Okyanus'taki Hawaii'ye ulaşmıştı." ifadesine bağlanmaktadır. Dolayısıyla I ve V yer değiştirdiğinde anlamlı bir bütünlük sağlanır.

ABCDE

6. Paragrafta yer değiştirme sorularında anlamlı bir bütün oluşturmak için aynı sözcükler arka arkaya getirilmeli ya da bağlayıcı sözcüklerin eş anlamlıları art arda sıralanmalıdır. Bununla birlikte giriş cümlesinin genel ifadeyi içeren yargıyı barındırmasına ve cümleler arası geçişlerde bir önceki konudan sapılmamasına dikkat edilmelidir. Sınavlarda süre kaldığında ise şıklardan da gidilerek soru rahatça çözülebilir. Buna göre V. cümledeki "...tüylerin ucundaki saçaklardan..." ifadesi IV. cümledeki "Bu saçaklar elektrik alanı..." ifadesine bağlanmaktadır. Dolayısıyla IV ve V yer değiştirdiğinde anlamlı bir bütünlük sağlanır.

ABCDE

7. Paragrafta yer değiştirme sorularında anlamlı bir bütün oluşturmak için aynı sözcükler arka arkaya getirilmeli ya da bağlayıcı sözcüklerin eş anlamlıları art arda sıralanmalıdır. Bununla birlikte giriş cümlesinin genel ifadeyi içeren yargıyı barındırmasına ve cümleler arası geçişlerde bir önceki konudan sapılmamasına dikkat edilmelidir. Sınavlarda süre kaldığında ise şıklardan da gidilerek soru rahatça çözülebilir. Buna göre I. cümledeki "...ışık çemberi hale olarak adlandırılır." ifadesi V. cümledeki "Halenin oluşması için havada..." ifadesine ve V. cümledeki "Güneş'ten gelen ışınların düşmesi..." ifadesi III. cümledeki "...bu ışınların havadaki..." ifadesine bağlanmaktadır. Dolayısıyla II ve V yer değiştirdiğinde anlamlı bir bütünlük sağlanır.

ABCDE

8. Paragrafta yer değiştirme sorularında anlamlı bir bütün oluşturmak için aynı sözcükler arka arkaya getirilmeli ya da bağlayıcı sözcüklerin eş anlamlıları art arda sıralanmalıdır. Bununla birlikte giriş cümlesinin genel ifadeyi içeren yargıyı barındırmasına ve cümleler arası geçişlerde bir önceki konudan sapılmamasına dikkat edilmelidir. Sınavlarda süre kaldığında ise şıklardan da gidilerek soru rahatça çözülebilir. Buna göre I. cümledeki "Antarktika'daki deniz canlıları üzerindeki etkisini araştıran..." ifadesi III. cümledeki "Çalışmaları için sefer boyunca Antarktika kıtasındaki..." ifadesine ve II. cümledeki "Türkiye'ye getirmek için..." ifadesi de IV. cümledeki "Daha sonra Türkiye'de laboratuvar..." ifadesine bağlanmaktadır. Dolayısıyla II ve III yer değiştirdiğinde anlamlı bir bütünlük sağlanır.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. I. Eskiden okçuluk sporunda kullanılan yaylar ağaçtan yapılırmış.

II. Sıcaklık ve nemden etkilenen bu yaylarla 300 metreye kadar ok atılabilirmiş.

III. Sıcaklıktan ve nemden etkilenmeyen bu yaylarla 800 metreye kadar ok atılabiliyor.

IV. Günümüzde kullanılan yaylarsa genellikle ahşap, karbon, çelik ve plastikten yapılıyor.

V. Yaylar okçunun boyuna göre farklı boyutlarda üretiliyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) IV ve V

2. I. "Termit" adı verilen böceklerin bazı türleri kendilerinden yüzlerce kat büyük yuvalar yapar.

II. Bu sistemler de genellikle yüksek enerji tüketimine yol açıyor.

III. Termit yuvalarını inceleyen uzmanlar bu ilkeleri kullanarak enerji tüketimi düşük binalar yapmanın peşindeler.

IV. Nitekim binalarda sıcaklık ayarlaması yapabilmek için günümüzde çeşitli ısıtma ve soğutma sistemleri kullanılıyor.

V. Bu yuvaların içindeki sıcaklık farkı genellikle bir dereceden fazla olmaz.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ve III B) I ve IV C) II ve V
D) III ve IV E) IV ve V

3. I. Kuzey Kutup Dairesi'nin içinde kalan bölgelerde yaşam biçimi batıdaki ve güneydekinden farklıdır.

II. İnsanların yaşam biçimleri, üzerinde yaşadıkları bölgenin iklimi, yer şekilleri ve komşu ülkelerin kültürlerinden etkilenir.

III. Rusya'nın farklı yerlerinde farklı yaşam biçimlerine sahip insanlar yaşar.

IV. Kuzeydoğuda sıcaklığın -40 °C olduğu zamanlar olur.

V. Buralarda en önemli geçim kaynağı balıkçılık ve avcılıkken batıda en önemli geçim kaynağı tarım ve küçükbaş hayvancılıktır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ve III B) I ve IV C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

4. I. Puşkin'in 1835 yılında yazdığı şiir biçimindeki Altın Balık masalı çocuklar için hazırlanmış.

II. Öyküde balıkçı karısının dileklerini gerçekleştirmesi için ertesi gün kıyıya gidip altın balığı çağırır.

III. Altın balık, kendisini tekrar denize bırakırsa balıkçının ne dileği varsa yerine getireceğini söyler; bunun üzerine balıkçı onu tekrar denize bırakır.

IV. Bu masalda karısıyla birlikte küçük bir kulübede yaşayan fakir bir balıkçının günün birinde altın bir balık yakalamasıyla başlayan bir öykü anlatılır.

V. Altın balık, her defasında balıkçının karısının isteklerini yerine getirir; masalın sonundaysa istekleri hiç bitmeyen balıkçının karısı her şeyini kaybeder ve eski fakir yaşamına döner.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ve III B) II ve IV C) II ve V
D) III ve IV E) IV ve V

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

5. I. Kuzey Amerika'da yaşayan kral kelebekleri kıtanın güneyiyle kuzeyi arasında uzun bir göç yolculuğu yapar.

II. Kıtanın kuzey bölgelerinde yazın sonunda göçe başlayan kelebekler, sonbaharın ortalarında kıtanın güney bölgelerindeki dağlık alana ulaşır.

III. İlkbaharda yeniden kuzeye doğru göçe başlar.

IV. Burada kışı bir çeşit uyku hâlinde geçirir.

V. Ancak bu dönüş yolculuğu birkaç nesil sürer.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ve III B) II ve IV C) II ve V
D) III ve IV E) IV ve V

6. I. Bazı sıcakkanlı canlılar sonbaharda bolca beslenip bedenlerindeki yağ miktarını artırır.

II. Doğada pek çok canlı toprağın altına kazdıkları yuvalarında ya da suların derinliklerinde kışı sakin bir şekilde geçirir.

III. Bu artışla kışı geçirmek için gereken enerjiyi depolamış olur.

IV. Soğuklar bastırdığında önce vücut sıcaklıkları düşer, kalp atışları yavaşlar ve nefes alıp verme sayıları azalır.

V. Nihayetinde derin bir uykuya dalarlar, buna kış uykusu denir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) II ve IV E) III ve V

7. I. Nicole Stott, Uluslararası Uzay İstasyonunda sulu boya resim yapan ilk astronot.

II. Stott, gördüğü manzaraların mükemmelliğini insanlara anlatabilmek için resimlerine cam, kum, boncuk gibi farklı malzemeler de ekliyor.

III. Daha sonra bu fotoğrafların sulu boya resimlerini yapmış.

IV. 2015 yılında NASA'dan emekli olan astronot, uzay görevi sırasında gördüklerini artık yeryüzünde resmediyor.

V. Stott 2009 yılında Uluslararası Uzay İstasyonundaki doksan günlük görevi sırasında istasyonun penceresinden gördüğü manzaraların fotoğrafını çekmiş.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve V
D) III ve V E) IV ve V

8. I. Minyatür, Osmanlı Dönemi'nde sıklıkla kullanılan bir resim sanatıydı.

II. Bu dönemde minyatürler; bilimsel, tarihî ve edebî el yazması kitapları resimlemek amacıyla yapılıyordu.

III. Geçmişte yapılmış minyatürler bir sanat eseri olmanın yanı sıra o dönemdeki saray yaşamını, günlük yaşamı, örf ve âdetleri, giyim ve kuşamı, eşyaları resmetmesi nedeniyle tarihî belge özelliği taşıyordu.

IV. Kitaplardaki metinlerin anlaşılmasını kolaylaştırıyor ve metne zenginlik katıyordu.

V. Nitekim minyatürde Osmanlı padişahları her zaman resimdeki diğer figürlerden daha büyük çizilirdi; bu, padişahın makamının büyüklüğünü gösterirdi.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ve III B) I ve IV C) II ve V
D) III ve IV E) IV ve V

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Paragrafta yer değiştirme sorularında anlamlı bir bütün oluşturmak için aynı sözcükler arka arkaya getirilmeli ya da bağlayıcı sözcüklerin eş anlamlıları art arda sıralanmalıdır. Bununla birlikte giriş cümlesinin genel ifadeyi içeren yargıyı barındırmasına ve cümleler arası geçişlerde bir önceki konudan sapılmamasına dikkat edilmelidir. Sınavlarda süre kaldığında ise şıklardan da gidilerek soru rahatça çözülebilir. Buna göre parçada sıcaklık ve nemden etkilenen yaylarla bunlardan etkilenmeyen yaylar karşılaştırılmıştır. Nitekim "Günümüzde kullanılan yaylarsa..." ifadesi III. cümledeki "Sıcaklıktan ve nemden etkilenmeyen bu yaylarla..." ifadesine bağlanmaktadır. Dolayısıyla III ve IV yer değiştirdiğinde anlamlı bir bütünlük sağlanır.

ABCDE

2. Paragrafta yer değiştirme sorularında anlamlı bir bütün oluşturmak için aynı sözcükler arka arkaya getirilmeli ya da bağlayıcı sözcüklerin eş anlamlıları art arda sıralanmalıdır. Bununla birlikte giriş cümlesinin genel ifadeyi içeren yargıyı barındırmasına ve cümleler arası geçişlerde bir önceki konudan sapılmamasına dikkat edilmelidir. Sınavlarda süre kaldığında ise şıklardan da gidilerek soru rahatça çözülebilir. Buna göre I. cümledeki "...yüzlerce kat büyük yuvalar yapar." ifadesi V. cümledeki "Bu yuvaların içindeki..." ifadesine, IV. cümledeki "...çeşitli ısıtma ve soğutma sistemleri kullanılıyor." ifadesi de II. cümledeki "Bu sistemler de genellikle yüksek enerji..." ifadesine bağlanmaktadır. Dolayısıyla II ve V yer değiştirdiğinde anlamlı bir bütünlük sağlanır.

ABCDE

3. Paragrafta yer değiştirme sorularında anlamlı bir bütün oluşturmak için aynı sözcükler arka arkaya getirilmeli ya da bağlayıcı sözcüklerin eş anlamlıları art arda sıralanmalıdır. Bununla birlikte giriş cümlesinin genel ifadeyi içeren yargıyı barındırmasına ve cümleler arası geçişlerde bir önceki konudan sapılmamasına dikkat edilmelidir. Sınavlarda süre kaldığında ise şıklardan da gidilerek soru rahatça çözülebilir. Buna göre III. cümlede genel yargıyı barındıran söz giriş olmalıdır. Ayrıca III. cümledeki "Rusya'nın farklı yerlerinde farklı yaşam biçimlerine sahip insanlar yaşar." ifadesi II. cümledeki "İnsanların yaşam biçimleri..." ifadesine bağlanmaktadır. Dolayısıyla I ve III yer değiştirdiğinde anlamlı bir bütünlük sağlanır.

ABCDE

4. Paragrafta yer değiştirme sorularında anlamlı bir bütün oluşturmak için aynı sözcükler arka arkaya getirilmeli ya da bağlayıcı sözcüklerin eş anlamlıları art arda sıralanmalıdır. Bununla birlikte giriş cümlesinin genel ifadeyi içeren yargıyı barındırmasına ve cümleler arası geçişlerde bir önceki konudan sapılmamasına dikkat edilmelidir. Sınavlarda süre kaldığında ise şıklardan da gidilerek soru rahatça çözülebilir. Buna göre I. cümledeki "Altın Balık masalı" sözü IV. cümledeki "Bu masalda" sözüne bağlanmakta ve IV. cümledeki "...altın bir balık yakalamasıyla başlayan bir öykü anlatılır." ifadesi de öykünün içeriğinin başlangıcını dile getirmektedir. Dolayısıyla II ve IV yer değiştirdiğinde anlamlı bir bütünlük sağlanır.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

5. Paragrafta yer değiştirme sorularında anlamlı bir bütün oluşturmak için aynı sözcükler arka arkaya getirilmeli ya da bağlayıcı sözcüklerin eş anlamlıları art arda sıralanmalıdır. Bununla birlikte giriş cümlesinin genel ifadeyi içeren yargıyı barındırmasına ve cümleler arası geçişlerde bir önceki konudan sapılmamasına dikkat edilmelidir. Sınavlarda süre kaldığında ise şıklardan da gidilerek soru rahatça çözülebilir. Buna göre III. cümledeki" "...yeniden kuzeye doğru göçe başlar." ifadesi V. cümledeki "Ancak bu dönüş yolculuğu..." ifadesine bağlanmaktadır. Dolayısıyla III ve IV yer değiştirdiğinde anlamlı bir bütünlük sağlanır.

ABCDE

6. Paragrafta yer değiştirme sorularında anlamlı bir bütün oluşturmak için aynı sözcükler arka arkaya getirilmeli ya da bağlayıcı sözcüklerin eş anlamlıları art arda sıralanmalıdır. Bununla birlikte giriş cümlesinin genel ifadeyi içeren yargıyı barındırmasına ve cümleler arası geçişlerde bir önceki konudan sapılmamasına dikkat edilmelidir. Sınavlarda süre kaldığında ise şıklardan da gidilerek soru rahatça çözülebilir. Buna göre I. cümledeki "...yağ miktarını artırır." ifadesi III. cümledeki "Bu artışla..." ifadesine bağlanmaktadır. Dolayısıyla I ve II yer değiştirdiğinde anlamlı bir bütünlük sağlanır.

ABCDE

7. Paragrafta yer değiştirme sorularında anlamlı bir bütün oluşturmak için aynı sözcükler arka arkaya getirilmeli ya da bağlayıcı sözcüklerin eş anlamlıları art arda sıralanmalıdır. Bununla birlikte giriş cümlesinin genel ifadeyi içeren yargıyı barındırmasına ve cümleler arası geçişlerde bir önceki konudan sapılmamasına dikkat edilmelidir. Sınavlarda süre kaldığında ise şıklardan da gidilerek soru rahatça çözülebilir. Buna göre V. cümledeki "...istasyonun penceresinden gördüğü manzaraların fotoğrafını çekmiş." ifadesi III. cümledeki "Daha sonra bu fotoğrafların..." ifadesine bağlanmaktadır. Ayrıca IV. cümledeki "...gördüklerini artık yeryüzünde resmediyor." ifadesi de II. cümledeki "... gördüğü manzaraların mükemmelliğini insanlara..." ifadesine bağlanmaktadır. Dolayısıyla II ve V yer değiştirdiğinde anlamlı bir bütünlük sağlanır.

ABCDE

8. Paragrafta yer değiştirme sorularında anlamlı bir bütün oluşturmak için aynı sözcükler arka arkaya getirilmeli ya da bağlayıcı sözcüklerin eş anlamlıları art arda sıralanmalıdır. Bununla birlikte giriş cümlesinin genel ifadeyi içeren yargıyı barındırmasına ve cümleler arası geçişlerde bir önceki konudan sapılmamasına dikkat edilmelidir. Sınavlarda süre kaldığında ise şıklardan da gidilerek soru rahatça çözülebilir. Buna göre III. cümledeki "...o dönemdeki saray yaşamını" ifadesi V. cümledeki "Nitekim minyatürde Osmanlı padişahları her zaman resimdeki..." ifadesine, II. cümledeki "...edebî el yazması kitapları resimlemek..." ifadesi IV. cümledeki "Kitaplardaki metinlerin anlaşılmasını kolaylaştırıyor..." ifadesine bağlanmaktadır. Dolayısıyla III ve IV yer değiştirdiğinde anlamlı bir bütünlük sağlanır.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. I. Gök mekaniğine göre küçük kütleli gök cisimleri, büyük kütleli cisimlerin çevresindeki yörüngelerde dolanır.

II. Bu mantığı ters yönde kurmak da mümkündür yani uydular da alt uydulara sahip olabilir ancak bu, oldukça düşük bir olasılıktır.

III. Örneğin doğal uydumuz Ay, Dünya'nın çevresinde; Dünya, Güneş'in çevresinde; Güneş de gök adamızın merkezinin çevresinde dolanır.

IV. Daha büyük kütleli olanlar ise daha da büyük kütleli olanların çevresinde dolanır.

V. Alt uyduların bulunma olasılığını düşüren temel etken, yakın çevrede güçlü kütle çekim kuvveti uygulayan büyük gök cisimlerinin varlığıdır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

2. I. Nörodejeneratif bir hastalık olan Parkinson, dünya çapında 50 yaşın üzerindeki milyonlarca insanı etkiliyor.

II. Tedavide ilk basamak L-dopa ilacı, bu ilaç dopaminin işlevini yerine getirerek etkisini gösteriyor.

III. Nöronların ölmesi ve beyindeki dopamin seviyesinin azalması, titreme, sarsılma ve hareket edememe gibi semptomları beraberinde getiriyor.

IV. Ancak bu ikame etki, iki ila üç saat sürüyor; zaten uzun süre kullanılmaması gerekiyor.

V. İlacın uzun süreli kullanımı, hastanın yüzünde, kollarında, bacaklarında ve gövdesinde "diskinezi" adı verilen bir duruma yani istemsiz ve düzensiz kas hareketlerine yol açıyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ve III B) II ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

3. I. Japonya'daki Azabu Üniversitesinde zoologlardan oluşan küçük bir araştırma ekibi, yaptıkları deneyler sonucunda sıradan ev kedilerinin herhangi bir teşvik ya da ödül olmaksızın insan sözcüklerini görüntülerle ilişkilendirebildiğini keşfetti.

II. *Scientific Reports* dergisinde yayımlanan çalışmada ekip, bilgisayar ekranındaki görüntülere bakan kedileri test ederek görüntüler ve söylenen kelimeler arasında ilişki kurup kurmadıklarını inceledi.

III. Kelimeyi duyduklarında, kedilerin ekrana orijinal yayın sırasında olduğundan daha uzun süre baktıkları, bazılarının göz bebeklerinin büyüdüğü tespit edildi.

IV. Her birine, normalde bebeklerin kelime ilişkilendirmesi hakkında daha fazla bilgi edinmek için tasarlanmış bir kelime testi uygulandı.

V. Araştırma ekibi, kedilerin bir kelimeyi bir nesneyle eşleştirme yeteneğine sahip olup olmadığını netleştirmek için otuz bir yetişkin ev kedisiyle bir araştırma gerçekleştirdi.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ve III B) II ve IV C) II ve V
D) III ve V E) IV ve V

4. I. İnsanın yeryüzünde ve göklerde olup bitenlere duyduğu ilgi, bilim etkinliğinin başlamasından çok öncesine dayanır.

II. Okumanın ve yazmanın henüz söz konusu olmadığı zamanlarda insanların resim yoluyla iletişim kurduklarını Fransa'daki Lascaux, İspanya'daki Altamira mağaralarında ve ülkemizdeki Göbeklitepe'de bulunan resimlerden ve kabartmalardan biliyoruz.

III. İnsanın gökyüzü merakını gösteren ve yazılı olmayan kanıtlar, aslında sanılandan çok daha fazla.

IV. Bu sanat eserlerinin bazılarında Güneş çiziminin ve Ay'ın evrelerinin tasvirlerinin yer alması, insanın 10.000 yıldan daha uzun bir süre önce gökyüzünde gördüklerine ilgi duyduğunu ve resmettiğini gösteriyor.

V. Bugün Avrupa'nın pek çok yerinde bulunan ve MÖ 3500'lere tarihlenen "megalit" denilen dev taş anıtların en ünlüsü olan Stonehenge, bunlardan sadece birisi.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ve III B) II ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) IV ve V

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

5. I. Işık için insan gözünde iki tür reseptör hücre bulunurken koku için burunda 400 reseptör var.

II. Koku da tüm duyusal bilgiler gibi reseptörler tarafından işleniyor.

III. İnsanlar ve hayvanlar, koku moleküllerinin muazzam çeşitliliğine uygun olarak beyinlerinde oldukça karmaşık bir kod çözme sistemi geliştirmiş.

IV. Bu reseptörlerden gelen sinyallerin belirli bir algıyı tetiklemek için nasıl bir araya geldiği ise henüz açıklığa kavuşmadı.

V. Ayrıca bugüne kadar koku reseptör proteinleriyle çalışmak zor olduğu için reseptörlerin neye benzedikleri ve bilgiyi nasıl işledikleri çoğunlukla tahmin edilmiş.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ve III B) II ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

6. I. OpenAI, popüler yapay zekâ sohbet robotu ChatGPT'ye arama motoru özelliği ekledi.

II. Şimdilik sadece ücretli abonelere sunulan bu özellik, yakın gelecekte tüm kullanıcılara açılacak.

III. Üstelik konuyla ilgili ek sorular sorarak daha derinlemesine bilgi almak da mümkün.

IV. OpenAI, bu yeni özellikleri alışveriş ve gezi gibi alanlarda daha kapsamlı sonuçlar sunacak şekilde geliştirmeyi ve sesli sohbet seçenekleri eklemeyi hedefliyor.

V. Artık kullanıcılar, bir konudaki güncel bilgilere ChatGPT aracılığıyla konuşma tarzında ve akıcı anlatım dilinde ulaşabiliyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ve III B) II ve IV C) II ve V
D) III ve IV E) IV ve V

7. I. Nesnenin güneş altında geçirdiği süre uzadıkça daha fazla kromofor zarar görür ve sonunda renklerin çoğu kaybolur.

II. Yeterince morötesi ışığın soğurulması sonucunda "fotobozunma" adı verilen bir süreçle kromoforların moleküler yapısını değiştirebilecek ya da bu molekülleri parçalayabilecek enerji düzeyine ulaşılır.

III. Bu durum, kromoforların belirli dalga boylarında foton yayma yeteneklerini etkileyebilir.

IV. Yani kromoforlar, ışığı eskisi gibi yansıtamadıkları soluk bir forma dönüşür.

V. Uzun süreler boyunca güneş ışığının daha yüksek enerjili morötesi fotonlarına maruz kalmak, malzemelerin kromofor moleküllerindeki kimyasal bağları etkileyebilir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ve II B) I ve III C) I ve V
D) II ve IV E) III ve V

8. I. El değmemiş görünen doğal bir alanda çevre sağlığı açısından her şey yolundaymış gibi gelebilir.

II. Oysa doğal ekosistemler ormansızlaştırma, yangınlar, kirlilik gibi herkesin kolayca fark edebildiği unsurların yanı sıra daha sinsi tehlikelerle de karşı karşıya.

III. İşte bunlardan biri istilacı türler, tüm dünyada sayıları giderek hızlanan bir şekilde artan istilacı türler hem doğal ekosistemleri hem de doğanın insanlara sağladığı katkıları olumsuz şekilde etkiliyor.

IV. IPBES'in geçtiğimiz yılın sonlarına doğru yayımladığı bir rapor, tüm dünyada istilacı türlerin mevcut durumunu ve etkilerini gözler önüne sererken istilacı türlerin bertaraf edilmesine yönelik stratejiler de sunuyor.

V. Bu etkiler doğal türlerin yok olmasından, insanların geçim kaynaklarını ve geleneksel yaşam biçimlerini kaybetmesine kadar çok geniş bir yelpazeye yayılıyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) IV ve V

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Paragrafta yer değiştirme sorularında anlamlı bir bütün oluşturmak için aynı sözcükler arka arkaya getirilmeli ya da bağlayıcı sözcüklerin eş anlamlıları art arda sıralanmalıdır. Bununla birlikte giriş cümlesinin genel ifadeyi içeren yargıyı barındırmasına ve cümleler arası geçişlerde bir önceki konudan sapılmamasına dikkat edilmelidir. Sınavlarda süre kaldığında ise şıklardan da gidilerek soru rahatça çözülebilir. Buna göre II. cümledeki "alt uydulara" sözü ile "...oldukça düşük bir olasılıktır." ifadesi V. cümledeki "Alt uyduların bulunma olasılığını düşüren..." ifadesine bağlanmaktadır. Dolayısıyla II ve IV yer değiştirdiğinde anlamlı bir bütünlük sağlanır.

A B **C** D E

2. Paragrafta yer değiştirme sorularında anlamlı bir bütün oluşturmak için aynı sözcükler arka arkaya getirilmeli ya da bağlayıcı sözcüklerin eş anlamlıları art arda sıralanmalıdır. Bununla birlikte giriş cümlesinin genel ifadeyi içeren yargıyı barındırmasına ve cümleler arası geçişlerde bir önceki konudan sapılmamasına dikkat edilmelidir. Sınavlarda süre kaldığında ise şıklardan da gidilerek soru rahatça çözülebilir. Buna göre II. cümledeki "...dopaminin işlevini yerine getirerek etkisini gösteriyor." ifadesi birbirinin yerine geçebilen bir etkiyi anlatır ve bu ifade IV. cümledeki "Ancak bu ikame etki..." ifadesine bağlanmaktadır. Ayrıca I ve III. cümlenin arka arkaya gelmesi gerekir çünkü I. cümlede Parkinson hastalığının belirtileri III. cümleye bağlanmaktadır. Dolayısıyla II ve III yer değiştirdiğinde anlamlı bir bütünlük sağlanır.

A **B** C D E

3. Paragrafta yer değiştirme sorularında anlamlı bir bütün oluşturmak için aynı sözcükler arka arkaya getirilmeli ya da bağlayıcı sözcüklerin eş anlamlıları art arda sıralanmalıdır. Bununla birlikte giriş cümlesinin genel ifadeyi içeren yargıyı barındırmasına ve cümleler arası geçişlerde bir önceki konudan sapılmamasına dikkat edilmelidir. Sınavlarda süre kaldığında ise şıklardan da gidilerek soru rahatça çözülebilir. Buna göre II. cümledeki "...söylenen kelimeler arasında ilişki kurup kurmadıklarını inceledi." ifadesi V. cümledeki "Araştırma ekibi, kedilerin bir kelimeyi bir nesneyle eşleştirme yeteneğine..." ifadesine bağlanmaktadır. Dolayısıyla III ve V yer değiştirdiğinde anlamlı bir bütünlük sağlanır.

A B C **D** E

4. Paragrafta yer değiştirme sorularında anlamlı bir bütün oluşturmak için aynı sözcükler arka arkaya getirilmeli ya da bağlayıcı sözcüklerin eş anlamlıları art arda sıralanmalıdır. Bununla birlikte giriş cümlesinin genel ifadeyi içeren yargıyı barındırmasına ve cümleler arası geçişlerde bir önceki konudan sapılmamasına dikkat edilmelidir. Sınavlarda süre kaldığında ise şıklardan da gidilerek soru rahatça çözülebilir. Buna göre II. cümledeki "...Fransa'daki Lascaux, İspanya'daki Altamira mağaralarında ve ülkemizdeki Göbeklitepe'de bulunan resimlerden ve kabartmalardan biliyoruz." ifadesi "Bu sanat eserlerinin bazılarında..." ifadesine bağlanmaktadır. Dolayısıyla III ve IV yer değiştirdiğinde anlamlı bir bütünlük sağlanır.

A B C **D** E

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

5. Paragrafta yer değiştirme sorularında anlamlı bir bütün oluşturmak için aynı sözcükler arka arkaya getirilmeli ya da bağlayıcı sözcüklerin eş anlamlıları art arda sıralanmalıdır. Bununla birlikte giriş cümlesinin genel ifadeyi içeren yargıyı barındırmasına ve cümleler arası geçişlerde bir önceki konudan sapılmamasına dikkat edilmelidir. Sınavlarda süre kaldığında ise şıklardan da gidilerek soru rahatça çözülebilir. Buna göre II. cümledeki "...reseptörler tarafından işleniyor." ifadesi reseptörlerle ilgili daha detaya inen I. cümledeki "...koku için burunda 400 reseptör var." yargısına bağlanır. Dolayısıyla I ve III yer değiştirdiğinde anlamlı bir bütünlük sağlanır.

ABCDE

6. Paragrafta yer değiştirme sorularında anlamlı bir bütün oluşturmak için aynı sözcükler arka arkaya getirilmeli ya da bağlayıcı sözcüklerin eş anlamlıları art arda sıralanmalıdır. Bununla birlikte giriş cümlesinin genel ifadeyi içeren yargıyı barındırmasına ve cümleler arası geçişlerde bir önceki konudan sapılmamasına dikkat edilmelidir. Sınavlarda süre kaldığında ise şıklardan da gidilerek soru rahatça çözülebilir. Buna göre I. cümledeki "...arama motoru özelliği ekledi." ifadesi V. cümledeki "Artık kullanıcılar..." ifadesine bağlanmaktadır. Çünkü yeni bir özelliğin gelmesi "artık" sözcüğünün kullanılmasını gerektirir. Ayrıca V. cümle I. cümlenin arkasına geldiğinde III. cümledeki "üstelik" sözcüğüyle sıralanan özellikler de V. cümledeki "...konuşma tarzında ve akıcı anlatım dilinde..." yargısına bağlanmaktadır. Dolayısıyla II ve V yer değiştirdiğinde anlamlı bir bütünlük sağlanır.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

7. Paragrafta yer değiştirme sorularında anlamlı bir bütün oluşturmak için aynı sözcükler arka arkaya getirilmeli ya da bağlayıcı sözcüklerin eş anlamlıları art arda sıralanmalıdır. Bununla birlikte giriş cümlesinin genel ifadeyi içeren yargıyı barındırmasına ve cümleler arası geçişlerde bir önceki konudan sapılmamasına dikkat edilmelidir. Sınavlarda süre kaldığında ise şıklardan da gidilerek soru rahatça çözülebilir. Buna göre V. cümledeki "...kromofor moleküllerindeki kimyasal bağları etkileyebilir." ifadesi II. cümledeki "...kromoforların moleküler yapısını değiştirebilecek ya da bu molekülleri parçalayabilecek..." ifadesine bağlanmaktadır. Ayrıca IV. cümledeki "...soluk bir forma dönüşür." ifadesi I. cümledeki "...sonunda renklerin çoğu kaybolur." ifadesine bağlanmaktadır. Dolayısıyla I ve V yer değiştirdiğinde anlamlı bir bütünlük sağlanır.

ABCDE

8. Paragrafta yer değiştirme sorularında anlamlı bir bütün oluşturmak için aynı sözcükler arka arkaya getirilmeli ya da bağlayıcı sözcüklerin eş anlamlıları art arda sıralanmalıdır. Bununla birlikte giriş cümlesinin genel ifadeyi içeren yargıyı barındırmasına ve cümleler arası geçişlerde bir önceki konudan sapılmamasına dikkat edilmelidir. Sınavlarda süre kaldığında ise şıklardan da gidilerek soru rahatça çözülebilir. Buna göre III. cümledeki "...olumsuz şekilde etkiliyor." ifadesi V. cümledeki "Bu etkiler..." sözüne bağlanmaktadır. Dolayısıyla IV ve V yer değiştirdiğinde anlamlı bir bütünlük sağlanır.

ABCDE

1. (I) Minyatüre önce eskiz yapılarak başlanır. (II) Yapılacak olan resmin konusuna göre en önemli figür belirlenir. (III) Bu figür genellikle kâğıdın merkezine büyük boyutta çizilir. (IV) Resimdeki diğer figürlerse bu en önemli olarak belirlenen figürden daha küçük boyutta sayfaya yerleştirilir. (V) Resimde yer alacak tüm figürler çizildikten sonra figürlerin dış hatları ince bir fırça yardımıyla "uhra" adı verilen kiremit rengi bir boyayla çizilir, daha sonra tüm kâğıt zamklı "üstübeç" adı verilen bir malzeme ya da altın varakla kaplanır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra düşüncenin akışına göre, "Bu, yapılacak olan boyamanın daha parlak görünmesini sağlar." **cümlesi getirilebilir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Uzay araştırmalarının onlarca yıldır odaklandığı konulardan biri de Dünya dışı yaşam. (II) 1976 yılında Mars'a inen Viking 1 ve Viking 2 araçları Kızıl Gezegen'de yaşam izlerini aramak için tasarlanmıştı. (III) Günümüzde Mars'a ve diğer gök cisimlerine gönderilen çeşitli uzay araçları da orada bugün yaşayan ya da geçmişte yaşamış canlılara dair kanıtlar tespit edebilecek cihazlarla donatılıyor. (IV) Dünya dışı yaşam çalışmaları sadece Güneş sistemi ile de sınırlı değil. (V) Her ne kadar ötegezegenlere araç gönderip onları doğrudan incelemek kolay olmasa da uzaktan gözlem teknikleri ile de yaşama dair bulgular elde etmek mümkün.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra düşüncenin akışına göre, "Ötegezegenler üzerine çalışan gök bilimcilerin hedeflerinden biri de yaşama elverişli gezegenler keşfetmek." **cümlesi getirilebilir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Dünya'daki canlılar hakkında büyük bir bilgi birikimine sahibiz. (II) Temel yaşamsal faaliyetler hakkındaki bilgiler sayesinde Dünya'dakine benzer yaşam formlarının varlığına işaret edebilecek biyoimzalar hakkında fikir yürütebiliyoruz. (III) Bilmediğimiz yaşam formları içinse aynı şeyleri söylemek zor. (IV) Peki öyleyse aşina olmadığımız yaşam formlarının varlığı ya da yokluğu hakkında nasıl çıkarım yapabiliriz? (V) Bu soruya bir cevap bulmak için "yaşamın ne olduğu", "canlıları cansızlardan ayıran temel şeylerin ne olduğu" ve benzeri daha temel soruların ele alınması gerekiyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra düşüncenin akışına göre, "Doğası Dünya'ya benzemeyen bir gezegendeki canlıların yaşamsal faaliyetleri de Dünya'dakilere benzemeyebilir." **cümlesi getirilebilir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) Yaşadığımız zamanın en büyük sorunlarından biri besin üretimi. (II) Dünyanın pek çok yerinde besin üretmek için kullanılan tarım arazileri, ormanlık bölgelerdeki ağaçlar kesilerek elde ediliyor. (III) Yapılan yeni bir çalışmada, ormanlık bölgelerde ağaçların aralarında kalan yerlerde *Lactarius* cinsi yenilebilir mantarlar yetiştirildi. (IV) Böylece protein bakımından zengin besin üretimi yapıldı. (V) Var olan ormanlık arazilerde bu yöntemin kullanılmasıyla milyonlarca insana besin sağlanabileceği belirtiliyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra düşüncenin akışına göre, "Mantarların toprak altındaki uzantılarının yüksek miktarda karbon tutarak küresel iklim değişikliğine olumlu katkı sağlayabileceği de görüldü." **cümlesi getirilebilir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

5. (I) Bir otobüste giderken otobüs virajı hızlı bir şekilde dönerse savrulduğunuzu hissedersiniz. (II) İşte bu duruma merkezkaç etkisi deniyor. (III) Otobüs sürücüleri yolcuların bu durumdan daha az etkilenmesi için bir viraja yaklaşırken araçlarının hızını düşürür. (IV) Avustralya'daki Queensland Üniversitesinden bilim insanları bu davranışın bir benzerinin arılarda da görüldüğünü ortaya çıkardı. (V) Arılar uçarken dönmeleri gerektiğinde savrulup diğer arılarla çarpışmamak için hızlarını azaltıyor ve merkezkaç etkisini belli bir düzeyde tutabiliyorlar. (VI) Bu araştırmanın sonucunda elde edilecek bilgilerin ileride robot biliminde işe yarayabileceği belirtiliyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden önce düşüncenin akışına göre, "Bilim insanları şimdi de arıların bunu hangi duyularını kullanarak yaptıklarını araştırıyor." **cümlesi getirilebilir?**

A) II B) III C) IV D) V E) VI

6. (I) Çimlerin biçilmesi ve yabani otlardan kurtulma çalışmaları çoğu zaman çevreye zarar verir. (II) Yabani otları yok etmek için kullanılan kimyasal maddeler toprağa ve yer altı sularına karışarak onları kirletir. (III) Bu nedenle bazı bahçe sahipleri, çiftçiler ve golf sahası yöneticileri artık bu işler için keçilerle çalışmayı tercih ediyor. (IV) Yabani otların temizlenmesi ve çimlerin boyunun kısaltılması için keçilerin kiralanabildiği şirketler var. (V) Örneğin bahçenizin otlardan temizlenmesini istiyorsanız bu şirketler keçilerini getiriyor ve bahçenize bırakıyor, keçiler yabani otları yiyor hatta onları köküyle birlikte söküyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden önce düşüncenin akışına göre, "Nitekim fosil yakıtlarla çalışan çim biçme makineleri kullanıldığında atmosfere zararlı gazlar salınır." **cümlesi getirilebilir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. (I) *Son Hedef*, Galli'nin *Issız Ada* serisinin ikinci kitabı ancak okurken hiçbir yarım kalmışlık hissi yaşatmaz. (II) Galli, önceki eserine doğru yerlerde referans vererek okuma aşamasında herhangi bir sorun çıkmasının önüne geçmiş. (III) Sık kullanılan tabirle "tatil kitabı" denilebilecek bir roman bu. (IV) Harcanılan zamanın karşılığını okura hızla veriyor. (V) Serinin ilk halkası okunmamış olsa bile yaratılan anlatı dünyasına giriş yaparak keyifli dakikalar geçirebilir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra düşüncenin akışına göre, "Nihayetinde bu roman gerilim ve benzeri türlerde okuma yapmayı sevenler için sezona uygun, yüksek tempolu bir eser." **cümlesi getirilebilir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. (I) Eşya ile olan ilişkimiz, ilk üretim biçimiyle ilişkilendirilebilir. (II) İnsanoğlunun dünyevileşme serüveninde kendine yaşanabilir mekânlar üretmeye geçmesi eşya ile olan ilişkisiyle olmuştur. (III) Bu bakımdan eşyanın serüveni aslında ihtiyaç temelli bir seyir izlemiştir. (IV) Bu serüven içerisinde kültürün oluşması ile insan-eşya münasebeti özel bir değere sahiptir. (V) Bir uzman da evren hakkındaki bütün tasarım, ideal, sosyal ilişki ve örüntülerden hayatın gündelik pratiklerine değin her şeyin eşyayı tanımada ve kullanmada belirleyici olduğunu, insanın eşya ile olan ilişkisi kendisinin ve dünya tasavvurundaki ihtiyaç hedeflerine ve başkalarını anlamlandırmada etkili olduğunu ifade etmektedir.

Bu parçadaki numaralanmış bölümlerin hangisine düşüncenin akışına göre, "Eşyayı yerinde ve belli bir amaç için önce icat etmiş, ardından kullanmıştır." **cümlesi getirilebilir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Paragrafa cümle ekleme sorularında ilkin öncüldeki cümle okunur ve soru kökündeki "hangisinden önce / sonra / numaralanmış bölümlerin hangisinin yerine" ifadelerine dikkat edilir. Sorunun öncülündeki anahtar kelimeyle parçada eşleştirme yapılıp doğru cevaba ulaşılır. Buna göre V. cümledeki "...daha sonra tüm kâğıt zamklı "üstübeç" adı verilen bir malzeme ya da altın varakla kaplanır." ifadesinden sonra "Bu, yapılacak olan boyamanın daha parlak görünmesini sağlar." ifadesinin getirilmesi bir kaplama sonucunda parlak görünme durumunu dile getirdiği için cevap V'tir.

ABCDE

2. Paragrafa cümle ekleme sorularında ilkin öncüldeki cümle okunur ve soru kökündeki "hangisinden önce / sonra / numaralanmış bölümlerin hangisinin yerine" ifadelerine dikkat edilir. Sorunun öncülündeki anahtar kelimeyle parçada eşleştirme yapılıp doğru cevaba ulaşılır. Buna göre V. cümlede "Her ne kadar ***ötegezegenlere*** araç gönderip onları doğrudan incelemek kolay olmasa da uzaktan gözlem teknikleri ile de yaşama dair bulgular elde etmek mümkün." ifadesindeki "***ötegezegenlere*** araç gönderip" sözü IV. cümledeki "Ötegezegenler üzerine çalışan..." ifadesinin devamı niteliğindedir. Dolayısıyla öncüldeki cümle IV'ten sonra getirilmelidir.

ABCDE

3. Paragrafa cümle ekleme sorularında ilkin öncüldeki cümle okunur ve soru kökündeki "hangisinden önce / sonra / numaralanmış bölümlerin hangisinin yerine" ifadelerine dikkat edilir. Sorunun öncülündeki anahtar kelimeyle parçada eşleştirme yapılıp doğru cevaba ulaşılır. Buna göre II ve III. cümlede bilinen ve bilinmeyen formların karşılaştırılmış ve bu formlar arasında bir ilişki kurulamadığı, yorum yapılamadığı kanısına varılmıştır. Ayrıca IV. cümledeki "Peki öyleyse aşina olmadığımız yaşam formlarının varlığı ya da yokluğu hakkında nasıl çıkarım yapabiliriz?" ifadesi de kendisinden önce bir bilinmeyeni ve birbirine benzememe durumunu ortaya koyduğu için öncüldeki cümle III'ten sonra getirilmelidir.

ABCDE

4. Paragrafa cümle ekleme sorularında ilkin öncüldeki cümle okunur ve soru kökündeki "hangisinden önce / sonra / numaralanmış bölümlerin hangisinin yerine" ifadelerine dikkat edilir. Sorunun öncülündeki anahtar kelimeyle parçada eşleştirme yapılıp doğru cevaba ulaşılır. Buna göre IV. cümledeki "Böylece protein bakımından zengin besin üretimi yapıldı." ifadesi kendisinden sonra olumlu bir durumdan bahseden "...küresel iklim değişikliğine olumlu katkı sağlayabileceği de görüldü." ifadesinin getirilmesini ve IV. cümledeki" Mantarların toprak altındaki uzantılarının yüksek miktarda karbon tutarak..." sözünün bir metot belirttiği için "bu yöntemin" sözüne bağlanmasını da gerekli kıldığından öncüldeki cümle IV'ten sonra getirilmelidir.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

5. Paragrafa cümle ekleme sorularında ilkin öncüldeki cümle okunur ve soru kökündeki "hangisinden önce / sonra / numaralanmış bölümlerin hangisinin yerine" ifadelerine dikkat edilir. Sorunun öncülündeki anahtar kelimeyle parçada eşleştirme yapılıp doğru cevaba ulaşılır. Buna göre V. cümledeki "***Arılar*** uçarken dönmeleri gerektiğinde savrulup diğer arılarla çarpışmamak için hızlarını azaltıyor ve merkezkaç etkisini belli bir düzeyde tutabiliyorlar." ifadesinden sonra öncüldeki "Bilim insanları şimdi de ***arıların bunu hangi duyularını kullanarak yaptıklarını*** araştırıyor." ifadesi getirilmelidir. Çünkü V. cümlede arıların belli bir etkiye bağlı gerçekleştirdiği eylemden söz edilmiştir. Ayrıca VI. cümledeki "Bu araştırmanın sonucunda..." ifadesi de öncüldeki "...yaptıklarını araştırıyor." yargısına bağlanır. Dolayısıyla öncüldeki cümle VI'dan önce getirilmelidir.

ABCD**E**

6. Paragrafa cümle ekleme sorularında ilkin öncüldeki cümle okunur ve soru kökündeki "hangisinden önce / sonra / numaralanmış bölümlerin hangisinin yerine" ifadelerine dikkat edilir. Sorunun öncülündeki anahtar kelimeyle parçada eşleştirme yapılıp doğru cevaba ulaşılır. Buna göre II. cümledeki "Yabani otları yok etmek için kullanılan kimyasal maddeler toprağa ve yer altı sularına karışarak ***onları kirletir***." ifadesinden sonra "Nitekim fosil yakıtlarla çalışan çim biçme makineleri kullanıldığında atmosfere ***zararlı gazlar salınır***." ifadesinin gelmesi gerekmektedir. Ayrıca III. cümlede de insanların bu durumdan uzak kalmak için keçilerle çalıştığı söylenerek bir nevi tedbri aldıkları dile getirilmiştir. Dolayısıyla öncüldeki cümle III'ten önce gelmelidir.

AB**C**DE

7. Paragrafa cümle ekleme sorularında ilkin öncüldeki cümle okunur ve soru kökündeki "hangisinden önce / sonra / numaralanmış bölümlerin hangisinin yerine" ifadelerine dikkat edilir. Sorunun öncülündeki anahtar kelimeyle parçada eşleştirme yapılıp doğru cevaba ulaşılır. Buna göre "Galli, önceki eserine doğru yerlerde referans vererek okuma aşamasında herhangi bir ***sorun çıkmasının*** önüne geçmiş." cümlesinden sonra "Nihayetinde bu roman gerilim ve benzeri türlerde boş vakitlerinde okuma yapmayı sevenler için sezona uygun, yüksek tempolu bir eser." ifadesi getirilmelidir. Ayrıca "boş vakitlerinde" ifadesi III. cümledeki "tatil kitabı" sözüyle de bağlanmaktadır. Dolayısıyla öncüldeki cümle II'den sonra gelmelidir.

A**B**CDE

8. Paragrafa cümle ekleme sorularında ilkin öncüldeki cümle okunur ve soru kökündeki "hangisinden önce / sonra / numaralanmış bölümlerin hangisinin yerine" ifadelerine dikkat edilir. Sorunun öncülündeki anahtar kelimeyle parçada eşleştirme yapılıp doğru cevaba ulaşılır. Buna göre öncüldeki "Eşyayı yerinde ve belli bir amaç için önce icat etmiş, ardından kullanmıştır." cümlesi devam eden bir süreci ifade ettiği için III numaralı bölüme yerleştirilmelidir. Çünkü IV. cümlede de "Bu serüven..." ifadesiyle devam eden bir süreçten bahsedilmiştir. Ayrıca öncüldeki cümle eşya ilişkisi yönüyle (...yaşanabilir mekânlar üretmeye geçmesi eşya ile olan ilişkisiyle olmuştur.) II. cümleye bağlanmaktadır. Dolayısıyla öncüldeki cümle III numaralı bölümün üstüne yerleştirilmelidir.

Not: Bu tip sorularda III. cümleyi çıkarmayınız, cümle ekleme sorusu olduğu için öncüldeki cümleyi numaralı olan bölüme yerleştiriniz.

AB**C**DE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. (I) Rilke şöyle diyor: "Sanat yapıtları sonsuz yalnızlıklar içindedir ve yanlarına en az sokulabilecek bir şey varsa o da eleştiridir." (II) Ancak sevgidir ki kavrayabilir onları, alıkoyabilir kendisinde, onlara karşı adil davranabilir. (III) Rilke doğru söylüyor, aksi hâlde gerçek bir okumadan bahsedemeyiz. (IV) Sevmek önemli, benim için bu sevme özellikle kitabın beşinci öyküsünde Saklana Saklana ile başlıyor. (V) Saklana Saklana ile beraber öyküler daha bir ivme ve ritim kazanıyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra düşüncenin akışına göre, "Edebiyat zevki katmerleniyor; bu vesile ile yazarın günümüz edebiyatını, genç edebiyatı takip ettiğini anlıyoruz." **cümlesi getirilebilir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Bazı hayvanlar örneğin bazı kirpi ve yarasa türleri, kış uykusuna yatar. (II) Bu hayvanlar ekim aralık arasında uyumaya başlar ve mart mayıs arasında etkin hâle gelir. (III) Bu sırada yemezler, içmezler; sonbahar boyunca çok iyi beslendiklerinden vücutlarındaki yağ tabakası onları soğuktan korur. (IV) Bozayılar da kış aylarında uyur ancak onlarınki gerçek bir kış uykusu değildir, daha çok bir uyuşukluk hâlidir. (V) Hava koşulları elverişli olduğunda uyanan bozayılar şöyle bir dolanıp inlerine geri dönerler.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra düşüncenin akışına göre, "Yine de kışın ormanda bir bozayının ayak izlerine rastlayabilirsiniz." **cümlesi getirilebilir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Gerilim türünü sevenlerin alışık olduğu belli ritimler vardır. (II) Sürekli yüksek seviyede tutulan adrenalin duygusu, hikâyenin en önemli yerlerinde okuru bekleyen ters köşeler, olay nihayete vardığı zaman yaşanan rahatlama... (III) Tess Gerritsen'den Paul Cleave'e, Jo Nesbo'ya kadar bu unsurlarla yaratılmış bir tempo ile karşılaşırız. (IV) Zaten okuyucunun bu türü tercih etmesinin asıl nedeni, karakter ile birlikte hikâyenin bir parçası olup katilden kaçma ya da suçluları kovalama hissinin yarattığı heyecan duygusudur. (V) Tüm bu özellikleri yerli yerinde kullanan, başladığı andan itibaren okuyucuyu hikâyeden koparmayan ve bittiği zaman tamamlanmışlık hissi yaşatan bir kitap Giulio Galli'nin imzasını taşıyan Son Hedef.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra düşüncenin akışına göre, "Sayfalar boyu süren kovalamaca veya gizemi, bulmaca misali çözme süreci..." **cümlesi getirilebilir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) Yazarın yeni romanında Harry Miller adlı genç ve gelecek vadeden bir elektronik mühendisi katıldığı bir şov sonunda kendisini ölümle burun buruna bulur. (II) Çünkü şovun kendisi tüm katılımcıların ölmesi üzerine kurgulanmıştır. (III) Bir dizi olay sonunda hayatta kalan tek isim, organizasyonun sonunu getirecek tanık durumuna düşer. (IV) Hâl böyleyken kendisine gerçekten ölümcül bir düşman edinir. (V) Harry tehditlere karşı tedbir amacıyla koruma talep eder, talebi cevap bulur ve altı kişilik bir koruma ekibiyle hayatına "Silver" kod adıyla devam eder.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden önce düşüncenin akışına göre, "Roman bu düşmanın tekrar harekete geçtiği noktadan başlar." **cümlesi getirilebilir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

5. (I) İnsanoğlunun dünya serüveni mekânlar içerisinde anlam kazanmıştır. (II) Yaşanılabilir alanlar üreten insan; bu alanları da kendi yaşam biçimine, düşüncesine, zevkine göre tasarlayıp düzenlemiştir. (III) Yaşadığımız mekânlar bu bakımdan bizi, duygu ve düşünce biçimimizi yansıtır. (IV) İçimizdeki aidiyet hissimizi bu mekânlar dâhilinde açıklama gereği duyarız. (V) Hayatımızda önemli bir yeri olur bu eşyaların, kimisiyle duygusal bir bağ, kimisiyle sorunlu bir ilişkimiz vardır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra düşüncenin akışına göre, "Bu izah etme isteğinden ötürü mekânları da çeşitli eşyalarla, nesnelerle doldururuz." **cümlesi getirilebilir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. (I) Kâğıdın bulunmasından önce insanlar kil tablet, tahta, yaprak ve kemik gibi malzemelerin üzerine yazı yazıyorlardı. (II) Bu malzemeleri taşımak ve üzerlerine yazmak zor oluyordu. (III) Mısırlılar, "papirüs" adı verilen ince ve uzun bitkilerin kabuklarını soyduktan sonra, bitkinin içerisindeki yumuşak kısmı şeritler hâlinde çıkarıyorlardı. (IV) Yan yana dizdikleri bu şeritleri ezip bütün bir tabaka oluşturuyorlardı, bu tabakayı da yazı yazmak için kullanıyorlardı. (V) Daha sonra Çinliler günümüzdeki kâğıt yapımına benzer bir tekniği kullanarak ilk kâğıdı ürettiler.

Bu parçadaki numaralanmış bölümlerin hangisine düşüncenin akışına göre, "Ama bu malzeme tam olarak günümüzde kullandığımız kâğıda benzemiyordu." **cümlesi getirilebilir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. (I) Orçun Ünal'ın öyküleri postmodern estetiğin içine dâhil edilebilecek bir yapı arz ediyor. (II) Nitekim bir sanat eseri, kendi gerçekliğini kurarken esasında bunun da bir yapıntı olduğunu ima eder. (III) Hatırlarsak modernist edebiyat özellikle varoluşçuluk temalarıyla kişinin kendisini ve dünyadaki varlığını sorgulamanın yolunu açmıştı. (IV) Ardındansa yalnız varlığın değil, o varlığın gerçekliğinin de sorgulandığı bir edebiyata sahip olduk. (V) Orçun Ünal da Bu Ben Değilim'de böyle bir pozisyona yerleşerek kuruyor metinlerini.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra düşüncenin akışına göre, "Bunun yanında o gerçeklik halesi içinde türlü oyunlarla kendi kurduğu gerçekliği tekrar ve tekrar yıkıp yeniden yapmayı mümkün kılar." **cümlesi getirilebilir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. (I) Doğrulara ilişkin söylenen ve yazılanlar er ya da geç seslerini duyuracak bir çatlak bulup insanlara yayılma fırsatı yakalar. (II) Yasaklanan ilk kitaplardan bazıları MÖ 250'li yıllarda Konfüçyüs'ün öğrencilerinin eserleridir. (III) Dönemin hükümdarı, doğru ilan ettiği ve toplumdan sorgusuz itaat beklediği sistemin dışında kalan, sistemdeki gediklere ışık tutan ve yeni bir dünya görüşü vadeden kitapların gücünden korkar. (IV) Bu kitaplar, dönemin hükümdarı tarafından toplatılır ve yakılarak imha edilir. (V) İskenderiye Kütüphanesinin yakılması da kitaplardan ve kitaplar aracılığıyla yayılan düşüncelerin gücünden korkan iktidarın uygulamalarına örnek olarak gösterilebilir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra düşüncenin akışına göre, "Doğrunun yayılma gücünü bilen iktidar sahiplerinin *parrhesia* yani hakikati söylemek ile ilişkilendirdikleri kitapları yasaklamasının tarihi yeni değil." **cümlesi getirilebilir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. (I) Ruslan, Gulag adı verilen mahkûm kamplarından birinde bekçi köpeğidir. (II) Sıkı bir eğitim alan Ruslan, sahibine ve görevine fazlasıyla bağlıdır ancak bir gün, hiç beklemediği bir anda görev biter. (III) Gönülden bağlı olduğu, yanında büyüdüğü sahibi onu kampın dışında açlıkla ve ölümle tanışmaya gönderir. (IV) Özgür hayata adım atan Ruslan, göreve bağlılık ve sahibine itaatten başka bir şey bilmediği için sivil hayatta bocalar. (V) Göreve ve sahibine bağlılık, kendisine zarar vereceğini bile bile geri duramadığı bir aşk hikâyesi gibidir: tek taraflı, sevgiden yoksun, âşık olanı körleştiren bir bela.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden önce düşüncenin akışına göre, "Ruslan da kamptaki diğer tüm köpekler gibi, yabancı birinin verdiği yemeği kabul etmemesi, yabancılarla ilişki kurmaması ve ne olursa olursun göreve sadık kalması için eğitilmiştir." **cümlesi getirilebilir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Paragrafa cümle ekleme sorularında ilkin öncüldeki cümle okunur ve soru kökündeki "hangisinden önce / sonra / numaralanmış bölümlerin hangisinin yerine" ifadelerine dikkat edilir. Sorunun öncülündeki anahtar kelimeyle parçada eşleştirme yapılıp doğru cevaba ulaşılır. Buna göre V. cümledeki "*Saklana Saklana* ile beraber öyküler daha bir ***ivme ve ritim kazanıyor***." ifadesinde ivmelenmek hızının artması, çoğalması anlamında kullanıldığı için öncüldeki cümle V'ten sonra getirilmelidir. Bu sayede öncüldeki "Edebiyat zevki katmerleniyor..." sözü ile bağlantı kurulur.

ABCDE

2. Paragrafa cümle ekleme sorularında ilkin öncüldeki cümle okunur ve soru kökündeki "hangisinden önce / sonra / numaralanmış bölümlerin hangisinin yerine" ifadelerine dikkat edilir. Sorunun öncülündeki anahtar kelimeyle parçada eşleştirme yapılıp doğru cevaba ulaşılır. Buna göre IV. cümledeki "Bozayılar da kış aylarında uyur ancak onlarınki gerçek bir kış uykusu değildir, daha çok bir uyuşukluk hâlidir." ifadesi bozayıların hareket hâlinde olmamalarına rağmen uyanık kaldıklarını bildirir, bununla birlikte V. cümledeki "Hava koşulları elverişli olduğunda uyanan bozayılar şöyle bir dolanıp inlerine geri dönerler." ifadesi de hareket hâlinde olduklarını belirtir. Dolayısıyla öncüldeki cümlenin IV'ten sonra getirilmesi "...ormanda bir bozayının ayak izlerine rastlayabilirsiniz." yargısını V. cümleye bağlatır.

ABCDE

3. Paragrafa cümle ekleme sorularında ilkin öncüldeki cümle okunur ve soru kökündeki "hangisinden önce / sonra / numaralanmış bölümlerin hangisinin yerine" ifadelerine dikkat edilir. Sorunun öncülündeki anahtar kelimeyle parçada eşleştirme yapılıp doğru cevaba ulaşılır. Buna göre I. cümledeki "Gerilim türünü sevenlerin alışık olduğu belli ritimler vardır." ifadesinde "belli ritimler" sözü öncüldeki "Sayfalar boyu süren kovalamaca veya gizemi, bulmaca misali çözme süreci..." yargısını örnekler ve bu cümleye bağlanır. Dolayısıyla öncüldeki cümle I'den sonra getirilmelidir.

ABCDE

4. Paragrafa cümle ekleme sorularında ilkin öncüldeki cümle okunur ve soru kökündeki "hangisinden önce / sonra / numaralanmış bölümlerin hangisinin yerine" ifadelerine dikkat edilir. Sorunun öncülündeki anahtar kelimeyle parçada eşleştirme yapılıp doğru cevaba ulaşılır. Buna göre IV. cümledeki "Hâl böyleyken kendisine gerçekten ölümcül bir düşman edinir." sözü kendisinden sonra düşman ifadesinin gelmesinin gerektirir ki öncüldeki cümle de bu ifadeyi (Roman bu düşmanın...) taşır. Dolayısıyla öncüldeki cümle V'ten önce (IV'ten sonra) gelmelidir.

ABCDE

5. Paragrafa cümle ekleme sorularında ilkin öncüldeki cümle okunur ve soru kökündeki "hangisinden önce / sonra / numaralanmış bölümlerin hangisinin yerine" ifadelerine dikkat edilir. Sorunun öncülündeki anahtar kelimeyle parçada eşleştirme yapılıp doğru cevaba ulaşılır. Buna göre IV. cümledeki "İçimizdeki aidiyet hissimizi bu mekânlar dâhilinde ***açıklama gereği*** duyarız." sözü öncüldeki "Bu izah etme isteğinden..." sözüne bağlanır. Dolayısıyla öncüldeki cümle IV'ten sonra getirilmelidir.

ABCDE

6. Paragrafa cümle ekleme sorularında ilkin öncüldeki cümle okunur ve soru kökündeki "hangisinden önce / sonra / numaralanmış bölümlerin hangisinin yerine" ifadelerine dikkat edilir. Sorunun öncülündeki anahtar kelimeyle parçada eşleştirme yapılıp doğru cevaba ulaşılır. Buna göre V. cümledeki "...tekniği kullanarak ilk kâğıdı ürettiler." sözü öncüldeki "***Ama bu malzeme*** tam olarak günümüzde kullandığımız kâğıda benzemiyordu." ifadesine bağlanır. Çünkü burada kâğıdın bir malzeme olduğu vurgulanır. Dolayısıyla öncüldeki cümle V numaralı bölüme getirilmelidir.

ABCDE

7. Paragrafa cümle ekleme sorularında ilkin öncüldeki cümle okunur ve soru kökündeki "hangisinden önce / sonra / numaralanmış bölümlerin hangisinin yerine" ifadelerine dikkat edilir. Sorunun öncülündeki anahtar kelimeyle parçada eşleştirme yapılıp doğru cevaba ulaşılır. Buna göre II. cümledeki "...kendi gerçekliğini kurarken esasında bunun da bir yapıntı (gerçekle çeliştiğini, gerçekliğe uymadığını bile bile tasarlanan şey, hayal gücüyle yaratılmış olan şey) olduğunu ima eder." ifadesi öncüldeki "Bunun yanında o gerçeklik halesi içinde..." ifadesine bağlanır. Dolayısıyla öncüldeki cümle II'den sonra getirilmelidir.

ABCDE

8. Paragrafa cümle ekleme sorularında ilkin öncüldeki cümle okunur ve soru kökündeki "hangisinden önce / sonra / numaralanmış bölümlerin hangisinin yerine" ifadelerine dikkat edilir. Sorunun öncülündeki anahtar kelimeyle parçada eşleştirme yapılıp doğru cevaba ulaşılır. Buna göre I. cümledeki "...***yayılma*** fırsatı yakalar." sözü öncüldeki "Doğrunun yayılma gücünü bilen..." ifadesine bağlanır. Dolayısıyla öncüldeki cümle I'den sonra getirilmelidir.

ABCDE

9. Paragrafa cümle ekleme sorularında ilkin öncüldeki cümle okunur ve soru kökündeki "hangisinden önce / sonra / numaralanmış bölümlerin hangisinin yerine" ifadelerine dikkat edilir. Sorunun öncülündeki anahtar kelimeyle parçada eşleştirme yapılıp doğru cevaba ulaşılır. Buna göre V. cümledeki "Göreve ve sahibine bağlılık..." ifadesi öncüldeki "...göreve sadık kalması için eğitilmiştir." ifadesine bağlanmaktadır. Dolayısıyla öncüldeki cümle V'ten önce getirilmelidir.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Sizin de sık sık başınıza gelmiştir; edebiyat eserlerinde yer alan yiyecek tarifleri, iştah açıcı şölen sofraları, bazen basit bir sandviç ya da bir parça çikolata bile okuru bambaşka yerlere götürür. Böyle durumlarda devreye giren istemsiz bellek kim bilir sandıktan hangi hatıraları çıkarmış, hangi anları parlatmıştır. ----. Söz gelimi karakuş tatlısı denince Muzaffer *İzgü'nün Ökkeş* serisinin, fondan denince *Çalıkuşu*'nda Reşat Nuri'nin anlattığı fondan yeme adabının, tarhana çorbasıyla İnce Memed'in, patlıcanlı dolma yerken Yusuf Atılgan'ın Aylak Adam'ının, sahanda yumurta mevzubahisse *Bangır Bangır Ferdi Çalıyor Evde...* kitabındaki bir öyküde Mahir Ünsal Eriş'in iki arkadaşa ikişerli paylaştırdığı dört yumurtanın, domates suyu dendiğinde Sait Faik'in Mahalle *Kahvesi* kitabındaki Kör Mustafa'nın aklımıza düşmesi bundandır.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Okur, birçok yemeği edebî eserlerdeki karakterlerle özdeşleştirerek yazarın kalıcılığı yakalamasına katkı sağlar

B) Yazınsal eserlerde bulunan yiyecek tarifleri o kadar gerçekçidir ki okur, yemediği yiyeceği bile yemiş gibi hisseder

C) Nostaljik etki yaratan bazı yemeklerin tekrar yapılması çoğu zaman kişinin gerçeklikten kopmasına yol açabilir

D) Bu, aynı zamanda zihnimizde bazı kitapların, içlerinde geçen yemek sahneleriyle kodlanmasına sebep olur

E) Bazen öyle hatıralar canlanır ki okur bunları yedikleri ve içtikleriyle bağdaştırarak sıradan hâle getirir

2. ----. Örneğin 1611 yılında Johannes Kepler, bir makalesinde kar kristallerinin her zaman gösterdiği altılı simetri şekillerinden bahsediyor. Bundan yaklaşık 20 sene sonra, Rene Descartes doğada çok ender görülen on iki kenarlı kar tanesini gözlemlemiş. Kenarların ve açıların mükemmel bir biçimde birbirlerine eşit ve dümdüz olduğunun altı çizilerek bu kadar düzgün şekilde oluşan kar tanelerinden nasıl etkilendiğini ifade ediyor. Kar taneleri öyle bir düzen içinde oluşuyor ki her birinin etrafı, aynı şekilde oluşan altı adet kar tanesi tarafından aynı düzlemde çevriliyor. Robert Hooke da 1665 yılında yayımladığı *Micrographia* isimli kitabında çok çeşitli kar tanelerinin ve buz kristallerinin elle çizilmiş şekillerine yer vermiş. Tüm bu yayınlarda o zamanki koşullar ve altyapı dâhilinde çok fazla detaya yer verilmemiş, kar tanelerinin güzelliği şiirsel dille anlatılmış.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Edebî yapıtların vazgeçilmez unsurlarından biri olan kar taneleri, özellikle şiirde imgesel olarak sıkça kullanılır

B) Kar tanelerinin biçimlerini sınıflandırmak isteyen bilim insanları farklı zamanlarda açık alanlarda deneyler yapmış

C) Farklı farklı şekillerde olan kar taneleri ve buz kristalleri, geçmişten günümüze birçok bilim insanının dikkatini çekmeyi başarmış

D) Bilim insanları, doğa olaylarının nasıl oluştuğunu anlamak için öncelikle kar tanelerinin fiziksel yapısını incelemiş

E) Kar tanelerinin şekilleri üzerine yazılan onlarca farklı bilimsel yayın, onların belli bir yapıya sahip olmadığını dile getiriyor

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

3. İnsan, hayatın ördüğü bir duvardır ve bu duvar her daim kendi üzerine çöker. Başka bir deyişle ----. Çoğu zaman kendi üstüne çöken duvar, bazen de başkalarının üzerine çöker. Faslı yazar Leila Slimani, Goncourt Ödüllü romanı *Hoş Nağme*'de, kendi içine çöküp başkalarının üzerine devrilen bir kadının hayatını konu ediyor. Bir yanıyla dehşet veren, diğer yanıyla yürek burkan bir hikâye...

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Hayat, insanı inşa ederken zaman da bu duvardan tuğlalar çeker

B) Yaşam, insanın öğrendiklerinin doğruluğunu sınayabileceği bir deneme tahtasıdır

C) Hayatın her noktasında yaşanacak olumsuzluklar kişiyi olgunlaştırır

D) İlmek ilmek örülen hayat, aslında tecrübelerin birbirine bağlanmasıdır

E) Yaşam içerisinde ne kadar kötülük barındırsa da insan bu kötülüklerden sıyrılmayı bilmelidir

4. Kepler Uzay Teleskobu nihayet ilk meyvelerini vermeye başladı. Aslında ilk meyveleri demek pek de doğru değil. Çünkü bugüne kadar Kepler sayesinde sayıları 2500'e yaklaşan ötegezegen adayı belirlendi. Şimdilik bunların 33'ünün ötegezegen olduğu doğrulandı. ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Dolayısıyla "Uzay araştırmalarının sonuna gelindi." ifadesi daha doğru bir kullanım olur

B) O nedenle "Nihayet ilk lezzetli meyvelerini vermeye başladı." demek daha yerinde olur

C) Nitekim ötegezegenlerin bulunmasıyla yeni bir uzay çağının başlangıcı birçok bilim insanı tarafından kabul edildi

D) Sayısı netleşmeyen ötegezegenlerin bulunması "Dünya dışında hayat var mı?" sorusunu gündeme getirdi

E) Kepler Uzay Teleskobu'nun ötegezegenlerin keşfini sağlaması teknolojik olarak nereye gelindiğinin göstergesidir

5. Sanat; insanların çevreyle etkileşimleri sonucu biriken birtakım düşüncelerin, duyguların ve dışarıdan yerleşen izlenimlerin tekrar çevreye yansıtılması sonucunda ortaya çıkan oluşumlardır. Sanatı her ortamda icra etmek için koşulları sağlamaya çalışan insanın, kendi eserlerini kalıcılaştırmak için emek harcadığı görülür. Bu emeğin temelinde de iletişim kurmak vardır. Nitekim ilk insanlar, deneyimlerini sanat yoluyla nesillere aktarmışlardır. Bunlar mağara duvarlarındaki şekillerde, hiyerogliflerde, bugün rahatça ulaşabilecek Antik Çağ yapıtlarında görülmektedir. Dolayısıyla ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) insanların sanatla ilgilenmesinin altında eserlerinin kuşaktan kuşağa aktarımı isteği vardır

B) gündelik hayatın sorunlarından uzaklaşmak için insanlar sanata sığınmışlardır

C) İlk Çağ'da insanlar, duygu ve düşüncelerini ifade etmek için özellikle resim sanatından yararlanmıştır

D) sanat insanları her dönemde birleştiren bir dinamik olarak ortaya çıkmaktadır

E) en başından farklı türlerde karşılıklı iletişim bile sanatın oluşmasını sağlamaktadır

6. Bir roman, öykü ya da şiir okurken yani kurgusal bir edebî tür okuduğumuzda yazarın betimleme gücüyle paralel olarak zihnimizde bir görüntü canlanır. Yazarın anlattığı olayı, tasvir ettiği mekânları, dönemi, kişileri ilmek ilmek zihnimize işleriz ve tabii ki kendi yorumumuz ve hayal gücümüzü de serpiştirerek bunu hür şekilde yaparız. ----. Ama bazen kendi zihnimizde kurduğumuz sahneyi somutlaştırmak isteriz. Başkalarıyla da görüşlerimizi paylaşabilmek adına...

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Edebî türler arasındaki keskin farklar, kişinin bir yazı yazarken sınırlanmasına yol açabilir

B) Yazarın ele aldığı konuyu inandırıcı hâle getirmesi için betimlemeden yararlanması gerekir

C) Kurgusal türlerin okurda estetik zevk uyandırması, okurun hayal dünyasının genişliğine bağlıdır

D) Sanırım, okumanın verdiği en büyük keyiflerden biri de bize verdiği bu sonsuz özgürlük

E) Soyut kavramları somutlaştırmanın zor olması, okurun yazınsal metinlerde karşılaştığı zorluklar arasındadır

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

7. Frida Kahlo, çeşitli sanat çevreleri tarafından sürrealist ressam olarak tanımlansa da kendisinin buna sıcak baktığı pek söylenemez; ona göre yaptığı resimler acılarını olduğu gibi yansıtır yani ---- hatta sevgilisi Amerikalı fotoğrafçı Nickolas Muray'e, gerçeküstücülük hakkında şunları söylediği biliniyor: "Gerçeküstücü olmak ne demek? Eğer eşyaları bulundukları ortamdan çıkarıp başka bir ortama yerleştirmekse resim zaten tarihi boyunca hep bunu yaptı. Gerçeküstücülerin en önemli sorunu, kendilerini aşırı derecede ciddiye almaları."

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) gerçeküstücülüğün, hakiki duyguları gölgelediğini her fırsatta vurgulamıştır

B) sürrealistliğinin vermiş olduğu etkiyle bilinçaltını resimlerine aktarmayı başarmıştır

C) yaşadıklarının iz düşümlerini vermez eserlerine, o gerçeği gerçekle yansıtır

D) eşyalara olduğundan farklı bir perspektifle bakmayı kendine görev edinmiştir

E) sanat çevrelerinin kendisiyle ilgili eleştirilerini dikkate almadan yoluna devam etmiştir

8. Unamuno, varoluşçu felsefi düşüncelerini edebî bir dille romanda dile getiriyor. Sanatçı, diğer yazarların aksine roman kahramanlarını önceden planlamıyor çünkü o hayatın rastlantısal olduğunu savunuyor. ----. Ayrıca Unamuno, insan gerçeğinin ve hayatın özüne inmenin imkânsızlığını farkına vardığı için, gerçeğin çeşitli yönlerini okuyucuları için araştırıyor. Onu en çok düşündüren ve üzerinde düşünce üretmesine sebep olan şey; insanın yazgısı, hayatın anlamı ve ruhun gerçekte ölümlü olup olmadığıdır. Onu en çok düşündüren önemli bir sorun da "Nereden geliyorum, nereye gidiyorum?" sorusudur. Bu soruların yanıtlarını ararken bir bakıma kendi varlığı ile ilgili gizi de çözmek istiyor.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Varlık sebebinin ne olduğunu yarattığı kahramanların benliklerinde aramaya çalışıyor

B) Ancak roman kahramanlarını sembolize ederken tesadüflüğün getirilerini kullanmıyor

C) Nitekim varoluşçuluğun özelliklerini eserlerine yansıtması onu bu rastlantısallıktan kurtarıyor

D) Dolayısıyla insan gerçeğinin tanımını yapamadığı gibi okurlarının da sorularını havada bırakıyor

E) Bu yüzden olay örgüsü tesadüfi olarak biçimlendiği için kendisi de bilmiyor

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Parçada boşluk tamamlama sorularında boşluğun bulunduğu bölüm önemlidir. Boşluk baştaysa bir sonraki cümle, ortadaysa boşluktan bir önceki ve bir sonraki cümle, sondaysa boşluktan bir önceki cümle vurucu kısımdır. Buna göre "Böyle durumlarda devreye giren istemsiz bellek kim bilir sandıktan ***hangi hatıraları çıkarmış***, hangi anları ***parlatmıştır***." cümlesinde çağrıştırma anlamı söz konusu olduğu ve ardından çağrıştıran eser-yemek ikilisi örnekleri verildiği için boşluğa "Bu, aynı zamanda zihnimizde bazı kitapların, içlerinde geçen yemek sahneleriyle kodlanmasına sebep olur." ifadesi getirilmelidir.

ABC**D**E

2. Parçada boşluk tamamlama sorularında boşluğun bulunduğu bölüm önemlidir. Boşluk baştaysa bir sonraki cümle, ortadaysa boşluktan bir önceki ve bir sonraki cümle, sondaysa boşluktan bir önceki cümle vurucu kısımdır. Buna göre parçada Johannes Kepler, Rene Descartes ve Robert Hooke adlı bilim insanlarının kar kristallerinin farklı şekillerinden bahseden makalelerine değinildiği için boşluğa "Farklı farklı şekillerde olan kar taneleri ve buz kristalleri, geçmişten günümüze birçok bilim insanının dikkatini çekmeyi başarmış." cümlesi getirilmelidir.

AB**C**DE

3. Parçada boşluk tamamlama sorularında boşluğun bulunduğu bölüm önemlidir. Boşluk baştaysa bir sonraki cümle, ortadaysa boşluktan bir önceki ve bir sonraki cümle, sondaysa boşluktan bir önceki cümle vurucu kısımdır. Buna göre parçadaki "başka bir deyişle" sözü boşluğa getirilecek cümlenin bir önceki ifadeyi farklı cümlelerle tekrarlar. Dolayısıyla "İnsan, hayatın ördüğü bir duvardır ve ***bu duvar*** her daim kendi üzerine çöker." ifadesi "Hayat, insanı inşa ederken zaman da ***bu duvardan*** tuğlalar çeker." ifadesiyle anlamca aynı doğrultudadır. Ayrıca "bu duvar" sözleri de cümleler arasındaki bağlayıcıdır.

ABCDE

4. Parçada boşluk tamamlama sorularında boşluğun bulunduğu bölüm önemlidir. Boşluk baştaysa bir sonraki cümle, ortadaysa boşluktan bir önceki ve bir sonraki cümle, sondaysa boşluktan bir önceki cümle vurucu kısımdır. Buna göre "Aslında ilk meyveleri demek pek de doğru değil." ifadesi daha öncesinde de teleskopla ötegezegenlerin bulunduğu yargısını verir. Nitekim 2.500'e yakın ötegezegen bulunması bu yargıyı doğrular. Dolayısıyla boşluğa "O nedenle 'Nihayet ilk lezzetli meyvelerini vermeye başladı.' demek daha yerinde olur." ifadesi getirilmelidir.

A**B**CDE

5. Parçada boşluk tamamlama sorularında boşluğun bulunduğu bölüm önemlidir. Boşluk baştaysa bir sonraki cümle, ortadaysa boşluktan bir önceki ve bir sonraki cümle, sondaysa boşluktan bir önceki cümle vurucu kısımdır. Buna göre "Sanat; insanların çevreyle etkileşimleri sonucu biriken birtakım düşüncelerin, duyguların..." ifadesi ile "Bunlar mağara duvarlarındaki şekillerde, hiyerogliflerde, bugün rahatça ulaşabilecek Antik Çağ yapıtlarında görülmektedir." ifadesindeki şekiller, yazılar, resimler gibi farklı türler birlikte düşünüldüğünde sanatın geçmişten bu yana etkileşimde olduğu, dolayısıyla boşluğa "...en başından farklı türlerde karşılıklı iletişim bile sanatın oluşmasını sağlamaktadır." yargısının getirilmesi gerektiği görülür.

ABCD**E**

6. Parçada boşluk tamamlama sorularında boşluğun bulunduğu bölüm önemlidir. Boşluk baştaysa bir sonraki cümle, ortadaysa boşluktan bir önceki ve bir sonraki cümle, sondaysa boşluktan bir önceki cümle vurucu kısımdır. Buna göre parçadaki "...bunu hür şekilde yaparız." sözü ile "Bir roman, öykü ya da şiir okurken..." ifadesi birlikte düşünüldüğünde boşluk okumanın özgür bir eylem olduğundan bahseden "Sanırım, okumanın verdiği en büyük keyiflerden biri de bize verdiği bu sonsuz özgürlük." cümlesinin gelmesini gerektirir.

ABC**D**E

7. Parçada boşluk tamamlama sorularında boşluğun bulunduğu bölüm önemlidir. Boşluk baştaysa bir sonraki cümle, ortadaysa boşluktan bir önceki ve bir sonraki cümle, sondaysa boşluktan bir önceki cümle vurucu kısımdır. Buna göre "...ona göre yaptığı resimler acılarını olduğu gibi yansıtır yani..." ifadesinde gerçeklerin hiç değiştirilmeden aktarıldığı yargısı savunulduğu için parçadaki boşluğa "yaşadıklarının iz düşümlerini vermez eserlerine, o gerçeği gerçekle yansıtır" ifadesinin getirilmesi gerekir.

AB**C**DE

8. Parçada boşluk tamamlama sorularında boşluğun bulunduğu bölüm önemlidir. Boşluk baştaysa bir sonraki cümle, ortadaysa boşluktan bir önceki ve bir sonraki cümle, sondaysa boşluktan bir önceki cümle vurucu kısımdır. Buna göre parçadaki "Sanatçı, diğer yazarların aksine roman kahramanlarını önceden planlamıyor çünkü o hayatın rastlantısal olduğunu savunuyor." ifadesindeki tesadüfilik olduğu ve kendisi tarafından roman karakterlerini tasarlamadığı için boşluğa "Bu yüzden olay örgüsü tesadüfi olarak biçimlendiği için kendisi de bilmiyor." cümlesi getirilmelidir.

ABCD**E**

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. İnsan hayatında felsefenin dolayısıyla da varoluşun önemine inanan yazar, hayatta en büyük başarının insanın kendisini keşfetmesi olduğunu savunuyor. ----. Doğal olarak da her insanın ruha muhtaç olduğunu dile getiriyor. Vücudun ruhu değil, derin ruhun vücudu bile baştan başa ruh yapacağını savunuyor.

Bu parçada boş bırakılan yere,

I. İnsanı insan yapan yegâne şeyin ruhunun özelliklerini doğru şekilde saptaması gerektiğini düşünüyor

II. Felsefenin, insanın dünya görüşünü aktarmasında çok önemli bir rolü olduğunu ortaya koyuyor

III. Varoluşu anlamlandırma sürecinde her insanın sancılı süreçlerden geçebileceğini iddia ediyor

yargılarından hangileri getirilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

2. Beşir Fuat'ın beni en çok etkileyen yönü ----. Doğru bildiği ve uğruna yaşamını idame ettirdiği düşüncelerini yaşamının son zamanlarında bile göstermiştir. Bilimi, hayatının odak noktasına koyuşu onu dönemin aydınlarından ayırıyordu. Doğu toplumlarında geçmişten gelen ve hâlen var olan duygusallık ve romantizm seviciliği onda yoktur.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) fikirleri ile yaşamı arasında duran, sarsılmaz çelik gibi iradesidir

B) gerçekliğin can acıtıcı yanlarını romantizmle süslemeyi sevmesidir

C) hakikati ispatlama adına Batı'daki düşünürlerle giriştiği mücadelelerdir

D) kişisel duygu ve düşüncelerin bilimsellikten bağımsız olması gerektiğine inanmasıdır

E) bilimselliğin araçlarından biri olan gözlemi hayatının her yerine yaymış olmasıdır

3. Kendisini kitle iletişim araçlarının çocuğu olarak gören Nur Koçak'ın pop artın bir uzantısı olan fotoğraf gerçekçiliğini bir eğilim olarak benimsemiş olması önemlidir. Türkiye'de uzun yıllar nereye konulacağı bilinemeyen fotoğraf bazen resme hizmet etmiş, bazen de belgeleme aracı olarak kullanılmış ancak çağdaş sanatın önemli aktörlerinden biri olarak Türkiye'de 1970'lerden sonra karşımıza çıkmıştır. Nur Koçak'ın işlerinde ise fotoğraf bir belge ve yardımcı elemandan daha da öte bir konumda, ----. Bunun yanında Nur Koçak, fotogerçekçilik akımının Türkiye'deki ilk temsilcilerinden biridir ve kuşkusuz bir kadın sanatçı olarak öncü bir eğilim sergilemesi ve bu eğilimi sürdürmesi önemlidir.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) kitle iletişim araçlarının görevlerini tek bir tuşa basarak gerçekleştirme noktasında önemlidir

B) gerçekliğin hiç değiştirilmeden ortaya konulmasında teknolojik bir destek niteliği taşımasıdır

C) işin kendisini oluşturan ve sanatçının kendi dünyasını meydana getirmesini sağlayan bir ana malzemedir

D) video ile ortaya konulabilecek herhangi bir durumun daha hızlı şekilde gerçekleştirilmesinde güçlü bir araçtır

E) pop artın ülkenin geneline yayılması ve herkesçe bilinir hâle getirilmesinde öncü bir vasıtadır

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

4. Tarihte aydınlanma fikrinin en yoğun olduğu dönem "yeniden doğuş" olarak adlandırılan ve Orta Çağ'ın bitişini hızlandıran Rönesans'tır. Bu dönem öncesi mutlak teolojinin güçlenmesi ve devlet yönetimlerinin tamamında söz sahibi oluşu; gelişen teknolojik buluşlar ve insana değer verme fikri karşısında çaresiz kalmıştır. ----. Söz gelimi Descartes ve Yeni Çağ felsefecileri rasyonalizm ve deneyim üzerine eğilerek aydınlanmanın en büyük amacı olan gerçek bilgiyi ortaya koymaya çalışmışlardır.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Orta Çağ'ın bağnaz düşünce yapısının değiştirilmesi kolay olmadığı gibi aydınlanma düşüncesinin dinamiklerine de zarar vermiştir

B) Avrupa'da aydınlanma üzerine çalışan bilim insanlarının bir zaman sonra ortaklaşa araştırmalar yapması toplumda farkındalık uyandırmıştır

C) Teknolojinin gelişmesi ve dinsel yönetimin gücünün zayıflaması halkın, yönetimde değişim istemesine ortam hazırlamıştır

D) Avrupa'da sanata ve bilime daha fazla önem verilmeye başlanmasıyla birlikte de aydınlanma üzerinde Orta Çağ'ın zinciri kırılmaya başlamıştır

E) Bazı noktalarda akılcı düşünmenin gerekliliğini vurgulayan Aydınlanma Dönemi düşünürlerinin asıl amacı Kilise'nin dogmatik anlayışını yok etmektir

5. Dünyada kaç canlı türünün yaşadığı bilimin en önemli sorularından biri. Carl Linnaeus, taksonomi bilimini başlattığından beri 250 yılı aşkın süre içinde yaklaşık 1,2 milyon tür tanımlandı. ----. Nitekim araştırmacılar Dünya'da yaşayan tür sayısıyla ilgili olarak şimdiye kadar 3 milyonla 100 milyon arasında değişen tahminlerde bulundu. Geçtiğimiz yıl yapılan bir araştırma yeni bir öngörü yöntemi kullanarak Dünya'daki tür sayısını 8,7 milyon olarak (1,3 milyonluk hata payıyla) tahmin etti. Bu da kara canlılarının %86'sının, deniz canlılarının ise %91'inin henüz keşfedilmediği anlamına geliyor.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Fakat dünyada yaşayan canlıların hangi sınıflara dâhil olduğuna ilişkin net bir veri yayımlanmıyor

B) Ancak gerçekte yaşamakta olan tür sayısının bunun çok üzerinde olduğu biliniyor

C) Ama gerçek verilerle karşılaştırıldığında bu türün genel popülasyon içinde çok küçük bir yer kapladığı da belirtiliyor

D) Bilim insanlarının türlerin sayısına dair öngörülerde bulunması hâlen devam ediyor

E) Kara, hava ve deniz canlılarıyla ilgili derinlemesine araştırmaların yapılmaması eksikliği ortaya koyuyor

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

6. Çağlar boyunca insanlar tarafından tuhaf karşılanan bir durum belki de sorgulamak. ----. Fakat insanlar için zaten kabul edilmiş kurallar, fikirler ve yaşam biçimi daha cazip gelir. Sorgulamanın nasıl garip karşılandığı günümüzde görülebilmekte ama öncelikle çok eskiden yazılmış iki kitabı da örnek göstermekte yarar var: Sokrates'in Savunması ve Zor Zamanlar.

Bu parçada boş bırakılan yere,

I. Sorgulayan insan yeni düşüncelerle veya daha iyi fikirlerle gelir insanların karşısına

II. Eleştirel düşünmenin gerekliliğini ortaya koyan birçok eser de tuhaf karşılanmaktadır

III. Sorgulayıcı tavırla ilerleyen birey, "neden, kim" sorularıyla hareket ederek güncele ulaşmaya çalışır

yargılarından hangileri getirilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

7. Sanat; gerçeğin, gerçek olanın yeniden yorumlanması ve harmanlanmasıdır. Burada önemli olan, yeniden yaratma süreci kadar "gerçek olma" zorunluluğudur. Çünkü içeriği belirleyen budur. ----. Görmemek görmenin bir alt dalı olarak kabul görmektedir. Toplumsal sanatın, bireysel özü kapsadığına bu yolla tanık oluyoruz. Göremediğimiz sanat, görebildiğimiz yaşamı kapsıyor. Ayırt ediyoruz. Tersine yürümek, çarpım cetveli mantığına indirgemek gibi görünüyor.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Hayal ile gerçeğin aynı potada erimesiyle oluşan sanat, kişiye estetik zevk vermelidir

B) Toplumsallıktan bireyselliğe geçişin izlerini taşıyan sanat, gerçeği olduğu gibi aktarmayı amaçlar

C) Biçemin içeriğe üstün geldiği durumlarda okurlar bir süre sonra gerçeklikten kopar

D) Böylece biçimsel olmaktan çok, içsel olabilmektedir

E) Konu ile üslubun birleşmesi gerçeğin ortaya konmasında oldukça etkilidir

8. Sosyolojik olarak pandemi döneminde evrensel çapta neredeyse ulaşımın sonlanmasıyla insanların birbiriyle etkileşimi fiziksel olarak sınırlandırıldı, birbiriyle görüşmek isteyen kişiler çevrim içi görüşmelere yoğunlaştı. Tüm sektörler, iş dünyası, uluslararası etkileşimler çevrim içi ortama taşındı. Bu süreçte insanlar çevrim içi dünyayı tanımış ve bu sistemi nispeten normalleştirmiş oldu. İnsanların kendiyle zaman geçirme süresinin artması sosyalleşme ihtiyaçlarının karşılanmamasına neden oldu ve yalnızlaşma, içe kapanma süreçlerinin yaşanmasını tetikledi. İşlerini kaybeden insanların ekonomik açıdan zorlanması ya da işe gidilememesi maddi yönden yaşanacak sorunları beraberinde getirdi. ----.

I. Bu durum, kişilerde gelecek kaygısına ve ekonomik kaygılara sebep oldu

II. Hâliyle kişiler, ekonomik açıklarını kapatmak için arayışa girdi

III. Bireyler yalnız kalarak biraz da kendilerine zaman ayırmayı öğrendi

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangileri <u>getirilemez</u>?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Parçada boşluk tamamlama sorularında boşluğun bulunduğu bölüm önemlidir. Boşluk baştaysa bir sonraki cümle, ortadaysa boşluktan bir önceki ve bir sonraki cümle, sondaysa boşluktan bir önceki cümle vurucu kısımdır. Buna göre parçadaki "...yazar, hayatta en büyük başarının insanın kendisini keşfetmesi olduğunu savunuyor." yargısından kişinin özünü bulması anlamı çıkarılır. Ayrıca "Doğal olarak da her insanın ***ruha muhtaç*** olduğunu dile getiriyor." ifadesinden de insan yaşamında ruhun var olması gerektiğine değinilmiştir. Dolayısıyla boşluğa yalnızca "İnsanı insan yapan yegâne şeyin ruhunun özelliklerini doğru şekilde saptaması gerektiğini düşünüyor." yargısı getirilebilir.

ABCDE

2. Parçada boşluk tamamlama sorularında boşluğun bulunduğu bölüm önemlidir. Boşluk baştaysa bir sonraki cümle, ortadaysa boşluktan bir önceki ve bir sonraki cümle, sondaysa boşluktan bir önceki cümle vurucu kısımdır. Buna göre parçadaki "Doğru bildiği ve uğruna yaşamını idame ettirdiği düşüncelerini yaşamının son zamanlarında bile göstermiştir." ifadesi Beşir Fuat'ın fikirleri konusunda oldukça dik bir duruş sergilediği, hayatı boyunca onların arkasında durduğu anlamına gelmektedir. Dolayısıyla boşluğa "fikirleri ile yaşamı arasında duran, sarsılmaz çelik gibi iradesidir" yargısı getirilmelidir.

ABCDE

3. Parçada boşluk tamamlama sorularında boşluğun bulunduğu bölüm önemlidir. Boşluk baştaysa bir sonraki cümle, ortadaysa boşluktan bir önceki ve bir sonraki cümle, sondaysa boşluktan bir önceki cümle vurucu kısımdır. Buna göre parçadaki "...ancak çağdaş sanatın önemli aktörlerinden biri olarak Türkiye'de 1970'lerden sonra karşımıza çıkmıştır. Nur Koçak'ın işlerinde ise fotoğraf bir belge ve yardımcı elemandan daha da öte bir konumda." ifadesi fotoğrafın Nur Koçak'ın âdeta ana malzemelerinden biri olduğunu söylemektedir. Ayrıca "Kendisini kitle iletişim araçlarının çocuğu olarak gören Nur Koçak'ın ..." ifadesi de kitle iletişim araçlarının Nur Koçak'ın işini meydana getirdiği yargısını barındırmaktadır. Dolayısıyla boşluğa "... işin kendisini oluşturan ve sanatçının kendi dünyasını meydana getirmesini sağlayan bir ana malzemedir." yargısı getirilmelidir.

ABCDE

4. Parçada boşluk tamamlama sorularında boşluğun bulunduğu bölüm önemlidir. Boşluk baştaysa bir sonraki cümle, ortadaysa boşluktan bir önceki ve bir sonraki cümle, sondaysa boşluktan bir önceki cümle vurucu kısımdır. Buna göre "...mutlak teolojinin güçlenmesi ve devlet yönetimlerinin tamamında söz sahibi oluşu; gelişen teknolojik buluşlar ve insana değer verme fikri karşısında çaresiz kalmıştır." ifadesi Rönesans öncesi din gücünün devlet yönetiminde egemen oluşunu ifade etmektedir ancak Aydınlanma Çağı ile birlikte bu durumun etkisinin kaybolduğu da "...deneyim üzerine eğilerek aydınlanmanın en büyük amacı olan gerçek bilgiyi ortaya koymaya çalışmışlardır." ifadesinden çıkmaktadır. Dolayısıyla boşluğa "Avrupa'da sanata ve bilime daha fazla önem verilmeye başlanmasıyla birlikte de aydınlanma üzerinde Orta Çağ'ın zinciri kırılmaya başlamıştır." cümlesi getirilmelidir.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

5. Parçada boşluk tamamlama sorularında boşluğun bulunduğu bölüm önemlidir. Boşluk baştaysa bir sonraki cümle, ortadaysa boşluktan bir önceki ve bir sonraki cümle, sondaysa boşluktan bir önceki cümle vurucu kısımdır. Buna göre parçadaki "...250 yılı aşkın süre içinde yaklaşık 1,2 milyon tür tanımlandı" ifadesi belli sayıda türün tespit edildiğini, "Nitekim araştırmacılar Dünya'da yaşayan tür sayısıyla ilgili olarak şimdiye kadar 3 milyonla 100 milyon arasında değişen tahminlerde bulundu." ifadesi ise kesinlik bulunmadığını, türlerin belli bir nicel aralıkta olduğunu belirtmektedir. Dolayısıyla boşluğa "Ancak gerçekte yaşamakta olan tür sayısının bunun çok üzerinde olduğu biliniyor." cümlesi getirilmelidir.

A**B**CDE

6. Parçada boşluk tamamlama sorularında boşluğun bulunduğu bölüm önemlidir. Boşluk baştaysa bir sonraki cümle, ortadaysa boşluktan bir önceki ve bir sonraki cümle, sondaysa boşluktan bir önceki cümle vurucu kısımdır. Buna göre parçada çağlar boyunca sorgulayıcı tutumun acayip karşılandığı ve "***Fakat*** insanlar için zaten kabul edilmiş kurallar, fikirler ve yaşam biçimi daha cazip gelir." ifadesindeki zıtlık bağlacıyla insanların bunu kabul ettiği söylense de sorgulamanın yeni fikirlere ulaştıracağı yargıları boşluğa getirilmelidir.

ABC**D**E

7. Parçada boşluk tamamlama sorularında boşluğun bulunduğu bölüm önemlidir. Boşluk baştaysa bir sonraki cümle, ortadaysa boşluktan bir önceki ve bir sonraki cümle, sondaysa boşluktan bir önceki cümle vurucu kısımdır. Buna göre "yeniden yaratma süreci kadar 'gerçek olma' zorunluluğudur. Çünkü içeriği belirleyen budur." ifadesi biçimin arka planda kaldığı, gerçekliğin konuyu oluşturduğu yargısını belirtmektedir. Dolayısıyla boşluğa "Böylece biçimsel olmaktan çok, içsel olabilmektedir." cümlesi getirilmelidir.

ABC**D**E

8. Parçada boşluk tamamlama sorularında boşluğun bulunduğu bölüm önemlidir. Boşluk baştaysa bir sonraki cümle, ortadaysa boşluktan bir önceki ve bir sonraki cümle, sondaysa boşluktan bir önceki cümle vurucu kısımdır. Buna göre parçadaki "İşlerini kaybeden insanların ekonomik açıdan zorlanması ya da işe gidilememesi maddi yönden yaşanacak sorunları beraberinde getirdi." ifadesi insanların pandemi döneminde yaşadığı ekonomik zorlukları anlattığı için bu cümleden sonra I ve II getirilebilir. Ancak III. cümledeki "Bireyler yalnız kalarak biraz da kendilerine zaman ayırmayı öğrendi." ifadesi olumlu bir anlam taşır ve ekonomik durumlarla ilgisi yoktur.

AB**C**DE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. **Gazeteci:**

(I) ----

Sanatçı:

— Esasen şiir ile bağımın nasıl geliştiğine dair bir zaman aralığı tayin edemiyorum. Çünkü dönüp geçmişe baktığımda okula başladığım andan itibaren şiire hatta daha genel olarak ele almak istersek sanata hep büyük bir ilgi duydum.

Gazeteci:

(II) ----

Sanatçı:

— Hepimizin ruhunun soluklandığı bir mekân vardır muhakkak. Bu bazen sabittir, bazen değişkenlik gösterir. Yani demem o ki bazen bir insan ömrü boyunca tek bir şehirden koca bir külliyat çıkarabilir. Ya da tam tersi... Bazen şehirler, kasabalar veyahut köyler değişebilir ama aslolan, sizin o mekâna karşı hisleriniz ve orada ne arayıp ne bulduğunuzdur.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Şiir ile bağınız ne zaman gelişti?
(II) Şiirinizde hangi mekâna sığınırsınız?

B) (I) Şiirlerinizi oluştururken ilham aldığınız bir sanatçı var mı?
(II) Mekânların şiire katkısı olduğunu düşünüyor musunuz?

C) (I) İlkokul yıllarında şiire ilgi duyuyor muydunuz?
(II) Şairlerin belli bir mekânın görüntüsünü şiire aktarmasını doğru buluyor musunuz?

D) (I) Sanata ve özellikle şiire bu kadar ilgi duymanız ailenizden mi geliyor?
(II) Şehirdense küçük yerleri şiire taşımanızın sebebi nedir?

E) (I) Diğer yazı türleriyle karşılaştırıldığında şiir size göre nasıl bir yerde duruyor?
(II) Koca bir külliyat oluşturmak için illaki mekânlardan faydalanmak mı gerekir?

2. **Gazeteci:**

(I) ----

Sanatçı:

— Artan maliyetlerle birlikte dergilerin fiyatlarındaki yükseliş onlara erişebilirliğimizi kısıtlasa da mümkün olduğunca takip etmeye çalışıyorum. Bir dergide şahane bir öykünün başında daha önce rastlamadığım bir isme rastlamak beni heyecanlandırır mesela ya da henüz kitabı olmayan ama dergilerden ismine aşina olduğum bir yazarın metnine şahitlik etmek onur verir.

Gazeteci:

(II) ----

Sanatçı:

— Birçok sebebim var ve "en" diyemiyorum. Ayrıca yazamasam ne olurdu, belki daha rahat bile ederdim. Yazmak bitmek bilmeyen bir zihin işçiliği. Bir şeyler izlerken, birilerini dinlerken, önünüzdeki işi yaparken akıl hep başka yerde ve bu çok yorucu. Belki biraz da deli işi. Ama yine de

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Sizce dergiler, yazın dünyasına yeni adım atan kişiler için bir hazırlık ortamı mıdır?
(II) Yazmak, günün her anında gerçekleştirilebilecek bir eylem midir?

B) (I) Bir dergide başarılı bir öykü yakaladığınızda neler hissediyorsunuz?
(II) Yaratıcı yazı etkinliği yaparak mı gündelik hayatın sıkıntılarından sıyrılıyorsunuz?

C) (I) Artan maliyetler nedeniyle dergi yöneticilerinin kaliteden ödün vermesini doğru buluyor musunuz?
(II) Başka sanatçıların öykülerden ilham alıp yazmanın en vurucu sebebi size göre nedir?

D) (I) Dergilerin fiyatlarının artması okunmamalarına yol açan temel nedenlerden biri mi?
(II) Yazmak sizin için neler ifade ediyor?

E) (I) Edebiyat dergileriyle ilgili ne düşünüyorsunuz?
(II) Öykü yazmak için en haklı nedeniniz nedir ve yazmazsanız ne hissederdiniz?

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

3. **Röportör:**

(I) ----

Yazar:

— Her ikisi de değil, daha doğrusu eleştiri metinleri yazarken aklı başında bir adam olmaya çalışıyorum. Şiir konusu farklı tabii. Ama o da hayal kurma veya hayal kırıklığının dışa vurumu değil. Bir iç yaşama biçiminin ses, anlam ve söz olarak dilde biçim bulmasıdır.

Röportör:

(II) ----

Yazar:

— Yazar olmalıyım değil de edebiyatla uğraşmalıyım şeklindeki kesin hükmüm başka bir fakülteyi okurken oluştu ve o fakülteyi bırakıp edebiyat bölümüne geçtim. Beni yazmaya teşvik eden asıl şeyin karakterim olduğunu kabul ediyorum.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Eleştiri metinleri kaleme alırken dikkat ettiğiniz noktaları sıralamanızı istesek neler söylersiniz?

(II) Edebiyatla uğraşmak kişiliğinizde nasıl bir farklılaşmaya ya da gelişime ortam hazırladı?

B) (I) Bir şairin, hayal dünyasını şiirlerine yansıtmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

(II) Sizi yazmaya yönelten esas dinamik nedir?

C) (I) Sizin için yazmak hayal kırıklığının dışa vurumu mudur yoksa hayal kurmanın en güzel yolu mudur?

(II) Ben yazar olmalıyım dediğiniz anı hatırlıyor musunuz?

D) (I) Eleştiri metinlerindeki anlatım tarzıyla şiirde kullanılan üslup arasındaki fark nedir?

(II) Fakültede okurken "Ben ileride yazar olacağım." dediğiniz oldu mu?

E) (I) Şiirin anlam ve biçimin birleşmesinden doğduğunu düşünenlerden misiniz?

(II) Mesleğinizi bırakıp yazarlığa yönelmeniz sizde herhangi bir kayba yol açtı mı?

4. **Gazeteci:**

(I) ----

Yazar:

— Yazma yolculuğum okuma-yazmayı öğrenmeden başladı desem yalan söylemiş olmam. Bildiğim harfleri yan yana getirip babama ne yazdığımı sorardım. Zannederdim ki harfler yan yana gelince muhakkak anlamlı bir sözcük çıkacak. Babam hiçbir şey yazmamışsın dediğinde hayal kırıklığı yaşardım. Hayal kırıklığım öylesine derin olurdu ki babamın şaka yapma ihtimalini düşünür, kendimi teselli ederdim. Evet, illaki harfler bir araya geldiğinde bir sözcük, bir cümle çıkmalıydı. Aksi mümkün olmamalıydı. Sözün büyüsüne inanışım bu dereceydi.

Gazeteci:

(II) ----

Yazar:

— Evet, şiire yakın bir tür. Küçürek hikâyede bir olay ya da durum vardır, şiirde duyguların aktarımı. Küçürek hikâyede bir an anlatılır genelde, şiirde hisler. Yazar bizi sarsan o "an"ı fotoğraflar. O yüzden bu iki tür az sözcükle çok şey anlatmak bakımından birbirine benziyor.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Sizi küçük yaşta yazı yazmaya teşvik eden insanlar oldu mu?

(II) Şiir ile küçürek hikâye arasındaki benzerlik ve farklılıklar nelerdir?

B) (I) Yazma yolculuğunuz nasıl başladı, çocukluk hayallerinizin içinde var mıydı?

(II) Küçürek hikâye türü şiire yakın gibi duruyor, bu konudaki düşüncenizi öğrenebilir miyiz?

C) (I) Harflerin yan yana gelmesiyle bir yazı oluşacağı düşüncesi sizde nasıl oluştu?

(II) Şiirin küçürek hikâye türünden daha eski ve güçlü olmasının altında ne yatıyor?

D) (I) Sözün büyüsüne kuvvetli derecede inanıyor oluşunuz okuduklarınızdan mı kaynaklanıyordu?

(II) Küçürek hikâye ile şiirin, içeriği farklı olmasına rağmen kısa ve öz oluşları mı onları ortak paydada buluşturuyor?

E) (I) Siz küçükken babanızın yazı konusunda destek olmayışı size ne hissettiriyordu?

(II) Küçürek hikâyenin; şiirdeki duyguları kısa yoldan verebilen, başarılı bir tür olduğunu düşünüyor musunuz?

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Röportaj-mülakat tipi sorularda diyaloglardaki ilk cümleler vurucu kısımlardır. Buna göre parçadaki birinci boşluğa "Esasen şiir ile bağımın nasıl geliştiğine dair bir zaman aralığı tayin edemiyorum." ifadesinden ötürü "Şiir ile bağınız ne zaman gelişti?" sorusu, ikinci boşluğa "Bazen şehirler, kasabalar veyahut köyler değişebilir ama aslolan, sizin o mekâna karşı hisleriniz ve orada ne arayıp ne bulduğunuzdur." ifadesinde mekânın kişiye göre değiştiği yargısından ötürü de "Şiirinizde hangi mekâna sığınırsınız?" sorusu getirilmelidir.

ABCDE

2. Röportaj-mülakat tipi sorularda diyaloglardaki ilk cümleler vurucu kısımlardır. Buna göre "Artan maliyetlerle birlikte dergilerin fiyatlarındaki yükseliş onlara erişebilirliğimizi kısıtlasa da mümkün olduğunca takip etmeye çalışıyorum." ifadesi kişinin dergilerle belli koşullarda bile devam eden ilişkisini ortaya koyduğu için parçadaki birinci boşluğa "Edebiyat dergileriyle ilgili ne düşünüyorsunuz?" sorusu, ikinci boşluğa da "Birçok sebebim var ve "en" diyemiyorum. Ayrıca yazamasam ne olurdu, belki daha rahat bile ederdim." ifadesinden ötürü "Öykü yazmak için en haklı nedeniniz nedir ve yazmazsanız ne hissederdiniz?" sorusu getirilmelidir.

ABCDE

3. Röportaj-mülakat tipi sorularda diyaloglardaki ilk cümleler vurucu kısımlardır. Buna göre parçadaki "Ama o da hayal kurma veya hayal kırıklığının dışa vurumu değil." ifadesindeki ikili durumu belirtmeden kaynaklı birinci boşluğa "Sizin için yazmak hayal kırıklığının dışa vurumu mudur yoksa hayal kurmanın en güzel yolu mudur?" sorusu, "Yazar olmalıyım değil de edebiyatla uğraşmalıyım şeklindeki kesin hükmüm başka bir fakülteyi okurken oluştu..." ifadesinde söz konusu kişinin ne zaman edebiyatla uğraşmaya başladığı söylendiğinden ötürü ikinci boşluğa da "Ben yazar olmalıyım dediğiniz anı hatırlıyor musunuz?" sorusu getirilmelidir.

ABCDE

4. Röportaj-mülakat tipi sorularda diyaloglardaki ilk cümleler vurucu kısımlardır. Buna göre parçadaki "Yazma yolculuğum okuma-yazmayı öğrenmeden başladı desem yalan söylemiş olmam." ifadesinde yazarın, yazı sürecinin ne zaman başladığını söylemesinden ötürü birinci boşluğa "Yazma yolculuğunuz nasıl başladı, çocukluk hayallerinizin içinde var mıydı?" sorusu, "Evet, şiire yakın bir tür. Küçürek hikâyede bir olay ya da durum vardır, şiirde duyguların aktarımı." şiir ile küçürek hikâyenin karşılaştırılmasından ötürü de ikinci boşluğa "Küçürek hikâye türü şiire yakın gibi duruyor, bu konudaki düşüncenizi öğrenebilir miyiz?" sorusu getirilmelidir.

ABCDE

İNDEKS AKADEMİ youtube/indeksakademi

1. **Gazeteci:**

(I) ----

Sanatçı:

— Yazmayı bir ihtiyaç olarak görürüm ben. Her gün yapılması gereken bir sosyal aktivite gibi. Hiç olmazsa bir cümle de olsa mutlaka her gün yazarım. Şiir için geçerli değil bu kural belki ama deneme, öykü, kitap yazıları ya da dergiler üzerine yazdığım notlar bu rutinin bir parçasıdır.

Gazeteci:

(II) ----

Sanatçı:

— Ben iç dökme seansı olarak görüyorum yazmayı. Önce kendi kendime bir dertleşme, daha sonra da bunu herkesle paylaşma... İçim o kadar karmaşık ki dışa nelerin dökülecceğini ben bile bazen kestiremiyorum. Bazen öyle metinler ortaya çıkıyor ki okuduğumda hayret ediyorum bunu ben mi yazmışım diye ama ne olursa olsun, içimin sesine her zaman kulak veriyorum. Çünkü bu ses hiç yanıltmadı beni.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Yazma süreciniz nasıl veya belli bir yazı rutininiz var mı?

(II) Size göre yazmak nedir, yazı yazarken dış uyaranlarla mı yoksa içsellikle mi hareket edersiniz?

B) (I) Son dönemde yazı yazmak, sosyal bir etkinlik olarak görülüyor; buna katılıyor musunuz?

(II) Kişinin iç dünyasına okurlarıyla paylaşmasını sağlayan yazı, karakterle ilişkilendirilebilir mi?

C) (I) Şiirin belli bir rutinde yazılamamasını neye bağlıyorsunuz?

(II) İçinizin karmaşıklığını yazıya döktüğünüzde iyileştiğinizi veya bu durumu çözdüğünüzü düşünüyor musunuz?

D) (I) Öğretici yazı türlerinin belli bir rutin içerisinde yazılması onların okur tarafından daha çok ilgi görmesinden mi kaynaklanıyor?

(II) İç sesinizle hareket ettiğiniz her durumda başarılı oldunuz mu?

E) (I) Her gün aynı düzende bir yazı kaleme almanız disiplinli bir kimliğe ulaşmanızı sağladı mı?

(II) İç karmaşanın dışa aktarımında en doğru türün şiir olduğuna inananlardan mısınız?

2. **Gazeteci:**

(I) ----

Şair:

— Edip Cansever'i şair olarak kendime çok yakın buluyorum. Şiire bakışı ve yaklaşım tarzı benim şiirle olan mesafemi de hep yakın tutmuştur. Özellikle Mendilimde Kan Sesleri şiirine benim şiirim diyebilirim.

Gazeteci:

(II) ----

Şair:

— Dünyaya bir ses bırakmaktır amacım. "Siz sözünüzü söyleyin, gün gelir karşılığını bulur." inancıyla yazıyorum hep. Dünyanın çok uzak köşesindeki yalnız bir kalbe ses olmak... En çok da mazlumlara... Yazdıklarımın hesabını vereceğim günü biliyorum. Bu yüzden de direnci bilemek için cümleler kuruyorum.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Edip Cansever'in şiir anlayışını "şiire uygunluk" bakımından nasıl değerlendiriyorsunuz?

(II) Kalıcı olmak amacıyla mı edebiyat dünyasına girdiniz?

B) (I) Türk edebiyatında kendinize örnek aldığınız bir şair var mı?

(II) Tüm dünya insanına hitap eden bir anlatım tarzını mı benimsediniz?

C) (I) Kendinize en yakın bulduğunuz roman kahramanı yahut bir şair, şiir var mıdır?

(II) Her yazarın bir derdi var derler, sizin derdiniz veya yazmaktaki gayeniz nedir?

D) (I) Şiirle olan yakın ilişkiniz Edip Cansever'in anlayışıyla uyuşuyor mu?

(II) Şiirdeki cümlelerin pek çok insanı etkileyebildiği inancına sahip misiniz?

E) (I) Şiire bakış açınızı genişleten bir şair olarak Edip Cansever'i nasıl buluyorsunuz?

(II) Yazın dünyasına girmenizin altında yatan hedef nedir?

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

3. **Gazeteci:**

(I) ----

Sanatçı:

— Çok zor beğenirim, çok zor içime siner. Bu yüzden defalarca okurum yazdığım öyküyü. Hissederim sözcük fazlalığını, sesli okuduğumda özellikle. Genellikle hislerim doğru çıkar. "Bu olmadı, bu öyküye tekrar dönmeliyim." demişsem birkaç gün sonra tekrar okurum. Hem öykü demlenmiş hem de benim zihnim dinlenmiş olur.

Gazeteci:

(II) ----

Sanatçı:

— Hayır, yok. Zaten küçürek öykü yazdığım için saatlerce bilgisayarın başında kalmam gerekmiyor. Öyküyü kafamda taşıyorum. Zihnimde gezdirip son hâline ulaşmaya çabalıyorum. Bu, yemek yaparken de yürürken de olabilir. Bisiklet sürerken hatta uyumaya hazırlanırken bile...

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Yazılarınızı belli bir süre sonra tekrar okuduğunuzda beğenmediğiniz olur mu?

(II) Küçürek öykü türü edebiyatımızda yeni olmasına rağmen bu kadar rağbet görmesinin nedeni nedir?

B) (I) Bir yazıda gereksiz yere kullanılan sözcükleri hemen fark eder misiniz?

(II) Öykü türünün edebiyat içindeki yerini değerlendirmenizi istesek neler söylersiniz?

C) (I) Hislerinizi yazılarınıza yansıtırken nasıl bir anlatım tarzını tercih ediyorsunuz?

(II) Eserlerinizi kaleme alırken belli başlı bir disiplininiz var mı?

D) (I) Yazınsal anlamda zor beğenen biri misiniz?

(II) Yazarken size eşlik eden bir uğurunuz, ritüeliniz, şarkınız vb. var mı?

E) (I) Öykülerinizin belli bir zaman geçtikten sonra olgunlaştığını mı düşünüyorsunuz?

(II) Size göre öykülerin yazılma vakti veya yeri var mıdır?

4. **Gazeteci:**

(I) ----

Sanatçı:

— Kişiler değil de daha çok iyi eserler benim ustam oldular. İyi romanlar, iyi hikâyeler, iyi şiirler, iyi eleştiriler, esaslı türküler hatta. İyi olduklarını nasıl anlıyorum derseniz içimde yazma, söyleme, konuşma arzusu uyandırıyor. Dediğiniz gibi beni usta bilenler varsa onlara da aynısını tavsiye ederim.

Gazeteci:

(II) ----

Sanatçı:

— Kitabın ön sözünde değindiğim gibi edebî eleştirileri, kültürün ve siyasetin değişme tarihi eşliğinde yenilenme paradigmasının kapattığı anlam aralıklarını açmaya çalışarak, metinlerle ilgili nakledilip durulan bazı hükümleri bir süreliğine devre dışı tutarak yeniden okumayı önermek istedim.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Yazınsal ortama girerken birikimlerinden yararlandığınız bir sanatçı oldu mu?

(II) Kitaplarınızın girişinde neden sosyokültürel eleştirilere yer veriyorsunuz?

B) (I) Bir eserin nitelikli olduğunu hangi özelliklerinden anlıyorsunuz?

(II) Edebî eleştirilerin kişisel yargıları dışarıda bırakarak değerlendirilmesi gerektiğini mi savunuyorsunuz?

C) (I) Sizin anlayışınızı benimseyip arkanızdan gelen yeni sanatçılara neler önerirsiniz?

(II) Son kitabınızı kaleme alırken içinde bulunduğunuz toplumun kültürel, sosyal ve siyasi unsurlarına dikkat ettiniz mi?

D) (I) Sanatçılardan ziyade nitelikli bir eserin yazara katkı sağladığını mı düşünüyorsunuz?

(II) Yazınsal metinlerle ilgili genel kuralların her toplumda değişiklik gösterdiğine son kitabınızda yer verdiniz mi?

E) (I) Yazar olmak isteyenler genellikle kendilerine bir usta seçip onun önerilerini kılavuz bilir, sizi usta bilen yazar adaylarına tavsiyeleriniz nelerdir?

(II) Son kitabınızda en çok neyi hedeflediniz ya da neyi eleştirdiniz?

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Röportaj-mülakat tipi sorularda diyaloglardaki ilk cümleler vurucu kısımlardır. Buna göre "...ama deneme, öykü, kitap yazıları ya da dergiler üzerine yazdığım notlar bu rutinin bir parçasıdır." ifadesinden ötürü birinci boşluğa "Yazma süreciniz nasıl veya belli bir yazı rutininiz var mı?" sorusu, ikinci boşluğa "Ben iç dökme seansı olarak görüyorum yazmayı. Önce kendi kendime bir dertleşme, daha sonra da bunu herkesle paylaşma..." ifadesi ile "...diye ama ne olursa olsun, içimin sesine her zaman kulak veriyorum." ifadesinden ötürü "Size göre yazmak nedir, yazı yazarken dış uyaranlarla mı yoksa içsellikle mi hareket edersiniz?" sorusu getirilmelidir.

ABCDE

2. Röportaj-mülakat tipi sorularda diyaloglardaki ilk cümleler vurucu kısımlardır. Buna göre "Edip Cansever'i şair olarak kendime çok yakın buluyorum." ifadesinden ötürü birinci boşluğa "Kendinize en yakın bulduğunuz roman kahramanı yahut bir şair, şiir var mıdır?" sorusu, "Dünyaya bir ses bırakmaktır amacım... Dünyanın çok uzak köşesindeki yalnız bir kalbe ses olmak..." ifadelerinden ötürü de ikinci boşluğa "Her yazarın bir derdi var derler, sizin derdiniz veya yazmaktaki gayeniz nedir?" sorusu getirilmelidir.

ABCDE

3. Röportaj-mülakat tipi sorularda diyaloglardaki ilk cümleler vurucu kısımlardır. Buna göre "Çok zor beğenirim, çok zor içime siner. Bu yüzden defalarca okurum yazdığım öyküyü." ifadesinden ötürü birinci boşluğa "Yazınsal anlamda zor beğenen biri misiniz?" sorusu, ikinci boşluğa da "Hayır, yok. Zaten küçürek öykü yazdığım için saatlerce bilgisayarın başında kalmam gerekmiyor." ifadesinden sanatçının belli bir noktaya odaklandığı anlamı bulunduğu için "Yazarken size eşlik eden bir uğurunuz, ritüeliniz, şarkınız vb. var mı?" sorusu getirilmelidir.

ABCDE

4. Röportaj-mülakat tipi sorularda diyaloglardaki ilk cümleler vurucu kısımlardır. Buna göre "Kişiler değil de daha çok iyi eserler benim ustam oldular." ifadesi ile "Dediğiniz gibi beni usta bilenler varsa onlara da aynısını tavsiye ederim." ifadesi birlikte değerlendirildiğinde birinci boşluğa "Yazar olmak isteyenler genellikle kendilerine bir usta seçip onun önerilerini kılavuz bilir, sizi usta bilen yazar adaylarına tavsiyeleriniz nelerdir?" sorusu, "...devre dışı tutarak yeniden okumayı önermek istedim." ifadesi yazarın amacını belirttiği için ikinci boşluğa "Son kitabınızda en çok neyi hedeflediniz ya da neyi eleştirdiniz?" sorusu getirilmelidir.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Kamp yapmaya gittiğinizde yaşadığınız yerde görmeye alışık olmadığınız görüntülerle karşılaşırsınız. Yalnızca bitkilerle kaplı geniş düzlükler, bir arada binlerce ağaç, yerden biten mantarlar, onlarca tür bitki, çiçekler, değişik kuşlar, kertenkeleler, kaplumbağalar vs. görürsünüz. Kamp alanında değişik kuş sesleri, böcek sesleri, rüzgârın uğultusu, dalların ve bitkilerin hışırtıları gibi günlük yaşamınızda pek de alışık olmadığınız sesler duyarsınız. Bunun yanında burnunuza da kekiklerin, mazıların, çiçeklerin, yanan odunların kokusu gibi değişik birçok koku gelir. Temiz hava ve sessizliğin ne anlama geldiğini orada fark edersiniz, bir de zamanın ne kadar yavaş ilerlediğini... Birkaç günlük bir kamp belki biraz yorucu geçer ama insanı zihnen dinlendirir, yeniler.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden söz edilmiştir?

A) Kamp yapmanın kişisel gelişime etkilerinden
B) Kamp alanlarında yapılacak sportif aktivitelerden
C) Kamp alanı seçiminde nelerin önemli olduğundan
D) Kamp sırasında karşılaşılanlardan ve yaşananlardan
E) Kamp yapacakların nelere dikkat etmesi gerektiğinden

2. Yaşlılık döneminde, zihin hayatında birtakım değişmeler olur. Bunların en önemlisi, her türlü patolojik süreçten bağımsız olarak zihin etkinliğinin önemli ölçüde azalmasıdır. Bu azalma, özellikle, hafıza ve dikkat yeteneklerinde görülür. "Robot Kanunu"nun ortaya koyduğu gibi, en uzun saklanan hatıralar, en eski hatıralardır. Bundan ötürü yaşlılıkta yeni bilgi edinme, yaşlılık öncesi devresine oranla daha güçtür. Zeki kimselerin yeni konulara el atmaktan kaçınarak eski bilgilerini derinleştirme yoluna gitmelerinin sebebi budur.

Bu parçaya getirilebilecek <u>en uygun</u> başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yaşlılık Dönemi Sorunları
B) Yaşlılıkta Zihin Faaliyetleri
C) Yaşlılarda Öğrenme Güçlüğü
D) Yaşlılıkta Algılama Yetersizliği
E) Yaşlılarda Unutkanlığın Nedenleri

3. Fazıl Hüsnü Dağlarca, iç ve dış gerçeklere bakarak, bilinçaltına yönelerek şiirimize yeni yeni ürperişler getirir. Şair, devamlı bir değişme göstererek kurallı biçimlerden kuralsız biçimlere; anlamsız özlerden en yalın anlamlara varan şiir türlerini bir bir dener. Bireysel tutkularla toplumsal gerçekleri bol mecazlarla, hayaller ve simgelerle ortaya koyar. Şiirleri çoğunlukla, epik-dramatik, lirik-didaktik ve toplumsal gerçekçilik özelliğine sahiptir. Mısralarının örgüsü tarihsel gerçeklerle olağanüstülüğü, en görünenden en görünmeyene varan izlenimleri, Anadolu'nun kaderini dile getiren düşünceleri kaynaştırır. Asonanslara, söyleyişi kuvvetlendiren tekrarlara, günlük konuşmaların yanı sıra arı dile, hayalleri kamçılayan çağrışımlara, "ki" ve" bağlaçlarına, şiirin güzelliğini yaratan ses kompozisyonlarına geniş yer verir.

Bu parçada üzerinde durulan konu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Fazıl Hüsnü'nün hayatında şiirin yeri
B) Fazıl Hüsnü'nün Türk yazın sanatına katkıları
C) Fazıl Hüsnü'nün diğer sanatçılar üzerindeki etkisi
D) Fazıl Hüsnü'nün Türk edebiyatındaki yeri ve önemi
E) Fazıl Hüsnü'nün şiir anlayışı ve şiirinin nitelikleri

4. Evde temizlik için sirke kullanmak, kimyasal açıdan bakılınca hiç de masum değil. Sirke, asetik asit ile üretilen bir kimyasal. Siz onu sirke diye satın alıyorsunuz. Turşu imalatı başta olmak üzere her alanda kullanımı mümkün. İnternet tavsiyelerine bakıyorum, "onla karıştırın, bunla karıştırın" gırla gidiyor. Neden böyle yapıyorsunuz canlarım? Canınızı yolda mı buldunuz? Sirkenin karışamayacağı bazı kimyasallar var: karbonat, tuz ve yağ sökücü ürünler. Yani alkali pH seviyesi 7 ve üstü hiçbir malzemeyle sirkenin temas etmemesi gerekiyor. Kumaşa veya üzerinize geldiğinde orayı delebileceğiniz bir kimyasal madde bu. Neden kendinizi feda ediyorsunuz? Evde temizlikte sirke kullanmayın. Kullanımı mümkün olan tek yer yemekleriniz ve bulaşık makineniz. Çünkü yemeklerde belirli bir oranda kullanıyorsunuz. Bulaşık makinenizde kullanıyorsanız da yıkamadaki diğer ürün buna uyumlu olmalı. Lütfen dikkat edin, lütfen!

Bu parça için <u>en uygun</u> başlık aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Bilinçsiz Sirke Kullanımı
B) Sirke Ne İşe Yarar
C) Sirke Kullanma Önerileri
D) Sirkenin Yararları ve Zararları
E) Sirke Kullanımı Nasıl Yaygınlaştı

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

5. İnsanın dünyaya hükmetmesini sağlayan en önemli özelliği aklı mı yoksa bir irade sahibi olabilmesi mi? Tabii ki insanın başta kendisi olmak üzere, çevresi ve evren ile uzlaşmasını sağlayan en önemli husus irade sahibi olmasıdır. Gerek felsefi anlamda gerekse edebiyata yansımalarıyla iradenin sahip olduğu güç ve sunduğu farklılıklar, önemli bir etkiye sahiptir. İrade sahibi insan, istediği şeyleri yapma arzusuna sahip olmakla birlikte istemediği şeyleri de yapmama özgürlüğüne sahiptir. Bundan dolayı irade kullanımı, çok daha önemli bir mesele olurken ortaya çıkan sayısız istek ve tercihlerin irade eksenli olduğu görülmektedir. İnsanda iradenin olmaması durumunda, insanın çevre ve toplumsal düzen içinde çok daha sakin bir hayat yaşaması kaçınılmaz olacaktı. Ancak bununla birlikte bireysel bir insan yaşamından bahsetmek söz konusu olmayacaktı. Hemen hemen her insanın aynı hususları yerine getirmesi ve yaşam alanı açısından sorunsuz olmasını taşıyan iradesizlik, öznel olmanın yolunu da kapatmış olacaktı.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

A) İstek ve seçimlerimize göre hareket etmede belirleyici olan temel faktörlerden

B) İradesi güçlü insanlarla zayıf iradeye sahip insanlar arasındaki temel farklardan

C) İrade sahibi olmanın, bireysellik ve kendine has olma açısından taşıdığı önemden

D) İradesini kullanamayan kişilerin topluma uyum noktasında yaşadığı sıkıntılardan

E) İradenin, insanın daha dingin ve huzurlu yaşamasının önündeki engel olduğundan

6. Resimde biçimlendirmenin ilk elemanı noktadır. Noktalar, yan yana geldiklerinde birbirleriyle bağlantı kurar. Noktanın yüzey üzerindeki sayısı arttıkça etkileri de değişiklik gösterir. Tek başına durgunluğu ifade eden nokta; çoğaldıkça dinamizme, ritme ya da karmaşaya dönüşebilir. Noktaların yüzey üzerindeki farklı boyutları ve sıralanışları, zengin görsel etkiler elde edilmesini sağlar. Yüzeyde sıklaşan noktalar gölge, seyrekleşen noktalar ise ışık etkisi verir. Bir merkeze doğru sıklaşarak toplanan noktalar birleşme etkisine, merkezden giderek uzaklaşan noktalar ise dağılma etkisine neden olur. Noktanın yüzeyde yön değiştirerek sıklaşıp seyrekleşmesi, hareket etkisi gösterir.

Bu parça için <u>en uygun</u> başlık aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Resim Eğitiminde Temel Noktalar

B) Resimde Biçimlendirme Aşamaları

C) Nokta ve Çizginin Resimde Kullanımı

D) Resim Biçimlendirmede Dikkat Edilecekler

E) Noktanın Resim Sanatındaki Yeri ve Önemi

7. Eğitimin kalkınmaya etkileri, eğitim ve kalkınma ilişkisini anlamak ve ortaya koymak açısından önemlidir. Öğrenen toplumların bilgi çağına uyum sağlamış ve kalkınmış toplumlar olduğu göz önüne alındığında eğitim, değişim etkisiyle öğrenen bireyler yetiştirmektedir. Kalkınmış toplumların nitelikli iş gücüne olan talebi sürekli artmakta ve eğitim kurumu, istihdam etkisiyle beşerî sermaye kaynağı olarak bu talebe cevap vermektedir. Kalkınmış toplumlarda eğitim seviyesi ile eğitim düzeyi arasındaki olumlu ilişki eğitimin gelire etkisini ortaya koymaktadır. Teknoloji üreten ve geliştiren beyinlerin ortaya çıkarılması eğitimin teknoloji etkisi ile ilgili olup yine gelişmiş toplumların kalkınma ve rekabet gücünü göstermektedir. Eğitimin yaşam kalitesine olan etkisi ise sosyal anlamda kalkınmış toplumların insani gelişmişlik ve refah düzeyinin de eğitimle ilişkili olduğunu göstermektedir.

Bu parçada üzerinde durulan <u>asıl</u> konu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Eğitimi etkileyen faktörler

B) Eğitimin kalkınmadaki rolü

C) Kalkınmayla refah düzeyi arasındaki ilişki

D) Kalkınmış toplumlardaki eğitim modelleri

E) Kalkınma sürecinde insan unsurunun önemi

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Parçada bir kamp alanında nelerle karşılaşılabileceği, kamp sırasında nasıl bir atmosferin oluşabileceği, kampın insana nasıl iyi gelebileceği üzerinde durulmuştur. "Yalnızca bitkilerle kaplı geniş düzlükler, bir arada binlerce ağaç, yerden biten mantarlar, onlarca tür bitki, çiçekler, değişik kuşlar, kertenkeleler, kaplumbağalar vs. görürsünüz. Kamp alanında değişik kuş sesleri, böcek sesleri, rüzgârın uğultusu, dalların ve bitkilerin hışırtıları gibi günlük yaşamınızda pek de alışık olmadığınız sesler duyarsınız. Bunun yanında burnunuza da kekiklerin, mazıların, çiçeklerin, yanan odunların kokusu gibi değişik birçok koku gelir." cümlelerinde kampta nelerle karşılaşılabileceği açıklanmıştır. "Temiz hava ve sessizliğin ne anlama geldiğini orada fark edersiniz, bir de zamanın ne kadar yavaş ilerlediğini... Birkaç günlük bir kamp belki biraz yorucu geçer ama insanı zihnen dinlendirir, yeniler." cümlelerinde ise orada neler yaşanıp neler hissedilebileceği vurgulanmıştır.

ABCDE

2. Parçada başlık sorularında önemli olan nokta parçada ele alınan konunun doğru belirlenmesidir. Parçanın konusu doğru belirlendiği takdirde bu konuya karşılık gelebilecek en uygun başlığı bulmak zor olamayacaktır. Bu parçada yaşlılık döneminde zihinsel etkinliğinde görülen değişim üzerinde durulmuş ve bu değişim en fazla etkili olduğu durumlar belirtilmiştir. Bu bağlamda parçaya en uygun başlığın "Yaşlılıkta Zihin Faaliyetleri" olduğu görülmektedir.

ABCDE

3. Parçada Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın şiirinin özelliklerinden söz edilmiş ve şiirimize katkısı üzerinde durulmuştur. "Şair, devamlı bir değişme göstererek kurallı biçimlerden kuralsız biçimlere; anlamsız..." ifadesinde itibaren şairin şiir anlayışı anlatılmış ve şiirinin özellikleri sıralanmıştır. Bu bağlamda parçada üzerinde durulan konunun, "Fazıl Hüsnü'nün şiir anlayışı ve şiirinin nitelikleri" olduğu söylenebilir.

ABCDE

4. Parçada evde sirke kullanımı üzerinde durulmuş, bunun doğru olduğu alanlar ve yanlış olduğu alanlardan söz edilmiştir. Ağırlıklı olarak sirkenin yanlış kullanım alanı olan temizlikte nasıl kullanılıp kullanılamayacağı söylenip nelerle etkileşiminin olumsuz sonuçlar doğurabileceği belirtilmiştir. Özellikle "karbonat, tuz ve yağ sökücü" gibi ürünlerin sirkeyle karıştırılmaması gerektiği ifade edilmiştir. Kısacası sirkenin temizlikte farkında olunarak bilinçli şekilde kullanılması gerektiği yoksa tehlikeli hale gelebileceği açıklanmıştır. Seçenekler incelendiğinde parçaya en uygun başlığın "Bilinçsiz Sirke Kullanımı" olduğu söylenebilir.

ABCDE

5. Parçada irade sahibi olmanın insan açısından önemi üzerinde durulmuştur. İradenin insanı birey olma, özgür ve kendine has olma gibi özelliklere kavuşturduğu vurgulanmıştır. "İnsanda iradenin olmaması durumunda, insanın çevre ve toplumsal düzen içinde çok daha sakin bir hayat yaşaması kaçınılmaz olacaktı. Ancak bununla birlikte bireysel bir insan yaşamından bahsetmek söz konusu olmayacaktı." cümlelerinde de görüldüğü gibi irade insanı birey olma konumuna getirip kendine has olmasını sağlamaktadır. Buradan hareketle parçada "irade sahibi olmanın, bireysellik ve kendine has olma açısından taşıdığı önemden" söz edildiği söylenebilir.

ABCDE

6. "Resimde biçimlendirmenin ilk elemanı noktadır." cümlesiyle başlayan bir metinde ele alınan konunun nokta ve resim olduğu anlaşılmaktadır. Parçada yer alan "Tek başına durgunluğu ifade eden nokta; çoğaldıkça dinamizme, ritme ya da karmaşaya dönüşebilir. Noktaların yüzey üzerindeki farklı boyutları ve sıralanışları, zengin görsel etkiler elde edilmesini sağlar." cümlelerinden de anlaşılacağı üzere tek başına çok fazla şey ifade etmeyen nokta çoğaldıkça görsel zenginlik meydana getirmektedir. Buradan hareketle parçanın başlığının "Noktanın Resim Sanatındaki Yeri ve Önemi" olması gerektiği söylenebilir.

ABCDE

7. Parçanın "Eğitimin kalkınmaya etkileri, eğitim ve kalkınma ilişkisini anlamak ve ortaya koymak açısından önemlidir." cümlesinden de anlaşılacağı üzere parçada, eğitim-kalkınma ilişkisi üzerinde durulmuştur. Eğitim kişiyi bilgilendirmekte ve onu değişim konusunda olumlu yönlendirmektedir. Yazara göre eğitimle birlikte teknoloji üreten ve geliştiren bireyler ortaya çıkmakta buna bağlı olarak da üretim ve kalkınma gerçekleşmektedir. "Teknoloji üreten ve geliştiren beyinlerin ortaya çıkarılması eğitimin teknoloji etkisi ile ilgili olup yine gelişmiş toplumların kalkınma ve rekabet gücünü göstermektedir." cümlesi eğitimin sonucunu ortaya koyan bir ifadedir. Bu bağlamda parçada asıl bahsedilen konunun eğitimin kalkınmaya etkisi ve kalkınmadaki rolü olduğu söylenebilir.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Değerler, sosyal eylemin ve düşüncenin hedefi ya da nesnesi değildir. Değerler, aranan nesnenin kendisi olmaz fakat aranan nesneyi önemli kılar. Kişiler değerleri, hedef ve nesnelerin yolunu işaret eden normlar ve ölçütler olarak kullanırlar. Soyut birer ölçüt olan değerlerin, birey ve toplum hayatında belirleyici olan işlevlerini yerine getirebilmesi için saf biçimlerinden çıkıp bir toplumsal boyut kazanması gerekir. Söz gelimi hakkaniyet kavramı, bir değeri ifade ediyor ama ona bir toplumsal boyut kazandırılmadığı sürece bu kavramın işlev yerine getirmesi beklenemez.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Değerler, toplum oluşturan bireylerce içselleştirildiğinde ancak toplumu etkiler.

B) Değerlerin taşıdığı anlam, toplum hayatına yaptığı etkinin ölçüsüyle bilinir.

C) Toplum, değerleri yaşama aktif bir şekilde dönüştürürse değerler süreklilik kazanır.

D) Değerler, toplumsal bir nitelik kazandıkça toplum hayatında fonksiyonel olur.

E) Değerler, eyleme dönüştükçe toplumun yaşam idealine katkı sunar.

2. Batı'da da modern romanın tarihi bence Don Kişot'la, bundan 330 yıl önce, başlıyor. Biz bu klasik roman tarihine göre Batı kalıplarına uygun roman yazmakta epey geri sayılırız. Yüzyıl önce roman yazmaya başlayan yazarlarımız, örnek olarak Batı'daki halk romanlarının dış görüntüsünü, serüven tarafını almışlardır. Bizde modern romana gelinceye kadar Türk romancısının Stendhal'dan, Balzac'tan, Flaubert'ten haberi olamadı. Olduysa bile Türk romancısının içinde bulunduğu şartlar, kullandığı gerçekler, karşısındaki okurların istekleri onu uzun süre *Monte Kristo, Sherlock Holmes, Kamelyalı Kadın* çizgisinde tutmuştur.

Bu parçada yazar aşağıdakilerden hangisini vurgulamaktadır?

A) Batı romanının özellikle içerik bakımından taklit edildiğini

B) Yazarların modern roman çizgisine çok geç geldiğini

C) Roman yazımının Batı romanın kalıplarıyla sınırlı kaldığını

D) Toplumsal koşulların etkisiyle seviyesiz romanların yazıldığını

E) Okurların uzun süre nitelikten uzak yapıtlarla baş başa kaldığını

3. Yabancı dil öğrenmek, ciddi bir beyin gücü ve sabır gerektirir. Yalnızca zekânızı ve sabrınızı kullanarak öğrenmek mümkün olmadığından aynı zamanda çalışma disiplini kazanmanıza da olanak tanır. Dil öğrenmek globalleşen dünyanın tüm imkânlarından faydalanma olanağı sunarak farklı kültürlere kapı aralar. Dil öğrenimi, sadece öğrendiğiniz dile ait özellikleri veya bilgileri size kazandırmakla kalmaz. Aynı zamanda edebî bir dünyanın kapısını aralar, beklenmedik mesleki fırsatların size gelmesini sağlar, farklı kültürleri tanıyarak perspektifinizi genişletmenize olanak tanır. Yabancı dil öğrenmek salt öğrendiğiniz dile dair bilginizi arttırmaz, kaynak dile olan hâkimiyetinizin de artmasını sağlar. Çünkü dilin yapısını inceleyerek dili kavramaya zaman ayırmış olursunuz. Böylelikle hem hedef dilin hem de kaynak dilin olanaklarını daha yüksek ölçüde kullanmanız mümkün olur.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yabancı bir dil öğrenmekle sadece eğitim ve iş alanınıza olumlu katkı sağlamakla kalmayıp, ayrıca dünyaya karşı bakış açınızı da oldukça genişletirsiniz; aynı zamanda yeni bir dil öğrenerek yaratıcılığınızı artırıp hafızanızı da güçlendireceksiniz.

B) Yabancı dil öğrenmenin farklı kültürleri tanımanın kapısı olması, iş hayatında ve akademik hayatta başarının anahtarı sayılması, bilginin farklı dillerdeki kaynaklarına erişimi mümkün kılması gibi birçok faydası mevcuttur.

C) Yabancı dil eğitimi; insan beyninin en esnek, algılamanın en güçlü olduğu, dilin en etkin şekilde öğrenilebildiği çocukluk yaşlarında başlamalıdır; bu süreç içerisinde öğrenilen yabancı dillerin ana dil seviyesine yaklaştığı kanıtlanmıştır.

D) İletişimin temel amacı, insanların birbirini anlamasıdır; bu, aynı dili konuşan insanlar arasında kendiliğinden gerçekleşirken farklı dilleri konuşanlar arasındaki iletişim birbirlerinin dilini öğrenmeleriyle mümkündür.

E) Başarılı olmak ve dünya ile entegre olabilmek için erken yaşlarda yabancı dil eğitimine başlamak, bu konuda belli bir seviyeye getirdikten sonra da ikinci bir dilde de uzmanlaşmak gerekmektedir.

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

4. Ben kendim için bir şapka yaptığımda bu meta değildir. Bu şapka, başkasının işine yarıyor ve benden satın alıyorsa meta olur. Satın alınan şey kullanım değeridir. Burada değişim değeri ve kullanım değeri karşılıklı olarak el değiştirmiştir. Sanat ürünleri de böyledir. Doğduğu anda değil, ambalaja girdiğinde meta hâline gelir.

Bu parçada sanat ürünleri ile ilgili vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gerçek amacının dışına çıkınca tüketilen bir nesneye dönüşür.

B) Bireyden çok, toplumun gereksinim duyduklarını karşılar.

C) Özgün ve aracısız olarak ortaya çıkıp anlam kazanır.

D) Karşılık beklentisiyle üretilmesi, etki alanını daraltır.

E) Ticari bir kaygıyla üretilmesi kalıcılığını gölgeye düşürür.

5. Bilge Karasu'nun yapıtları göze, kulağa ve düşünceye ayrı ayrı seslenen son derece tekil, kapalı, mantıksal sistemle yoğurulmuş ağır bir düzlemdir. Göze seslenir çünkü edebiyatın bir biçim olmadan bir hiç olduğunu herhâlde onun kadar düşünüp metinle oynayan başka bir yazarımız olmamıştır. Kulağa seslenir çünkü edebî metinlerinde fonetik bir yan vardır. Bu yönü sanki bir mırıldanma edasında tutturulmuş bir ses tonunu dışa vurur. Düşünceye seslenir çünkü Karasu, edebiyatın düşünceyi düşünce olarak yazmak değil, onu duygu bağlamına indirgemek olduğunu en iyi gösterenlerden biridir.

Bu parçada Bilge Karasu ile ilgili asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sanatı düşünceye yol sağlayabilecek birer araç olarak görür.

B) Sanatsal seslenişi bütünüyle düşünsel zemine doğru yönlendirir.

C) İçerik ve biçim bütünlüğü sağlayıp özgün bir tarz geliştirir.

D) İmgeli anlatımı ağır basan eserleriyle okuru düşünce ve duygu bakımından besler.

E) Yazın sanatının farklı niteliklerini göz önünde bulundurarak yapıtlarını oluşturur.

6. Eleştirmen, roman veya öykü yazarak değil ama en azından bunları sorgulayarak kalıcı olmak isteyen özel türde bir yazardır. Yazarların en gergini eleştirmendir. Çünkü yazdıklarının bir biçimde birileri tarafından beğenilmeyeceğini bilerek yazmak zor bir şeydir. Üstelik yazıyla değil, yazanla uğraştığı izlenimi uyandırdığı için hiç bağışlanmayacağını hissetmek tatsız bir durumdur. Eleştiriye ve eleştirmene saygısı az, beklentisi çok olan varsayımsal bir kitle önünde olmak, doğrusu gergin olmak için başlı başına yeter neden sayılabilir.

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yazarı hoşnut etme kaygısı taşımadan yazan eleştirmen, yazdıklarıyla kalıcı olur.

B) Roman ve öykü yazarına bir kimlik kazandıran, eleştirmenin sorgulayıcı tutumudur.

C) Kitlelerin beklentisini düşünerek yazmak, eleştirmeni can sıkıcı duruma düşürür.

D) Yazarla uğraşma izlenimi oluşturması, eleştirmeni zor duruma düşürür.

E) Eleştirmen beğenilme kaygısını değil, inandırıcılığı sorgulamalıdır.

7. Okuduğu kitaptaki sarsıcı bir metne, "İşte bunlar benim düşüncelerim." diyen okura inanmam; bu düşünceyi bir kenara yazıp onu yayan okura inanırım. Çağımızın okuru genel olarak okuduğu kitabın dışını göstermeye, içini küçümsemeye eğilimlidir. "Her şeyi bilirim ama orada değilim." diye özetleyebileceğim bu tavırda toplumsal yaşamımızın ortalaması durur.

Bu parçada yazarın özellikle eleştirdiği tavır aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sanatı algılayamayan okurların etki yaratan sözleri gösterip içe vâkıf olamaması

B) Çağımız okurunun inandırıcılıktan uzaklaşarak küçümseyici davranışlar sergilemesi

C) Okuduğunu anlamayan, anladığını dile dökemeyenlerin bilgiçlik taslaması

D) İçselliği ihmal edenlerin toplum hayatında kendini olduğundan farklı göstermesi

E) Öze inemeyen kimselerin sürekli görüntüye takılı kalması

İNDEKS AKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Ana düşünce soruları okuru bir düşünceye yönlendiren, yazarın anlattıklarıyla okura iletmek istediği mesajı barındıran sorulardır. Bu tip sorularda öncelikle yazarın sözünü ettiği konuya yönelik ne demek istediği, hangi amaçla metni kaleme aldığı anlaşılmalıdır. Yazar bu metni hangi nedenle nasıl bir ileti için yazmıştır, gibi sorularla asıl anlatılmak istenene ulaşılabilir. Bu parçada da yazarın bir iletisi söz konusudur. Yazar bu parçada değerler konusu üzerinde durmuş ve değerlerin tek başına kavramsal olarak büyük önem arz etmediğini, ancak toplumsal bir duruma yönelik olduğunda anlam kazandığını anlatmak istemiştir.

A B C **D** E

2. Parçada Batılı ülkelerde roman yazımını tarihçesi verilmiş ve bizim bu tarzda roman yazmada Batının gerisinde olduğumuz belirtilmiştir. Çok eski roman yazarlarımızın ise Batılı anlamda romanın yalnızca belli taraflarını dikkate aldıklarını, bazı ölçütlerle sınırlı kaldıklarını ifade etmiştir. Bu bağlamda yazarın düşüncesine göre bizde roman yazımı, Batılı romanın belli kalıplarıyla sınırlı kalmıştır.

A B **C** D E

3. Parça, yabancı dil öğrenmenin insana katkılarını anlatmak üzere yazılmıştır. Yazar parçada yabancı dil öğrenmenin bazı edinimleri gerekli kıldığını belirttikten sonra bu edinimlere paralel bazı olumlu kazanımlara da kapı araladığını ifade etmiştir. Sabır, disiplin mesleki fırsatlar, bakış açısını değiştirme ve genişletme, kaynak dile hakimiyet bu kazanımlardan bazılarıdır. Buradan hareketle yazarın asıl anlatmak istediğinin "Yabancı dil öğrenmenin farklı kültürleri tanımanın kapısı olması, iş hayatında ve akademik hayatta başarının anahtarı sayılması, bilginin farklı dillerdeki kaynaklarına erişimi mümkün kılması gibi birçok faydası mevcuttur." yargısı olduğu söylenebilir.

A B C D E

4. Parçada yazar, bir şeyin üretimden sonra değil de üretim olmaktan çıkıp bir başkasına herhangi bir şey karşılığı sunulduğunda meta yani mal değeri kazandığını vurgulamıştır. Bu genellemeden hareketle sanatsal ürünlerin de meydana getirilince değil de satış unsuruna dönüştürülünce meta olduğunu anlatmak istemiştir.

A B C D E

5. Parçada Bilge Karasu'nun yapıtlarının özelliklerinden söz edilmiştir. Sanatçının eserlerinin hem göze hem kulağa hem de düşünceye hitap ettiği belirtilerek her birine hangi açılardan seslendiği gerekçeleriyle açıklanmıştır. Bu bağlamda parçada asıl anlatılmak istenenin Bilge Karasu ile ilgili asıl anlatılmak istenenin "Yazın sanatının farklı niteliklerini göz önünde bulundurarak yapıtlarını oluşturur." yargısında verildiği söylenebilir.

A B C D **E**

6. Parçada eleştirmenlere yönelik çıkarımlarda bulunulmuş ve eleştirmenlerin belli nedenlerle stres altında oldukları vurgulanmıştır. Yazara göre bir eleştirmen yaptığı işten dolayı farklı nedenlerle eleştirileceğini bilir ve bu durum da onu gergin bir psikolojiye büründürür. Bu bağlamda seçenekler değerlendirildiğinde eleştirmenle ilgili anlatılmak istenenin "Kitlelerin beklentisini düşünerek yazmak, eleştirmeni can sıkıcı duruma düşürür." yargısı olduğu söylenebilir.

A B **C** D E

7. Parçada yazar, bazı okurlara yönelik eleştiride bulunmuştur. Bu okurlarda yazarın eleştirdiği yön, okuduklarını kendi düşünceleriymiş gibi yansıtmaları ama aslında o düşünceyi içselleştirmemiş olmalarıdır. Yazar bu tip okurların amacının zarf değil mazruf olduğunu vurgulamak istemektedir. Buna göre parçada yazarın özellikle eleştirdiği durumun "Sanatı algılayamayan okurların etki yaratan sözleri gösterip içe vâkıf olamaması" olduğu söylenebilir.

A B C D E

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Bilimin temelinde felsefe vardır. Örneğin ilk motor "Enerjiyi nasıl harekete dönüştürürüm?" sorusu sayesinde ortaya çıkmıştır. Motor yapıldıktan yıllar sonra insanlar "Bu hareketi nasıl daha verimli hâle getiririm?"in cevabı aranmış ve içten yanmalı, dört silindirli, dizel, turbo dizel motorlar ortaya çıkmıştır. Başka bir bakış açısından bakarsak eğer insanlar ile hayvanları birbirinden ayıran en önemli unsur akıl yani düşünmek ve sorgulamaktır. Hayvanlar merak ederler fakat düşünüp sorgulayamazlar çünkü yaradılışlarında yoktur. Bu yüzden felsefe, yaratıcının insana lütfettiği ve bizi hayvanlardan ayıran düşünsel bir aktivitedir. Felsefenin yarattığı fikir ayrılıkları başta ne kadar kötü görünse de aslında insanlar için yararlı bilgiler ortaya çıkarmıştır. Bir fikrin ortaya çıkması başka bir karşı fikri ortaya çıkarır. Doğru bilginin de ilk söylenen fikirden ortaya çıkmadığı aşikardır.

Bu parçada anlatılmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tüm bilgilerin ortaya çıktığı kaynak yani insan aynı, ulaştığı nokta farklıdır.

B) Bir fikir, başka fikirleri ortaya çıkarırken doğru bilgi ilk kez ortaya atılan bilgi değildir.

C) Her buluşun gelişimi bir sonraki aşamada ilk buluşun varlığını önemsizleştirir.

D) Fikirler içinde bulunduğu toplumun özgür ortamında vücut bulur ve ancak bu şekilde insanlığa seslenebilir.

E) Yaradılışın içinde yer alan merak duygusuyla ortaya çıkacak ürünlerin sonu yoktur.

2. (I) Hürriyet, soyut bir kavramdır ama insan onu somut bir şekilde yaşar; bireyin kendi çabası ile sahip olabileceği ifade araçları ona bu olanağı sağlar fakat insan, diğer canlılardan farklı olarak farklı ifade araçlarına sahiptir. (II) Sevmek, nefret etmek, kıskanmak, takdir etmek, diğer canlılarda da gözlenebilir ama sadece insan bu tür duygularını ve düşüncelerini farklı yollar ve yöntemlerle ifade edebilir. (III) Bu husus, özgürlüğün insana özgü olmasına karşılık, her bireyin aynı derecede özgür olamamasını da açıklamaktadır çünkü her birey teorik olarak eşit bir şekilde özgür olabilir yani bir şeyi istediği şekilde ifade etme olanağına sahiptir. (IV) Fakat istediğini istediği gibi ifade etme özgürlüğü, bireyin kendiliğinden sahip olabileceği bir olanak değildir; her birey, kendi çabası sonucunda özgür olabilir yani kendi özgürlüğünü kendisi belirler. (V) Dolayısıyla bir şeyi özgürce istemek, onu hürce talep edebilmek anlamına gelmez; nitekim kültür, bireyi özgür kılar çünkü ancak bu sayede birey belirli bir şeyi görebilme, fark edebilme ve talep edebilme veya onu gerçekleştirme özgürlüğüne de sahip olabilir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisinde ana düşünceye yer verilmiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

3. Tüketim çılgınlığının altında yatan ana duygu ruhsal açlık duygusudur. Çağımızda gerek toplumsal gerek çevresel gerekse bireysel nedenler ile artan stres, depresyon ve anksiyete bozuklukları, ruhsal açlık duygusunu tetiklemekte ve doyum amaçlı, alışveriş alışkanlığını bir davranış bozukluğu hâline getirebilmektedir. Ruhsal olarak açlık yaşayan kişi bu hissini doyurabilmek için, çok yemek, çok almak, çok tüketmek gibi davranışlar sergileyebilmektedir. Kişi fazla tüketerek doyum sağlamaya çalışacak ve peşinden gelen maddi zorluk, borçlanma kişide tekrar depresyon ve anksiyete hissi yaratacak ve rahatlamak için tekrar tüketime odaklanacaktır. Bu durum kısır bir döngüye dönüşür ve kişide ciddi bir bağımlılık oluşturabilir.

Bu parçada vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) İletişim teknolojilerinin hızlandığı ve toplumsal ruh sağlığının olumsuz etkilendiği çağımızda, tüketim çılgınlığı büyük oranda artış göstermektedir.

B) Planlı alışveriş yapmak, ihtiyaç listeleri belirlemek ve çocukları da dâhil ederek öncelikli ihtiyaçları, alışveriş zamanlarını ayarlamak, sağlıklı tüketim bilincini arttıracak ve alışveriş bağımlılığından koruyacaktır.

C) Temelinde ruhsal açlık yatan tüketim çılgınlığı, insanları çemberine almaktadır ve türlü bunalımlardan çıkmaları için yeniden tüketime yöneltmektedir.

D) İnsanlar, sürekli bir ruhsal tatmin arayışına girerek mutluluğu maddi unsurlarda arama eğilimine girebilmekte ancak maddi varlıkların sağlayabileceği mutluluk genellikle geçici ve kişilerde boşluk hissi yaratabilmektedir.

E) Her gün yeni bir ürün piyasaya sürülmekte ve sürekli daha çok satın alması için insanlar teşvik edilmektedir, bu ürünlerin sadece üretimi esnasında harcanan kaynaklar hem doğaya hem de tüketim alışkanlığını dinç tuttuğu için insanların ruh sağlığına zarar vermektedir.

4. Marcel Proust, *Kayıp Zamanın İzinde* adlı yapıtında çocukluğunda çalınan bir çanın sesini tüm açıklığıyla içinde işitebildiğin söyler. Buradan hareketle insan bedeninin geçmişin her saatini içinde barındırdığını yazar. Proust'a göre insanlar, yıllara dalmış olan devlere benzerler ve yaşamış oldukları sayısız günden oluşan uzak dönemlerin hepsine birden aynı anda dokunabilirler.

Marcel Proust, bu sözleriyle aşağıdakilerden hangisini vurgulamıştır?

A) Çocukluk anlarının büyülü etkisinden kurtulamayan insan, onu hep içinde yaşatır.

B) Kişi, kendi geçmişinin kayıtlı zamanlarını içinde yaşatarak onları canlandırır.

C) Geleceğini düşünen insan, geçmişini yeniden kurarak kendi anlatısını yaratır.

D) İnsan, kendi geçmişini düşünerek yine kendi geleceğini tayin eder.

E) Çocuklukta yaşanan önemli olayalar, insanın belleğini sürekli kurcalar, onu rahatsız eder.

5. Gerçekten bazen her şeye yeniden başlamak gerekir. En azından ruh sağlığımız için... Zaman zaman fark edersiniz ki kurduğunuz düzenin mahkûmu olmuşsunuz. Öyle zamanlarda düzeni yeniden organize etmek akla ilk gelen çare olabilir. Hayatın debdebesi içinde birden bunalırsınız. Zira görürsünüz ki kendi ağlarınızın kurbanı olmuşsunuz. Malum hiçbir zümrüt iyi yontuldu diye elmas olmaz. Kendinizi boşuna hırpalamayın. Elinizdeki taşı elmas yapmaya çalışmayın.

Bu parçada <u>asıl</u> anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yaşama yeniden başlamak, kişinin zorluklar içinde geçen yıllarının sıfırlanması demektir.

B) Kendinizi üzüp yormaktansa sahip olduklarınızı kıymetlendirmek ve hayata sıfırdan başlayıp zincirlerinizi kırmak doğru bir harekettir.

C) Hayatınızı yeniden düzenlerken size değer katan insanları görmezden gelmemek gerekir.

D) Her ne kadar fiziksel olarak mümkün olmasa da hayata sıfırdan başlamak fikri umut dolu ve heyecan verici bir duygu uyandırıyor.

E) Yeniden başlamak; geçmişteki hataları düzeltme, yeni bir vizyon oluşturma ve kendimize daha iyi bir gelecek inşa etme fırsatı sunar.

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

6. Toplumların gelişmesinde ve kültürler arası etkileşimde çok önemli yeri olan tiyatro, uygarlık tarihinin en köklü ve eski sanat dallarından biridir. Geçmiş ile kurgunun iç içe olduğu sanat, aktardığı her öyküyle hayatı daha iyi anlama ve değerlendirme fırsatı sunar. Tiyatro; birey ve toplum arasındaki bağı en güzel şekilde yansıtmasıyla bir ayna görevi görür. İnsana kendini tanıma ve sorgulama imkânı sunan, kültürel ve manevi zenginliklerimizi muhafaza edebileceğimiz ve gelecek nesillere aktarabileceğimiz etkili bir sanat dalıdır.

Bu parçada tiyatro ile ilgili asıl vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hayatın hakikatini sahneye taşıyabildiği için izleyicide gerçeklik duygusu uyandırmaktadır.

B) Gerçek ile hayali birleştirebilen bir alan olduğundan insan kendisinden bir şeyler bulmaktadır.

C) Birey ve toplum arasında köprü kuran, maddi ve manevi unsurların yeni kuşaklara aktarılmasını sağlayan bir dinamiktir.

D) Korunması gerekli sanat dalları arasında olup temel değerleri barındıran bir kadim bir sanattır.

E) Geçmişte yaşananları geleceğe doğrudan aktarırken kültürleri birbirine yaklaştıran bir görsel şölendir.

7. Çoğu insan "Hayat zor!", "İşler benim için maalesef öyle gitmiyor.", "İyi şeyler başka insanların başına gelir zaten." bakışında oluyor. Bu, sorumluluk almamaktır. Tabii ki kötü şeyler hepimizin başına gelebilir, bu ayrı bir konu. "Ben bunu denedim, olmadı ama bu süreçten şunu, şunu ve şunu öğrendim." yaklaşımında olmak sorumluluk almaktır. Böylece başka güzel fırsatlara kapı açan bir yaklaşımda olursunuz aynı zamanda.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bazen iyi fırsatların hepsi birlikte ayağımıza gelir ancak bunlardan birini seçmek diğerini kaybetmektir.

B) Hayata karamsarlıkla bakmak yerine onun iyi taraflarını görmek kişisel enerjinin yükselmesini sağlar.

C) Zor durumlardan ve hatalardan ders almak ileride olumlu gelişmelerin yaşanması için çok önemli bir adımdır.

D) İnsanlar iyi anları belli bir zaman sonra unutup kötü anları akıllarına getirir; önemli olan, bu anları her zaman sıcak tutabilmektir.

E) Hayatın zorlu koşulları içerisinde insanlar kimi zaman şikâyetlenebilir ama şükretmeyi de bilip yola devam etmelidir.

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Parçada bilim-felsefe ilişkisi üzerinde durulmuş ve bilimin temelinde felsefenin yattığı vurgusu yapılmıştır. Bu durum örneklerle açıklanarak çıkarımda bulunmak istenmiştir. Felsefe düşünce merkezli olduğundan ve bilimsel gelişme ve yeniliklerin de düşünce sonucunda meydana gelmesinden dolayı yazar, felsefeyi bilime kaynaklık eden bir alan olarak değerlendirmiştir. Buradan hareketle yazar şu sonuca ulaşmıştır: Fikirleri doğuran başka düşüncelerdir ancak doğru ve gerçek bilginin ortaya atılan ilk bilgi olduğu kabul edilemez çünkü bilgiler farklı düşüncelerin ortaya çıkmasıyla olgunlaşır.

ABCDE

2. Parçada özgürlük kavramı üzerinde durularak kavramın kapsam alanını belirleyen hususlar olduğu belirtilmiştir. Yazara göre her birey özgür olma hakkına sahiptir ancak bireylerin özgürlük alanı birbirinden farklıdır. Düşüncenin akışı ve anlatılmak isteneler dikkate alındığında V. cümlenin ana düşünce cümlesi olduğu görülmektedir.

ABCDE

3. Parçada yazar tüketim çılgınlığı ve buna neden olan faktörler üzerinde durmuştur. Tüketim çılgınlığının temelinde artan stres, depresyon ve anksiyete bozuklukları, ruhsal açlık olduğunu düşünen yazar bu sebeplere bağlı olarak kişilerin tüketime yöneldiğini ancak ardından tüketim nedeniyle yaşadığı maddi çıkmazlara bağlı olarak yeniden bunalıma girdiğini ifade etmektedir. Yani kısır bir döngüde olduğumuzu dile getirmiştir. Buradan hareketle "Temelinde ruhsal açlık yatan tüketim çılgınlığı, insanları çemberine almaktadır ve türlü bunalımlardan çıkmaları için yeniden tüketime yöneltmektedir." ifadesinin ana düşünce olduğu söylenebilir.

ABCDE

4. Parçada yazar bir eserden yola çıkarak insanın geçmişini içinde sakladığını ve onu zaman zaman anımsayarak canlandırdığını ifade etmektedir. Yazara göre insan, kendi geçmişinin kayıtlı zamanlarını içinde barındırarak onları ara ara canlandırır.

ABCDE

5. Parçanın yazarı yaşamdaki bazı şeylere anlamsız emek harcamak yerine, mevcutla uğraşmak yerine hayata yeniden yorum katmak, şekli vermek yani yeniden başlamak gerektiğini savunmaktadır. Bu bağlamda parçada asıl anlatılmak istenenin "Kendinizi üzüp yormaktansa sahip olduklarınızı kıymetlendirmek ve hayata sıfırdan başlayıp zincirlerinizi kırmak doğru bir harekettir." yargısı olduğu söylenebilir.

ABCDE

6. Parçada yazar, tiyatronun işlevselliğinden söz etmiş ve onunla ilgili pek çok olumlu yöne değinmiştir. "Geçmiş ile kurgunun iç içe olduğu sanat, aktardığı her öyküyle hayatı daha iyi anlama ve değerlendirme fırsatı sunar." ve "Tiyatro, birey ve toplum arasındaki bağı en güzel şekilde yansıtmasıyla bir ayna görevi görür." ifadelerinden hareketle tiyatronun birey ve toplum arasında köprü kurduğu çıkarımı yapılabilir. "...kültürel ve manevi zenginliklerimizi muhafaza edebileceğimiz ve gelecek nesillere aktarabileceğimiz etkili bir sanat dalıdır." ifadesi de bizi tiyatronun maddi ve manevi unsurların yeni kuşaklara aktarılmasını sağlayan bir dinamik olduğu sonucuna ulaştırır.

ABCDE

7. Parçada hayata bakış açısıyla ilgili bir değerlendirme yapılmış ve yaşamdaki zorluklardan şikâyet etmekle, yaşanmışlıklardan ders çıkartmak arasındaki farka vurgu yapılmıştır. Doğru çıkarımın ise "Zor durumlardan ve hatalardan ders almak ileride olumlu gelişmelerin yaşanması için çok önemli bir adımdır." olduğu vurgulanmıştır.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Şiirde yeniyi aramalıyız, başka başka güzellikler bulmalıyız elbette ama bunun yolu, eski şiire eleştiri oklarıyla hücum etmek değildir. Eskinin bütün yönlerini inceden inceye yoklayarak eksiklerini tamamlamaya çalışmak, ona dayanarak daha yeni özlere, biçimlere gitmektir. Şiirimizi kanatlandırmak, onu yeni bir güçle donatmak gerekliyse bunun yolu, durmadan çalışmaktır; yoksa yenilik adına kuru yaygara koparmak değildir!

Bu parçanın yazarı özellikle aşağıdakilerden hangisine karşı çıkmaktadır?

A) Yeniliğin ya da eskiliğin şiire özgünlük getirip getirmeyeceğini öne sürenlere

B) Eskinin özünü bilmeden yeni tarz şiirlerin yazılmasının olanaksızlığını tenkit edenlere

C) Şiire farklı bir soluk getirme savını güdenlerin eskinin devamı gibi davranmalarına

D) Özgün olanı bulmaya çalışanların eski şiiri sert bir dille eleştirmelerine

E) Şiirde özgün olabilme yolunu şiirin özüne inmeden yalnızca biçimde görenlere

2. İnsan hakkında yapılan her konuşma ve insanın ürettiği bütün başarılar, tarihle birebir ilişki içindedir. Başka bir ifadeyle nerede insandan söz edersek orada tarihten, nerede tarihten söz edersek orada insandan söz ederiz. Dolayısıyla bu iki önemli unsuru birbirinden ayıramayız çünkü insanı insan yapan onun geçmişidir. Geçmiş ise bireylerin âdeta bir kimlik kartıdır. Bu nedenle insanlar hangi durumda olurlarsa olsunlar, kimlik kartları olarak geçmişlerini sürekli yanlarında taşırlar.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Geçmişteki her başarı, insana değer katıp onu geleceğe taşır.

B) Geçmiş, insanı ayakta tutan ve geleceğine yön veren etkin bir güçtür.

C) İnsan, geçmişiyle anlam kazandığı için ondan kopamaz.

D) Her birey, geçmişte oluşturduğu her değerlerle bir nitelik kazanır.

E) Ne yaparsa yapsın insan hiçbir şekilde geçmişinden kaçamaz.

3. Hayatın temel kavramlarını bir defa açığa çıkardığımızda gerisi de çorap söküğü gibi gelecektir. Unutmayın, Sokrates'i bilgelik mertebesine yükselten sadece "Bildiğim tek şey, hiçbir şey bilmediğimdir." cümlesinin idrakiydi. Hangi dönemde yaşarsak yaşayalım iyinin, kötünün doğrunun, hakikatin ne olduğuna dair temel sorular sürekli olarak cevaplanma ihtiyacı duyacaktır. Birçoğumuz bu soruları başkasından duyduğumuz hazır cevaplarla yanıtlıyoruz aslında. Kendi zihnimizle açığa çıkmış olan doğrular değil sahip olduğumuz cevaplar. Birçok görüş, başkasından hazır alınmış bir kıyafet gibi duruyor üzerimizde. En küçük bir yırtılmada ne yapacağımızı bilemiyor, nasıl dikip tamir edeceğimiz konusunda fikir yürütemediğimiz için de büyük çapta kriz anı yaşıyoruz.

Bu parçadan çıkarılacak en kapsamlı yargı aşağıdakilerin hangisidir?

A) Her şeyi bilmek, doğal olarak mümkün değildir ancak her sorunu çözmek insanın kendi elindedir.

B) Başkasının belirli görüşleriyle değil, kişinin kendi ürettiği düşüncelerle hayat anlaşılır.

C) Sorunların gerçek çözümü klişe yargılarla değil, yeni fikirler üretmekle mümkündür.

D) İnsan, ancak başkasının doğrularından arınarak gerçek olana yürümeyi başarır.

E) Hayatını doğrular üzerine kurmak isteyen insan, kendi düşünceleriyle erdemli olma yolunu tutar.

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

4. Güçlü duygular aynı zamanda büyük miktarda enerjiyi beraberinde taşır. Eğer bu duygular kabul edilip onların taşıdığı enerji iyi bir biçimde yönlendirilebilirse ve onları anlamak için zaman ayrılırsa bütün duygular bireyin kullanımına verilen araçlar hâline gelecektir. Böylece birey, olumsuz duyguların taşıdığı enerjiden dolayı ortaya çıkan ürkütücü sinyallere karşı ne yapacağını bilemez bir hâle gelmeyecektir.

Bu parçada güçlü duygularla ilgili anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bireyin yaşamında en temel süreçler olarak varlığını sürdürür.

B) Taşıdığı enerjiyle birlikte olumlu kararların alınmasını sağlar.

C) İnsanın yaşam kalitesini artırarak fonksiyonel araçlar hâline gelebilir.

D) İyi yönetilmesi durumunda yaşanacak şaşkın durumlardan korur.

E) Yüksek enerji taşıdığı için bireyi zaman zaman olumsuzluklarla baş başa bırakır.

5. Bir ressam, nesneyi zihninde tasarladıktan sonra bunu tuvaline aktarabilir ya da renklerle oynarken süreç içerisinde tasarlayabilir. Aynı şekilde bir modern dans koreografı, seçtiği bir müzik parçasına zihninde hareketler tasarlayarak daha sonra bu hareketleri dansçılarına öğretebilir ya da dansçılarını yönlendirerek bizzat onlara hareket bulmada olanak sağlayabilir. Yani hareketlerle oynarken süreç içerisinde tasarlayabilir. İlk durumda bir zihinsel tasarı nesnesi söz konusuyken ikinci durumda bir süreç içinde şekil alan nesne söz konusudur.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bir sanatçı, ancak belli aşamalardan geçerek eserini meydana getirir.

B) Sanatçının kişiliği yaptığı işe yansırken tasarımcının işi kişiliğine yansır.

C) Varlığı zihinde tasarlayıp şekillendirmek, süreç içinde oluşan nesneye biçim vermekten zordur.

D) Soyut eserlerin oluşum süreci karmaşık olduğu için tasarımı da zaman alır.

E) Sanatçı, eserini zihinde tasarladıktan sonra oluşturur ya da oluştururken tasarlar.

6. Sanat izleyicisi sanat yapıtını, kendi kültürel birikimine göre yorumlar. Bir bakıma yeniden yaratır. Bir resmin anlamı, siz ne anlıyorsanız odur. O resim, izleyen her farklı kişi için farklı bir resimdir. O yüzden bir sanatçıya "Bu resimle ya da şiirle ne anlatmak istediniz?" diye sormak abestir. Bu, canlarını sıkar onların. Çünkü bunu sormanız, o yapıtın sizde bir yeniden yaratmaya yol açmadığını yani amacına ulaşamadığını göstermektedir. Oysa iletişim tasarımcısı, işini hangi mesajı iletmek için tasarlamışsa izleyen her bir kişinin aynı mesajı almasını sağlamak zorundadır. "Ben önlerine koyarım, anlayan anlar." deme lüksünüz yoktur.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sanatın anlamı izleyene göre değişir, iletişim tasarımcısınınki değişmez.

B) Sanat ve zanaat birbirinden kesin çizgilerle ayrılan farklı alanlardır.

C) Sanatçı ve iletişim tasarımcısı ayrımındaki en önemli ölçüt, ortaya konan yapıtın taşıdığı iletidir.

D) Sanatçının iletisi soyut, iletişim tasarımcısının iletisi ise somuttur.

E) Sanatçı için amaç sanatın estetik boyutu iken iletişim tasarımcısı için yarardır.

7. Kuşkusuz değer ve anlam, insan dünyasının olgularıdır. Dünyaya anlam katan insandır. Onun yapıp ettikleri, ortaya koydukları ürünlerdir dünyayı anlamlı kılan. Hem özne hem de nesne olarak insan söz konusudur her anlamlandırmada. Anlamı gören insan olduğu gibi anlamlı görülen de insanla ilgili olup bitendir. Bu nedenle insanın olmadığı bir dünyada anlam ve değerden de söz edilemez.

Bu parçada yazar aşağıdakilerden hangisini vurgulamaktadır?

A) Kişinin çoğunlukla kendi özüyle ilişkilendirdiği nesnelere değer ve anlam yüklediğini

B) Anlam ve değerden söz etmek için insanın iç ve dış dünyasının bilinmesi gerektiğini

C) Değer ve anlamı hem etkileyenin hem de ondan etkilenenin yine insanın kendisi olduğunu

D) İnsanın kendi çabasıyla ürettiklerinin insana değer kattığını ve yaşamı anlamlı kıldığını

E) Amacına uygun biçimde gerçekleştirilen etkinliklerin dünyaya anlam kattığını

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Parçada yazar; şiirde yeniliğin yolunun, eskiyi yermek olmadığını anlatmaktadır. Yazar yeniye eskiyi inceleyerek, revize ederek, ona yaslanarak ulaşılması gerektiği üzerinde durmuş ve şiirimize katkı sunmanın da çok çalışmakla mümkün olabileceğini belirtmiştir. Yazarın parçada karşı çıktığı durum yeni şiire ulaşma yolunda eskinin yerilmesidir.

A B C **D** E

2. Parçanın yazarı, geçmişin insan için önemini vurgulamaya çalışmıştır. Tarih ve insanın birbirine her açıdan bağlı olduğunu, insanın geçmişinden bağımsız olamayacağını ifade eden yazarın asıl anlatmak istediği geçmişiyle anlam kazanan insanın ondan hiçbir şekilde kopamayacağıdır.

A B **C** D E

3. Parçanın yazarı, kişinin hayata dair görüşlerinin özgün olması gerektiğini vurgulamaya çalışmıştır. Yaşamdaki pek çok şeye dair görüşlerimizde orijinal olmamız gerektiği üzerinde duran yazar, başkasına ait düşüncelerin kişide emanet durduğunu ve herhangi bir bocalama anında kişiyi sıkıntıya düşürdüğünü belirtmektedir. Bu bağlamda parçadan çıkarılabilecek en kapsamlı yargının "Başkasının belirli görüşleriyle değil, kişinin kendi ürettiği düşüncelerle hayat anlaşılır." olduğunu söyleyebiliriz.

A **B** C D E

4. Parçada yazar, güçlü duyguların aynı zamanda güçlü enerjiler içerdiğini belirmiştir. Yazar doğru biçimde işlenebilen, değerlendirilebilen güçlü duyguların insan için olumlu hale gelebileceğini ifade ederken bu duyguların doğru değerlendirildiğinde olumsuz duyguları tolere edebileceğini de vurgulamıştır. Bu bağlamda parçada güçlü duygularla anlatılmak istenenin "Bireyin yaşamında en temel süreçler olarak varlığını sürdürür." yargısı olduğu söylenebilir.

A B C D E

5. Parçada ressam ve dansçı örneklerinden hareketle bir sanatçının yapıtını oluşturma süreci iki farklı açıdan anlatılmıştır. Yazar, kimi zaman eserlerin zihinde tasarlanarak meydan getirildiğini, kimi zamansa üretim sırasında tasarlandığını vurgulanmıştır.

A B C D **E**

6. Parçada sanatçı ile iletişim tasarımcısı arasındaki fark üzerinde durulmuştur. Sanat üreticisi bir eseri oluştururken onun herkeste farklı hisler ve düşünceler oluşturmasını hedeflediğini vurgulayan yazar, iletişim tasarımcısının ise meydana getirdiğinde herkese aynı iletiyi ulaştırmak istediğini belirtmektedir. Yani iletişim tasarımcısının farklı anlamlar oluşturma lüksü yoktur. Buradan hareketle parçada asıl anlatılmak istenenin "Sanatın anlamı, izleyene göre değişir iletişim tasarımcısınınki değişmez." yargısı olduğu söylenebilir.

A B C D E

7. Parçanın yazarı değer ve anlam olgusu üzerinde durmuş, bu iki olgunun da öznesinin insan olduğunu ifade etmiştir. Yaşamın meydana getirdikleri sayesinde insanla anlam bulduğunu belirten yazar, anlamı algılayan, fark edenin de yine insan olduğunu vurguluyor. Ayrıca insanın bulunmadığı bir evrende anlam ve değerin bir şey ifade etmeyeceğini belirtiyor.

A B **C** D E

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Eleştiri ama art niyet barındırmayan yapıcı eleştiri en büyük eksiğimiz. Yani derdi gerçekten şiir olan eleştirinin baş üstünde yeri var. Bir insanın yazdığınız metin üzerinde derinleşmesi, onu eleştirel bir gözle okuması çok kıymetli. Sizin de şiirinize dışarıdan bir gözle bakabilmenize veya bir başkasının sizin kaleminizden çıkan metni nasıl alımladığına şahit olma fırsatı sunar sıkı bir eleştiri size. Şiire mahsus deneyimleri zenginleştirir.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

A) Günümüz Türk şiiri poetik ve teknik açıdan yeterli ölçüde eleştiriliyor mu veya eleştiri kültürümüze bir eleştiriniz var mı?

B) Bir şiirin gerçek değerini ortaya çıkarmak için nesnel eleştiriler yapılması gerektiğini siz de düşünüyor musunuz?

C) Şiirin içeriğinin zenginleşmesinde eleştirinin diğer yazı türlerinden farkı nedir?

D) Size göre bir yazar, metnini kaleme alırken öz eleştirisini yazıyla eş zamanlı şekilde mi yapmalıdır?

E) Eleştirinin, bir metnin eksiklerini ortaya koyması avantajıyla birlikte yazarına itibar kaybettirdiği görüşüne katılıyor musunuz?

2. Bu devirde dergi çıkarmaya inatla gayret eden insanlara saygı duyuyorum. Her şeyin dijitalleştiği ve görselleştiği bir devirde basılı edebiyatı ve genel manada matbuat hayatımızı ayakta tutmak gayreti, az buz bir iş değil. Teknolojik imkânları yadsıyalım demiyorum ama basılı edebiyat mecralarına da sırtımızı dönmeyelim. Bu mecralar şairlerin yuvası. Hepimiz dergilerin mutfağında piştik. Bizden önceki kuşakların şiir ve düşüncelerini basılı dergilerden altını çize çize okuyarak bugünlere geldik.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

A) Basılı edebiyatın gelişmesi bir anlamda teknolojinin geri plana alınması mı demektir?

B) Son dönemde teknolojinin basılı materyallere üstün geldiğini düşünen sanatçılardan mısınız?

C) Dergilerin şiir dünyamıza katkısı noktasında neler düşünüyorsunuz?

D) Ekonomik koşulların yayınevlerini zorladığı bir dönemde dergi çıkarma süreci nasıl gerçekleşiyor?

E) Dergilerin mutfağında yetişen sanatçıların güçlü kalemleri ve zengin hayal güçleri olduğunu mu iddia ediyorsunuz?

İNDEKSAKADEMİ
youtube/indeksakademi

3. Yalnızca üç şair veya üç şiir okumam gerekse şiir okumazdım. Çünkü şiir okumak, hiç bitmeyen bir yolculuk olduğu ve her gün yeni bir şiirle şair keşfetme imkânını sunduğu için güzeldir biraz da. Tabii ki her insanın okumayı ayrı sevdiği özel şairler olur. Ama bunların sayısını üçe indirmek hayli zor olacağından cevap vermek doğru olmaz.

Bu sözler aşağıdaki soruların hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

A) İnsanların zevkleri birbirinden farklı olduğundan şiirden aldıkları haz da farklıdır görüşü Türk şiir sanatında kabul görüyor mu?

B) Her şiir yeni bir başlangıcın habercisiyse size göre bu şiirler hangi üç duyguyu işlemelidir?

C) Şiirler arasında nicel veya nitel anlamda ayrım yapmak doğru bir tutum mudur?

D) Türk edebiyatında imgeli dili kullanan üç şair veya çağrışımlı üç şiir sıralamanızı istesek ne söylersiniz?

E) Sadece üç şairi veya şiiri okuma hakkınız olsa bu şairler ya da şiirler hangileri olurdu?

4. Elbette ki yaşadığımız çağ, bir hız çağı olduğu için durup her bir kelimenin, her bir imgenin üzerinde yavaş yavaş derinleşmenin hazzına kapılmamızı sağlayan şiir sanatı; bazı eleştirmenlere göre günümüzün "demode" sanatı. Şiirin altın çağında yaşamadığımız da muhakkak. Ama bu "Şiir öldü." demek de değil. Dergilerde çok iyi şiirler çıkıyor. İyi okur bunları keşfetmekte zorlanmıyor. Sanatı da şiiri de ayakta tutan iyi okurun keşif gayretidir zaten.

Bu cevap aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak verilmiştir?

A) Yaşadığımız çağın tüketim çağı olduğu düşünülürse dergilere rağbetin neden bu kadar az olduğunu nasıl açıklıyorsunuz?

B) Hızlı bir yaşamın getirdiği olumsuzlukların özellikle şiir türünü etkilediği görüşüne katılıyor musunuz?

C) Günümüz şiirine olan ilgiyi yeterli buluyor musunuz, bulmuyorsanız bu durumun sebepleri nelerdir?

D) İyi okur nitelikli şiiri hemen tanıyabiliyor mu, tanıyabiliyorsa şiir sanatının bu kadar gerilerde kalmasının sebebini yetersiz okura bağlayabilir miyiz?

E) "Şiir öldü." diyen sanatçıların şiire saygı duymadığını ve kaliteli okurun bu şekilde kaybolduğunu düşünüyor musunuz?

5. Hastaların %95'inde huzursuz bacak sendromunun ana sebebi henüz keşfedilmemiştir. Tahminler çok ancak kesin bir veri henüz bulunmamaktadır. Bu sebeple de henüz bir tedavi yöntemi geliştirilmemiştir. Her doktor farklı bir yoldan hastasını tedavi etme yolunu seçmekte, her hasta bu hissi azaltabilmek ya da yok edebilmek için farklı farklı tedaviler kullanmaktadır.

Bu cevap aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak verilmiştir?

A) Huzursuz bacak sendromunun hâlihazırda herhangi bir tedavisi var mıdır?

B) Huzursuz bacak sendromunun belirtileri hastaya göre değişmekte midir?

C) Huzursuz bacak sendromunun tanısı doğru yapıldığında tedavisi kolaylaşıyor mu?

D) Huzursuz bacak sendromu yaşayan %5'lik dilimde insanlar hangi şikayetlerle size başlıyor?

E) Huzursuz bacak sendromunu geçici olsa da durdurabilecek bir ilaç var mı?

6. Yağmur suyu hasadı, özellikle su kıtlığı yaşayan bölgelerde yağışların toplanması ve depolanmasıdır. Yetersiz yağış alan, su altyapısı olmayan, yüzey ve yer altı su kaynaklarının yetersiz olduğu bölgeler için bir çözümdür. Bu alanlardaki su talebini karşılamak için sürdürülebilir ve uygun maliyetli bir yol sağlar. Ayrıca dış su kaynaklarına olan bağımlılığı azaltmak, su kaynaklarını korumak, evsel ve tarımsal kullanım için alternatif bir su kaynağı sağlamak gibi çeşitli faydalar sunar.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

A) Size göre dış ülkelerdeki suya bağımlılığın azaltılması için yağmur suyu hasadının kullanımı hangi düzeyde olmalıdır?

B) Sizce yağmur suyu hasadının bitkilerden ekstra verim almak açısından önemi nedir?

C) Yağmur suyu hasadının insanlara sağladığı avantajları sıralamanızı istesek neler söylersiniz?

D) Su kaynaklarının eski yoğun hâline döndürülebilmesinde yağmur suyu hasadının etkisi nedir?

E) Alternatif su kaynakları arasında yükselen bir trende sahip olan yağmur suyu hasadının devamlılığını sağlamak maliyetli midir?

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

7. New York City'deki Columbia Üniversitesinde yapılan bağımsız bir araştırmada, akıllı tartıların vücut kompozisyonu analizinin kurumsal standardı olan "Dual Energy X-ray"in +/- %5'i içinde doğru sonuçlar verdiği tespit edilmiştir. Yapılan bu araştırma sonunda da akıllı tartının vücut kompozisyonunu doğru bir şekilde tahmin etmek için en uygun yöntem olduğu savunulmaktadır. "Vücut Yağ Analizi Tartıları" adı da verilen bu tartıların sonuçları, tutarlı koşullar altında kullanıldığında +/- %1'lik bir varyasyon dâhilinde sonuç sapması yaşayabilir. Bununla birlikte yağ, su ve kas dokularının elektriksel iletkenlikleri farklılık gösterebilir. Örneğin yağ dokusu, su ve kas dokusuna nazaran daha az iletkendir. Bu değişim göz önüne alınarak üretilen akıllı tartılar, vücudunuzun bu akıma karşı gösterdiği direnci, elektrik iletkenlerini hesaba katarak ölçüm yapmaktadır.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

A) Akıllı tartıların ölçüm hatası noktasında diğer teknolojik tartılardan temel ayrımı nedir?

B) Gerekli şartlar sağlanmadığı zaman akıllı tartıların vücut kitle indeksini yanlış ölçtüğü söylenebilir mi?

C) Yağ, su ve kas dokusunu doğru olabilmek için yalnızca akıllı tartı mı kullanmak gerekir?

D) Akıllı tartıların ölçüm bazında diğer tartılardan farkı nedir?

E) Akıllı tartılar vücut kompozisyonunu nasıl ölçer?

8. Sanat kavramı geniş bir kavram. Farklı yaklaşımlar hep olmuştur. Sanat, sanat için mi yoksa toplum için mi? Sanat, en dar anlamıyla duygu ve düşüncenin dış dünyada hayat bulmasıdır. Çizgi, resim, yazı, heykel vb. ile vücut bulmasıdır. Sanatçı ise eserlerindeki üslubuyla kendini var eden kişidir. Resme bakarsın, imzayı görmeden "Bu onun eseridir." dersin yani orijinalliği anlarsın. İşte sanatçıyı sanatçı yapan budur.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

A) Sanatta başarılı olmanın yolu halk için sanat yapmaktan mı geçiyor?

B) Bir sanatçının özgünlüğünü belirleyen en önemli unsur hayal dünyası ortaya koyması mıdır?

C) Farklı malzemelerle ortaya konulan sanat, estetik zevk yaratmak için mi vardır?

D) Her sanatçının sanatı ortaya koyma biçimi okurda kendini bulmuş mudur?

E) Sizce sanat ve sanatçı nedir, insanda neye tekabül etmektedir?

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Paragrafta soru-cevap sorularında ilk ve son cümle vurucu ifadeyi barındırır. Buna göre "Eleştiri ama art niyet barındırmayan yapıcı eleştiri en büyük eksiğimiz." ifadesi ile "...sizin kaleminizden çıkan metni nasıl alımladığına şahit olma fırsatı sunar sıkı bir eleştiri size." sözü birlikte değerlendirildiğinde "Günümüz Türk şiiri poetik ve teknik açıdan yeterli ölçüde eleştiriliyor mu veya eleştiri kültürümüze bir eleştiriniz var mı?" sorusuna cevap verildiği görülür.

ABCDE

2. Paragrafta soru-cevap sorularında ilk ve son cümle vurucu ifadeyi barındırır. Buna göre "Hepimiz dergilerin mutfağında piştik. Bizden önceki kuşakların şiir ve düşüncelerini basılı dergilerden altını çize çize okuyarak bugünlere geldik." ifadelerinin "Dergilerin şiir dünyamıza katkısı noktasında neler düşünüyorsunuz?" sorusuna cevap verdiği görülür.

ABCDE

3. Paragrafta soru-cevap sorularında ilk ve son cümle vurucu ifadeyi barındırır. Buna göre "Yalnızca üç şair veya üç şiir okumam gerekse şiir okumazdım." ile "Ama bunların sayısını üçe indirmek hayli zor olacağından cevap vermek doğru olmaz." ifadeleri birlikte değerlendirildiğinde "Sadece üç şairi veya şiiri okuma hakkınız olsa bu şairler ya da şiirler hangileri olurdu?" sorusuna cevap verdiği görülür.

ABCDE

4. Paragrafta soru-cevap sorularında ilk ve son cümle vurucu ifadeyi barındırır. Buna göre "Şiirin altın çağında yaşamadığımız da muhakkak. Ama bu "Şiir öldü." demek de değil." ifadesinin "Günümüz şiirine olan ilgiyi yeterli buluyor musunuz, bulmuyorsanız bu durumun sebepleri nelerdir?" sorusuna cevap verdiği görülür.

ABCDE

INDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

5. Paragrafta soru-cevap sorularında ilk ve son cümle vurucu ifadeyi barındırır. Buna göre "Hastaların %95'inde huzursuz bacak sendromunun ana sebebi henüz keşfedilmemiştir." ile "Bu sebeple de henüz bir tedavi yöntemi geliştirilmemiştir." ifadeleri birlikte değerlendirildiğinde "Huzursuz bacak sendromunun hâlihazırda herhangi bir tedavisi var mıdır?" sorusuna cevap verdiği görülür.

ABCDE

6. Paragrafta soru-cevap sorularında ilk ve son cümle vurucu ifadeyi barındırır. Buna göre "Yetersiz yağış alan, su altyapısı olmayan, yüzey ve yer altı su kaynaklarının yetersiz olduğu bölgeler için bir çözümdür." ile "Ayrıca dış su kaynaklarına olan bağımlılığı azaltmak, su kaynaklarını korumak, evsel ve tarımsal kullanım için alternatif bir su kaynağı sağlamak gibi çeşitli faydalar sunar." ifadelerinin "Yağmur suyu hasadının insanlara sağladığı avantajları sıralamanızı istesek neler söylersiniz?" sorusuna cevap verdiği görülür.

ABCDE

7. Paragrafta soru-cevap sorularında ilk ve son cümle vurucu ifadeyi barındırır. Buna göre "Bu değişim göz önüne alınarak üretilen akıllı tartılar, vücudunuzun bu akıma karşı gösterdiği direnci, elektrik iletkenlerini hesaba katarak ölçüm yapmaktadır." ifadesinin "Akıllı tartılar vücut kompozisyonunu nasıl ölçer?" sorusuna cevap verdiği görülür.

ABCDE

8. Paragrafta soru-cevap sorularında ilk ve son cümle vurucu ifadeyi barındırır. Buna göre "Sanat kavramı geniş bir kavram." ile "Sanatçı ise eserlerindeki üslubuyla kendini var eden kişidir." ifadeleri birlikte değerlendirildiğinde "Sizce sanat ve sanatçı nedir, insanda neye tekabül etmektedir?" sorusuna cevap verdiği görülür.

ABCDE

1. Kentlerin dokusunu, insan dokunuşlarıyla gerçek ve kurgu ekseninde okuyucuya taşıyorum, diyebilirim. Yazarlar olarak alıntıladığımız yüzleri, hayatları yazıyoruz. Yolda gördüğün bir insana bir hayat yakıştırıyorsun, olmasını istediğin hayat; tüm kurgu böyle başlıyor. Bir anlamda, olabilecek olanı gösteriyoruz. Kitaplarımın adlarından belli olacağı üzere yazma sebebim kentlerdir. Belki de var olma duygumu en çok bu şekilde besliyorum.

Bu cevap aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak verilmiştir?

A) Eserlerinizin ana temasını kentlerin oluşturmasını hayatın karmaşık yapısına mı bağlıyorsunuz?

B) Kurguladığınız veya gerçek hayattan esinlenerek kaleme aldığınız yazılarınız okurlarca nasıl karşılanıyor?

C) Yazma nedeninizi sorsak bize kentlerden hareketle neler söylersiniz?

D) Size göre bir yazarın kentleri konu edinmesi insan-mekân ilişkisini doğrudan gözler önüne sermesi mi demektir?

E) Yazı yazmak sizin düşüncenize göre duyguları beslemekse neden sadece hayal dünyanızdan yararlanmıyorsunuz?

2. Ortaokul ve lise yıllarında elbette şiir, roman yazma girişimlerim vardı ama bunları saklardım. Evimizde kitap okunurdu, bu yüzden ben de kitap okuma alışkanlığı edindim. Çocukken çok fazla hastalanırdım ve hep yatağımın baş ucunda bir kitap bulunurdu. Belki daha önce ailemle, babamla paylaşsam yazma eylemim çok önce profesyonellik kazanacaktı. Çocukluğum Yalova'da geçti. Her ay, babam beni iskeledeki bayiden dergi fasikülleri almaya yollardı. Aslında kendi alabilirdi ama bu eylemi bana yaptırmış olması, benim dergilerle sıkı bir ilişki içinde olmamı sağladı. Hâlâ dergi alır, okurum.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

A) Ailenizle yazılarınızı paylaştığınızda onların sizi dergilere yönlendirmesi nasıl oldu?

B) Babanızın sizi her ay dergi almaya göndermesi öz güveninizi güçlendirmek için miydi?

C) Çocukluk döneminizi veya okul yıllarınızda yaşadıklarınızı yazılarınıza yansıtıyor musunuz?

D) Ortaokul yıllarında sizi özellikle dergilerde cezbeden yazı türleri var mıydı?

E) Dergilerle olan tanışma sürecinizi ve etkili olan kişileri sorsak neler söylersiniz?

3. Anlatacağım konu beni heyecanlandırıyorsa çalışmak kolay. Her kaynağa ulaşırım, hepsini tek tek okurum, konuyla ilgili kim ne demiş bakarım, antik kaynaklardan başlayıp üniversite tezlerine ve basılmış kitaplara kadar her şeyi uzun bir süre araştırıp okurum. Bu meşakkatli bir süreçtir. Öğretici ve yol göstericidir. Ondan sonra olayı içselleştirir ve öyküsünü çıkarırım.

Bu cevap aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak verilmiştir?

A) Elinizdeki malzemeyi kurgu için yeniden üretip dönüştürürken nasıl bir süreç işliyorsunuz?

B) Yazı yazma sürecinde öğreticilik esasıyla hareket ederken hayal dünyasından da yararlanıyor musunuz?

C) Sizce bir yazarın, anlatacağı olayları içselleştirmeden öykü yazması mümkün müdür?

D) Edebiyat dünyasının zahmetli türü olan öykünün didaktik bir anlatımla yazılmasını doğru buluyor musunuz?

E) Birçok kaynaktan yararlanarak oluşturduğunuz öykülerinizin ana temasında neler yer alıyor?

4. Öncelikle, bahsettiğiniz yazarların belki tek işi yazmak. Bir yazma rutini oluşturmak öncelikle bu noktadan geçiyor biraz. Ancak henüz bir iki öykü ya da akademik metin yazma sürecinde iken oluşmayan rutinler zamanla artan yoğunluk ve yazmaya duyulan ihtiyaç ve ilgiyle oluşmaya başlıyor. Bu noktada ilk rutinim, geceleyin yazmak. Nadiren gündüz yazarım. Çünkü yazmam için etrafımın hareketsizleşmesi şart. Seslerin kesilmesi gerek ya da en kötü ihtimalle sadece bana ait sesler olmalı.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

A) Tanınmış yazarlar belli bir düzen içinde eserlerini yazıyor, peki siz de kendinize bir düzen oluşturdunuz mu?

B) Yazı rutini oluştururken öykü ya da akademik metinlerini yerini nasıl tayin ediyorsunuz?

C) Birçok yazarın belli bir yazma rutini var, sizin de bu kalem sürecinde olmazsa olmazlarınız var mı?

D) Her yazarın kendini iyi hissettiği zamanlarında başarılı eserler yazdığı düşüncesine katılıyor musunuz?

E) Hareketsiz bir ortam ve seslerin yok olması okurun ilgisini çekebileceğiniz bir eser oluşturabilmesi için yeterli oluyor mu?

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

5. Çok konuşurdum. Yani yazmazken çok konuşuyordum. Anlatmayı seviyordum belki. Yazmasam çıldırmam ama yazmadan da duramam artık. İlla yazmayacaksam da okurdum. Zaten bir söyleşide sormuşlardı, "Okumak mı yoksa yazmak mı?" diye ve ben düşünmeden "okumak" demiştim. Çünkü yumurta tavuktan çıkıyor bana göre, yazmak okumaktan yani.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

A) Bir yazar olarak konuşmayı sevdiğinizi söylüyorsunuz, peki düzenli yazmak konusunda ne düşünüyorsunuz?

B) "Okumak mı yoksa yazmak mı?" sorusuna verdiğiniz cevap aynı zamanda iyi bir okur olduğunuzu ortaya koyar mı?

C) Yazmanın okumayı ortaya koyan bir dinamik olduğuna inanan yazarlardan mısınız?

D) Yazmasa çıldıracak yazarlardan mısınız, yazmasanız neler yapardınız?

E) Yazı, sizin mesleğiniz olmasaydı çıldıracak gibi olur muydunuz yoksa sakince farklı mesleklere yönelir miydiniz?

6. Çikolata yediğimizde çikolatanın ağızda parçalanması sonucu açığa çıkan kimyasal maddeler, dilimizdeki tat tomurcukları tarafından algılanır. Bunun sonucunda oluşan sinyaller beynimize kimyasal bir mesaj olarak taşınır. Bu sinyaller beynimize sadece çikolata yediğimizi söylemekle kalmaz, beynimizin ödül merkezinde çeşitli kimyasal maddelerin salgılanmasını sağlar. Bu kimyasal maddelerden en bilinenleri dopamin ve seratonin. Çıkolatadaki teobromin, anandamid, feniletilamin gibi kimyasal maddeler tek başlarına ruh hâlimizi çok fazla etkilemese de bir araya gelerek dopamin ve seratonin gibi maddeler salgılıyor ve mutlu olmamızı sağlayabiliyor.

Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisine cevap yoktur?

A) Çikolata yediğimizde neden mutlu oluruz?

B) Çikolatanın miktarını artırmak mutluluk düzeyini artırıyor mu?

C) Çikolata vasıtasıyla açığa çıkan kimyasal maddeler nasıl algılanıyor?

D) Çikolatanın içerisindeki kimyasal maddeler nelerdir?

E) Çikolata yendiğinde beyinde gerçekleşen fiziksel olay nedir?

7. Uzmanlara göre antibiyotiklerin yanlış ve aşırı kullanımı antibiyotik direncine yol açabiliyor. Bu direnç ise potansiyel olarak zararlı bakterilerin, antibiyotiklerin etkinliğini azaltmasına neden olabiliyor. Nitekim antibiyotik direnci, dünya genelinde artan bir halk sağlığı sorunu hâline geldi. Bir kişiye, antibiyotiğe dirençli bir bakteri bulaştığında hem o hastanın tedavisi zorlaşıyor hem de antibiyotiğe dirençli bakteri insanlar arasında daha kolay yayılabiliyor. Antibiyotikler işe yaramadığında hastalıklar daha uzun sürebiliyor, farklı hastalıklar ortaya çıkabiliyor ve tedavi için daha güçlü ve pahalı ilaçların kullanılması gerekebiliyor.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

A) Sağlık kuruluşlarının antibiyotik azaltımını desteklemesinin temel nedeni nedir?

B) Bilimsel bağlamda değerlendirildiğinde antibiyotik kullanımı antibiyotik direncini artırır mı?

C) Güçlü bakterilerin yok edilmesinde kullanılan antibiyotiklerin yan etkileri nelerdir?

D) Antibiyotiğin muadili bir antibiyotikle karşılanması hastalıkların tedavisini güçleştiriyor mu?

E) Antibiyotik kullanımının halk sağlığını tehdit etmesi, ilaçların kimyasal yapısıyla ilgili mi?

8. Bir kırığın iyileşebilmesi için kemiğin öncelikle bir alçı ile sabitleştirilmesi gerekir. Özel durumlarda kemiği sabit tutmak için plaka, vida veya çivi de kullanılabilir. Bu tür işlemler ameliyat ile yapılır. Ameliyat, kırık şiddetliyse gerekebilir. Bireysel duruma bağlı olarak kaynamamış kemiği tedavi etmek için de farklı ameliyat yöntemlerine başvurulur.

Bu cevap aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak verilmiştir?

A) Kaynamamış kemiklerin tedavisinde hangi ameliyat yöntemleri kullanılır?

B) Ameliyat olmadan kırık bir kemiği iyileştirmek mümkün müdür?

C) Kemiği sabit tutmak için kullanılan malzemeler nasıl yerleştirilmelidir?

D) Bir kemikteki kırık, ona yakın olan kemiklerin de kırılmasına yol açar mı?

E) Kırık bir kemiğin tedavi edilmesi için yapılması gerekenler nelerdir?

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Paragrafta soru-cevap sorularında ilk ve son cümle vurucu ifadeyi barındırır. Buna göre "Kentlerin dokusunu, insan dokunuşlarıyla gerçek ve kurgu ekseninde okuyucuya taşıyorum, diyebilirim." ile "Kitaplarımın adlarından belli olacağı üzere yazma sebebim kentlerdir." ifadelerinin "Yazma nedeninizi sorsak bize kentlerden hareketle neler söylersiniz?" sorusuna cevap verdiği görülür.

ABCDE

2. Paragrafta soru-cevap sorularında ilk ve son cümle vurucu ifadeyi barındırır. Buna göre "Her ay, babam beni iskeledeki bayiden dergi fasikülleri almaya yollardı. Aslında kendi alabilirdi ama bu eylemi bana yaptırmış olması, benim dergilerle sıkı bir ilişki içinde olmamı sağladı." ifadelerinin "Dergilerle olan tanışma sürecinizi ve etkili olan kişileri sorsak neler söylersiniz?" sorusuna cevap verdiği görülür.

ABCDE

3. Paragrafta soru-cevap sorularında ilk ve son cümle vurucu ifadeyi barındırır. Buna göre "Her kaynağa ulaşırım, hepsini tek tek okurum, konuyla ilgili kim ne demiş bakarım, antik kaynaklardan başlayıp üniversite tezlerine ve basılmış kitaplara kadar her şeyi uzun bir süre araştırıp okurum." ifadelerinin "Elinizdeki malzemeyi kurgu için yeniden üretip dönüştürürken nasıl bir süreç işliyorsunuz?" sorusuna cevap verdiği görülür.

ABCDE

4. Paragrafta soru-cevap sorularında ilk ve son cümle vurucu ifadeyi barındırır. Buna göre "Bir yazma rutini oluşturmak öncelikle bu noktadan geçiyor biraz." ile "Çünkü yazmam için etrafımın hareketsizleşmesi şart. Seslerin kesilmesi gerek ya da en kötü ihtimalle sadece bana ait sesler olmalı." ifadelerinin "Birçok yazarın belli bir yazma rutini var, sizin de bu kalem sürecinde olmazsa olmazlarınız var mı?" sorusuna cevap verdiği görülür.

ABCDE

5. Paragrafta soru-cevap sorularında ilk ve son cümle vurucu ifadeyi barındırır. Buna göre "Yani yazmazken çok konuşuyordum." ile "Yazmasam çıldırmam ama yazmadan da duramam artık." ifadelerinin "Yazmasa çıldıracak yazarlardan mısınız, yazmasanız neler yapardınız?" sorusuna cevap verdiği görülür.

ABCDE

6. Parçadaki cümleler değerlendirildiğinde

- "Çikolatadaki teobromin, anandamid, feniletilamin gibi kimyasal maddeler tek başlarına ruh hâlimizi çok fazla etkilemese de bir araya gelerek dopamin ve seratonin gibi maddeler salgılıyor ve mutlu olmamızı sağlayabiliyor." > Çikolata yediğimizde neden mutlu oluruz? + Çikolatanın içerisindeki kimyasal maddeler nelerdir?
- "...maddeler, dilimizdeki tat tomurcukları tarafından algılanır." > Çikolata vasıtasıyla açığa çıkan kimyasal maddeler nasıl algılanıyor?
- "...beynimizin ödül merkezinde çeşitli kimyasal maddelerin salgılanmasını sağlar." > Çikolata yendiğinde beyinde gerçekleşen fiziksel olay nedir?

sonucuna ulaşılır.

ABCDE

7. Paragrafta soru-cevap sorularında ilk ve son cümle vurucu ifadeyi barındırır. Buna göre "Uzmanlara göre antibiyotiklerin yanlış ve aşırı kullanımı antibiyotik direncine yol açabiliyor." ile "Bu direnç ise potansiyel olarak zararlı bakterilerin, antibiyotiklerin etkinliğini azaltmasına neden olabiliyor." ifadelerinin "Bilimsel bağlamda değerlendirildiğinde antibiyotik kullanımı antibiyotik direncini artırır mı?" sorusuna cevap verdiği görülür.

ABCDE

8. Paragrafta soru-cevap sorularında ilk ve son cümle vurucu ifadeyi barındırır. Buna göre "Bir kırığın iyileşebilmesi için kemiğin öncelikle bir alçı ile sabitleştirilmesi gerekir." ile "...kaynamamış kemiği tedavi etmek için de farklı ameliyat yöntemlerine başvurulur." ifadelerinin "Kırık bir kemiğin tedavi edilmesi için yapılması gerekenler nelerdir?" sorusuna cevap verdiği görülür.

ABCDE

INDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Onsenler, Japoncada "sıcak su kaynağı" anlamına gelir. Bu doğal sıcak su kaynakları, yerin altındaki volkanik aktivite sonucu oluşur. Onsenlerin suyu, yüksek mineral içeriğine sahiptir ve Japonlar için hem fiziksel hem de zihinsel iyilik hâlinin bir simgesi olarak kabul edilir. Onsenlerin tarihi Japonya'nın çok eski dönemlerine kadar uzanır. İlk kayıtlar MÖ 3. yüzyıla dayanır ve bu, sıcak su banyolarının tedavi amaçlı kullanıldığını gösterir. Zamanla, onsenler dinlence ve çevreyi güzelleştirme amaçlı kullanılarak popüler hâle gelmiş ve geleneksel Japon konaklama mekânları olan ryokanlarla birleşmiştir.

Bu parçada onsenler ile ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Geleneksel tedavi alanları olarak nitelendirildiğine
B) Zaman içinde kullanım şeklinin değiştiğine
C) Geçmişinin çok eskiye dayandığına
D) Halkı için sembolik bir anlamı olduğuna
E) Nasıl meydana geldiklerine

2. Akdeniz Havzası, dünyada biyolojik çeşitliliğin en yoğun olduğu otuz altı sıcak noktadan biri olarak sayılıyor. Bu doğal zenginliğin en önemli nedenlerinden biri olan geleneksel hayvancılıkla uğraşan pastoral göçebeler doğanın takvimine göre yaşamlarını sürdürüyor. Birçok canlının yaşamı, habitatların korunması bu toplulukların suyun ve otlakların izinde sürüleri ile birlikte mevsim koşullarına göre gerçekleştirdikleri göçe bağlı. Pastoral göçebelik, besin kaynaklarının, suyun ve enerjinin kullanımı açısından dünyadaki en akılcı yaşam biçimlerinden biri olarak varsayılıyor. Ancak Türkiye'de Sarıkeçili Yörükleri örneğinde olduğu gibi bu göçebe topluluklar birçok tehdit ile karşı karşıya.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Yeryüzünün en akılcı yaşam biçimlerinden birinin pastoral göçebelik olduğuna
B) Dünyada göçebe toplulukların birçok olumsuz durum ile iç içe olduklarına
C) Pastoral göçebelerin birçok insana göre farklı bir takvim kullandıklarına
D) Dünyada biyolojik çeşitliliği olan birden fazla bölge olduğuna
E) Akdeniz Havzası'nın insanlar için yaşanabilecek önemli bir bölge olduğuna

3. Mis kokulu bir bitkidir lavanta. Çoğunlukla mor renkte çiçekleri olan lavanta, ballıbabagiller ailesindendir ve bilinen kırk yedi türü vardır. Güneşli ve kuru bölgeleri sever. Bu nedenle kuraklıkta bile toprağın sağlığını korumaya yardımcı olur. Arılar da lavanta çiçeklerini çok sever. Arılar için balkon ya da bahçede lavanta yetiştirilebilir.

Bu parçadan lavanta ile ilgili;

I. güzel kokulu bir çiçek olduğu,
II. farklı renklerinin bulunduğu,
III. sıcak ortamlarda yetiştiği

bilgilerinden hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

4. **Aşağıdakilerden hangisi** "Doğru ve disiplinli çalışan her insan; daha önce ulaşılamamış hedeflere erişebilir, hiç görülmemiş başarılara imza atabilir. Böylece tabiri caizse Everest Dağı'nın zirvesine oturup orada yıllarca kalabilir." **düşüncesine uygun bir örnek <u>değildir</u>?**

A) Amerikalı oyuncu Baron Davis, 2001 yılında oynadığı bir maçta potaya 27,1 metre uzaklıktan basket attı. Böylece bir basket maçındaki en uzak mesafeden yapılan atış rekorunun sahibi oldu.
B) 1996 yılında Güney Koreli Ra Kyung-min ve İngiliz Julia Mann arasındaki badminton maçı yalnızca altı dakika sürdü. İki seti de alan Ra Kyung-min, en kısa süren maç rekoruna sahip bu karşılaşmanın kazananı oldu.
C) Rus kozmonot Mikhail Tyurin 2006 yılında, uzay yürüyüşü sırasında bir golf vuruşu yaptı. NASA, topun atmosferde yanmadan önce yaklaşık 2 milyon kilometre yol katettiğini tahmin etti.
D) 2021 yılında İngiliz kaleci Tom King, oynadığı maçta yaklaşık 96 metre uzaklıktaki kaleye gol atmayı başardı. Böylece bir futbol maçında en uzak mesafeden atılan gol rekoru kırıldı.
E) Voleybolda 2004 yılında kırılan bir rekor hâlâ geçilememiştir. Porto Riko takımlarından biri olan Changos de Naranjito, 1958-2021 yılları arasında toplamda 24 kere ulusal şampiyon olmuş ve bir ilki yaşamıştır.

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

5. 2005 yılında Karayipler'de canlanan Wilma Kasırgası, Jamaika'yı çok derin bir şekilde sarsmış ve de burada can kayıplarına yol açmıştır. Sonrasında Kanada'ya doğru izleyeceği yeni güzergâhı boyunca Wilma, önce Küba'yı vurmuştur. Sonrasında ise Güney Florida olarak adlandırılan ve bu bölgede yer alan dünyaca ünlü şehir Miami'ye ulaşmıştır. Miami şehrinde de çok büyük yıkıma neden olan Wilma, rotasını karadan izlemek yerine Amerika Birleşik Devletleri'nin doğu sahili açıklarından devam ettirmiştir. Wilma, kuzeye doğru ilerleyerek soğuk su etkisiyle kuvvetini kaybetmiştir. Sona erdiğinde ise en büyük zarar Honduras ve civarında tespit edilmiştir. Çünkü Wilma bu ülkeye beşinci seviyedeyken ulaşmıştır. Beşinci seviyede sadece 1 dakika kalabilen Wilma, sonrasında kademeli olarak hız kesmiştir.

Bu parçadan Wilma Kasırgası ile ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılamaz?

A) Birçok insanın ölümüne yol açtığına
B) Güzergâhlarını bir süre sonra değiştirdiğine
C) Rota değiştirdikçe şiddetini artırdığına
D) Gücünü yitirmesinin nedenine
E) En yüksek hasarı nerede oluşturduğuna

6. Uzun bir geçmişi olan kutnu bezi, Türkiye'de yalnızca Gaziantep'te dokunan ipekli bir dokuma türüdür. Ham maddesi floş, suni ipek ve pamuk ipliğidir. Tamamen el tezgâhlarında el emeğiyle dokunmaktadır. Yöresel kıyafetlerde kullanıldığı gibi çeşitli aksesuar, turistik giysi, çanta, terlik, perdelik kumaş ve ulusal kıyafetlerde de kullanılmaktadır. Kutnu bezini üretmek için yılların birikimini almış büyük beceri ve ustalık gerekmektedir.

Bu parçada Kutnu bezi ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) Birbirinden farklı ürünlerde kullanıldığına
B) Usta-çırak ilişkisi içinde üretilebildiğine
C) Gaziantep dışında ülkemizde başka bir yerde üretilmediğine
D) Temelindeki maddelerin birden fazla olduğuna
E) Hiçbir makine kullanılmadan üretildiğine

7. "Mykonos" veya Türkçe ismiyle "Mikonos", 86 km² alana sahip Yunanistan'ın birbirinden güzel adalarından biridir. Ada "kaya yığını" anlamına gelmektedir. Adanın gerçek nüfusu 10.500 olmasına rağmen yaz aylarında nüfus en az 10 kat artmaktadır. Yıldız oyunculardan, film yıldızlarına, futbolculardan basketbol oyuncularına kadar ünlü birçok isim yaz tatillerinde Mikonos'u tercih etmektedir. Tatil için ünlü isimlerin bu adayı tercih etmesi sebebiyle Mikonos ile ilgili bilgiler tüm dünyada bilinmektedir. Yunanistan'a ait adalar içinde en çok ziyaret edilen olmasının da etkisiyle fiyatlar ortalamanın biraz daha üstündedir. 89 km sahil şeridine sahip olan bu ada; ılıman havası, nezih kumsalları ve sessiz sakin koyları ile turistlerin Ege Denizi'nde en çok ziyaret ettikleri noktalardan biridir. İçerisinde birçok manastır ve kilise yer almaktadır. Bu kilise ve manastırlar turistlerin rahatça ziyaret edebilmesi için yaz aylarında 24 saat boyunca açık tutulmaktadır.

Bu parçada Mikonos Adası ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) Yunanistan'da en çok gidilen yer olduğuna
B) Kelime anlamının ne olduğuna
C) Tanınmış kişilerin burayı popülerleştirdiğine
D) Diğer adalardan pahalı olduğuna
E) Turistlerin uğrak yeri olduğuna

8. Video sektöründe, kliplerde, reklamlarda hatta haber programlarında sıkça gördüğümüz "green screen" teknolojisi, yeşil veya mavi arka plan ile iki farklı videoyu birbirine iç içe geçirmek için kullanılır. Bu şekilde tehlikeli, yüksek miktarda harcama gerektiren sahneler ve çekilmesi imkânsız olan bilim kurgu filmlerinin kolay şekilde çekilmesi mümkün olur. Bu teknoloji için aynı zamanda chroma key, greenbox, blue screen, bluebox gibi farklı adlar da kullanılmaktadır. İlk olarak 1940 yılında Larry Butler tarafından çekilmiş *The Thief of Bagdad (Bağdat Hırsızı)* filminde kullanılmıştır ve green screen tekniği sayesinde bu film Oscar Ödülü'nü kazanmıştır.

Bu parçada green screen ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) İlk defa kullanıldığı filme sağladığı başarıya
B) Literatürde farklı adlarla anılmasının nedenine
C) Maliyetli işlerin kolaylaşmasını sağladığına
D) Hangi amaçla kullanıldığına
E) Pek çok farklı alanda karşılaşıldığına

INDEKSAKADEMI youtube/indeksakademi

1. Parçadaki "Zamanla, onsenler dinlence ve çevreyi güzelleştirme amaçlı kullanılarak..." ifadesinden "zaman içinde kullanım şeklinin değiştiğine", "Onsenlerin tarihi Japonya'nın çok eski dönemlerine kadar uzanır." ifadesinden "geçmişinin çok eskiye dayandığına", "...Japonlar için hem fiziksel hem de zihinsel iyilik hâlinin bir simgesi olarak kabul edilir." ifadesinden "halkı için sembolik bir anlamı olduğuna" ve" Bu doğal sıcak su kaynakları, yerin altındaki volkanik aktivite sonucu oluşur." ifadesinden "nasıl meydana geldiklerine" ulaşılır. Ancak parçada geleneksel tedavi alanları olarak nitelendirildiğine ilişkin bilgi yoktur.

ABCDE

2. Parçadaki "Pastoral göçebelik, besin kaynaklarının, suyun ve enerjinin kullanımı açısından dünyadaki en akılcı yaşam biçimlerinden biri olarak varsayılıyor." ifadesinden "yeryüzünün en akılcı yaşam biçimlerinden birinin pastoral göçebelik olduğuna", "...bu göçebe topluluklar birçok tehdit ile karşı karşıya." ifadesinden "dünyada göçebe toplulukların birçok olumsuz durum ile iç içe olduklarına", "...uğraşan pastoral göçebeler doğanın takvimine göre yaşamlarını sürdürüyor." ifadesinden "pastoral göçebelerin birçok insana göre farklı bir takvim kullandıklarına" ve "Akdeniz Havzası, dünyada biyolojik çeşitliliğin en yoğun olduğu otuz altı sıcak noktadan biri olarak sayılıyor." ifadesinden de "dünyada biyolojik çeşitliliği olan birden fazla bölge olduğuna" yargısına ulaşılır. Ancak parçada Akdeniz Havzası'nın insanlar için yaşanabilecek önemli bir bölge olduğuna değinilmemiştir.

ABCD**E**

3. Parçadaki "Mis kokulu bir bitkidir lavanta." ifadesinden "güzel kokulu bir çiçek olduğu", "Çoğunlukla mor renkte çiçekleri olan lavanta..." ifadesinden "farklı renkleri bulunduğu" ve "Güneşli ve kuru bölgeleri sever." ifadesinden de "sıcak ortamlarda yetiştiği" yargısına ulaşılır.

ABCD**E**

4. Parçadaki "...daha önce ulaşılamamış hedeflere erişebilir, hiç görülmemiş başarılara imza atabilir..." ifadesinden hareketle

- "Böylece bir basket maçındaki en uzak mesafeden yapılan atış rekorunun sahibi oldu." > A
- "...kısa süren maç rekoruna sahip bu karşılaşmanın kazananı oldu." > B
- "Böylece bir futbol maçında en uzak mesafeden atılan gol rekoru kırıldı." > D
- "...toplamda 24 kere ulusal şampiyon olmuş ve bir ilki yaşamıştır." > E

yargılarına ulaşılır.

AB**C**DE

5. Parçadaki "...ve de burada can kayıplarına yol açmıştır." ifadesinden birçok insanın ölümüne yol açtığına", "Sonrasında Kanada'ya doğru izleyeceği yeni güzergâhı boyunca Wilma..." ifadesinden "güzergâhlarını bir süre sonra değiştirdiğine", "...soğuk su etkisiyle kuvvetini kaybetmiştir." ifadesinden "gücünü yitirmesinin nedenine" ve "Sona erdiğinde ise en büyük zarar Honduras ve civarında tespit edilmiştir." ifadesinden de "en yüksek hasarı nerede oluşturduğuna" yargısına ulaşılır. Ancak parçada rota değiştirdikçe şiddetini artırdığına dair bir bilgi yoktur.

AB**C**DE

6. Parçadaki "Yöresel kıyafetlerde kullanıldığı gibi çeşitli aksesuar, turistik giysi, çanta, terlik, perdelik kumaş ve ulusal kıyafetlerde de kullanılmaktadır." ifadesinden "birbirinden farklı ürünlerde kullanıldığına", "Türkiye'de yalnızca Gaziantep'te dokunan ipekli bir dokuma türüdür." ifadesinden "Gaziantep dışında ülkemizde başka bir yerde üretilmediğine", "Ham maddesi floş, suni ipek ve pamuk ipliğidir." ifadesinden "temelindeki maddelerin birden fazla olduğuna" ve "Tamamen el tezgâhlarında el emeğiyle dokunmaktadır." ifadesinden de "hiçbir makine kullanılmadan üretildiğine" yargısına ulaşılır. Ancak parçada usta-çırak ilişkisi içinde üretilebildiğine değinilmemiştir.

A**B**CDE

7. Parçadaki "Ada kaya yığını anlamına gelmektedir." ifadesinden "kelime anlamının ne olduğuna", "Tatil için ünlü isimlerin bu adayı tercih etmesi sebebiyle Mikonos ile ilgili bilgiler tüm dünyada bilinmektedir." ifadesinden "tanınmış kişilerin burayı popülerleştirdiğine", "Yunanistan'a ait adalar içinde en çok ziyaret edilen olmasının da etkisiyle fiyatlar ortalamanın biraz daha üstündedir." ifadesinden "diğer adalardan pahalı olduğuna", "...turistlerin Ege Denizi'nde en çok ziyaret ettikleri noktalardan biridir." ifadesinden de "turistlerin uğrak yeri olduğuna" yargısına ulaşılır. Ancak parçada Yunanistan'da en çok gidilen yer olduğuna değinilmemiştir.

ABCDE

8. Parçadaki "İlk olarak 1940 yılında Larry Butler tarafından çekilmiş The Thief of Bagdad (Bağdat Hırsızı) filminde kullanılmıştır ve green screen tekniği sayesinde bu film Oscar Ödülü'nü kazanmıştır." ifadesinden "ilk defa kullanıldığı filme sağladığı başarıya", "Bu şekilde tehlikeli, yüksek miktarda harcama gerektiren sahneler ve çekilmesi imkânsız olan bilim kurgu filmlerinin kolay şekilde çekilmesi mümkün olur." ifadesinden "maliyetli işlerin kolaylaşmasını sağladığına", "...iki farklı videoyu birbirine iç içe geçirmek için kullanılır." ifadesinden "hangi amaçla kullanıldığına" ve "Video sektöründe, kliplerde, reklamlarda hatta haber programlarında sıkça gördüğümüz..." ifadesinden "pek çok farklı alanda karşılaşıldığına" ulaşılır. Parçada literatürde farklı adlarla anılmasının nedenine yer verilmemiştir.

A**B**CDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Tespih; geçmişten günümüze gelenek hâlinde gelen, başta ibadet olmak üzere stres atmak, takı ve süs eşyası için yapılan, ip üzerine dizilmiş; dane, durak, imame ve tepelikten oluşan boncuklar dizisidir. Arapçadaki "sübhan" sözcüğünden türediği düşünülmektedir. Tespihler tüm semavi dinlerde ibadet aracı olarak kullanılmaktadır. İslam dininde 33'lük ve 99'luk tespih kullanılmaktadır. Bununla birlikte az miktarda kullanılan 500'lük ve 1000'lik zikir tespihleri de bulunmaktadır. Ülkemizde tespihin bir sanat eseri olarak ele alınması 17. yüzyılda başlamış olmasına rağmen İslam dünyasında en kaliteli tespihler İstanbul'da yapılmıştır. Bunu bağlı olarak da İslam ülkelerinin zenginleri tespihlerini İstanbullu ustalara yaptırmışlardır.

Bu parçada tespih ile ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Adının nereden geldiğine
B) Nitelikli olanlarının nerede yapıldığına
C) İnanç sisteminin ana eşyası olduğuna
D) Hangi amaçlarla yapıldığına
E) Fiziksel özelliklerine

2. İklim, çok sayıda değişkenin çok yönlü ilişkiler içerisinde rol oynadığı karmaşık bir olgu. Ancak bu, iklimin bütünüyle anlaşılmaz olduğu anlamına gelmiyor. İklim bilimciler iklimi belirleyen değişkenleri ve bunların etki mekanizmalarını anlayabilmek için her geçen gün daha da geliştirdikleri çeşitli özel yaklaşımlar ve yöntemler kullanıyor. İklim araştırmaları küresel ısınmanın gerçekleştiğini ve büyük ölçüde insan faaliyetleri sonucunda oluştuğunu giderek artan bir kesinlikle ortaya koyuyor. Tüm bu araştırmaların ışığında, dünya çapında kanaat önderleri ve karar vericiler, küresel ısınma sorununu öncelikli konular arasına alarak küresel ölçekte çözüm arayışlarına ve çözüme herkesin katkı vermesini sağlayacak uluslararası oluşumlara yöneliyor. İklim olayları çok yönlü olduğu için bireysel gözlemlerin genel eğilimler konusunda fikir vermesi mümkün değil çünkü.

Bu parçaya göre, iklim konusunda yapılan araştırmalar kanaat önderlerini ve karar vericileri aşağıdakilerden hangisine yöneltmektedir?

A) Her ülkenin yeni bir yaklaşım geliştirmesini sağlamaya
B) Bilimsel araştırmaların artırılmasını desteklemeye
C) Küresel ısınmanın zararlarını yeni nesle anlatmak için okul eğitimine
D) Pilot ülke seçilen yerlerde çalışmalara hız verilmesine
E) Öncelikli olarak evrensel çözümler içeren bir birlik kurulmasına

3. Puket Adası, Uzak Doğu Asya'nın en önemli tatil bölgelerinden bir tanesidir. Tayland'a bağlı olan bu ada, Andaman Denizi vasıtasıyla Hint Okyanusu'na açılmaktadır. 543 kilometrekarelik yüz ölçümü ile Tayland'ın en büyük adasıdır. Bunun yanında 350 binin üzerinde bir nüfusu da üzerinde barındırmaktadır. Ada, yılın her döneminde çok sayıda turist çekmektedir. Özellikle de ocak, şubat aylarında nüfusunu neredeyse ikiye katlamasına ortam hazırlayacak biçimde Batılı turiste ev sahipliği yapmaktadır. 2004 yılındaki Hint Okyanusu depremi sırasında gerçekleşen tsunami felaketiyle ada çok büyük zarar görmüşse de bugün tekrar eski havasını yakalamıştır. Burada yılın her mevsimi oldukça sıcak geçer. Hava sıcaklığı ortalaması yıl boyunca 30 derece civarında seyreder. Aralıktan marta kadar süren serin mevsim, yüksek sezon olarak değerlendirilir ve turistlerin en çok tercih ettiği zaman dilimidir. Bu dönemde yağış hemen hemen yok gibidir. Hazirandan başlayıp kasıma kadar süren muson mevsimi ise oldukça yağışlı geçmektedir. Bu mevsimde gün içerisinde kısa süreli sağanaklar oluşturan kırkikindi yağmurları çok fazla görülür.

Bu parçada Puket Adası ile ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Doğal bir felaketle karşı karşıya kaldığına
B) Tayland'da daha büyüğünün olmadığına
C) Çok yağışlı geçen belli bir zaman aralığına sahip olduğuna
D) Yıl boyunca belli bir aralıkta seyreden hava sıcaklığı olduğuna
E) Haziran ayında serin olması nedeniyle daha çok tercih edildiğine

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

4. İnsanın tabiatında bulunan ve sıkça karşılaştığımız bir duygu olan kıskançlık, en çok da "kardeş kıskançlığı" olarak karşımıza çıkar. Günümüzde sık rastlanan, anne ve babaların baş edemediği kardeş kıskançlığı doğal bir durumdur. Bu kıskançlığı; çocuğun kişilik özellikleri, yaşı ve mizacı etkilemektedir. Bu kıskançlık her ne kadar doğal bir durum olsa da ebeveynlerin bazı hatalı tutumları ve duygudaşlık özelliklerinin eksikliği nedeni ile büyük bir sorun hâline gelebilir.

Bu parçadan kardeş kıskançlığı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

A) Bugün çokça rastlanan bir kıskançlık türü olup ebeveynlerce üstesinden gelinememektedir.
B) Çocuğun ruhsal nitelikleri ve karakteri, ortaya çıkmasında etkilidir.
C) Anne ve babaların yanlış davranışları ile ateşlenmektedir.
D) İnsan yaşamında doğal olarak var olan bir duygu durumudur.
E) Çocuğun empati yapamamasından ötürü ortaya çıkmaktadır.

5. *Marifetname*, Erzurumlu İbrahim Hakkı tarafından yazılmış, fen bilimleri hakkında oldukça geniş bilgiler kapsayan ve ansiklopedik özellikler taşıyan bir eserdir. 1757 yılında yazılan eser, ortalama 600 sayfadan oluşur. Eserde bir ön söz, üç büyük bölüm ve bir son söz kısmı bulunmaktadır. Birinci bölüm "Fennievvel" olarak adlandırılmıştır. Tasavvufi özellikler taşıyıp cisimleri, madenleri, bitkileri ve insan doğasını anlatan bu bölüm; geometri, astronomi ve takvim konularına değinerek devam eder. İkinci bölümde anatomi esas konulardan biridir. Kişinin vücut ve karakter yapısı arasındaki ilişki şiirlerle dile getirilmiştir. Üçüncü bölüm olan "Fennisalis" ise tamamen ilahi bir özellik taşımaktadır. Son bölümde ana-babaya saygı ve sevgi, eşler arasındaki ilişkilerin nasıl olması gerektiği ve çocuklara karşı görevleri gibi töre bilim konuları aydınlatılır. Orijinal el yazmaları hâlen yazarın torunları tarafından saklanan Marifetname, 400 kitaptan faydalanarak yazılmış; Arapça ve Farsçaya tercüme edilmiştir.

Bu parçada *Marifetname* ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) Dinî nitelik taşıyan bölümünün son söz olduğuna
B) Birçok kitaptan yararlanılarak oluşturulduğuna
C) Başka dillere çevrildiğine
D) Aslının kimde olduğunun bilindiğine
E) Anatomi ile karakter arasında kurulan bağın şiirler aracılığıyla dile getirildiğine

6. Çocukların ve yetişkinlerin eğlence dünyaları olan lunaparkların olmazsa olmazı çarpışan otolardır. Bu yüzden çok fazla kullanılan bu makineler kaliteli ve dayanıklı malzemelerden imal edilmelidir. Bu makinenin üretimi istenilen düz bir zeminde çalıştırılabilir şekilde yapılmaktadır. Örneğin fayans, mermer, granit, laminant parke ya da düzgün bir beton üzerinde kolaylıkla çalıştırılabilir. Sadece çalıştırılacak pistin etrafına demirden bir bariyer yapmak yeterli olacaktır. Üstlerinde bulunan ışıklar ile çocukların ilgisini fazlasıyla çekmektedir. Ürün direksiyonludur, vites kısmı yoktur. Sürekli kullanım hâlinde bile şarjı üç saat dayanabilmektedir. Yani normal iş yapan bir yerde gün boyu şarjı yetmektedir. Şarj dolumu altı saat kadar sürmektedir. Makinenin para ve süre ayarı yapılmaktadır.

Bu parçada çarpışan otolar ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) Çocukların dikkatini çeken özelliğine
B) Lunaparkların vazgeçilmez aracı olmasına
C) Devamlı kullanımda altı saat dayanabildiğine
D) Sağlam şekilde üretilmesi gerektiğine
E) Çeşitli yüzeylerde çalışabildiğine

7. Güneş'ten Dünya'ya, görebildiklerimizin dışında pek çok ışın da gelir. Bu ışınların bir bölümü pencere camlarından geçebilir. Oysaki camlardan görünür ışığın geçmesi yeterli, diğer ışınlar odayı arzu edilmeyen biçimde ısıtabilir. Görünür ışığın geçişine izin verip diğer ışınları engellemek amacıyla yola çıkan bilim insanları, saydam bir kaplama geliştirdi. Bu kaplama, yeni üretilen ya da var olan camlara uygulanabildi. Yapılan ilk testte oldukça sıcak iklimdeki bir odada 1,5 günde, kaplamasız camlı odaya kıyasla 6 °C daha düşük sıcaklık elde edildi. Bu fark, odayı soğutmak için kullanılan enerjide üçte bire yakın tasarruf demektir.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Güneş ışınlarının camdan geçebilmesi camın üretiminde kullanılan ham maddeye bağlıdır.
B) Görünür ışık dışındaki ışınların camdan geçmesi, mekânı beklenti dışı şekilde sıcak hâle getirebilir.
C) Bilim insanlarının saydam bir kaplama geliştirmesinin hedefi, ısı tasarrufu sağlamaktır.
D) Güneş'ten gelen zararlı ışınların engellenmesi için birden fazla bilimsel araştırma yapılmıştır.
E) Bilimsel araştırmalarda ortaya çıkan me- kânsal sıcaklık farkı saydam kaplamanın fayda sağladığını kanıtlamıştır.

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Parçadaki "Arapçadaki "sübhan" sözcüğünden türediği düşünülmektedir." ifadesinden "adının nereden geldiğine", "...başta ibadet olmak üzere stres atmak, takı ve süs eşyası için yapılan..." ifadesinden "hangi amaçlarla yapıldığına", "...ip üzerine dizilmiş; dane, durak, imame ve tepelikten oluşan boncuklar dizisidir." ifadesinden de "fiziksel özelliklerine" ulaşılır. Parçada tespihin inanç sisteminin ana eşyası olduğuna değinilmemiştir.

ABCDE

2. Parçadaki "Tüm bu araştırmaların ışığında, dünya çapında kanaat önderleri ve karar vericiler, küresel ısınma sorununu öncelikli konular arasına alarak küresel ölçekte çözüm arayışlarına ve çözüme herkesin katkı vermesini sağlayacak uluslararası oluşumlara yöneliyor." ifadesinden kanaat önderleri ve karar vericilerin öncelikli olarak evrensel çözümler içeren bir birlik kurulmasına yöneldiğini göstermektedir.

ABCDE

3. Parçadaki "2004 yılındaki Hint Okyanusu depremi sırasında gerçekleşen tsunami felaketiyle ada çok büyük zarar görmüşse de..." ifadesinden "doğal bir felaketle karşı karşıya kaldığına", "543 kilometrekarelik yüz ölçümü ile Tayland'ın en büyük adasıdır." ifadesinden "Tayland'da daha büyüğünün olmadığına", "Haziran'dan başlayıp kasıma kadar süren muson mevsimi ise oldukça yağışlı geçmektedir." ifadesinden "çok yağışlı geçen belli bir zaman aralığına sahip olduğuna", "Hava sıcaklığı ortalaması yıl boyunca 30 derece civarında seyreder." ifadesinden de "yıl boyunca belli bir aralıkta seyreden hava sıcaklığı olduğuna" yargısına ulaşılır. Ancak parçada haziran ayında serin olması nedeniyle daha çok tercih edildiğine değinilmemiştir.

ABCDE

4. Parçadaki "Günümüzde sık rastlanan, anne ve babaların baş edemediği kardeş kıskançlığı doğal bir durumdur." ifadesinden "Bugün çokça rastlanan bir kıskançlık türü olup ebeveynlerce üstesinden gelinememektedir.", "Bu kıskançlığı; çocuğun kişilik özellikleri, yaşı ve mizacı etkilemektedir." ifadesinden "Çocuğun ruhsal nitelikleri ve karakteri, ortaya çıkmasında etkilidir.", "...ebeveynlerin bazı hatalı tutumları ve duygudaşlık özelliklerinin eksikliği nedeni ile büyük bir sorun hâline gelebilir." ifadesinden "Anne ve babaların yanlış davranışları ile ateşlenmektedir." ve "İnsanın tabiatında bulunan..." ifadesinden de "İnsan yaşamında doğal olarak var olan bir duygu durumudur." yargısına ulaşılır. Ancak parçada "Çocuğun empati yapamamasından ötürü ortaya çıkmaktadır." gibi bir neden-sonuç ilişkisine yer verilmemiştir.

ABCDE

5. Parçadaki "...400 kitaptan faydalanarak yazılmış..." ifadesinden "birçok kitaptan yararlanılarak oluşturulduğuna", "...Arapça ve Farsçaya tercüme edilmiştir." ifadesinden "başka dillere çevrildiğine", "Orijinal el yazmaları hâlen yazarın torunları tarafından saklanan *Marifetname*..." ifadesinden "aslının kimde olduğunun bilindiğine" ve "İkinci bölümde anatomi esas konulardan biridir. Kişinin vücut ve karakter yapısı arasındaki ilişki şiirlerle dile getirilmiştir." ifadesinden de "anatomi ile karakter arasında kurulan bağın şiirler aracılığıyla dile getirildiğine" ulaşılır. Ancak parçada dinî nitelik taşıyan bölümünün son söz olduğuna değinilmemiştir.

ABCDE

6. Parçadaki "Üstlerinde bulunan ışıklar ile çocukların ilgisini fazlasıyla çekmektedir." ifadesinden "çocukların dikkatini çeken özelliğine", "...lunaparkların olmazsa olmazı çarpışan otolardır." ifadesinden "lunaparkların vazgeçilmez aracı olmasına", "...bu makineler kaliteli ve dayanıklı malzemelerden imal edilmelidir." ifadesinden "sağlam şekilde üretilmesi gerektiğine" ve "Örneğin fayans, mermer, granit, laminant parke ya da düzgün bir beton üzerinde kolaylıkla çalıştırılabilir." ifadesinden "çeşitli yüzeylerde çalışabildiğine" yargısına ulaşılır.

ABCDE

7. Parçadaki "Oysaki camlardan görünür ışığın geçmesi yeterli, diğer ışınlar odayı arzu edilmeyen biçimde ısıtabilir." ifadesinden "Görünür ışık dışındaki ışınların camdan geçmesi, mekânı beklenti dışı şekilde sıcak hâle getirebilir." yargısına ulaşılır.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Oyunculardan biri kural dışı bir hareket yaptığında maçın hakemi oyuncuyu cezalandırmak için sarı ya da kırmızı renkteki ceza kartlarından birini gösterir. Üst üste iki sarı kart ya da tek bir kırmızı kart gören oyuncu oyun dışına çıkar. 2011 yılında Arjantin'de oynanan bir maçta ilk defa iki oyuncu kırmızı kart gördü ve oyundan atıldı. Maçın ilerleyen dakikalarında oyuncular, yedek oyuncular ve takımları çalıştıran kişiler arasında bir tartışma çıktı. Maçın hakemi Damian Rubino, iki takımda yer alan herkese kırmızı kart gösterdi ve 36 kırmızı kart göstererek dünya rekoru kırmış oldu.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen durumu destekler niteliktedir?

A) Birtakım doğal çatışmalar zincirleme etki yaratıp olağan dışı sonuçlara yol açabilir.

B) Bazı zor zamanlarda insanlar sürece müdahale edemeden sonuçlarla karşılaşabilir.

C) Takım çalışmasının olduğu her ortamda çekişmelerin yaşanması doğaldır.

D) İkinci planda kalan kimi bireyler, ön plana çıkmak için sıra dışı davranışlar sergileyebilir.

E) Belli dallarda yaşanacak ilkler aslında kendi içsel dinamiklerden doğmaktadır.

2. Ses benzerliği olan kelimelerin art arda hızlı bir şekilde söylenmesine tekerleme denir. Özellikle ana sınıfı, ilkokul ile ortaokul öğrencileri tekerleme öğrenmeyi ve tekrarlamayı çok sever. Okumaya, düşünmeye üşenen çocuklar tekerleme ile çok eğlenirler ve dillerini daha rahat kullanmayı öğrenirler. Ayrıca kekemelik gibi dili kullanırken yaşanan sorunların en iyi çaresi bu kişilerin sık sık tekerleme alıştırması yapmalarıdır. Böylece birbirine benzer olan sesler arka arkaya söylenerek dili kullanmak kolaylaşır. Tekerlemelerde hızlı okumanın amacı zor olanı başarabilmektir. Aynı zamanda tekerleme söylenirken söyleyen kadar söyleyenin çevresindekiler de hoş vakit geçirir.

Bu parçadan tekerlemeler ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Süratli bir şekilde okunmasındaki hedef kelimelerdeki telaffuz hatasını azaltmaktır.

B) Kesikli ve tekrarlı konuşmaların çözümü için doğru bir yol olarak değerlendirilmektedir.

C) Tekerleme söylenirken asıl kişi ile birlikte dinleyiciler de eğlenir.

D) Farklı kademelerdeki öğrencilerin öğrenmekten hoşlandıkları bir söz kalıbıdır.

E) Harf benzerliği bulun sözcüklerin arka arkaya seri bir biçimde söylenmesidir.

3. Türklerin her saat içebildiği geleneksel bir bitki olan çay, birçok açıdan yararlı bir içecektir. Toplayıp işlemesi zahmetli olan çayın taze yapraklarından kurusuna birçok faydası vardır. Demlenmiş ve tüketilmiş çayın artakalanı bile insan sağlığına yararlıdır. Örneğin demlenmiş çayın artığı, gözlere çok iyi gelmektedir. Bununla birlikte saç sağlığı için de çayı kullanmak mantıklıdır, saçın parlamasında oldukça etkilidir. Boğaz enfeksiyonlarında gargara olarak kullanılıp rahatlama yaratır. Yağlı ciltlerde cildi fazla yağından arındırarak kişinin daha sağlıklı görünmesini sağlamaktadır.

Bu parçadan çayla ilgili,

I. Ağızda çalkalama yöntemiyle kullanıldığında boğaz yangılarının iyileşmesinde kullanılır.

II. Saç ve cilt üzerindeki etkisi, saç ve derinin yağ miktarıyla ilgilidir.

III. İşleme sürecindeki zorlukları yanında insan vücuduna çeşitli yararları vardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) I ve III E) I, II ve III

4. Çavdar; Doğu ve Kuzey Avrupa'da yaygın olarak yetişen, bu bölgelerde popüler olan bir tahıldır. Kanada ve Amerika'da da yetiştirilir. Buğdaydan daha fakir toprakları tolere eder, kuraklığa ve dona karşı daha dayanıklıdır. Çekirdekleri, bitkinin çeşidine bağlı olarak sarı-kahverengi veya yeşil-gri renktedir. Bu bitki sağlık açısından da çok faydalıdır. Nitekim İsveç'in Lund Üniversitesindeki araştırmacılar, çavdar ve sağlık konusunda bazı ilginç keşiflere imza attı. Araştırmacılar, insanları çavdar ve çavdar kepeği kombinasyonu ile besledi. Çavdar yiyen insanların, çavdar kepeği ile beslenen insanlardan daha iyi bir insülin salınımı ve stabil kan şekeri seviyesi olduğu kanıtlandı.

Bu parçada çavdar ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) Çekirdeklerinin renginin neye bağlı olduğuna

B) Dengeli bir kan şekeri düzeyi sağladığına

C) Diğer tahıllara göre daha kolay ulaşılabildiğine

D) Çoğunlukla hangi bölgelerde yetiştiğine

E) Isıya karşı direnç gösterebildiğine

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

5. UNESCO tarafından 1972 yılında, Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme kabul edildi. Bu sözleşmeyle dünyada miras değerinde olan varlıklara sahip çıkmak için adımlar atıldı. Dünya Mirası Listesi de bu adımlardan biridir. Aynı zamanda bu listeyle dünya mirası kabul edilen doğal ve kültürel değerlerin belirlenmesi, tanıtılması ya da yaşatılması amaçlandı. Nitekim her yıl listeye alınması için pek çok aday sunulur ve adaylar değerlendirmelerden geçer. Değerlendirme yapılırken on ölçüt göz önünde bulundurulur. Bunlardan altısı kültürel mirası, dördüyse doğal mirası belirlemek için kullanılır. Elde edilen sonuçlara göre adaylardan bazıları doğal, kültürel ya da karma miras kategorilerinden birinde yerini alır. Bir varlık hem doğal hem de kültürel miras ölçütlerini karşılıyorsa karma miras olarak kabul edilir.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Bir varlığın karma miras niteliğini alabilmesi için birden fazla kriteri sağlaması gerekir.

B) Dünya mirasının korunması için bir kuruluş tarafından akitleşmeye dair adım atılmıştır.

C) Kültürel değerlerin değerlendirilmesine yardımcı olan ölçütler farklı sınıflandırmalara tabidir.

D) Dünya Mirası Listesi'ne giren eserler sonraki yıllarda tekrar listeye aday gösterilebilir.

E) Dünya Mirası Listesi'nin görevlerinden biri de doğal ve kültürel değerlerin tespit edilmesini sağlamaktır.

6. Dünyada pek çok etçil bitki bulunur. Bunlardan biri de Batı Afrika'daki ormanlarda görülen ve kimi zaman etçil olduğu bilinen *Triphyophyllum peltatum* bitkisi. Bitki, çoğunlukla fotosentez yaparak besinini üretir. Ancak özel büyüttüğü yaprağından yapışkan ve kırmızı renkte bir sıvı salgılayarak yakaladığı böcekle de beslenir. Bitkinin hangi durumlarda bu yolu tercih ettiğini araştıran bilim insanları, öncelikle altmış bitkiyi laboratuvar ortamında çoğaltıp büyüttü. Ayrı kaplara koydukları bitkilerin bir bölümünü normal toprakta; bir bölümünü ise azot, potasyum ya da fosfordan yoksun topraklarda yetiştirdiler. Sonra da altı ay boyunca her hafta kontrol ettiler. Belirgin olarak salgı üreten yaprağı büyütüp kırmızı sıvı salgılayan bitkiler, fosfordan yoksun topraktakiler oldu. Yeterince fosfor alamayan bitki, bu eksikliği gidermek için böceklerle beslenme yolunu seçti.

Bu parçadan hareketle sözü edilen bitkiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Fosfor yetersizliğinden ötürü sıvı salgılamaktadır.

B) Kendisine özgü yaprağı kırmızı renktedir.

C) Batı Afrika ormanlarında sıkça görülmektedir.

D) Mineral bakımından farklı topraklarda yetişebilir.

E) Hem etçil hem otçul beslenme şekline sahiptir.

7. Romanda kendine özgü bir yazım tarzı vardı. Onun romancılığındaki en önemli özellik; dili çok iyi kullanması, anlatım olanaklarının farkında olması ve âdeta sözcüklere takla attırmasıydı.

Bu parçada söz edilen yazarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Dilin özelliklerinin ayırdında olup doğru şekilde değerlendirebildiği

B) Öykündüğü yazarlardan kendini dil ve anlatım bakımından ayırabildiği

C) Kalıcı olmayı sağlayabilmek adına dilin kıvrak özelliklerini kullandığı

D) Çağdaşı olduğu diğer romancılara göre üslup bağlamında daha üretici olduğu

E) Sözcüklerin herkesçe bilinmeyen yönlerini ortaya çıkararak anlatımda özgünlüğü yakaladığı

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Parçadaki "Maçın ilerleyen dakikalarında oyuncular, yedek oyuncular ve takımları çalıştıran kişiler arasında ***bir tartışma çıktı***. Maçın hakemi Damian Rubino, iki takımda yer alan herkese kırmızı kart gösterdi ve 36 kırmızı kart göstererek ***dünya rekoru kırmış oldu***." ifadesinden "Birtakım doğal çatışmalar zincirleme etki yaratıp olağan dışı sonuçlara yol açabilir." yargısına ulaşılır.

ABCDE

2. Parçadaki "Ayrıca kekemelik gibi dili kullanırken yaşanan sorunların en iyi çaresi..." ifadesinden "Kesikli ve tekrarlı konuşmaların çözümü için doğru bir yol olarak değerlendirilmektedir.", "Aynı zamanda tekerleme söylenirken söyleyen kadar söyleyenin çevresindekiler de hoş vakit geçirir." ifadesinden "Tekerleme söylenirken asıl kişi ile birlikte dinleyiciler de eğlenir.", "Özellikle ana sınıfı, ilkokul ile ortaokul öğrencileri tekerleme öğrenmeyi ve tekrarlamayı çok sever." ifadesinden "Farklı kademelerdeki öğrencilerin öğrenmekten hoşlandıkları bir söz kalıbıdır.", "Ses benzerliği olan kelimelerin art arda hızlı bir şekilde söylenmesine tekerleme denir." ifadesinden de "Harf benzerliği bulun sözcüklerin arka arkaya seri bir biçimde söylenmesidir." yargısına ulaşılır. Ancak parçada tekerlemenin süratli bir şekilde okunmasındaki hedef, kelimelerdeki telaffuz hatasını azaltmak olduğuna değinilmemiştir.

ABCDE

3. Parçadaki "Boğaz enfeksiyonlarında gargara olarak kullanılıp rahatlama yaratır." ifadesinden "Ağızda çalkalama yöntemiyle kullanıldığında boğaz yangılarının iyileşmesinde kullanılır.", "Toplayıp işlemesi zahmetli olan çayın taze yapraklarından kurusuna birçok faydası vardır." ifadesinden "İşleme sürecindeki zorlukları yanında insan vücuduna çeşitli yararları vardır." yargısına ulaşılır.

ABCDE

4. Parçadaki "Çekirdekleri, bitkinin çeşidine bağlı olarak sarı-kahverengi veya yeşil-gri renktedir." ifadesinden "çekirdeklerinin renginin neye bağlı olduğuna", "Çavdar yiyen insanların, çavdar kepeği ile beslenen insanlardan daha iyi bir insülin salınımı ve stabil kan şekeri seviyesi olduğu kanıtlandı." ifadesinden "dengeli bir kan şekeri düzeyi sağladığına", "Çavdar; Doğu ve Kuzey Avrupa'da yaygın olarak yetişen, bu bölgelerde popüler olan bir tahıldır." ifadesinden "çoğunlukla hangi bölgelerde yetiştiğine", "... kuraklığa ve dona karşı daha dayanıklıdır." ifadesinden de "ısıya karşı direnç gösterebildiğine" yargısına ulaşılır. Ancak parçada çavdara diğer tahıllara göre daha kolay ulaşılabildiğine değinilmemiştir.

ABCDE

5. Parçadaki "Bir varlık hem doğal hem de kültürel miras ölçütlerini karşılıyorsa karma miras olarak kabul edilir." ifadesinden "Bir varlığın karma miras niteliğini alabilmesi için birden fazla kriteri sağlaması gerekir.", "*UNESCO* tarafından 1972 yılında, Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme kabul edildi." ifadesinden "Dünya mirasının korunması için bir kuruluş tarafından akitleşmeye dair adım atılmıştır.", "Değerlendirme yapılırken on ölçüt göz önünde bulundurulur. Bunlardan altısı kültürel mirası, dördüyse doğal mirası belirlemek için kullanılır." ifadesinden "Kültürel değerlerin değerlendirilmesine yardımcı olan ölçütler farklı sınıflandırmalara tabidir.", "Aynı zamanda bu listeyle dünya mirası kabul edilen doğal ve kültürel değerlerin belirlenmesi, tanıtılması ya da yaşatılması amaçlandı." ifadesinden de "Dünya Mirası Listesi'nin görevlerinden biri de doğal ve kültürel değerlerin tespit edilmesini sağlamaktır." yargısına ulaşılır. Ancak parçada "Dünya Mirası Listesi'ne giren eserler sonraki yıllarda tekrar listeye aday gösterilebilir." yargısı yoktur.

ABCDE

6. Parçadaki "...kimi zaman etçil olduğu bilinen *Triphyophyllum peltatum* bitkisi. Bitki, çoğunlukla fotosentez yaparak besinini üretir." ile "...bu eksikliği gidermek için böceklerle beslenme yolunu seçti." ifadesinden söz konusu bitki için "Hem etçil hem otçul beslenme şekline sahiptir." söylenebilir.

ABCDE

7. Parçadaki "...dili çok iyi kullanması, anlatım olanaklarının farkında olması" ifadesinden söz edilen yazarın "dilin özelliklerinin ayırdında olup bunu doğru şekilde değerlendirebildiği" yargısına ulaşılır.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Günümüz şairinin tedirginliği, belli hassasiyetlerle devam ediyor. Biz insanlar, şairlere bazen yeryüzünü kurtarma görevi veriyor; beylik sözlerle onları köşeye sıkıştırmaya çalışıyoruz. Bu yüzden de çoğu şair, sesin ve sözün en derin yerinden seslenerek estetik bir anlatımla şiirini yazmaya çalışıyor. Ancak okurun isteği şu yöndedir: "Şair, ince bir tülün ardından yazsın ki şiirin içine biz de girebilelim."

Bu parçada sözü edilen okur aşağıdaki şiir türlerinden hangisini tercih edebilir?

A) Bireysel konuları işleyen
B) Uzun olmayan
C) Rahat anlaşılabilen
D) Kalıplaşmış nitelikte olan
E) Toplumsallığı hissettiren

2. "Unutulmamak" konusundaki düşüncemi onaylamayanlar, düşünceme burun kıvıranlar oldu. Bu benim fikrim ve fikrimde oldukça da ısrarcıyım. Bugün büyüleyici, çok pırıltılı kitapları olan ve büyük bir merakla beklenen bir romancının dahi gelecekte ne olacağı, nasıl hatırlanacağı belli olmaz. Tersi de geçerlidir. Bugün kendi dünyasında romanlarını yazan, çoğu zaman kitaplarını yayımlatacağı yayıncı bulmakta güçlük çeken bir romancının ileride nasıl değerlendirileceğini de bilemeyiz.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada düşüncelerini dile getiren birinin öne süreceği iddialardan biri <u>değildir</u>?

A) O roman, yakın zamanda çok satanlar listesine girer ama okurlar tarafından iyi karşılanıp geleceğe adım atar mı, bilemem.
B) Dalı fark etmeksizin sanatçıların bugünü bilinebilir ama sonrası hakkında yorum yapılmasını doğru bulmuyorum.
C) Şair, kendi dünyasını oluştururken kalıcı olma konusunda kesin bir fikre sahip olamaz.
D) Bir sanatçının eserlerinde kalıcılığı sağlayabilmesi estetik anlatımla mümkün olabilir.
E) Günümüzde hiç tanınmayan bir yazarın daha sonra yıllara meydan okuyabileceği ihtimali vardır.

3. Hayatın içinde her yara aldığımda sığınacak bir liman bulabildiğim için şanslı saydım kendimi ve dedim ki öyleyse "Topla kendini artık!". İnsan olduğumdan mıdır nedir, hatalarımı kabul etmek için uzun süre uğraşıp durdum. Anlam vermeye çalıştım, debelenip durdum. Zaman geçtikçe ağlanacak daha kutsal konular olduğunu gördüm. Yaralar iyileştiğini, hatalarınsa iz bırakan ameliyatlara benzediğini sonunda anladım.

Bu parçadaki kişi aşağıdakilerden hangisiyle nitelendirilebilir?

A) Sosyal çevresi tarafından dışlanmış ve buna zamanla alışmış bir lise öğrencisi
B) Mutsuzluğunu paylaşmak istediği hâlde etrafında insan bulamamış bir ev hanımı
C) Güvensizliklerden ders almayı öğrenip insanlara daha temkinli yaklaşan bir yetişkin
D) Yeni girdiği bir iş ortamındaki insanlara ön yargılı yaklaşarak yanlış yaptığını fark eden bir personel
E) Yaşamın içerisinde karşılaştığı zorluklardan ders çıkarıp farkındalık geliştirmiş bir öğretmen

4. Tarihsel serüven içerisinde toplumlar; acılarını, sevinçlerini, birikimlerini hikâye formatıyla yarınlara aktarıp taşıdılar. Bu yüzden aramızda hep bir "hikâye anlatıcısı" oldu. Bugünün dünyasında böyle bir hikâye anlatıcısı yok fakat bir şekilde hikâye anlatan insanlar hâlâ var ve var olmaya da devam edecekler. Çünkü anlatmak en temelde bir insanlık durumudur. Bazı insanlar vardır, konu fark etmez, hep anlatırlar hatta o dereceye varır ki yaşamış gibi anlattıkları her şeyi gerçekten yaşadığına inanırsınız. Kelimeler dinleyenleri tereddüde düşürmez, nettir. Etrafındakiler büyülenmiş gibi dinlerler. Edebî eserdeki yazar-okur arasındaki gizli ilişkinin burada da geçerli olduğunu düşünüyorum. Kurmaca ilişkisi. Yeter ki inandırıcı olsun. Yalan bile olsa bunu hissettirme. Sen anlatacaksın, işin bu. Ben dinleyeceğim, kaçışım yok. Beni kandırmadığın sürece seni çekerim. İttifak tam olarak bu şekilde işlemese bile iki tarafın niyetleri bu yönde.

Bu parçada hikâye anlatıcısının;

I. toplumdaki çeşitli duyguları ifade edebilmek,
II. inandırıcı özelliklere sahip olmak,
III. dinleyicisiyle belli açılardan yazısız anlaşmaya dayanmak

özelliklerinden hangilerine yer verilmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

İNDEKSAKADEMİ
youtube/indeksakademi

5. Canlıların yaşamlarını düzenleyen kanunları anlamak yolunda yapılan heyecan verici buluşlarda etkin katkımın olması benim için büyük bir şans. Aydınlatılan gerçeklerin yalınlığı ve güzelliği bana mutluluk kaynağı olmuştur. Bu kanunları kendim bir tıp uzmanı olarak tıp öğrencilerine öğretirken, bilimle uğraşmayan arkadaşlarıma açıklarken deney zevkinin birçok kişiyle hatta fen eğitimi görmemiş kişilerle bile paylaşılabildiğine inandım. Ayrıca kitabımı kendisine adadığım eşim ve annem bilginin paylaşılmasının tutkulu bir savunucusudur. O; bilim insanlarının yaptıklarını, bu çevrenin dışındakilere de açıklamak zorunda olduklarını düşünür. Bu küçük kitabın yazılıp biçimlenmesi de onun yoğun ısrarlarıyla gerçekleşti.

Bu parçada sözü edilen bilim insanı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Çalışmalarında yakınlarından destek gördüğü
B) Bazı buluşlarda ortak çalışmaları olduğu
C) Bilimsel çalışmalarının akademik teşvik aldığı
D) Tıp alanında çalışmaları olduğu
E) Kendine ve çevresine karşı inanç beslediği

6. Bilim hakkında yüzyıllardır farklı açıklamalar yapılmıştır. Bunlardan bazıları aşağıda verilmiştir.

- Ben, bilimin enfes güzelliğe sahip olduğunu düşünenlerdenim. Laboratuvardaki bir bilim insanı sadece bir teknisyen değildir, aynı zamanda kendisini bir peri masalı gibi büyüleyen doğal bir olgunun karşısına oturtulmuş bir çocuktur.
- Yeryüzünde insandan başka bilim yapan hiçbir tür yoktur. Bilim, tamamıyla insan icadıdır ve doğal seçilim yoluyla serebral korteksimizde evrimleşmesinin tek bir nedeni vardır: "Bilim, eskinin üzerine koyarak çalışır!"
- Biz bilim insanları, kumsalda çakıl taşları arayan çocuklar gibiyizdir. Ben, arkadaşlarımdan biraz daha fazla, biraz daha renkli çakıl taşları toplayabildiysem bunun nedeni dizlerime kadar suya girmeye cesaret edebilmiş olmamdır.
- Zihnim, doğadan topladığım gerçekleri genelgeçer yasalara dönüştüren bir çeşit makineye dönüştü.

Bu açıklamalardan hareketle, bilimin aşağıdaki özelliklerden hangisine sahip olduğu söylenemez?

A) Genelleyicilik
B) Tekrarlanabilirlik
C) Olgusallık
D) Birikimlilik
E) Deneysellik

7. Edebiyatta eskiyi savunanlarla ılımlılar, geleneksel yaşam tarzını sürdürmüşlerdir. Yeniyi savunanlar ise Batılı yaşam biçimine uymaya çalışmışlardır. Yeniyi savunanlar, Recaizade Mahmut Ekrem'in teşvikleriyle Servetifünun dergisi etrafında birleştiler. Fransızca başta olmak üzere çocukluk yıllarında Batı dillerini öğrendiler. Batı edebiyatı zevkiyle yetiştiler. İstanbul'da Batılı bir yaşam biçimi sürdürmeye eğilimli oldular. Edebî yazı ve etkinliklerini Tevfik Fikret'in başkanlığı altında gerçekleştirdiler. Böylece Recaizade ile Naci arasındaki çekişme, Servetifünun edebiyatının doğmasını sağladı.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Edebiyatın birbirine ters düşüncelerden beslendiğine
B) Geleneksel edebiyatla modern edebiyat tartışmalarının yeni bir akım yaratmasına
C) Edebiyatta savunulan düşünce ile yaşam şeklinin paralellik göstermesine
D) İyi eğitim almış yazarların yeni bir edebiyat akımı oluşturabildiğine
E) Batı'nın etkisiyle oluşturulan edebiyat dönemlerinin daha başarılı olduğuna

8. Rousseau'ya göre en kısa tanımıyla yasa ile yönetilen her devlet cumhuriyettir. Rousseau, cumhuriyeti bu kadar kısa ve öz olarak tanımlamaktadır. Yasaların ruhuna vurgu yapan Montesquieu, mahkeme önünde hak ve özgürlüklerin eşit olduğu bir yönetim şeklini ifade etmektedir. Cumhuriyet ona göre monarkın bulunmadığı, demokrasi-aristokrasi karışımı uyrukların siyasal erdemine dayanan yönetim şeklidir. Aristoteles; ideal devlet olarak adlandırdığı yönetim şeklinde, homojen bir toplum yapısı çizer. Aşırı zenginliğin veya aşırı yoksulluğun olmadığı, herkesin söz sahibi olduğu yönetime işaret etmektedir. Kant'a göre en iyi yönetim olan cumhuriyet yönetiminin hukuka uygun tüm organları ile iyi bir biçimde idare edilmesi gerekmektedir, bu da akıl ile olur.

Bu parçadan hareketle filozofların cumhuriyet anlayışlarında aşağıdaki kavramlardan hangisi yer almaz?

A) Orta hâlli sınıfsallık
B) Mantıkla ilerleyiş
C) Ahlaki üstünlük
D) Adalette eşitlik
E) Kanuna uygunluk

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Parçadaki "Şair, ince bir tülün ardından yazsın ki şiirin içine biz de girebilelim." sözünde ince bir tül, rahat görülüp anlaşılabilme anlamında kullanılmıştır. Dolayısıyla okur, rahat anlaşılan şiirleri tercih etmektedir.

ABCDE

2. Parçadaki "...çoğu zaman kitaplarını yayımlatacağı yayıncı bulmakta güçlük çeken bir romancının ileride nasıl değerlendirileceğini de bilemeyiz." ifadesi geleceğe ilişkin yorum yapılamayacağını, sanatçının kalıcılığı yakalayıp yakalayamayacağının net olarak bilinemeyeceğini bildirmektedir. Buna göre "...okurlar tarafından iyi karşılanıp geleceğe adım atar mı, bilemem.", "...ama sonrası hakkında yorum yapılmasını doğru bulmuyorum.", "...kalıcı olma konusunda kesin bir fikre sahip olamaz." ve "...yazarın daha sonra yıllara meydan okuyabileceği ihtimali vardır." ifadeleri geleceğe dair olumlu veya olumsuz bir yorum yapılamayacağını bildirir. Ancak D seçeneğindeki ifade kalıcılıkla ilgili net bir söylem içermektedir.

ABCDE

3. Parçadaki "...her yara aldığımda sığınacak bir liman bulabildiğim için şanslı saydım kendimi...", "Topla kendini artık!", "...hatalarımı kabul etmek için uzun süre uğraşıp durdum." ifadeleri söz konusu kişinin farkındalık sahibi olduğunu ve hatalarını anlayıp bundan ders çıkardığını göstermektedir. Buradan hareketle cevap "Yaşamın içerisinde karşılaştığı zorluklardan ders çıkarıp farkındalık geliştirmiş bir öğretmen"dir.

ABCDE

4. Parçadaki "Tarihsel serüven içerisinde toplumlar; acılarını, sevinçlerini, birikimlerini hikâye formatıyla yarınlara aktarıp taşıdılar." ifadesinden I, "Yeter ki inandırıcı olsun." ifadesinden II ve "İttifak tam olarak bu şekilde işlemese bile iki tarafın niyetleri bu yönde." ifadesinden de III. öncüle ulaşılır.

ABCDE

5. Parçadaki "Bu küçük kitabın yazılıp biçimlenmesi de onun yoğun ısrarlarıyla gerçekleşti." ifadesinden "çalışmalarında yakınlarından destek gördüğü", "... heyecan verici buluşlarda etkin katkımın olması benim için büyük bir şans." ifadesinden "bazı buluşlarda ortak çalışmaları olduğu", "Bu kanunları kendim bir tıp uzmanı olarak tıp öğrencilerine öğretirken, bilimle uğraşmayan arkadaşlarıma açıklarken deney zevkinin birçok kişiyle hatta fen eğitimi görmemiş kişilerle bile paylaşılabildiğine inandım." ifadesinden "tıp alanında çalışmaları olduğu" ve "kendine ve çevresine karşı inanç beslediği" yargısına ulaşılır. Ancak parçada bilimsel çalışmalarının akademik teşvik aldığı söylenmemiştir.

ABCDE

6. Öncüllerle cümleler eşleştirildiğinde

- "...aynı zamanda kendisini bir peri masalı gibi büyüleyen doğal bir olgunun karşısına oturtulmuş bir çocuktur." > Olgusallık
- "Bilim, eskinin üzerine koyarak çalışır!" > Birikimlilik
- "Laboratuvardaki bir bilim insanı sadece bir teknisyen değildir." > Deneysellik
- "...gerçekleri genelgeçer yasalara dönüştüren..." > Genelleyicilik

ABCDE

7. Parçadaki "Edebiyatta eskiyi savunanlarla ılımlılar, geleneksel yaşam tarzını sürdürmüşlerdir. Yeniyi savunanlar ise Batılı yaşam biçimine uymaya çalışmışlardır." ifadesinden "Edebiyatta savunulan düşünce ile yaşam şeklinin paralellik göstermesi" yargısına ulaşılır. Çünkü sanatçılar edebî düşüncelerine göre yaşamlarını biçimlendirmişlerdir.

ABCDE

8. Parçadaki "Aşırı zenginliğin veya aşırı yoksulluğun olmadığı, herkesin söz sahibi olduğu yönetime işaret etmektedir." ifadesinden "orta hâlli sınıfsallık", "... hukuka uygun tüm organları ile iyi bir biçimde idare edilmesi gerekmektedir, bu da akıl ile olur." ifadesinden "mantıkla ilerleyiş", "...mahkeme önünde hak ve özgürlüklerin eşit olduğu bir yönetim şeklini..." ifadesinden "adalette eşitlik" ve "...hukuka uygun tüm organları ile iyi bir biçimde idare edilmesi..." ifadesinden de "kanuna uygunluk" yargısı çıkarılır. Parçada ahlaki üstünlüğü belirten bir cümle yoktur.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1.

- Sokrates, erdemli olmanın yani mutlu olabilmenin doğru eylemler yoluyla kişinin kendisini gerçekleştirmesinde yattığını düşünüyordu. Doğru eylemlerde bulunmak da kişinin özellikle pratik konularda bilgili olmasına dayanıyordu. Ayrıca kendisine yol gösteren, daha ziyade onu aşırılıklardan kurtaran ya da yanlış yapmasını engelleyen içsel bir sesin ya da gücün olduğunu söylüyordu. Buradan hareketle de mutluluğa ulaşılabileceğini savunuyordu.
- Kant'a göre bir eylemin ahlaki değeri, o eylemin yöneldiği ya da o eylem yoluyla elde etmek istediğimiz sonuca göre belirlenmez. Eylemde bulunurken arzularımız, tutkularımız, eğilimlerimiz tarafından ya da bunların nesneleri tarafından belirleniyorsak o zaman bağımsız bir şekilde eylemiyoruzdur. Yani kendi eylemimizi kendimiz belirlemiyoruzdur. Bu nedenle Kant bağımsız olabilmemiz için pratik aklımızın, eylemlerimizin nasıl olacağını belirleyecek ilkeyi bizzat kendisinden hareketle koyması gerektiğini düşünür ve böyle mutluluğa erişilebileceğine dikkat çeker.

Bu iki parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Farklı görüşlerin aslında birbirini desteklediğini göstermektedirler.

B) İki farklı konuya ilişkin ortak bir görüş olduğunu vurgulamaktadırlar.

C) Aynı olguyu farklı yönleriyle değerlendirip ele almaktadırlar.

D) Aynı düşünceyi pekiştirmeye yönelik farklı örnekler sunmaktadırlar.

E) Farklı üsluplar kullansalar da konuyu benzer nedenlerle açıklamaktadırlar.

2. Kumaşın kalitesini anlamak için koca bir topu açmak düşmez elbette; daha ilk yazdıklarından, ilk ipuçlarından bellidir şair. Ama bunun aksi de mümkündür ve edebiyatta örneklerine sıkça rastlanır. Zaman içinde kötü çıkışını silebilir insan, hiç ummadığın kadar geliştirebilir yazdıklarını. "Şiir yetenek işidir, yetenek önemlidir ama işin yüzde biridir ancak." diyen kimdir peki? Araştırmak, bilgi sahibi olmak, birikimli hâle gelebilmek çok daha önemlidir. Bunları bildiğin içindir ki genç şair adayına hak ettiğinden fazla bir zaman ayırmadan da edemezsin.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki görüşleri destekler niteliktedir?

A) İnsanın ruhunda şiir yazacak duygusal malzeme yoksa o kişiden şair olması beklenemez.

B) Yazın dünyasında yeteneği olmadan ilerleyen nice şair vardır ki bu güçlerini sadece geçmişin birikimine borçludur.

C) Genç şairlerin kendisinden önceki ustaları dikkatle incelemesi ve onların izinden gitmesi şiir dünyasının tahtına oturmalarını sağlayacaktır.

D) Bazen ne kadar çalışsanız, ne kadar araştırıp doğru kavramı yakalasanız da o şiire yetenek mürekkebini dökmezseniz eserden verim alamazsınız.

E) Şiirde yetenek önemlidir ancak bu yetenek emek verilerek, çalışılarak taçlandırılabilir.

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

3. **Gazeteci:** Suyun renginin şeffaf olduğunu söyleyen genç dostunuza niçin roman yazmayı bırakmasını tavsiye ettiniz?

Romancı: Suyun rengi olmadığı için.

Gazeteci: Aynı sözleri söyleyen bir ressam olsaydı cevabınız yine aynı mı olacaktı?

Romancı: Bir ressama suyun rengini sormazdım ki. Çünkü o, hayal dünyasının dinamiklerini paletindeki renklerle boyayabilir; izleyiciye gerçekliğin soğuk yüzünü düş gücüyle samimi şekilde aktarabilir.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki romancının sanat anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

A) Romanın işlevinin, ele aldığı gerçekliği bir başka düzleme taşıyarak onu içtenlik içerecek şekilde dönüştürebilmesinde saklı olduğunu düşünüyorum.

B) Roman, yol boyunca gezdirilen bir ayna olduğuna göre okurun hakikatleri tüm gerçekliğiyle görmesi; yazarın gizli kalmış gerçekleri gün yüzüne çıkarması gerekir.

C) Roman yazılırken hayal dünyasının sınırları zorlanmak isteniyorsa bu durum, okuyucuya sahte gelebilir; onu olayın akışı dışına çıkarabilir.

D) Roman, bir yazarın gerçekliği işleyişinin en uygun ortamıdır; kanıtlar havuzu içinde doğru belgeyi aramaktır.

E) Romanın asıl görevi, yazarının içinde bulunduğu dönemin koşullarını ve o toplumun değerlerini herhangi bir yorumsal açıklık bırakmadan sunabilmektir.

4. Herkesin anlayabileceği şiir, aşağı seviyede şairlerin işidir. Büyük şairlerin kapıları tunç kanatlı sağlamlaştırılmış şehir kapıları gibi sımsıkı kapalıdır. Her el o kanatları itemez ve o kapılar bazen asırlarca kapalı durur. Her şiir, ruh seviyesine göre çeşitli derecelerde anlamlıdır. Anlaşılırlık, esere ait olduğu kadar okuyucunun zekâ ve ruhunu ilgilendiren bir meseledir. Şiir, anlaşılmak için değil; ruh ve zekâ kabiliyetinden başka çetin bir hazırlanma hatta ışık, hava ve zaman şartları gibi zor dış etkenlerin de yardımını ister.

Bu parçadaki şiir görüşüyle aşağıdakilerden hangisi anlamca aynı doğrultudadır?

A) Şiir, ahenk ögelerini belli düzen içinde kullanarak duygusal veya düşünsel deneyimi yoğunlaşmış ve sıradanlıktan uzaklaşmış bir biçimde ifade etmektir.

B) Şiir öyle ayrı bir dildir ki başka hiçbir dile çevrilemez hatta yazılmış göründüğü dile bile çevrilemeyen, karmaşık bir yazı dizisidir.

C) Şiir, heyecanla aklın dengesini içerir; heyecan, duygusal düzeydeki izlenimleri yoğunlaştırırsa akıl bilgi düzeyindeki verileri şiire katar.

D) Şairin şiiri, onun kişiliğidir yani bütün hayatıdır; bu anlamda şiir, okur tarafından organik bir yapı olarak düşünülebilir.

E) Şiirdeki açıklık, anlamın büyüleyici tarafını ortadan kaldırdığı için usta şairler çoğu zaman manayı biçimin arkasına gizlemeyi tercih eder.

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

5. Ben kendi payıma bir iki iyice şiir yazdımsa bunların tümünün içeriğini önceden uzun uzadıya pişirdim. Sonra en uygun biçimlerini, ne çeşit uyakla ve ne çeşit ölçüyle yazılabileceğini, boyutunun aşağı yukarı ne olabileceğini, dilinin edasını, ahenk-içerik bütünleşmesini peşinen kestirmeye çalıştım. Yani çok zahmetli bir çalışmadan sonra işe koyuldum.

Bu parçada söz edilen şairle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Uyak ve ölçünün bir şiirin çeşnisi olduğunu ileri sürmüştür.

B) Uzun ve sıkıntılı bir süreçten sonra şiir yazmaya başladığını ifade etmiştir.

C) Şiirlerde ne tür bir anlatım tarzı kullanacağına önceden karar vermiştir.

D) Şiirlerinde içerikle şekil özelliklerinin uyumuna dikkat etmiştir.

E) Şiirlerinin konusunu önceden sıkı bir hazırlık yaparak oluşturmuştur.

6. Dünya dışı yaşamla ilgili çalışmalarda, oksijeni taşımak ve onun sürekliliğini sağlamak önemli bir sorun olarak karşımıza çıkıyor. Bundan ötürü Ay'da ve Mars'ta kullanılabilecek oksijen sistemleriyle ilgili arayışlar devam ediyor. Sorunun olası çözümlerinden biri uzayda bolca bulunan güneş enerjisini ve suyu kaynak olarak kullanıp oksijen üretebilen ve karbondioksidi geri dönüştürebilen yapay bir fotosentez cihazı yapmak. Böyle bir sistem için epeyce çalışma gerekse de doğanın fotosentezini taklit eden teknolojinin önemli avantajlar sağlayabileceği düşünülüyor.

Bu parçaya göre, Ay'da ve Mars'ta kullanılabilecek oksijen sistemleriyle ilgili arayışların devam etmesinin temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Dünya dışına oksijeni taşıyıp oksijenin sürekliliğini sağlamak

B) Karbondioksidi geri dönüştüren suni bir fotosentez cihazı tasarlamak

C) Uzayda yoğun olan güneş enerjisini ve suyu kaynak olarak kullanıp oksijen üretmek

D) Doğanın fotosentezini taklit eden teknolojiyi hızlı bir şekilde ortaya koymak

E) Dünyadaki yaşamı, dünya dışındaki alanlara taşıyarak insanlığın devamını sağlamak

7. Kentlerde yaşayan kuzey gümüş martılarının, elinde besin olan insanlara dikkatle baktıkları ve insanların dokunduğu yiyecekleri tercih ettikleri biliniyor. Birleşik Krallık'ta hayvan davranışlarını inceleyen bilim insanları, martıların besin tercihlerinin nasıl biçimlendiğini analiz etmek için bir araştırma yapmaya karar verdi. Martıların bulunduğu bir kıyıya mavi ve yeşil atıştırmalık paketlerini yerleştirip ardından, martıların görebileceği bir konumda oturdular; ellerinde, mavi atıştırmalık paketlerini tuttular. Atıştırmalık yemek için kıyıdaki paketlere yaklaşan martıların neredeyse tamamı mavi paketten yedi. Bu araştırma, martıların insanların davranışlarını gözlemlediklerini, kendi besinlerini seçerken insanların seçimlerinden etkilendiklerini ve elde ettikleri bilgileri değerlendirebildiklerini gösterdi.

Bu parçada söz edilen araştırmanın yapılma amacı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Martıların insan davranışlarını hangi düzeyde taklit edebileceğini ölçmek

B) Martıların ne tür gıdalarla beslendiklerini irdelemek

C) Martıların gözlem yeteneklerinin insanlar kadar güçlü olduğunu kanıtlamak

D) Martıların besin seçimlerinin nasıl şekillendiğini incelemek

E) Martıların doğal seçilim sürecinde nasıl hareket ettiklerini anlamak

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Parçada "Sokrates, erdemli olmanın yani mutlu olabilmenin doğru eylemler yoluyla kişinin kendisini gerçekleştirmesinde yattığını düşünüyordu." ifadesi ile "Kant'a göre bir eylemin ahlaki değeri, o eylemin yöneldiği ya da o eylem yoluyla elde etmek istediğimiz sonuca göre belirlenmez." ifadesi karşılaştırıldığında iki filozofun da ahlak-eylem ilişkisi konusunu ele aldığı ancak bu konuyu Sokrates'in pratik olmaya bağladığı, Kant'ın bizzat kişinin kendinden hareket etmesi gerektiğini görmekteyiz.

ABCDE

2. Parçada "'Şiir yetenek işidir, yetenek önemlidir ama işin yüzde biridir ancak.' diyen kimdir peki? Araştırmak, bilgi sahibi olmak, birikimli hâle gelebilmek çok daha önemlidir." sözlerinden hareketle şiirin yeteneğin yanında çalışmak olduğu yargısına ulaşılır.

ABCDE

3. Parçadaki "Bir ressama suyun rengini sormazdım ki. Çünkü o, *hayal dünyasının dinamiklerini paletindeki renklerle* boyayabilir; izleyiciye *gerçekliğin soğuk yüzünü düş gücüyle* **samimi** şekilde aktarabilir." sözünden gerçekleri hayal gücüyle değiştirmenin önemli olduğuna değinilmektedir. "Romanın işlevinin, ele aldığı **gerçekliği** bir başka düzleme taşıyarak onu **içtenlik** içerecek şekilde dönüştürebilmesinde saklı olduğunu düşünüyorum."

ABCDE

4. "Büyük şairlerin kapıları tunç kanatlı sağlamlaştırılmış şehir kapıları gibi sımsıkı kapalıdır." ifadesi şiirin yorumа açık, kolay anlaşılmayan bir türde olması gerektiğini belirtmektedir. Buradan hareketle "Şiirdeki açıklık, anlamın büyüleyici tarafını ortadan kaldırdığı için usta şairler çoğu zaman manayı biçimin arkasına gizlemeyi tercih eder." cümlesi bu cümlenin anlatmak istediği ile paralellik gösterir.

ABCDE

5. Parçadaki "Yani çok zahmetli bir çalışmadan sonra işe koyuldum." ifadesinden "Uzun ve sıkıntılı bir süreçten sonra şiir yazmaya başladığını ifade etmiştir.", "Sonra en uygun biçimlerini... dilinin edasını peşinen kestirmeye çalıştım." ifadesinden "Şiirlerde ne tür bir anlatım tarzı kullanacağına önceden karar vermiştir.", "...ahenk-içerik bütünleşmesini..." ifadesinden "Şiirlerinde içerikle şekil özelliklerinin uyumuna dikkat etmiştir.", "...bunların tümünün içeriğini önceden uzun uzadıya pişirdim." ifadesinden de "Şiirlerinin konusunu önceden sıkı bir hazırlık yaparak oluşturmuştur." yargısına ulaşılır.

ABCDE

6. Parçadaki "Dünya dışı yaşamla ilgili çalışmalarda, oksijeni taşımak ve onun sürekliliğini sağlamak..." ile "Bundan ötürü Ay'da ve Mars'ta kullanılabilecek oksijen sistemleriyle ilgili arayışlar devam ediyor." ifadelerinden hareketle arayışların hedefinin dünya dışına oksijeni taşıyıp oksijenin sürekliliğini sağlamak olduğu görülür.

ABCDE

7. Parçadaki "...bilim insanları, martıların besin tercihlerinin nasıl biçimlendiğini analiz etmek için..." ifadesinden martıların besin seçimlerinin nasıl şekillendiğini incelemek amaçlı bir araştırma yapıldığına ulaşılmaktadır.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1 ve 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Davranışçı Clark Hull tarafından ortaya konulan dürtü azaltma kuramı, temelde bütün insanların davranışlarını motive eden ve "dürtü" adını verdiği biyolojik ihtiyaçların olduğuna dayanmaktadır. Hull'a göre bu dürtüler, özünde biyolojik ya da fizyolojik olan içsel gerginliktir. Motivasyonun en önemli etkisi, bu dürtülerin azaltılması arzusundan kaynaklanmaktadır. Hull'un anlayışındaki yaygın dürtü örnekleri susuzluk, açlık ve ısınma ihtiyacını içermektedir. İnsanlar bu dürtüleri azaltmak için sıvı tüketir, yemek yer ve üst üste kıyafet giyer ya da bulunduğu ortamı ısıtır. Ivan Pavlov, Charles Darwin ve John Watson'ın çalışmalarından ilham alan Hull, dürtü azaltma kuramını "dengeleşim" kavramı üzerine inşa etmiştir. Bunun, denge koruma yöntemlerinden biri olduğuna inanır.

1. Bu parçaya göre, dürtü azaltma kuramı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Bir fizyolojik ihtiyacın o ihtiyacı doyurma doğrultusunda organizmayı güdüleyen uyarılmış bir gerginlik durumu yarattığını savunur.

B) Davranışların amacı, organizmanın sahip olduğu içsel biyolojik dengeyi devam ettirmektir.

C) İnsanların toplum kurallarına uyumlu şekilde davranabilmesi için fiziksel ihtiyaçların gerilimlerinin azaltılması gerekir.

D) Güdülenen davranış, olumsuz bir bedensel gerilimi azaltma ve bedeni biyolojik denge durumuna döndürme çabasıdır.

E) Açlık ya da susuzluk gibi bedensel gereksinimler, gerginlik veya uyarılma durumuna yol açarak insanları belirli davranışlar yönünde güdülemektedir.

2. I. Kahvaltı yapmadığı için iş yerindeki herkese bağıran bir yönetici

II. Bir futbol maçında susadığı için kale arkasına hızla geçen futbolcu

III. Bozuk olan kaloriferleri açamayıp üşüdüğü için bina yöneticisine kızan bir ev sahibi

Yukarıdakilerden hangileri bu parçada sözü edilen kuramı örnekleyen bir davranış değildir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve III E) II ve III

3 ve 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bir şiirin anlamının okuyucu tarafından bütünlüklü olarak kavranmasında, şiirdeki anlam boşluklarının doldurulmasını okura bırakır ve yorumsayıcı okuma önerir. Yorumsayıcı okumada okuyucu şiirdeki anlam işaretleri olan sözcükleri, söz öbeklerini, dizeleri bir bütün olarak görmeli; şiirin yarattığı görünür anlamın yanı sıra kolay yakalanamayan öte anlamı böylelikle de şiirin tamamını kavramaya çalışmalıdır. Bu yüzden şiirde anlamı anlatmak, açıklamak yerine sezdirme yoluna gidilmesi; şiirde anlamın doğrudan görülmesi yerine hissettirilmesi ve şiire sindirilmesi gerekliliğini ortaya koyuyor biçemin asıl unsur olması hâlinde. Pek tabii, şiirin muammalı görünmesi de onun bir açarı olmadığı anlamına gelmez. Şiirde şuurlu bir kurgu varsa şiir bir kumaş gibi iplik iplik çözülebilir.

3. Bu parçada vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şiirdeki anlamın açıkça verilmesi yerine sezdirilmesi okuyucunun hayal dünyasını harekete geçirir.

B) Okur tarafından anlamı kolayca yakalanamayan şiirler, şairinin kalıcılığı yakalamasında oldukça etkilidir.

C) Şiir, bilinçli bir senaryoyla oluşturulmuşsa onu çözmek için önce biçem özelliklerinin incelenmesi gerekir.

D) Üslubun ön planda olması durumunda şiirde mananın okura dolaylı yoldan verilmesi doğru bir tutumdur.

E) Şiirde yer alan gizemli konular nitelikli okurun satır aralarına dikkat etmesiyle belli bir zaman sonra ortaya çıkar.

4. Bu parçadaki altı çizili sözle şiire ilişkin anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yorumsayıcı okumayı istençli bir şekilde yapan okuyucular, şiirin iletmek istediği mesajı diğer okuyuculara göre daha çabuk algılamaktadır.

B) Gerçekle hayalin aynı potada eritildiği şiirde yorumsayıcı okumanın yapılması şiirin anlatmak istediğini rahatlıkla ortaya çıkarmaktadır.

C) Yazarın, edilgen okuru aktif hâle getirmek için şiirde anlamsal boşluklar bırakması bilinçli şekilde yapılmaktadır.

D) Okuyucular tarafından içeriğinin sistematik biçimde anlaşılabilmesi için şiir türünün özelliklerinin detaylıca bilinmesi gerekmektedir.

E) İçinde farkındalıkla oluşturulmuş bir hayal ürünü düzeni söz konusu olduğunda içerik bağlantılı olarak anlaşılmaktadır.

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

5 ve 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Botanik bahçeleri, canlı bitkilerden oluşan geniş bir koleksiyonun bulunduğu büyük parklardır. (II) Bu koleksiyon sayesinde botanik bahçeleri; araştırma, eğitim, farklı bitkileri sergileme ve koruma gibi olanaklar sunan açık hava müzeleri olarak kabul edilir. (III) Tabii buralarda sadece bitkilerin değil, ortama uygun hayvan türlerinin de yaşadığını görebilirsiniz. (IV) Söz gelimi bir botanik bahçesinde bulunan gölde kuğular, balıklar ya da kurbağalar olabilir. (V) Ağaçların dalları arasında uçan kuş türlerini de unutmamak gerek.

5. Botanik bahçelerinin anlatıldığı bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. cümlede ne olduğundan bahsedilmiştir.
B) II. cümlede farklı amaçlarla kullanılabileceği söylenmiştir.
C) III. cümlede değişik türlerde canlıların yaşam alanı olduğu belirtilmiştir.
D) IV. cümlede hangi hayvanların yaşayabileceği dile getirilmiştir.
E) V. cümlede içindeki kuşların ağaçlarla bir bütünlük oluşturduğundan söz edilmiştir.

6. Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Örneklemeden yararlanılmıştır.
B) Çoğullaştırmadan faydalanılmıştır.
C) Neden-sonuç ilişkisi kurulmuştur.
D) Sayıp dökmeye başvurulmuştur.
E) Tanımlamaya yer verilmiştir.

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

7 - 9. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

ABD ve Birleşik Krallık'tan araştırmacılar, evcil papağanların sosyalleşebilmeleri için görüntülü görüşme yapıp yapamayacaklarını merak etti. Papağanların hem çok zeki hem sosyal hem de geveze kuşlar olması bu araştırma için seçilmelerinin nedeniydi. Papağanlara, görüşmeyi başlatmak için zil çalmaları gerektiği öğretildi. Zili çaldıklarında evcil hayvanın sahibi tarafından akıllı cihazlarda kullanılabilen çevrim içi görüşme uygulaması açıldı. Uygulama ekranında diğer papağanların görüntüleri çıktı. Papağanlar, görüşme yapmak istedikleri papağanı ekrana dokunarak seçti. Görüntülü görüşme başlatmayı öğrendikten sonra yaklaşık 150 görüşme yapan papağanlar, genellikle kendilerine verilen tüm görüşme süresini kullandı. Görüşmeler sırasında papağanlar daha hareketlendi, şarkılar söyledi ve oyunlar oynadı. Çalışma sonunda en çok görüşme yapan papağanlar en sosyal olanlar olarak değerlendirildi.

7. Bu parçada sözü edilen araştırma ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) Sürecin nasıl gerçekleştirildiğine
B) Hangi ülkelerde yapıldığına
C) Sonucunda elde edilen bulguya
D) Niçin papağanların tercih edildiğine
E) Hangi amaç doğrultusunda yapıldığına

8. Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Açıklama
B) Karşılaştırma
C) Nitelendirme
D) Örnekleme
E) Gerekçelendirme

9. Bu parçada sözü edilen papağanların özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Konuşkan olma
B) Kavrayış yeteneği
C) Toplumsal çevreye uyum
D) Şarkı söyleyebilme
E) Söylenenleri tekrarlama

1. Parçada fizyolojik ihtiyaçların giderilmesiyle ilgili olan bir kuramdan söz edilmiştir. Bu kurama göre, kişinin fiziksel ihtiyaçlarının karşılanması kişideki dürtüleri azaltıp gerginliği en aza indirgeyecektir. Dolayısıyla C seçeneğindeki "İnsanların toplum kurallarına uyumlu şekilde davranabilmesi için fiziksel ihtiyaçların gerilimlerinin azaltılması gerekir." toplumsal kurallar ifadesi bu kurama uymaz. Çünkü parçada kişinin dürtüleriyle toplumsal ilişkiler arasında bağ kurulmamıştır.

ABCDE

2. Parçadaki kurama göre kişi, fiziksel ihtiyaçlarını (susuzluk, açlık ve ısınma) karşılayamadığı zaman gergin bir hâl alır. Buna göre I ve III. öncülde kişi gideremediği bir ihtiyacı için gerginleşmiştir. Ancak II. öncülde böyle bir durum yoktur.

ABCDE

3. Parçadaki "Bu yüzden şiirde anlamı anlatmak, açıklamak yerine sezdirme yoluna gidilmesi; şiirde anlamın doğrudan görülmesi yerine hissettirilmesi ve şiire sindirilmesi gerekliliğini ortaya koyuyor biçemin asıl unsur olması hâlinde." ifadesinde üslup ön planda olması koşuluyla şiirin okura hissettirilmesi, doğrudan verilmemesi yargısı vurgulanmıştır.

ABCDE

4. Parçadaki altı çizili sözde kelimeler karşılaştırıldığında "Şiirde şuurlu (bilinçli, istençli, farkındalıkla) bir kurgu (hayalî yolla kurulan düzen, senaryo) varsa şiir bir kumaş gibi iplik iplik (adım adım) çözülebilir." yargısı "İçinde farkındalıkla oluşturulmuş bir hayal ürünü düzeni söz konusu olduğunda içerik bağlantılı olarak anlaşılmaktadır." ifadesini anlatmaktadır.

ABCDE

5. Parçanın V. cümlesindeki "Ağaçların dalları arasında uçan kuş türlerini de unutmamak gerek." ifade kuşların, ağaçlarla bir bütünlük oluşturduğundan söz etmemiş, ağaçların dalları arasında kuşların uçtuğundan bahsedilmiştir. Bu durum bütünlük oluşturmak anlamına gelmez.

ABCDE

6. Parçadaki "Söz gelimi bir botanik bahçesinde bulunan gölde kuğular, balıklar ya da kurbağalar..." ifadesinden örneklemeye, "bitkilerden, bahçeleri, parklardır" sözleri çoğullaştırmaya, "...araştırma, eğitim, farklı bitkileri sergileme ve koruma..." özellikleri art arda sıralandığı için sayıp dökmeye ve "Botanik bahçeleri, canlı bitkilerden oluşan geniş bir koleksiyonun bulunduğu büyük parklardır." ifadesinden tanımlamaya (Botanik bahçeleri nedir?) ulaşılır. Ancak neden-sonuç ilişkisi kurulmamıştır.

ABCDE

7. Parçadaki "Papağanlara, görüşmeyi başlatmak için zil çalmaları gerektiği öğretildi. Zili çaldıklarında evcil hayvanın sahibi tarafından akıllı cihazlarda kullanılabilen çevrim içi görüşme uygulaması açıldı." ifadesinden "sürecin nasıl gerçekleştirildiğine", "Çalışma sonunda en çok görüşme yapan papağanlar en sosyal olanlar olarak değerlendirildi." ifadesinden "sonucunda elde edilen bulguya", "ABD ve Birleşik Krallık'tan araştırmacılar, evcil papağanların sosyalleşebilmeleri için görüntülü görüşme yapıp yapamayacaklarını merak etti." ifadesinden "hangi amaç doğrultusunda yapıldığına" yargısına ulaşılır. Ancak parçada hangi ülkelerde yapıldığına değil, hangi ülkelerden insanın yaptığına değinilmiştir. Uyruk belirtilmiş, o ülkede araştırmanın yapılıp yapılmadığı belirtilmemiştir.

ABCDE

8. Parçanın genelinde bir araştırma hakkında bilgi verildiği için açıklamaya, "Çalışma sonunda en çok görüşme yapan papağanlar en sosyal olanlar olarak değerlendirildi." karşılaştırmaya, "evcil papağanlar (nasıl papağanlar?), "geveze kuşlar (nasıl kuşlar?)" sözlerinden nitelendirmeye ve "Papağanların hem çok zeki hem sosyal hem de geveze kuşlar olması bu araştırma için seçilmelerinin nedeniydi." ifadesinden gerekçelendirmeye ulaşılır. Ancak parçada örnekleme yoktur.

ABCDE

9. Parçadaki cümlelerden hareketle papağanların,

- geveze kuşlar olması > konuşkan olma
- hem çok zeki > kavrayış yeteneği
- hem sosyal > toplumsal çevreye uyum
- şarkılar söyledi > şarkı söyleyebilme

özelliklerine sahip olduğu görülür.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1 ve 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Şiir tahlilleri, söylenen kelimelerden söylenmemiş olanları arayıp bulma işidir. Şair şifreyi mısralarıyla vermiştir ki yazılmamış olanı okuyucunun arayıp bulmasını, sırlarını keşfetmesini istemektedir. Necip Fazıl Kısakürek, bu pencereden bakıldığında mısralarını sırlamayı bilen, okuru birtakım kodlarla satır aralarına yönlendiren ve şiirlerini deştikçe oradan anlam fışkıran bir şairdir. Bundan dolayıdır ki *Kaldırımlar* şiirinin görünmeyen yerlerine nüfuz edebilmeyi arzu ettik.

1. Bu parçada geçen "mısralarını sırlamak" **sözüyle Necip Fazıl'ın üslubuna yönelik vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kastettiklerini satırlara doğrudan yerleştirmediği
B) Şiirlerinde anlamdan çok, üslubu önemsediği
C) Farklı imgeler kullanarak şiirini çetrefilli hâle getirdiği
D) Yabancı sözcüklerin yoğun olduğu dizeler kaleme aldığı
E) Anlam zenginliği olan sözcüklere çokça yer verdiği

2. Bu parçaya göre, Necip Fazıl'ın şiirini okuyan birinin aşağıdakilerden hangisini yapması beklenir?

A) Sözcüklere birden fazla anlam yüklenebildiğini düşünerek okuması
B) Şairin şiirlerinde imgeye fazlaca yer verdiğinin bilincinde olması
C) Anlatılanı değil de anlatılanın ardındaki gizli anlamı görmeye çalışması
D) Şiirin içeriğine değil de üsluba odaklanması
E) Şairin duygu ve düşünce dünyası hakkında araştırma yapması

3 ve 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Şairlerin çoğu, açık olmayla basit olmayı birbirini gerektiren zorunluluklar olarak gördüğü için korkarlar açıklıktan. Hatta açık söylemeye kalkışınca kalabalığın içinde çıplak kalmış gibi tedirgin olurlar. Bu tedirginlik, onları imge üstüne imge yapmaya götürür. Bu imgeler de hep kapatan imgelerdir yani belirsizleştiren, karartan, gizleyen imgeler. Oysa açık olmak basit olmak değildir. Kafası ve kalbi açık olanın kullandığı dil de açıktır. Düşüncelerinin ve duygularının nüanslarını bilen, anlatacaklarını içselleştirmiş bir şair, olsa olsa açan ve somutlaştıran imgeler kullanır. Onun şiirinde makyaj, cildi bozup kapatan bir kimyasal tabaka değildir. Yüzün güzelliğini fark ettiren, aslı ve özü rahat ve etkili biçimde ortaya koyan bir dozdadır. İşte şiirde varılması gereken erdem budur. Eskiler, buna sehlimümteni derlerdi yani yasaklanmış kolaylık. Kime mi yasaklanmış? Elbette müteşairlere yani şairlik taslayanlara. Gerçek şairlere değil. Gerçek şair, Yunus gibi "Beni bende demen bende değilem / Bir ben vardır bende benden içeri" deyiverir ve bir âlem manayı, iki dizeye sığdırıverir.

3. Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılamaz?

A) Şiirde mana güzelliğinin, şiiri imgeye boğmadan da verilebileceği
B) Şiirde imgenin, abartılı süs değil de estetiği ortaya çıkaran bir unsur olması gerektiği
C) Şiirde duruluğun, bayağılıkla özdeş görülmesinin doğru olmadığı
D) Şiirde anlamı açık vermenin eskilerce kolaylık olarak görüldüğü ve yapılmasının istenmediği
E) Anlamı örtmeyen imgenin şiiri basitleştirdiği düşüncesinin bir yanılgı olduğu

4. Bu parçanın yazarını şiirde imge kullanımına yönelik rahatsız eden;

I. çok anlamlılık özelliği ön planda tutularak verilmesi,
II. gerçek güzelliği örtecek biçimde abartılı kullanılması,
III. müteşairlerce bilinçsiz bir şekilde kullanılması

durumlarından hangileridir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

5 ve 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Kriptomnezi, daha öncesinde bildiğimiz bir düşünceyi, herhangi bir bilgi veya yaratıcı imgeyi kendine ait gibi hatırlama ve tekrar etmeye verilen addır. Öğrenildiği unutulan, yeni bir bilgi olduğuna inanılan ön yargılı hatıradır. Kişinin belleğinde kalan bilgiler sezgi, fikir olarak yeniden ortaya çıkmaktadır. Bu duruma dürüst yalancılık da denilebilmektedir. Kişiler orijinal kaynaktan uzaklaştığında belleklerinde kalan bilgi ileriki zamanlarda kendi düşüncesi gibi ortaya çıkmaktadır. Çoğu zaman ise hırsızlık/aşırma ile karışabilmektedir. Bilinçaltımızın bir oyunu olan kriptomnezi genellikle yaratıcı işlerle meşgul olan kişilerde sıklıkla görülmektedir. Burada şunun altını ısrarla çizmek gerek kriptomnezide bilerek ve isteyerek yapma yani farkındalık yoktur. Bu bilinç yanılgısı kişi farkında olmadan gerçekleşir.

5. Bu parçaya göre aşağıdaki durumlardan hangisi "kriptomnezi" örneği olabilir?

A) Arzu ve Betül üniversitede aynı sınıfta okumaktadır. Sınav haftasında Arzu yoğun bir şekilde ders çalışır ve sınav sabahı Betül'le sohbet ederken ona "Kanka ben hiç çalışmadım ya!" diyerek serzenişte bulunur ancak bir hafta sonra notlar açıklandığında Arzu'nun sınıftaki en yüksek notu aldığı görülür.

B) Evin küçük oğlu Onur, her sabah okula giderken üniformalı olarak gördüğü polis memuru Murat'ı bir gün akşam ailesiyle AVM'de yemek yerken gündelik kıyafetiyle görünce tanıyamaz.

C) Emel eşiyle en yakın arkadaşını tanıştırmadan önce onun hakkında sohbet ederken konuya "Onunla tanıştığımda yağmurlu bir gündü, akşamüstü caddenin köşesindeki kafede Melis, Ayça ve Ebru'yla otururken bize katılmıştı." şeklinde giriş yapar.

D) Zeynep ile Elif sohbet ederlerken Zeynep yaşadığı bir olayı anlatır ve aradan birkaç ay geçtikten sonra, anlatılan olayın kim tarafından yaşandığını unutan Elif anlatılan olaya benzer bir konu açıldığında olayı Zeynep'in anlattığını unutarak "Benim de bir arkadaşımın başına şu olay gelmiş." diyerek Zeynep'e aynı olaydan söz eder.

E) Emre ile komedi film izleyen Enes, filmin bir sahnesinde kahkaha atarken birden ciddileşir ve şaşkınlıkla Emre'ye dönerek "Of, dur! Bu 'an'ı sanki daha önceden yaşamıştım, hatırlıyorum." der.

6. Bu parçanın anlatımıyla ilgili,

I. Tanımlamadan yararlanılmıştır.
II. Örneklemeye yer verilmiştir.
III. Açıklayıcı anlatım kullanılmıştır.

yargılarından hangileri söylenemez?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

7 ve 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Gerçek şairler, şiir yazma hastalığıyla birlikte doğarlar. İsteseler de yaradılışlarından sıyrılamazlar. Onlar şiiri bırakmak isteseler şiir onları bırakmaz. En iyilerinin hepsi değilse bile büyük bir bölümü, gençliklerinde takdir edilmez ancak ihtiyarlıklarında hatta bazı kereler ancak ölümlerinden sonra halkın saygısını kazanır. İlk eserlerini verdikleri zaman pek güç şairler sırasına konulurlar. Genelde onlara dudak bükülür, çizmeyi aşmakla suçlanır çünkü onlar henüz hiç tepelenmemiş otların üzerinde yürümektedirler. Fakat bir kez de o sıraya girerlerse şairliğin damgasını alınlarında taşırlar. Ciddi meslekler, mevkiler ve işler kendilerine çok görülür. Şairlik, onların yoğunlaştıkları bir iş olduğundan aşk, aile, para gibi konularda birçok şeyi ıskalarlar.

7. Bu parçadaki altı çizili sözle, gerçek şairlere yönelik anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şiir yazımında çok öz güvenli ve cesur davrandıkları
B) Usta şairlerin eserlerine benzer şiirler kaleme aldıkları
C) Kendilerini şiir alanında geliştirmek için büyük çaba harcadıkları
D) Kendilerine özgü yöntemler geliştirmek için çaba harcadıkları
E) Daha önce kimse tarafından uygulanmamış teknikleri hayata geçirdikleri

8. Bu parçada gerçek şairlerle ilgili aşağıdakilerin hangisinden söz edilmemiştir?

A) Çoğunun, erken yaşlarda beğeni ve ilgi görmediğinden
B) Şiirle meşguliyetleri nedeniyle yaşamdaki diğer unsurlardan uzak kaldıklarından
C) Ancak "şair" ünvanını kazandıktan sonra şiir alanında söz sahibi olabildiklerinden
D) Şiirden kopmalarının hiçbir şekilde söz konusu olmadığından
E) Şiir kaleme almaya başladıkları ilk dönemde şair olarak görülmelerinin çok zor olduğundan

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Parçadaki "mısralarını sırlamak" sözüyle sanatçının "okuru birtakım kodlarla satır aralarına yönlendiren" biri olduğu, anlatmak istediklerini okuru doğrudan vermediği anlatılmak istenmiştir.

ABCDE

2. Parçadaki "...şiirinin görünmeyen yerlerine nüfuz edebilmeyi arzu ettik." ifadesinden Necip Fazıl'ın şiirini okuyan biri; şiirin perde arkasına, verilmeyenin gizemli tarafını araştırmaya yönelecektir.

ABCDE

3. Parçadaki "Oysa açık olmak basit olmak değildir. Kafası ve kalbi açık olanın kullandığı dil de açıktır." ifadesinden "şiirde mana güzelliğinin, şiiri imgeye boğmadan da verilebileceği", "Onun şiirinde makyaj, cildi bozup kapatan bir kimyasal tabaka değildir. Yüzün güzelliğini fark ettiren, aslı ve özü rahat ve etkili biçimde ortaya koyan bir dozdadır." ifadesinden "şiirde imgenin, abartılı süs değil de estetiği ortaya çıkaran bir unsur olması gerektiği", "Oysa açık olmak basit olmak değildir. / Şairlerin çoğu, açık olmayla basit olmayı birbirini gerektiren zorunluluklar olarak gördüğü için korkarlar açıklıktan." ifadesinden "Şiirde duruluğun, bayağılıkla özdeş görülmesinin doğru olmadığı" ve "Bu tedirginlik, onları imge üstüne imge yapmaya götürür. Bu imgeler de hep kapatan imgelerdir yani belirsizleştiren, karartan, gizleyen imgeler. Oysa açık olmak basit olmak değildir." ifadesinden "anlamı örtmeyen imgenin şiiri basitleştirdiği düşüncesinin bir yanılgı olduğu" yargısına ulaşılır. Ancak parçada şiirde anlamı açık vermenin istenmediği yargısı yoktur.

ABCDE

4. Parçadaki "Onun şiirinde makyaj, cildi bozup kapatan bir kimyasal tabaka değildir." ifadesi abartıya kaçılmamasını, üslubun dengeli şekilde kullanılmasını ve gereksiz süs yer verilmemesini anlatmaktadır. Dolayısıyla yazarı rahatsız eden durum imgenin gerçek güzelliği örtecek biçimde abartılı kullanılmasıdır.

ABCDE

5. Parçadaki "Kişiler orijinal kaynaktan uzaklaştığında belleklerinde kalan bilgi ileriki zamanlarda kendi düşüncesi gibi ortaya çıkmaktadır." ifadesi kriptomneziyi anlatan bir cümledir. Buna göre D seçeneğindeki örnek buna uygundur.

ABCDE

6. Parçadaki "Kriptomnezi, daha öncesinde bildiğimiz bir düşünceyi, herhangi bir bilgi veya yaratıcı imgeyi kendine ait gibi hatırlama ve tekrar etmeye verilen addır." ifadesi tanımlamaya (kriptomnezi nedir?) ve parçada kriptomnezi ile ilgili bilgi verildiği için açıklamaya ulaşılır. Ancak örnekleme yoktur.

ABCDE

7. Parçadaki "onlar henüz hiç tepelenmemiş otların üzerinde yürümektedirler." ifadesinde gerçek anlamdan hareketle mecaza ilerlendiğinde daha önce hiç kullanılmamış yöntemlerin, tespit edilip yararlanılmayan metotların olduğu yargısına ulaşılır. Bu tip sorularda altı çizili bölümün önce gerçek anlamı düşünülmeli, burada hareketle de mecazına gidilmelidir.

ABCDE

8. Parçadaki "...büyük bir bölümü, gençliklerinde takdir edilmez..." ifadesinden "çoğunun, erken yaşlarda beğeni ve ilgi görmediğinden", "Şairlik, onların yoğunlaştıkları bir iş olduğundan aşk, aile, para gibi konularda birçok şeyi ıskalarlar." ifadesinden "şiirle meşguliyetleri nedeniyle yaşamdaki diğer unsurlardan uzak kaldıklarından", "Gerçek şairler, şiir yazma hastalığıyla birlikte doğarlar. İsteseler de yaradılışlarından sıyrılamazlar. Onlar şiiri bırakmak isteseler şiir onları bırakmaz." ifadesinden "şiirden kopmalarının hiçbir şekilde söz konusu olmadığından" ve "İlk eserlerini verdikleri zaman pek güç şairler sırasına konulurlar." ifadesinden "şiir kaleme almaya başladıkları ilk dönemde şair olarak görülmelerinin çok zor olduğundan" yargısına ulaşılır. Ancak parçada "şair" ünvanını kazandıktan sonra şiir alanında söz sahibi olabildiklerinden bahsedilmemiştir.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1 ve 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Akıllı saat uygulaması kurulurken yaş, cinsiyet, boy ve kütle gibi kişisel bilgilerin belirtilmesi istenir. (II) Saat, bu bilgileri herhangi bir aktivite yapılmadan vücudun ne kadar enerji harcadığını hesaplamak için kullanır. (III) Bu tahminî değer belirlendikten sonra, ivmeölçerin topladığı verilerden yararlanarak gün boyu harcanan enerji miktarı hesaplanır. (IV) Bazı yeni nesil saatler, ayrıntılı kalori takibi için günlük beslenme alışkanlıklarının kaydedilmesine de olanak sunar. (V) Akıllı saatlerin ortak özelliği uyku takibi yapabilmeleridir, saatler bunun için hareket algılayıcıları kullanarak hareketlilik ve hareketsizlik süreçlerini izler. (VI) Yatay konumda uzun süre hareketsiz durulduğunda saat kullanıcının uyuduğunu varsayar.

1. Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

2. Bu parçadan akıllı saatler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>çıkarılamaz</u>?

A) Yatay şekilde hareket etmeden bir süre kaldığında kişinin uyuduğunu kabul eder.

B) Günlük enerjinin hangi saat aralığında harcandığını ivmeölçer yardımıyla sunabilir.

C) Kimi yeni teknolojiyle donanmışları detaylı kalori takibi de yapabilmektedir.

D) Bir faaliyet göstermeden vücudun ne miktarda enerji yaktığını sayısal olarak ortaya koyar.

E) Çalışabilmesi için çeşitli bireysel verilerin belirtilmesi gerekir.

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

3 ve 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

"İnsanlığın bilinci, uygarlık düzeyine ulaşıncaya kadar sayısız çağları gerektiren bir sürecin sonunda yavaş yavaş, güçlükle gelişebilmiştir; dahası bu gelişim tamamlanmış olmaktan henüz çok uzaktır. İnsan ruhunun büyük bir bölümü hâlâ kaotik ve karanlıklarla kaplıdır çünkü 'psike' dediğimiz, bilincimiz ve onun içeriği ile hiç de eş anlamlı değildir; doğal olarak da kesinliğe ulaşılamaz. Bunun yanı sıra kendi eserimiz olan bilincimiz, ruhumuz doğanın bir parçasıdır ve tıpkı onun gibi sınırsızdır. Ayrıca biz ne ruhu ne doğayı tanımlayabiliriz; sadece olabildiği kadar, onu nasıl algıladığımızı tarif edebiliriz." İnsanı tanımada insanlığa en çok yardımı dokunmuş hekim ve düşünür C.G. Jung, İnsan ve Sembolleri'nde işte böyle dile getiriyordu ruha dair düşüncelerini. Kökenleri ve Anlamlarıyla Semboller ve İşaretler adlı çalışma ise her ne kadar çoğu karanlıklarda kalsa da tam da bu "insanca tanımlar"a dair, "Semboller ve işaretlerle doldurduğumuz doğayı ve bilinçaltımızı yine onların şifrelerini çözerek anlamlandırmak niyetindeysek başlangıçtan günümüze, ne kaldıysa geriye, hepsinin kapsamlı bir dökümüyle başlamak belki de en iyisidir." diyor.

3. Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Türlü güçlükleri atlatarak belli bir düzeye gelen insan bilinci, hâlihazırda gelişimini tamamlamamıştır.

B) İnsanın iç dünyasının karmaşıklığı ve bilinmeyenlerle dolu oluşu insanlığın bilincinin netliğe kavuşmasında engeldir.

C) İnsanın ruhsal durumuyla doğa dinamikleri arasında ilişki kurmak insan bilincini yorumlamada etkili yöntemlerden biridir.

D) Doğa ve şuuraltı, simgelerle çevrelendiğinden onların kodlarının anlamlandırılması için detaylı bir çalışma yapmak gerekir.

E) İnsanlığın bilinci belli bir medeni seviyeye erişinceye değin çeşitlik zorluklarla karşılaşmıştır.

4. Bu sözleri söyleyen biri aşağıdakilerden hangisini ileri sürerse kendisiyle çelişmiş olur?

A) Bilinç, düşüncenin faaliyette bulunduğu ve ilişkilerin var olduğu bireysel bir alandır.

B) Bir insanın ulaşabileceği en yüksek düzey, kendi inanç ve düşüncelerinin bilincine varmak, kendi kendini tanımaktır.

C) Bilinç olarak bilinen birikmiş farkındalığınız, bütün inançlarınızın toplamıdır.

D) Bilincimizde canlanan duygular, aklımızdan geçen kelimeler tarafından tetiklenir.

E) İnsanların varlıklarını belirleyen şey, bilinçleri değildir; tam tersine, onların bilinçlerini toplumsal varlıklar belirler.

5 ve 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Kolektif hafızanın derinliklerinden çıkıp gelen bir isim: "Marcel Schwob". Onun bir edebiyatçı olarak hikâyesi 38 yıllık kısacık yaşamı boyunca hayran olunan bir yazar olmak ve ölümünden kısa bir süre sonra da unutulmak olmuş. Unutulmanın pek çok sebebi olabilir elbette ama Schwob'unki ölümünden sonra yaşanan yıllara hitap edememesi, yalın bir anlatımı benimsememesi, kimi zaman doğallıktan uzaklaşıp okuyucusuna içtenliğini sorgulatması ve yazdıklarının toplumsal eğilimlerin dışında kalması sonucuymuş. Tıpkı bulutlu bir gecede zaman zaman ortaya çıkıp kaybolan ay ışığı gibi... Ancak yaratıcılığın parlak ışığını taşıyan eserler gün gelir yeniden dile ve gönüllere düşer. Bundandır ki Marcel Schwob'un adı küçük çaplı bir efsane gibi dillerde dolaşıyor şimdilerde. Üstelik "Üç Roman"la en nihayetinde Türkçede...

5. Bu parçada geçen "kolektif hafızanın derinliklerinden çıkıp gelmek" **sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Sosyal eğilimlere duyarlı olarak hareket edecek özelliğe sahip olmak
B) Bireylerin bilinçaltında yatan düşüncelerini el birliğiyle çıkarmak
C) Geçmişteki olayları içinde yaşanılan döneme göre uyarlamak
D) Ortak bilinçle oluşturulmuş bir birikimin öznesi olmak
E) Toplumdaki insanların mantığını bilerek hareket etmek

6. Bu parçada sözü edilen yazarın ölümünden kısa bir süre sonra unutulmasının sebepleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Herkesin anlayabileceği konuları ele almaması
B) Yer yer yapaylığa düşerek okura samimiyetini değerlendirtmesi
C) Yapıtlarını oluştururken sade bir anlatımı tercih etmemesi
D) Eserlerini bireye yönelik olarak kaleme alması
E) Kendisinden sonraki dönemin anlayışına hitap edememesi

7 - 9. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Lale; zambakgiller familyasından kapalı tohumlu, soğanlı, çok yıllık, otsu ve çenekli güzel süs bitkisi türlerinin ortak adıdır. (II) Ana vatanı Tanrı Dağları, Pamir ve Hindukuş olan laleler ilk olarak dünya coğrafyasına Türklerin bu bitkinin soğanlarını Anadolu'ya getirmesiyle yayılmıştır. (III) XIV. yüzyılda Anadolu'dan Hollanda'ya gönderilen soğanlar, lalelerin Avrupa kıtasında yaygınlaşmasını sağlamıştır. (IV) XV. yüzyılda Avrupa'da özellikle Hollanda'da bir çılgınlık rüzgârı estirmiştir. (V) Soğanlı bir bitki olan lalelerde 2 ila 8 adet yaprak bulunabilmektedir ve çiçek sayısı 1 ya da 2 tanedir. (VI) Renk konusunda oldukça özgün olan ve birbirinden açık ara farklılık görülen süs bitkisi lalelerde genellikle ana renklere sahip çiçeklere bahçelerde, korularda rastlanmaktadır.

7. Bu parçada lale ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) Hangi bitki ailesinden olduğuna
B) Değişik renklerde çiçekleri olduğuna
C) Hollanda'nın simgesi hâline geldiğine
D) Ana yurdunun nereler olduğuna
E) Dünyaya nereden yayıldığına

8. Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. cümlede tanımlamadan yararlanılmıştır.
B) II. cümlede neden-sonuç ilişkisi kurulmuştur.
C) III. cümlede çıkarımda bulunulmuştur.
D) IV. cümlede mecazlı söyleyiş vardır.
E) V. cümlede nicel veriler kullanılmıştır.

9. Bu parçanın VI. cümlesindeki ifadeyle aşağıdakilerden hangisi anlamca aynı doğrultudadır?

A) Kendine has renkleri olan ve renklerinde değişiklik görülen süs bitkisi lalelerde çoğunlukla ana renklere sahip çiçeklere bahçelerde, korularda denk gelinmektedir.
B) Farklı renkleri olmakla birlikte bahçelerde ve korularda daha çok ana renklerde çiçekleri olan laleler kendine özgü bitkilerdir.
C) Orijinal renklere sahip olan laleler, daha çok ara renklerde çiçekleri bulunan ve bahçelerde, korularda yetiştirilen bir süs bitkisidir.
D) Kendine özgü renkleri olan ve yapraklarında genellikle ana renklerin görüldüğü laleler, süs bitkisi olarak bahçelerde, korularda kullanılabilmektedir.
E) Alışılmışın dışında renklere sahip bir bitki olan lalelerin, özellikle bahçelerde, korularda ana renklerle bezenmiş çiçeklerine rastlanmaktadır.

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Parçanın ilk dört cümlesinde akıllı saat uygulamasının istediği bilgilerin neler olduğu ve bu bilgileri hangi amaçla kullandığından bahsedilirken V. cümleden itibaren akıllı saatlerin ortak özelliğinin uyku takibi yapabilmeleri olduğundan söz edilerek yeni bir konuya geçilmiştir.

ABCDE

2. Parçadaki "Yatay konumda uzun süre hareketsiz durulduğunda saat kullanıcının uyuduğunu varsayar." ifadesinden "Yatay şekilde hareket etmeden bir süre kaldığında kişinin uyuduğunu kabul eder.", "Bazı yeni nesil saatler, ayrıntılı kalori takibi için..." ifadesinden "Kimi yeni teknolojiyle donanmışları detaylı kalori takibi de yapabilmektedir.", "...herhangi bir aktivite yapılmadan vücudun ne kadar enerji harcadığını hesaplamak için kullanır." ifadesinden "Bir faaliyet göstermeden vücudun ne miktarda enerji yaktığını sayısal olarak ortaya koyar." ve "...uygulaması kurulurken yaş, cinsiyet, boy ve kütle gibi kişisel bilgilerin belirtilmesi istenir." ifadesinden de "Çalışabilmesi için çeşitli bireysel verilerin belirtilmesi gerekir." yargısına ulaşılır. Ancak parçada günlük enerjinin hangi saat aralığında harcandığına değinilmemiştir.

ABCDE

3. Parçadaki "İnsanlığın bilinci, uygarlık düzeyine ulaşıncaya kadar sayısız çağları gerektiren bir sürecin sonunda yavaş yavaş, güçlükle gelişebilmiştir; dahası bu gelişim tamamlanmış olmaktan henüz çok uzaktır." ifadesinden "Türlü güçlükleri atlatarak belli bir düzeye gelen insan bilinci, hâlihazırda gelişimini tamamlamamıştır.", "İnsan ruhunun büyük bir bölümü hâlâ kaotik ve karanlıklarla kaplıdır çünkü 'psike' dediğimiz, bilincimiz ve onun içeriği ile hiç de eş anlamlı değildir; doğal olarak da kesinliğe ulaşılamaz." ifadesinden "İnsanın iç dünyasının karmaşıklığı ve bilinmeyenlerle dolu oluşu insanlığın bilincinin netliğe kavuşmasında engeldir.", "Semboller ve işaretlerle doldurduğumuz doğayı ve bilinçaltımızı yine onların şifrelerini çözerek anlamlandırmak niyetindeysek başlangıçtan günümüze, ne kaldıysa geriye, hepsinin kapsamlı bir dökümüyle başlamak belki de en iyisidir." ifadesinden "Doğa ve şuuraltı, simgelerle çevrelendiğinden onların kodlarının anlamlandırılması için detaylı bir çalışma yapmak gerekir." ve "İnsanlığın bilinci, uygarlık düzeyine ulaşıncaya kadar sayısız çağları gerektiren bir sürecin sonunda yavaş yavaş, güçlükle gelişebilmiştir." ifadesinden de "İnsanlığın bilinci belli bir medeni seviyeye erişinceye değin çeşitlik zorluklarla karşılaşmıştır." yargısına ulaşılır.

ABCDE

4. "Bunun yanı sıra kendi eserimiz olan bilincimiz, ruhumuz doğanın bir parçasıdır ve tıpkı onun gibi sınırsızdır. Ayrıca biz ne ruhu ne doğayı tanımlayabiliriz; sadece olabildiği kadar, onu nasıl algıladığımızı tarif edebiliriz." ifadesinden bilincin kişiyi yönlendirdiği yargısına ulaşılır. Ancak "İnsanların varlıklarını belirleyen şey, bilinçleri değildir; tam tersine, onların bilinçlerini toplumsal varlıklar belirler." ifadesi bu durumla çelişir. Çünkü bu cümlede toplumsal varlıkların, bilinci yönlendirdiği yargısı vardır.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

5. Parçada geçen "kolektif hafızanın derinliklerinden çıkıp gelmek" sözünün kelimeleri dikkate alındığında "ortak bilinçle oluşturulmuş bir birikimin öznesi olmak" sözünü anlattığı görülür.

- kolektif (ortaklaşa)
- hafızanın (bilinç)
- derinliklerinde çıkıp gelmek (oluşturmak, meydana getirmek)

ABCDE

6. Parçadaki "...kimi zaman doğallıktan uzaklaşıp okuyucusuna içtenliğini sorgulatması..." ifadesinden "yer yer yapaylığa düşerek okura samimiyetini değerlendirtmesi", "yalın bir anlatımı benimsememesi" ifadesinden "yapıtlarını oluştururken sade bir anlatımı tercih etmemesi", "...yazdıklarının toplumsal eğilimlerin dışında kalması..." ifadesinden "eserlerini bireye yönelik olarak kaleme alması" ve "...ölümünden sonra yaşanan yıllara hitap edememesi..." ifadesinden de "kendisinden sonraki dönemin anlayışına hitap edememesi" yargısına ulaşılır.

ABCDE

7. Parçadaki "zambakgiller familyasından" sözünden "hangi bitki ailesinden olduğuna", "Renk konusunda oldukça özgün olan ve birbirinden açık ara farklılık görülen..." ifadesinden "değişik renklerde çiçekleri olduğuna", "Ana vatanı Tanrı Dağları, Pamir ve Hindukuş olan laleler..." ifadesinden "ana yurdunun nereler olduğuna" ve "...ilk olarak dünya coğrafyasına Türklerin bu bitkinin soğanlarını Anadolu'ya getirmesiyle yayılmıştır." ifadesinden de "dünyaya nereden yayıldığına" yargısına ulaşılır. Ancak parçada Hollanda'nın simgesi hâline geldiğine ilişkin bilgi yoktur.

ABCDE

8. Numaralanmış cümleler incelendiğinde "Lale nedir?" sorusuna "Lale; zambakgiller familyasından kapalı tohumlu, soğanlı, çok yıllık, otsu ve çenekli güzel süs bitkisi türlerinin ortak adıdır." cevabı tanımlamadır, "... Türklerin bu bitkinin soğanlarını Anadolu'ya getirmesiyle (getirmesinden ötürü)" ifadesi neden-sonuç ilişkisidir, "bir çılgınlık rüzgârı estirmiştir." ifadesi mecazlı bir söyleyiştir, "çok popüler olma" anlamını katmıştır, "2 ila 8 adet" sayısal (nicel) bir veridir. Ancak üçüncü cümlede bir yargıdan hareketle başka bir yargıya ulaşma anlamına gelen çıkarım yoktur.

ABCDE

9. "Renk konusunda oldukça özgün olan ve birbirinden açık ara farklılık görülen süs bitkisi lalelerde genellikle ana renklere sahip çiçeklere bahçelerde, korularda rastlanmaktadır." ifadesi orijinallikten, birbirinden farklı renkleri olduğundan ve süs bitkisi olup çoğunlukla ana renklere sahip çiçekleri bulunduğundan söz edildiği için "Kendine has renkleri olan ve renklerinde değişiklik görülen süs bitkisi lalelerde çoğunlukla ana renklere sahip çiçeklere bahçelerde, korularda denk gelinmektedir." anlamca aynı doğrultudadır.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ
youtube/indeksakademi

1 ve 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Marcus Aurelius; insanların kır evlerinde, deniz kenarlarında ve dağlarda inzivaya çekilerek yer aradıklarını işaret edip okuyucunun da buna şiddetli bir özlem duyduğuna değinir. Ona göre bu özlem çok cahilcedir. O, insanın dilediği zaman kendi içinde ruh tatili yapabilmesi kanaatindedir. Okuyucuya ne için yaratıldığını anımsatıcı soruları yöneltirken keyif almanın formülünü insana özgü şeylerde arar. Bir bakıma kendi türüne iyi davranmak, diğerlerinin duygularının esiri olmamak ve evrenin doğasına ilişkin düşünmek insana keyif veren şeyler arasındadır. Marcus Aurelius'un bu tespitleri insanın mutluluğunun yegâne yolunun onun tabiatıyla uyumlu bir hayat sürdürmesinden geçtiğini düşündürür.

1. Bu parçaya göre Marcus Aurelius ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Mutluluğun, insanın kendi doğasıyla ahenkli bir şekilde devam etmesiyle sağlandığını ortaya koymaktadır.

B) Okura varlığının sebebini sorgulatan sorularla eleştirel düşünme yetisi kazandırmaktadır.

C) Hazzı yakalamanın kişiye has durumlarda saklı olduğunu ileri sürmektedir.

D) İnsanların bireyselleşmeye yönelmelerinin anlamsız bir tutum olduğunu düşünmektedir.

E) Bireylerin kabuğuna çekilerek bir arayış içinde olduklarını dile getirmektedir.

2. Bu parçada altı çizili sözle yazara ilişkin anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) İnsanın, ruh dünyasının dinamikleriyle baş başa kalması gerektiğini vurgulaması

B) Gerçek hayatın zorlu koşullarında yorulan insanın tek başına kalmak istemesini onaylaması

C) Toplumdan soyutlanmanın herhangi bir şarta bağlı olmadığını dile getirmesi

D) İç dünyaya yönelip dinlenmenin belli bir zamanı olmadığını düşünmesi

E) Kimi zaman insanın yalnız başına kendini dinlemesinin doğru olduğunu belirtmesi

3 ve 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

----. Nitekim şifre bilimi tarihi, milattan önceki dönemlere kadar uzanır. MÖ 1900'lü yıllarda Mısır'da bulunan kitabelerdeki hiyeroglif işaretler bilginin saklanması ve tahrif edilmemesi için gizli yazının ilk örneği sayılır. MÖ 60-50 yıllarında Roma İmparatoru Julius Caesar, devlet haberleşmesinde herhangi bir izinsiz müdahale ya da bilgiyi değiştirme olmasın diye bugün kendi adıyla anılan bir şifreleme yöntemi kullanırdı. Bu şifreleme yöntemi, bir metindeki her harfin alfabede kendisinden sonra gelen üçüncü harf ile değiştirilmesine dayanırdı.

3. Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Bilginin korunması ve güvenliğinin sağlanması günümüzde olduğu gibi eski çağlarda da önemliydi

B) Bir bilginin başka ellerde tehlikeli bir durum yaratacak şekilde kullanılması çok eski dönemlere dayanır

C) Eski çağlarda bilginin korunması için çeşitli yöntemler denenmesi şifre biliminin oluşmasını sağlamıştır

D) Bilginin geçmişte başka alanlarda da güvenli biçimde kullanılmasına şifre bilimi önayak olmuştur

E) Bir bilginin aktarılırken herhangi bir değişikliğe veya kayba uğramaması için şifre bilimi adı verilen bir dal ortaya çıkmıştır

4. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Bilginin amacı dışında kullanımı veya yetki olmaksızın bilgiye erişim ile ilgili önlemler birçok dönemde kendini göstermiştir.

B) Şifre biliminin temel amacında veri güvenliğinin sağlanması için açık verileri gizli verilere dönüştürme işleminin yapılması vardır.

C) Geçmişte bilginin korunması, güvenliğinin sağlanması ve ihtiyaç hâlinde kayıpsız bir şekilde geri getirilmesi ciddi derecede önemli görülmektedir.

D) Bilgi, geçmişten günümüze kadar geçen süreçte toplumların sürekliliğini sağlamak için korunması gereken büyük bir güç olmuştur.

E) Şifre biliminde bilginin güvenliğini sağlamanın yollarından birisi bilgiyi başka bir formda saklamak ya da iletmektir.

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

5 - 7. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bir çalışmada yalnızca bir çocuğun aldığı verilerle yapay zekânın öğrenmesi araştırıldı. Yapay zekânın, çocuğun günlük deneyimindeki sözcük ve kavramları öğrenip öğrenemeyeceği incelendi. Bir çocuğa altı aylıktan ikinci yaş gününe kadar olan sürede bir kafa kamerası takılarak video kayıtları alındı. Kamera, çocuğun uyanık olduğu sürenin yalnızca %1'ini kaydetti ve görüntülerin toplam uzunluğu 60 saat kadardı. Kayıtlarda söz gelimi çocuğun beslenmesi, kitap okuması ve oynaması gibi zamanlarda karşılaştığı yaklaşık 250 bin sözcük bulunuyordu. Çocuğun gözleri ve kulaklarıyla aldığı verileri taklit eden bu kayıt sistemindeki verilerle yapay zekâ sistemi eğitildi. Eğitim sonunda yapay zekâ test edildi. Bir sözcük ve dört farklı eşyaya ilişkin resim seçeneği sunuldu, hedef sözcükle resmi eşleştirmesi istendi. Yapay zekânın sözcüklerle nesneleri ilişkilendirebildiği, çocuğun günlük deneyimindeki sözcük ve kavramların çoğunu -taklit edebildiği için- öğrenebildiği belirlendi. Bu kadar kısa süreli videodan bile gerçek bir dil öğreniminin yapay zekâ için mümkün olduğu görüldü.

5. Bu parçada sözü edilen çalışmanın asıl yapılış amacı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tek bir çocuğun elde ettiği verilerle yapay zekânın öğrenme hızını karşılaştırmak

B) Çocuğun gündelik hayatın içinde öğrendiği kelimeleri yapay zekânın nasıl öğrendiğini bulmak

C) Çocuğun günlük yaşamındaki hareketlerine ilişkin verileri taklit yoluyla yapay zekâya kodlatmak

D) Yapay zekânın kelimelerle eşyalar arasında anlamlı bir ilgi kurabildiğini ortaya koymak

E) Yapay zekânın kavramsal eğitimle kısa sürede bir dil öğrenebilmesinin olanaklı olduğunu göstermek

6. Bu parçaya göre yapay zekâyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Görsel ve kavramsal durumları eşleştirebilmektedir.

B) Belli başlı kavramları taklit yoluyla öğrenebilmektedir.

C) Gündelik kelimeleri başka kelimelerle ilişkilendirebilmektedir.

D) Çok sayıda sözcük arasından eşyaya ait sözcüğü seçebilmektedir.

E) Dil öğrenmesinin mümkün olabileceğini kanıtlamaktadır.

7. Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Açıklama B) Gerekçelendirme C) Saptama D) Tanımlama E) Örnekleme

8 ve 9. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Kısa olan şey, kolay olan anlamına gelmiyor benim için. Yahya Kemal'in "serin serviler" demek için yedi yıl boyunca şiirini demlendirdiği bilinir. Ona kolay, buna zor tartışması, yapılanın popüler kültür düzeyine indirgenmesi durumunu çağrıştırıyor. Ancak şunu söyleyebilirim: Şiir yazmak "konsantre bir ürün hazırlamak" kadar zor. Sayfalarca yazabileceğiniz bir konuyu, nesneyi, karakteri belki de birkaç cümle ile anlaşılır biçimde anlatmak demek akım coşku ile bir terazide olması demek. Öyle ki küçük mekânlara işlevsel mobilyalar düşünmek ve tasarlamak gibi zor ve analitik bir süreç.

8. Bu parçadaki altı çizili sözle bahsedilen şaire ilişkin anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şiirde sözcüklerin uyumunu yakalamak için çalışmalarını zamana yaydığı

B) Şiirini oluştururken seçtiği sözcüklerin olgunlaşmasını beklediği

C) Şiirin belli bir zaman sonra gerçek duyguyu yansıttığını düşündüğü

D) Şiirin içeriğiyle dış yapısındaki ahengi süreç içinde dengelemeye çalıştığı

E) Şiirin aslında çağrışımlı sözcük kullanma işi olduğunu öne sürdüğü

9. Böyle düşünen birinin şiirle ilgili aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenemez?

A) Şiir; bir sorun, bir durum üzerine ölçülü konuşan, susunca da bizim düşünmemizi bekleyen bir olgunluktur, bir kıvam bulma işidir.

B) Şiir; dilin anlam, ses ve ritim ögelerini belli düzen içinde kullanarak bir olayı, duygusal ve düşünsel deneyimi yoğunlaşmış ve sıradanlıktan uzaklaşmış bir biçimde ifade etme sanatıdır.

C) Materyali dil olan şiir, belki de sanatın en insani ve en az dünyevi olanıdır; son ürünün ona ilham veren düşünceye en yakın olanıdır.

D) Şiir, heyecanla aklın dengesini içerir; heyecan, duygusal düzeydeki izlenimleri yoğunlaştırırsa akıl bilgi düzeyindeki verileri şiire katar.

E) Şiir, matematik gibi kolaydan başlanılıp öğrenilmez; kolaylık, bir beğeni olarak yerleşiverir insanın kişiliğine, sonra da kolay kolay değiştirilemez.

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Parçadaki "...insanın mutluluğunun yegâne yolunun onun tabiatıyla uyumlu bir hayat sürdürmesinden geçtiğini düşündürür." ifadesinden A, "...keyif almanın formülünü insana özgü şeylerde arar..." ifadesinden C, "...dağlarda inzivaya çekilerek yer aradıklarını işaret edip okuyucunun da buna şiddetli bir özlem duyduğuna değinir. Ona göre bu özlem çok cahilcedir." ifadesinden D ve "...insanların kır evlerinde, deniz kenarlarında ve dağlarda inzivaya çekilerek yer aradıklarını..." ifadesinden de E seçeneğine ulaşılır. Ancak parçadan "Okura varlığının sebebini sorgulatan sorularla eleştirel düşünme yetisi kazandırmaktadır." yargısı çıkarılamaz.

ABCDE

2. Parçadaki "insanın dilediği zaman kendi içinde ruh tatili yapabilmesi kanaatindedir." ifadesi kişinin istediği anda kendini dinlemesi, psikolojisini rahatlatmak için dinlenmesi çıkarımını verir.

ABCDE

3. Parçada boşluk tamamlama sorularında boşluk baştaysa boşluktan sonraki cümle cevabı destekler. Buna göre parçadaki "Nitekim şifre bilimi tarihi, milattan önceki dönemlere kadar uzanır." ifadesi şifre biliminin çok eski yıllara kadar gittiğini belirttiği için bilginin korunmasının ve güvenliğinin sağlanmasının günümüzde olduğu gibi eski çağlarda da önemli olduğu yargısını gerektirir. Burada "nitekim" sözcüğü "hakikaten" anlamı katarak bir önceki cümleyi de destekler niteliktedir.

ABCDE

4. Parçadaki "Mısır'da bulunan kitabelerdeki hiyeroglif işaretler bilginin saklanması ve tahrif edilmemesi için..." ifadesi ile "İmparatoru Julius Caesar, devlet haberleşmesinde herhangi bir izinsiz müdahale ya da bilgiyi değiştirme olmasın diye..." ifadesinden "Bilginin amacı dışında kullanımı veya yetki olmaksızın bilgiye erişim ile ilgili önlemler birçok dönemde kendini göstermiştir." yargısına ulaşılır.

ABCDE

5. Parçadaki "Bu kadar kısa süreli videodan bile gerçek bir dil öğreniminin yapay zekâ için mümkün olduğu görüldü." ifadesi sözü edilen araştırmanın "yapay zekânın kavramsal eğitimle kısa sürede bir dil öğrenebilmesinin olanaklı olduğunu göstermek" amacıyla yapıldığını ortaya koyar.

ABCDE

6. Parçadaki "Çocuğun gözleri ve kulaklarıyla aldığı verileri taklit eden..." ve ...hedef sözcükle resmi eşleştirmesi istendi. Yapay zekânın sözcüklerle nesneleri ilişkilendirebildiği..." ifadelerinden A, "...çocuğun günlük deneyimindeki sözcük ve kavramların çoğunu -taklit edebildiği için- öğrenebildiği belirlendi." ifadesinden B, "Bir sözcük ve dört farklı eşyaya ait resim seçeneği sunuldu, hedef sözcükle resmi eşleştirmesi istendi. Yapay zekânın sözcüklerle nesneleri ilişkilendirebildiği..." ifadesinden D ve "...gerçek bir dil öğreniminin yapay zekâ için mümkün olduğu görüldü." ifadesinden de E seçeneğine ulaşılır. Ancak parçada yapay zekânın gündelik kelimeleri başka kelimelerle ilişkilendirebildiğine değil, sözcüklerle nesneleri ilişkilendirebildiğine değinilmiştir.

ABCDE

7. Parçanın genelinde bir araştırmayla ilgili bilgi verildiği için açıklama, "...sözcük ve kavramların çoğunu -taklit edebildiği için- öğrenebildiği belirlendi." ifadesinden gerekçelendirme (neden-sonuç), "Kamera, çocuğun uyanık olduğu sürenin yalnızca %1'ini kaydetti ve görüntülerin toplam uzunluğu 60 saat kadardı." ifadesinden saptama (bir bilgiyi tespit etme) ve "Kayıtlarda *söz gelimi* çocuğun beslenmesi, kitap okuması ve oynaması gibi zamanlarda karşılaştığı yaklaşık 250 bin sözcük bulunuyordu." ifadesinden de örneklemeye ulaşılır. Ancak parçada bir varlığın ne olduğunun belirtildiği ve "Bu nedir, bu kimdir?" soruna karşılık gelen tanımlamaya yer verilmemiştir.

ABCDE

8. Demlemek kelimesinin mecaz anlamı yazı, şiir vb.ni tamamladıktan sonra yayımlamayıp bir süre olgunlaşmasını beklemektir. Buradan hareketle altı çizili sözde Yahya Kemal'in, şiirini yazarken kullandığı kelimelerin belli bir düzeye erişmesi, olgunlaşması gerektiği vurgulanmaktadır.

ABCDE

9. Parçadaki "Yahya Kemal'in "serin serviler" demek için yedi yıl boyunca şiirini demlendirdiği bilinir." ifadesinden A (kıvam bulma, olgunlaşma), "Öyle ki küçük mekânlara işlevsel mobilyalar düşünmek ve tasarlamak gibi zor ve analitik bir süreç." ifadesinden B (ögeleri belli bir düzen içinde kullanma), "...aklın coşku ile bir terazide olması demek." ifadesinden D (heyecanla aklın dengesini içerme) ve "Kısa olan şey, kolay olan anlamına gelmiyor benim için." ifadesinden de E (kolay olmama) yargısına ulaşılır. Ancak şiirin sanatın en insancıl kısmı olduğu parçadan çıkarılamaz.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1 ve 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Kalp, akciğerler ve kaslar için iyi bir egzersiz olan yüzme aynı zamanda vücudumuzun normal sıcaklığını korumak için fazladan efor sarf etmesine neden olur. İçinde yüzdüğümüz suyun sıcaklığı genellikle normal vücut sıcaklığımızdan yaklaşık 200 °C düşüktür. Uzmanlara göre böyle bir durumda vücudun normal sıcaklığını korumak için kan damarları büzüşür, bu da açlık hissini bastıran hormonların vücuda yayılmasını engeller. Üstelik suyun sıcaklığı da bu konuda etkilidir. Nitekim *International Journal of Sport Nutrition and Exercise Metabolism*'de yayımlanan bir çalışmada soğuk suda antrenman yapan öğrencilerin iştahlarının, sıcak suda antrenman yapanlara oranla daha açık olduğu ve sıra yemeğe geldiğinde %44 oranında daha fazla kalori tüketmeye ihtiyaç duydukları gözlenmiş. Bu yüzden uzmanlar sudan çıktıktan sonra duyduğunuz o karşı konulamaz iştahla bir şeyler yemeye başlamadan önce, vücut sıcaklığınızı düzenlemek için bir süre yürüyüş yapmanızı öneriyor.

1. Bu parçada söz edilen araştırmadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Yüzme, vücuda yürüyüşte harcanan kaloriden daha fazla kalori harcatıyor.

B) Soğuk suda yüzen insanlar, sıcak suda yüzen insanlara göre daha çabuk acıkıyor.

C) Vücut sıcaklığını ayarladıktan sonra yüzmeye başlamak kalori yakım hızını artırıyor.

D) Yüzmeden sonra iştah kontrolü için vücut sıcaklığını dengeye getirmek gerekiyor.

E) Sıcak suda antrenman yapan insanlar soğuk suda antrenman yapanlara nazaran daha az yoruluyor.

2. Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Sayısal verilerden yararlanılmıştır.

B) Karşılaştırmaya yer verilmiştir.

C) Açıklayıcı anlatıma başvurulmuştur.

D) Amaç-sonuç ilişkisi kurulmuştur.

E) Tanımlamadan faydalanılmıştır.

3 ve 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Yakup Kadri, edebiyatımızın önemli kalemlerindendir. Birçok türde eser vermiştir. Romancılığı, gazeteciliği ve politikacılığı ön planda olsa da edebî hayatında iki mensur şiir kitabı vardır: *Erenlerin Bağından* ve *Okun Ucundan*. Bunlar edebiyatımızın en güzel mensur şiir örnekleri arasında gösterilmiştir. Nitekim sahaflarda bulunma ihtimali olan *Erenlerin Bağından* kitabını şiir sevmeyenler de sevebilir. Yakup Kadri'nin otuz üç yaşında yazdığı eser bu. Gençlik gelgitleri ve melankoli yanına özlem de almış yeterli miktarda. Okudukça sizin yazdığınız veya yazmak istediğiniz metinler olduğu hissine kapılacaksınız. Yakup Kadri'nin, genç olmasına rağmen olgun bir kalem gibi yazdığı bu mensur şiirler günümüzdeki "usta şairlerin iyi roman yazdığı" algısını tersine çevirecek cinsten. Yakup Kadri, usta bir romancının aynı zamanda usta bir şair de olabileceğinin örneği.

3. Bu parçadan Yakup Kadri ile ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılamaz?

A) Genç yaşında yazdığı romanları mensur şiirlerini de desteklemiştir.

B) Profesyonel bir romancının nitelikli bir şiir yazabileceğini de göstermiştir.

C) Kaleme aldığı mensur şiir türünde eserleri başarılı bulunmuştur.

D) Çok yönlü mesleki kimliği şairliğinin önüne geçmiştir.

E) Edebiyatın farklı türlerinde eserler kaleme almıştır.

4. Bu parçada *Erenlerin Bağından* adlı eserle ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmiştir?

A) Eski kitapların satıldığı dükkânlarda rahatça bulunabildiğine

B) Gençlik dönemindeki duyguları dozuna uygun şekilde harmanladığına

C) Mensur şiir sevmeyenlerin bile içindeki şiirlerle hoşnut olabileceğine

D) Anlatılanlarla okurda yaşanmışlık duygusu yarattığına

E) Usta romancıların romanlarıyla yarışacak cinsten şiirler barındırdığına

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

5 ve 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Sonuçları *Annals of Applied Probability*'de yayımlanan araştırmada bilim insanları, sadece "matematik dünyasında" gerçekleşebilecek bir şampiyona hayal etti. Bu şampiyonada şans faktörünün olasılık dışı bırakılabilmesi için sonsuz sayıda maç yapıldığı kabul edildi. Takımların güç seviyelerindeki farklılıkların şampiyonanın sonucunu nasıl etkilediği belirlendi. İlk varsayımda şampiyonadaki takımların güç seviyeleri normal bir futbol şampiyonasında yer alan takımlarınkine benziyordu. Bu varsayım maç sayısının sonsuza yaklaşması durumunda favori olan takımın şampiyonayı kazanacağını gösteriyor. Araştırma sonucunda takımların güç seviyelerinin dağılımı değiştirildikçe şaşırtıcı sonuçlar ortaya çıkabileceği anlaşıldı. Örneğin şampiyonadaki takımlardan birinin diğer takımların hepsinden belirgin derecede güçlü olduğu durumlarda beklenen, şampiyonayı güçlü olan takımın kolayca kazanacağıdır. Ancak sonuçlar tersini gösteriyor. Böyle bir durumda favori olan takımın şampiyonayı kazanması, şampiyonada güçlü birkaç takımın bulunduğu durumdan daha zor. Çünkü zayıf takımların sayısının çok olduğu durumda, bu takımlardan biraz daha güçlü olan biri diğer zayıf takımların hepsinden puan alabilir ve şampiyonayı kazanması için favori olan takımı yenmesi yeterlidir. Bu, şampiyonanın sonucunu tek bir maçın belirlemesi anlamına gelir. Şampiyonada birkaç güçlü takım bulunması durumunda ise bu takımlar birbirlerinden puan alabilecekleri için şampiyonayı kazanması beklenecek takım en güçlü olan takımdır.

5. Bu parçadan söz edilen araştırmanın bulgularıyla ilgili,

I. Güçlü takımlar birden fazla olduğunda en güçlü takım yarışın birincisi olur.

II. Zayıf takımlar yoğun olduğunda bunlardan biraz öne çıkan takım favoriyi yendiğinde yarışın birincisi olur.

III. Güç düzeyleri standart olduğunda en güçlü olan takım yarışın birincisi olur.

IV. Maç sayısı sonsuza yaklaştığında gözde takım yarışın birincisi olur.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve III D) II ve IV E) III ve IV

6. Bu parçada söz edilen araştırmanın dayanağı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yalnızca matematik dünyasında gerçekleşebilecek bir şampiyona hayal edilmesi

B) Favori gösterilen takımla güçlü görülen takım arasında ters yönlü bir ilişki olması

C) Güçlülerin zayıflardan, en güçlünün güçlüden puan alabilme olanağının bulunması

D) Takımların kuvvet düzeylerindeki farklılıkların şans faktörüne göre değişmesi

E) Şans etkeninin ihtimal dışı bırakılabilmesi için sonsuz sayıda maç yapılması

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

7 - 9. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Psikoloji literatüründe Lima sendromu olarak tanımlanan kavram, rehin alan kişinin tutsak ettiği kişiye ilgi duyması şeklinde açıklanmaktadır. Bu durumun ortaya çıkmasına neden olan en önemli faktör empati sürecidir. Genellikle travmatik bir geçmişi olan bireylerde görülen bu durum, kişinin rehin ettiği kişiye karşı sık sık empati kurması ve bu sürecin bir yerden sonra rehineye karşı ilgi duymaya dönüşmesiyle başlamaktadır. Bununla birlikte Lima sendromu, film tadında bir olay neticesinde ortaya çıkmıştır. Lima sendromu, adını ilk olarak bir kaçırma olayından almaktadır. 1996 yılında Peru'da bir grup militan Japon Büyükelçiliğini basmaktadır. Bu esnada elçilik binasında yüzlerce kişinin bulunduğu bir kutlama yapılmaktadır. Militan grubu bu kişilerden büyük bir bölümünü rehin almayı başarmıştır. Bu bireylerin arasında diplomatlar, iş insanları ve askerî personeller bile bulunmaktadır. Rehin alınma süreci ise 4 aya kadar uzamıştır. Bu süre boyunca rehineler ve militanlar âdeta arkadaş hâline gelmiş ve rehinelere çok iyi davranılmış, onlara birçok fiziksel ve ruhsal özveride bulunulmuştur. Sürecin sonunda rehinelerin büyük bir bölümü kaçıranlar tarafından serbest bırakılmıştır. Olay ise en sonunda militan grubun tutuklanması ile sona ermiştir. Olay sonrasında rehinelerin sorgulanması ile başlayan süreç birçok psikolog ve psikiyatr tarafından yakından takip edilmiştir.

7. **Bu parçaya göre, Lima sendromu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?**

A) Ortaya çıkmasında birden fazla etken bulunmaktadır.

B) Adını kaçırılma olayının gerçekleştiği şehirden almaktadır.

C) Çoğunlukla sıkıntılı bir geçmişe sahip olan kişilerde görülmektedir.

D) Temelinde kişinin kendisini karşı tarafın yerine koyması bulunmaktadır.

E) Kaçıran kişinin rehin alınmış kişiye bağlanması olarak ortaya çıkmaktadır.

8. **Bu parçadan hareketle, Lima sendromu görülen kişilerle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?**

A) Kaçıran kişinin sahip olduğu korkutucu kimlik yüksek duygudaşlık nedeniyle kırılmaya başlar.

B) Mecbur olmadıkları hâlde başkalarını memnun etmek adına türlü fedakârlıklar yaparlar.

C) Kurbanını kaçıran kişi, kendini kaçırılan kişinin yerine koymaktadır.

D) Kaçıran, kurbanın fiziksel ve duygusal durumu hakkında endişelenir.

E) Kurbanlarına belirli özgürlükler vermeye başlar hatta onları serbest bırakır.

9. I. Sadece ihtiyaçları söz konusu olduğunda tutsaklarını rahat bırakan bir militan

II. Fidye için kaçırdığı zengin bir iş insanıyla arkadaş olan örgüt üyesi

III. Kaçırdığı bir rehineye eski eşine benzediği için âşık olan bir haydut

Yukarıdakilerden hangileri Lima sendromu görülen kişilere örnek gösterilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Parçadaki "Bu yüzden uzmanlar sudan çıktıktan sonra duyduğunuz o ***karşı konulamaz iştahla*** bir şeyler yemeye başlamadan önce, vücut sıcaklığınızı düzenlemek için bir süre yürüyüş yapmanızı öneriyor." ifadesinden "Yüzmeden sonra iştah kontrolü için vücut sıcaklığını dengeye getirmek gerekiyor." yargısına ulaşılır.

ABCDE

2. Parçadaki "%44, 200 °C" sayılarından A, "İçinde yüzdüğümüz suyun sıcaklığı genellikle normal vücut sıcaklığımızdan yaklaşık 200 °C düşüktür." ifadesinden B, parçanın genelinde yüzme ile ilgili bilgi verildiği için C ve "...yüzme aynı zamanda vücudumuzun normal sıcaklığını ***korumak için (amacıyla)*** fazladan efor sarf etmesine neden olur." ifadesinden de D seçeneğine ulaşılır. Ancak parçada bir varlığın ne olduğunu belirten tanımlamaya (Bu nedir, bu kimdir?) yer verilmemiştir.

ABCDE

3. Parçadaki "Yakup Kadri, usta bir romancının aynı zamanda usta bir şair de olabileceğinin örneği." ifadesinden B, "Bunlar edebiyatımızın en güzel mensur şiir örnekleri arasında gösterilmiştir." ifadesinden C, "Romancılığı, gazeteciliği ve politikacılığı ön planda olsa da..." ifadesinden D ve roman ve şiir yazmasından ise E seçeneğine ulaşılır. Ancak parçadan ***genç yaşında*** yazdığı romanlarının mensur şiirlerini desteklediği yargısına ulaşılamaz. Genç yaşında mensur şiirlerini yazmıştır.

ABCDE

4. Parçadaki "Gençlik gelgitleri ve melankoli yanına özlem de almış yeterli miktarda." ifadesinden söz konusu eserle ilgili "Gençlik dönemindeki duyguları dozuna uygun şekilde harmanladığına" yargısına ulaşılır.

ABCDE

5. Parçadaki "Şampiyonada birkaç güçlü takım bulunması durumunda ise bu takımlar birbirlerinden puan alabilecekleri için şampiyonayı kazanması beklenecek takım en güçlü olan takımdır." ifadesinden I, "Çünkü zayıf takımların sayısının çok olduğu durumda, bu takımlardan biraz daha güçlü olan biri diğer zayıf takımların hepsinden puan alabilir ve şampiyonayı kazanması için favori olan takımı yenmesi yeterlidir." ifadesinden II, "maç sayısının sonsuza yaklaşması durumunda favori olan takımın şampiyonayı kazanacağını gösteriyor." ifadesinden IV. öncül çıkarılır.

ABCDE

6. Parçadaki "Bu şampiyonada şans faktörünün olasılık dışı bırakılabilmesi için sonsuz sayıda maç yapıldığı kabul edildi." ifadesi araştırmanın destek noktasını belirtmektedir.

ABCDE

7. Parçadaki "Bu durumun ortaya çıkmasına neden olan en önemli faktör empati sürecidir." ifadesinden A (En önemlisi empati süreci ise başkaları da vardır.), "Genellikle travmatik bir geçmişi olan bireylerde görülen bu durum..." ifadesinden C, "...kişinin rehin ettiği kişiye karşı sık sık empati kurması ve bu sürecin bir yerden sonra rehineye karşı ilgi duymaya dönüşmesiyle başlamaktadır." ifadesinden D ve "...rehin alan kişinin tutsak ettiği kişiye ilgi duyması..." ifadesinden de E seçeneğine ulaşılır.

ABCDE

8. Parçadaki "Bu süre boyunca rehineler ve militanlar âdeta arkadaş hâline gelmiş ve rehinelere çok iyi davranılmış, onlara birçok fiziksel ve ruhsal özveride bulunulmuştur." ifadesinden B ve D, "...kişinin rehin ettiği kişiye karşı sık sık empati kurması..." ifadesinden C, "Sürecin sonunda rehinelerin büyük bir bölümü kaçıranlar tarafından serbest bırakılmıştır." ifadesinden de E seçeneğine ulaşılır. Ancak kaçıran kişinin sahip olduğu korkutucu kimliğe dair herhangi bir çıkarım yapılamaz.

ABCDE

9. Parçadaki "Bu süre boyunca rehineler ve militanlar âdeta arkadaş hâline gelmiş ve rehinelere çok iyi davranılmış, onlara birçok fiziksel ve ruhsal özveride bulunulmuştur." ifadesinden kaçıran kişilerin bir süre sonra kaçırdıkları kişilerle arkadaş oldukları, onlara iyi davrandıkları yargısına ulaşılır. Buna örnek Yalnız II'dir. Çünkü diğer öncüllerde tutsaklara empatiyle yaklaşıp onlarla bir zaman sonra bağ kurma (arkadaşlık) yoktur.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. I. Oluşan bu uçucu maddelerin türüne göre hissettiğimiz koku farklılık gösterebilir.

II. Kâğıdın türü, kitabın yıllanmışlık süresi de açığa çıkan kimyasal maddelerin türünü ve miktarını dolayısıyla hissettiğimiz kokuyu etkiler.

III. Örneğin benzaldehit acı badem benzeri bir koku verirken etil benzen ve toluen tatlı bir kokuya sahiptir.

IV. Nitekim çok eski kitaplarda kullanılan kâğıtlar günümüzde basılan kitaplarda kullanılan kâğıda göre daha fazla lignin içerir.

V. Eski kitap kokusunun kaynağı selülozun parçalanması sonucunda oluşan ve kolayca buharlaşabilen çeşitli organik bileşiklerdir.

VI. Ayrıca günümüzde farklı kalitede kâğıtlar üretilirken kullanılan yapışkan, kâğıdın işlem görme sürecinde tercih edilen diğer kimyasal maddeler ve mürekkebin türüne göre zaman geçtikçe oluşan koku değişebilir.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Atlar ayakta uyuyabilme gibi sıra dışı bir yeteneğe sahiptir. (II) Atların ayakta uyumalarını sağlayan ise bacak kasları, bağları ve tendonlarıdır. (III) Bu özellikleri sayesinde dizlerini kilitleyebilen atlar düşmeden ayakta uykuya dalabilir. (IV) Doğada açık alanda yaşayan yabani atlar ayakta uyuma özellikleri sayesinde av olmaktan kurtulabilir çünkü atlar ağır hayvanlar olduğu için yerden yeterince hızlı kalkamaz ve bir avcı tarafından kolayca yakalanabilirler. (V) Bir at uyurken üç bacağının üzerinde dengesini sağlayabilir, böylece diğer boşta kalan bacağını da dinlendirmiş olur. (VI) Bu şekilde boşta kalan bacağını değiştirip, tüm bacaklarını dinlendirerek ayakta uyuyabilir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

3. Satürn'ün halkalarının nasıl oluştuğu ile ilgili iki ana hipotez var. Birinci hipoteze göre, bu halkalardaki buzların kaynağı gezegenin içinde oluştuğu nebula. İkinci hipoteze göreyse halkalar gezegenin uydularından birinin uzak geçmişte parçalara ayrılması sonucu oluştu. Bu iki hipotezden birincisinin doğru olma ihtimali daha düşük. Her ne kadar gezegenin kendisi yaklaşık 4,5 milyar yıl önce oluşmuş olsa da bilimsel çalışmalar halkların yaşının 100 milyon yıl civarında olduğunu gösteriyor. Yakın zamanlarda Prof. Dr. Jack Wisdom ve arkadaşları tarafından yayımlanan bir çalışmada da ikinci hipotezi destekleyen sonuçlara ulaşıldı.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Karşılaştırma yapılmıştır.

B) Sayısal veriler kullanılmıştır.

C) Açıklamaya başvurulmuştur.

D) Tanık göstermeden yararlanılmıştır.

E) Nitelendirmeden faydalanılmıştır.

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

4. (I) Güneş'ten gelen morötesi ışınlar atmosferin üst katmanlarındaki oksijen moleküllerinin parçalanmasına ve sonuçta serbest hâlde oksijen atomlarının oluşmasına neden olur. (II) İnsan faaliyetleri sonucunda atmosfere karışan klor ve kloroflorokarbonlar ozon ile tepkimeye girerek ozonun parçalanmasına neden olur, ozonun parçalanması sonucu stratosfer katmanındaki ozon miktarı azalır ve bu duruma ozon incelmesi denir. (III) Aynı zamanda bir sera gazı olan ozon, atmosferin stratosfer katmanında doğal olarak oluşur. (IV) Ozon tabakası, canlılar için zararlı olan UVB ışınlarının yeryüzüne ulaşmasını engeller. (V) Bu sürecin sonunda ortaya çıkan oksijen atomları ile oksijen molekülleri tepkimeye girer ve ozon molekülü oluşur.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ve III B) II ve III C) II ve IV D) II ve V E) IV ve V

5. (I) Uyku, REM ve REM dışı olmak üzere iki temel evreden oluşur. (II) REM dışı uyku evresinde kan basıncı ve vücut sıcaklığı düşer, kaslar gevşer, kalp atım hızı yavaşlar, gözler hareket etmez ve derin uykuya geçilir. (III) Bu evreden sonra rüyaların çoğunun görüldüğü REM uyku evresi başlar. (IV) Uyku felcinde bilincimiz açıktır ve gözlerimizle etrafı gözlemleyebiliriz ya da sesleri duyabiliriz. (V) Fakat kol ve bacak gibi istemli çalışan kaslarımızı hareket ettiremeyiz. (VI) Çünkü uyku felci sırasında kas atonisi devam eder.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

6. Bitkileri soğuktan koruyan mekanizmalardan biri, kış yaklaştıkça hücre zarlarının bileşiminin değişmesidir. Havalar soğumaya başlayınca bitkilerin hücre zarındaki kısa, doymamış yağ asitlerinin miktarı artmaya başlar. Bu durum hücre zarının daha katı bir hâl almasını engeller. İkinci olarak da kış yaklaştıkça bitkiler hücre sıvısında çözünen madde miktarını artırır hatta donmayı engelleyici çeşitli proteinler üretir. Bu durumu arabalarda antifriz kullanılmasına ya da yolların buz tutmasını engellemek için tuz kullanılmasına benzetebiliriz. Bir sıvının donma sıcaklığı, genellikle içinde çözünen madde miktarı arttıkça düşer. Araba antifrizleri, donması istenmeyen sıvıların içinde çözünen madde miktarını artırarak donma noktasını düşürür. Buzun üzerine atılan tuzlar da buzun içine karışarak buzun daha düşük sıcaklıklarda erimesini sağlar. Benzer biçimde hücre sıvılarının içinde çözünen madde miktarının artması da donma noktasının düşmesine neden olur. Böylece bitkiler soğuğa karşı daha dirençli hâle gelir.

Bu parçadan,

I. Soğuk iklimlerde yaşayan bitkilerin donarak ölmelerini engelleyen çeşitli mekanizmaları bulunmaktadır.

II. Bitkilerin soğuğa karşı direnç kazanmasında kışın ürettikleri proteinlerin etkisi vardır.

III. Buzların daha düşük sıcaklıklarda erimesi için bitkiler topraktaki tuzu çekmektedir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I ve III E) I, II ve III

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

7 ve 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Köpek balığı tehdidi altındaki ahtapotların ilk üstün tepkisi, kendilerine güvenli bir bölge bulmaya çalışmak oluyor. Sekiz kollu canavar diye tabir edilen bu deniz canlıları birbirinden bağımsız hareket edebilen büyük gözleri ile çevrelerini tarayabiliyor ve etraflarındaki nesneleri kolayca tespit edebiliyor. Ancak ahtapotlar çevrelerini sadece gözleri ile değil, derilerinde bulunan ışığa duyarlı proteinler sayesinde de algılayabiliyor. Ahtapotlar güvenli bölgeyi belirledikten sonra kendilerini gizlemeye çalışıyor. Yumuşak gövdeleri sayesinde dar alanlara bile kolaylıkla sığabiliyorlar. Genellikle de kayaların altına gizleniyorlar. Kendilerini gizledikten sonra kolay fark edilmemek için çok hızlı bir şekilde renk değiştirerek kamufle olabiliyorlar. Ahtapotlar, derilerinin altında bulunan ve "kromatofor" adı verilen hücreler sayesinde renk değiştirebiliyor. Bazen de kollarını kullanarak hızlı hareket yetisi kazanıp kaçabiliyor.

7. Bu parçaya göre ahtapotların köpek balığı tehdidinden kurtulmasında etkili olan özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Kolları sayesinde hızlanma yeteneğine sahip olmaları

B) Geniş olmayan alanlara sığabilecek vücut yapısına sahip olmaları

C) Derilerindeki ışığa hassas proteinleri kullanabilmeleri

D) Farklı açıları gören gözleriyle etrafı gözlemleyebilmeleri

E) Kendilerini belli etmemek için bulundukları yerin rengini almaları

8. Bu parçadan hareketle ahtapotlar ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Tehlike anında emin olduklarını hissettikleri bir alan aramaya yönelme duyuları gelişmiştir.

B) Sekiz kolunun her birini eş zamanlı şekilde kullanıp, süratli hareket ederek avını yakalayabilir.

C) Çevrelerinde birbirinden bağımsız hareket eden nesneleri dokunma duyularıyla algılayabilir.

D) Derilerinin altındaki bir madde sayesinde, zorlu alanlarda yaşamaya adapte olmaları kolaylaşır.

E) Çoğunlukla kayaların altına saklanmalarının nedeni köpek balıklarının büyük gövdelerinin buralara sığamayışıdır.

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Numaralanmış cümlelerde kitap kokularının kaynağına değinilmiştir. Düşüncenin akışı dikkate alındığında ilk cümlenin "Eski kitap kokusunun kaynağı selülozun parçalanması sonucunda oluşan ve kolayca buharlaşabilen çeşitli organik bileşiklerdir." 2.cümlenin "Oluşan bu uçucu maddelerin türüne göre hissettiğimiz koku farklılık gösterebilir." 3.cümlenin "Örneğin benzaldehit acı badem benzeri bir koku verirken etil benzen ve toluen tatlı bir kokuya sahiptir." 4.cümlenin "Kâğıdın türü, kitabın yıllanmışlık süresi de açığa çıkan kimyasal maddelerin türünü ve miktarını dolayısıyla hissettiğimiz kokuyu etkiler." 5.cümlenin "Nitekim çok eski kitaplarda kullanılan kâğıtlar günümüzde basılan kitaplarda kullanılan kâğıda göre daha fazla lignin içerir." 6.cümlenin ise "Ayrıca günümüzde farklı kalitede kâğıtlar üretilirken kullanılan yapışkan, kâğıdın işlem görme sürecinde tercih edilen diğer kimyasal maddeler ve mürekkebin türüne göre zaman geçtikçe oluşan koku değişebilir." olduğu görülecektir.

ABCDE

2. Parçanın bütününde atların ayakta uyuması üzerinde durulmuştur. Parça dikkatle okunduğunda I, II, III, V ve VI. cümlelerde atların ayakta uyuduğundan, bunu nasıl gerçekleştirdiklerinden, hangi nitelikleri sayesinde ayakta uyuyabildiklerinden bahsedildiği görülecektir. IV. cümlede aslında yine atların ayakta uyumasından bahsedilmiştir ancak bu cümlede yabani atların ayakta uyumalarının onlar için olumlu sonucu anlatılmıştır. Bu cümle metindeki anlam bütünlüğünü etkileyen bir cümledir ve düşünce akışını bozmuştur.

ABCDE

3. Parçada Satürn halkalarının nasıl oluştuğuna dair öne sürülen fikirlere değinilmiş ve bu konuyla ilgili mevcut iki hipotez karşılaştırılmıştır. "Her ne kadar gezegenin kendisi yaklaşık 4,5 milyar yıl önce..." ile başlayan cümlede sayısal verilerden yararlanılmıştır. Parça bütünü itibarıyla bilgilendirici, açıklayıcı bir anlatım içerir. "Yakın zamanlarda..." "...uzak geçmişte..." söz grupları nitelendirmeye örnektir. Parçada tanık göstermeye başvurulmamıştır.

ABCDE

4. Parçada Güneş'ten gelen ışınların atmosferde neden olduğu bir durum üzerinde durulmuş ve durumun gerçekleşmesi neticesinde ortaya çıkan ozon moleküllerinden bahsedilmiştir. Anlam akışı dikkate alındığında "Güneş'ten gelen morötesi ışınlar atmosferin üst katmanlarındaki oksijen moleküllerinin parçalanmasına ve sonuçta serbest hâlde oksijen atomlarının oluşmasına neden olur." yargısını "Bu sürecin sonunda ortaya çıkan oksijen atomları ile oksijen molekülleri tepkimeye girer ve ozon molekülü oluşur." cümlesinin tamamladığı görülmektedir. III. cümlede de V. cümlede sözü edilen ozonun ne şekilde oluştuğundan bahsedildiğinden bu cümle de V. cümleden sonra getirilmelidir. IV. cümle de III. cümleyi anlamca tamamlamaktadır. Sonuç anlamı içeren yargı ise II. cümlededir. Bu cümlede ozon incelmesinin kaynağı verilmiştir. Bu bağlamda II ve V. cümle yer değiştirmelidir.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

5. Parça dikkatli bir şekilde okunduğunda parçada aynı konunun iki farklı yönü üzerinde durulduğu görülecektir. I, II ve III. cümlelerde uykunun evrelerinden söz edilmiş ve bunlarla ilgili açıklamalar yapılmıştır. IV. cümleden itibaren ise uyku ile ilgili farklı bir noktaya değinildiği görülmektedir. Bu ve bundan sonraki bölümlerde uyku felci açıklanmış ve uyku felcinin sonuçlarına değinilmiştir. Dolayısıyla parça IV. cümleden itibaren ikinci paragrafa ayrılabilir.

A B **C** D E

6. Parçada bitkilerin soğuktan ve donma riskinden kendilerini nasıl koruduğu üzerinde durulmuştur. Bu durum araba örneğinden yola çıkılarak anlatılmıştır. Buradan hareketle I. öncülde verilen açıklamayı "Bitkileri soğuktan koruyan mekanizmalardan biri, kış yaklaştıkça hücre zarlarının bileşiminin değişmesidir." ifadesi desteklemektedir ve akabinde anlatılanlar yine bu düşünceyi destekler niteliktedir. "İkinci olarak da kış yaklaştıkça bitkiler hücre sıvısında çözünen madde miktarını artırır hatta donmayı engelleyici çeşitli proteinler üretir." ifadesi de II. öncülü destekler niteliktedir. Ancak parçaya baktığımızda III. öncülü destekler bir yargının olmadığını görmekteyiz.

A B **C** D E

7. Parçada ahtapotların kendilerini köpek balığı tehdidinden nasıl koruduğu üzerinde durulmuştur. Seçeneklere göre soru kökünü değerlendirdiğimizde "Yumuşak gövdeleri sayesinde dar alanlara bile kolaylıkla sığabiliyorlar." cümlesinden B seçeneğine, "Ancak ahtapotlar çevrelerini sadece gözleri ile değil, derilerinde bulunan ışığa duyarlı proteinler sayesinde de algılayabiliyor." cümlesinden C seçeneğine, "Sekiz kollu canavar diye tabir edilen bu deniz canlıları birbirinden bağımsız hareket edebilen büyük gözleri ile çevrelerini tarayabiliyor ve etraflarındaki nesneleri kolayca tespit edebiliyor." cümlesinden D seçeneğine, "Kendilerini gizledikten sonra kolay fark edilmemek için çok hızlı bir şekilde renk değiştirerek kamufle olabiliyorlar." cümlesinden E seçeneğine ulaşılabiliyor. Ancak A seçeneğindeki özellik parçada verilmemiştir.

A B C D E

8. Parçadan hareketle ahtapotların tehlike durumlarında kendilerini korumak adına güvenilir bir alan arayıp bulmaya yönelik eylemleri olduğunu bunu da gelişmiş duyuları sayesinde gerçekleştirebildiklerini söyleyebiliriz.

A B C D E

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Herhangi bir yüzeyin üzerine düşen güneş ışığını yansıtma kapasitesine albedo denir. Albedo, yüzeyin yansıtma gücü ya da yansıtma yeteneği olarak da ifade edilir. Bir cismin albedosu; güneş ışığının geliş açısına, cismin yüzey alanına, dokusuna veya rengine bağlı olarak değişir. Söz gelimi açık renkli yüzeyler Güneş'ten gelen ışığın büyük bir kısmını yansıtarak atmosfere geri gönderir. Bu yüzeylere yüksek albedoya sahip yüzeyler denir. Karanlık yüzeyler ise Güneş'ten gelen ışığı yüksek oranda soğurur. Bu yüzden karanlık yüzeylere düşük albedoya sahip yüzeyler denir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Karşılaştırma
B) Benzetme
C) Sayıp dökme
D) Örnekleme
E) Tanımlama

2.
- Eğer yağmur dikey olarak yağıyorsa veya cismin hareket yönü ile rüzgâr yönü birbirine zıt ise daha az yağmur damlasına maruz kalmak için en iyi seçenek koşmaktır.
- Eğer rüzgâr ile cismin hareket yönü paralel ise en iyi seçenek belirli bir hızda yürümek olacaktır. Buradaki belirli hız, rüzgâr hızının hareket yönündeki bileşenine eşittir.

Bu iki parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Farklı görüşlerin aslında birbirini desteklediğini göstermektedirler.
B) İki farklı konuya ilişkin ortak bir görüş olduğunu vurgulamaktadırlar.
C) Aynı olguyu zıt yönleriyle değerlendirip ele almaktadırlar.
D) Aynı düşünceyi pekiştirmeye yönelik farklı örnekler sunmaktadırlar.
E) Farklı üsluplar kullansalar da konuyu benzer nedenlerle açıklamaktadırlar.

3. **Aşağıdakilerden hangisi** "Postmodern anlatım imkânları bağlamında metinler arasılık yanında türler arasılık da gündemde hatta aynı metinde hem modern hem de postmodern imkânlar birlikte kullanılabiliyor, bu konunun bir şablona oturması gerekir mi?" **sorusuna cevap vermektedir?**

A) "Plastik" bulduğum bir mesele, metinler arasılığın modern kurmaca eserlerde gözümüze sokularak anlatılmasıdır. Metinler arası olmayan roman ve öykü yoktur. Yazdıklarımız nihayetinde edebî birikimimizin sonucudur. Kendi metnimizin ötekiyle bağı illaki vardır. Bu nedenle postmodernle modernin birbiri içinde kaynaşmış iki dinamik olduğunu düşünüyorum.

B) İnsanın kendi hikâyesini başkasının hikâyesiymiş gibi anlatmasıdır edebiyat bana göre. Buna benzer bir cümleyi postmodernist yazar Orhan Pamuk'tan okuduğumu hatırlıyorum. Hikâye anlatıyoruz, bu gerçek. Hikâye anlatma meselesini yalnızca yazara ait bir meziyet olarak değerlendirmemek lazım. Sokaktaki adam da hikâye anlatır. Bu yüzden postmodernizmin belli bir çevreye sıkıştırılmasını doğru bulmuyorum.

C) Metinler arasılık çorba değildir, bir yazıda anlatmıştım. Öncelikle kendimize ait bir metnimizin olması lazım. Sonuçta bize ait bir metin varsa diğer metinlerle kendimizinki arasında bağ kurabiliriz. Bu bağ yalnızca başka bir yazarla değil, kadim hikâyelerle, anlatılarla, efsanelerle ve dinî metinlerle de kurulabilir. Bundan ötürü postmodern kurmacanın etkili olduğu sanat dalını herhangi bir formüle oturtmanın imkân dâhilinde olduğunu düşünmüyorum.

D) Postmodernizmin özelliklerini modernizmden ayırmak kolay değildir. Bunun nedeni modern hareketin benimsenerek akademik kurumsallık kazanmasının henüz daha 1950'li yıllarda gerçekleşmiş olması ve modernizmin doğuşu ve sonlanması ile postmodernizmin doğuşu arasında büyük bir zaman farkı olmamasıdır. Buna rağmen postmodernizm en kuşatıcı şekilde bir "isyan" olarak tanımlanabilir. Bu "isyan" modernizmin eleştirel özelliğinin vardığı nokta olarak da görülebilir.

E) Metinler arasılık, sözlü ve yazılı oluşumun ilk zamanından itibaren aktarım yolu zorunluluğu ile kullanım alanı bulmuştur. Bir başkasının ifadesini kendi ifadesine aktarma, onu kendi ifadesi içinde eritme veya ona orijinal olması istenen yeni bir şekil kazandırma arzusu, "güzel" ifadesinin estetik derecelendirilmesiyle alakalı olduğu gibi çıkar sağlama, iddiasına işlerlik kazandırma ve diğer metne dayalı nedenlerden ötürü sürekli tercih edilmiştir. Dolayısıyla postmodernist yapıların içinde yer alması ve sistemleştirilmesi olası bir hâle gelmiştir.

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

4. **Gazeteci:**

(I) ----

Sanatçı:

— Hedefim çocukların bağ kurabileceği, kendi hayal güçlerinden parçalar bulabilecekleri ve mizah anlayışlarında karşılık bulabilecek resimler yapabilmek. Didaktik ve sınırlayıcı hikâyeler içinde yer almama konusuna dikkat ediyorum. Çocukların doğal gelişimini bozabilecek konularda kendimi sorumlu hissederim.

Gazeteci:

(II) ----

Sanatçı:

— Çizime başlamadan önce metni kendi seçtiğim bir edebî eseri nasıl dikkatle okursam öyle okuyorum, çocukluğumdaki bakışımı da hatırlamaya çalışarak. Sonrasında hikâyeyi nasıl bölümlendireceğim, nasıl bir teknikle resimleyeceğime karar vermek için hızlı ve parçalı okumalar yapıyorum.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Çocuk kitaplarındaki çizimlerin onların hayal dünyalarına hitap etmesini önemser misiniz?
(II) Çocukluğunuzdaki bakışı bir yazınsal eser okurken yansıtıyor musunuz?

B) (I) Bir çocuk kitabını çizerken hedefiniz nedir, hangi konularda kendinizi sorumlu hissedersiniz?
(II) Çizime başlamadan önce metni nasıl okursunuz?

C) (I) Çizerliğe başlarken çocuklarla bağ kurabileceğiniz bir renkli dünya mı hayal ettiniz?
(II) Öğreticiliği dikkate almadan çizdiğiniz kitaplara karşı nasıl eleştiriler geldi?

D) (I) Didaktiklikten uzak resimlerin çocuğun dünyasına hitap ettiğini düşünen çizerlerden misiniz?
(II) Çizime başlamadan önce kafanızda bir kurgu tasarlıyor musunuz?

E) (I) Çocukların doğal gelişimine ket vurabilecek bir çizim yapmamayı mı tercih ediyorsunuz?
(II) Parçalı okumalar yapmanızın çizerliğinize nasıl bir etkisi oldu?

5. Baş ucum kitaplarla dolu. Birini ansam öbürü kırılır gibi geliyor bana çünkü benim dünyamda hepsi kanlı canlı insanlar. Romanımdaki Kaan karakteriyle cevap vereyim bu sorunuza: "...Şimdi buraya ardı ardına yazar isimleri sıralayabilirim ama mutlaka eksik kalır biri, küserler sonra bana. Küsmesin bana yazarlar. Yazarlar benim babam. Roman karakterleri benim gerçekliğimde hakiki ailem.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

A) Roman türünde baş ucu yazarlarınız kimler, temel kitaplarınız hangileri?
B) Belli bir türde roman mı okursunuz yoksa her türden romanı okur musunuz?
C) Kendi karakterinizi roman kahramanlarının kişilikleriyle özdeşleştiriyor musunuz?
D) Gerçekle hayal arasındaki dengeyi roman karakterlerinize nasıl yansıtıyorsunuz?
E) Her zaman okumaktan zevk aldığınız romanlarınızı sıralayabilir misiniz?

6. Gerçekten varoluş, özü önceliyorsa insan, olduğu şeyden sorumludur. Bu şekilde, varoluşçuluğun ilk girişimi her insanı olduğu şeyin sahibi olma hâline getirmektir ve varoluşunun tüm sorumluluğunu kendine dayandırtmaktır. İnsan kendinden sorumludur denildiği zaman, insanın yalnızca kendinden değil; tüm insanlardan sorumlu olduğu söylenmek istenmektedir. Aslında olmak istediğimiz insanı yaratırken aynı zamanda insanın olması gerektiğini umduğumuz şekildeki bir imgesini de yaratmayan hiçbir eylemimiz yoktur. Şunu veya bunu olmayı seçmek, aynı zamanda seçtiğimizin değerini de doğrulamak demektir çünkü hiçbir zaman kötülüğü seçemeyiz; seçtiğimiz her zaman iyiliktir ve hiçbir şey herkes için iyi olmadan bizim için iyi olamaz. Diğer taraftan varoluş, özü önceliyorsa ve imgemizi biçimlendirdiğimiz anda var olmak istiyorsak bu imge hem herkes için hem de tüm dönemimiz için geçerlidir. Böylece sorumluluğumuz, onu varsayabileceğimizden çok daha büyüktür çünkü tüm insanlığı kapsamaktadır.

Bu parçada <u>asıl</u> anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bireyin ne olacağını belirlemesiyle aslında çevresinin ne olacağı hakkında bilgi verecek olduğu
B) Kişinin varoluşsal serüveninde özündeki gerçeği bulmasıyla aslında insanın olması gerektiği imgeyi yarattığı
C) Tüm insanlık için geçerli olan bir yargıya ulaşmanın kişinin kendini iyi tanımasından geçtiği
D) Kötülüğün bir tercih olmadığı insanın içinde doğuştan var olduğu
E) Varoluşun oluşturduğu imgenin tüm insanlığı ilgilendirdiği

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Parçada açık renkli yüzeyler ile karanlık yüzeyler karşılaştırılmıştır. "Bir cismin albedosu; güneş ışığının geliş açısına, cismin yüzey alanına, dokusuna veya rengine bağlı olarak değişir." cümlesi sayıp dökmeye örnektir. "Söz gelimi..." ile başlayan cümle örnek içermektedir. "Herhangi bir yüzeyin üzerine düşen güneş ışığını yansıtma kapasitesine albedo denir." cümlesinde tanımlama yapılmıştır. Parçada benzetme yoktur.

ABCDE

2. I. cümlede yağmurun dik yağması durumunda, rüzgâr ile cismin hareket yönünün zıt olması söz konusu ise yağmurdan daha az etkilenmek için koşmanın doğru bir davranış olacağı söylenmiştir. II. parçada ise I. parçada bahsi geçen durumun zıttı üzerinden bir değerlendirme yapılmış ve her ikisi de paralel ise doğru davranışın belli bir hızda yürümek olacağı vurgulanmıştır. Bu bağlamda, verilen parçalarla ilgili "aynı olgunun zıt yönlerinin" değerlendirilip bir neticeye varıldığı söylenebilir.

ABCDE

3. "Postmodern anlatım imkânları bağlamında metinler arasılık yanında türler arasılık da gündemde hatta aynı metinde hem modern hem de postmodern imkânlar birlikte kullanılabiliyor, bu konunun bir şablona oturması gerekir mi?" sorusunda soru sahibi postmodern anlatımda metinler arasılığın yanı sıra türler arasılıktan da yararlanma düşüncesinin olduğunu ve bunun ne kadar uygun olduğunu öğrenmek üzere bir soru yöneltmiştir. Seçeneklerde verilen cevaplar iyi incelendiğinde "Metinler arasılık çorba değildir, bir yazıda anlatmıştım. Öncelikle kendimize ait bir metnimizin olması lazım. Sonuçta bize ait bir metin varsa diğer metinlerle kendimizinki arasında bağ kurabiliriz. Bu bağ yalnızca başka bir yazarla değil; kadim hikâyelerle, anlatılarla, efsanelerle ve dinî metinlerle de kurulabilir. Bundan ötürü postmodern kurmacanın etkili olduğu sanat dalını herhangi bir formüle oturtmanın imkân dâhilinde olduğunu düşünmüyorum." ifadelerinin, soruya en uygun cevap olduğu görülecektir.

ABCDE

4. I. parçada sanatçı, çocuk kitaplarını çizerken izlediği yol ve yöntemden söz etmiş ve amacına değinmiştir. Çocuk kitabı çiziminde öğreticiliği değil de yaratıcılığı öncelediğini anlatmaya çalışmış ve kendini sorumlu hissettiği noktalardan bahsetmiştir. II. parçada ise çizime başlamadan önce metni okuma yönteminin nasıl olduğunu anlatmıştır. Bu bağlamda her iki parça için de uygun soruların sırasıyla "(I) Bir çocuk kitabını çizerken hedefiniz nedir, hangi konularda kendinizi sorumlu hissedersiniz? (II) Çizime başlamadan önce metni nasıl okursunuz?" olduğu söylenebilir.

ABCDE

5. Parçada yazar, sevdiği ve özellikle çok okuduğu romanlara yönelik bir değerlendirmede bulunmaktadır. Açıklamasında okuduğu kitapları ve yazarları ayır edemeyeceğini, onların kendisi için çok önemli ve özel olduğunu anlatmak istemiştir. Buradan hareketle bu parçanın "Roman türünde baş ucu yazarlarınız kimler, temel kitaplarınız hangileri?" sorusuna cevap niteliğinde olduğu söylenebilir.

ABCDE

6. Parçada insanın varoluşsallık sürecinde kendi özünü arayıp bulma yolunda aslında bir genellemeye ulaştığından ve bu genellemenin de insanın gerçekte ne olması gerektiğini ortaya koyduğundan söz edilmiştir. Kişinin özündeki gerçekliğin onun aslında nasıl olması gerektiğini işaret ettiğini anlatmak isteyen yazar, bu olması gereken imgenin herkes için geçerli olduğunu da vurgulamıştır. Bu bağlamda "Kişinin varoluşsal serüveninde özündeki gerçeği bulmasıyla aslında insanın olması gerektiği imgeyi yarattığı" ifadesinin parçada anlatılmak istenen olduğu söylenebilir.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ
youtube/indeksakademi

1. Daha önceki bir söyleşimde belirttiğim gibi roman benim sıcak yuvam. İstediğim gibi tiratlar atarım, istediğim gibi düşer doğrulurum, yüksek sesle müzik dinleyip dans ederim, âşık olup ağlarım, tutkudan dişlerim kamaşır, büyük büyük kahkahalarla gülerim çünkü romanlar benim yuvamdır. Bu yüzden yeni romanımda da temalarımı "an"ıma göre belirlerim.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

A) Yeni romanınızın temaları hakkında neler söylemek istersiniz?

B) Romanlarınıza tema ararken ilham aldığınız başka eserler oluyor mu?

C) Roman diğer türlerle karşılaştırıldığında size neler ifade ediyor?

D) Yeni bir eser kaleme alırken popüler konuları dikkate alır mısınız?

E) Romanlarınızı yazarken duygusal bir üslup tercih etmenizin temel nedeni nedir?

2. Madagaskar'ın doğusundaki yağmur ormanlarının zemininde geceleri aktif olan ve kırmızı domatese benzeyen zehirli bir kurbağa türü yaşar. Domatese benzediği için bu kurbağanın adı domates kurbağasıdır. Domates kurbağasının dişileri daha parlak kırmızı-turuncu renkte olurken erkekler sarımsı-turuncu renktedir. Dişiler erkeklerden daha büyüktür. Dişiler 8,5-10,5 cm, erkeklerse 6-6,5 cm kadar büyüyebilir. Dişilerin 11 yıl, erkeklerin ise 7 yıla kadar yaşadıkları bilinmektedir. Bu kurbağaların karın kısmı kirli beyaz renkte olur. Vücutlarının yanlarında koyu kahverengi bir şerit bulunur. İlginç özelliklerinden biri de derilerinden zehirli bir salgı salgılayabilmeleridir. Bu özelliklerine ek olarak yırtıcıları caydırmak için kendilerini şişirebilir. Zamanlarının çoğunu yaprakların ve çamurun altında geçiren domates kurbağaları; böcekler, böcek larvaları ve solucanlarla beslenir.

Bu parçada domates kurbağası ile ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Niçin renk değiştirdiğine

B) Beslenme şekillerine

C) Zehirli bir hayvan olduğuna

D) Nerede yaşadığına

E) Fiziksel özelliklerine

3. (I) XX. yüzyılın ortalarına kadar haplar genelde yuvarlak ve beyazdı, reçeteli olanlar ise turuncu şişelerin içinde satılıyordu. (II) 1960'lı yıllarda ilaçların dünyası renklendi; 1970'lerin sonlarına gelindiğinde kırmızı, sarı veya parlak yeşil renkli haplar eczane raflarındaki yerini çoktan almıştı. (III) Bugün ilaç sektöründe binlerce farklı renk kombinasyonu bulunuyor. (IV) Renklerin ilaçların etkinliği üzerindeki tesirini araştıran çalışmalar 1950'li yıllara dayanır. (V) 1958'de *The Journal of Clinical Investigation* dergisinde yayımlanan bir çalışmada hastalara enerji düzeylerinde artış olacağı vaadiyle sarı plasebo ilaçlar verildi. (VI) Hiçbir tıbbi etkisi olmayan sarı renkli plasebo ilaçları alan hastalar şaşırtıcı biçimde kendilerini daha enerjik hissettiklerini söyledi.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

4. (I) Doğada yer alan taşlar, oldukça çeşitli türlerde bulunabilmektedir. (II) Bu duruma neden olan etkenler arasında taşın hangi madde veya maddelerden hangi koşullarda meydana geldiği vardır. (III) Öyle ki bazı taşlar, fosillerden meydana gelmiştir; fosilleşmiş taşlar ise bünyesinde barındırmış olduğu özellikler nedeniyle ilgi görmektedir. (IV) Akik taşı, vücuda temas ettiğinde sıcaklık vermektedir; bu özelliği sayesinde de vücuttaki ağrıların ve de gerginliğin azalmasını sağlar. (V) Aynı zamanda bu tür taşlardan bazıları da şifalı taş olarak anılmaktadır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

5. I. Genelde bu eğilimde olanlarda kendine güven sorunu vardır.

II. İnsanlar, her işi başarı sağlamak için yaparlar.

III. Bu öz güvensiz kişilerde başarı inancı ne yazık ki gelişmemiştir.

IV. Böyle durumlarda vazgeçme eğilimi ortaya çıkar.

V. Ama her zaman her işte başarılı olmak mümkün olmayabilir.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. I. Doğal gaz, yer altındaki boşluklarda petrolün üzerinde oluşan gaz karışımıdır.

II. Çıkarıldıktan sonra boru hatlarıyla veya sıvılaştırılmış bir şekilde gemilerle taşınıp diğer ülkelere ulaştırılabilir.

III. Tüketimi sonrasında çevre kirliliğine yol açmadığı için çok tercih edilen bir yakıttır.

IV. Ancak doğal gaz rezervlerimiz çok yetersiz olduğu için uzun yıllardan beri Rusya'dan ithal edilmektedir.

V. Kullanım alanları da giderek yaygınlaşmaktadır ve ülkemizde Trakya-Hamitabat, Mardin ve Siirt'te bulunur.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

7. (I) Sorumluluk insan olmak adına en genel ve en kesin yükümlenme olduğu gibi o, bir amacı gerçekleştirme yükümlülüğü olduğu kadar bir olumsuzu giderme yükümlülüğüdür de. (II) Güdümlülükte sorumluluk gerçekleşmez, sorumluluk her zaman bir benimsemeyi, bir üstlenmeyi gerektirir. (III) Yükümlenme istemi tam tamına özgür seçmeye dayanan bir istemdir, sorumlulukta yükümlenme tam anlamında istemli bir yükümlenmedir. (IV) Sorumlu kişi yükümlülüğünü yük olarak taşımaz, onu bir gereklilik olarak görür. (V) Sorumluluğu yerine getirebilmenin baş koşulu özgür bir bilince ve özerk bir yaşam ortamına sahip olmaktır. (VI) Sorumluluğu belirleyen ve izleyen özgür bilinçtir, ancak sorumluluk her zaman özerk bir ortamda yerine getirilebilir, buna göre sorumluluk her şeyden önce bir bilinç sorunu ortaya koyar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra düşüncenin akışına göre, "Özgürlük ve özerklik bir gerçeğin iki ayrı görünümüdür: Özgürlükte içselleşen bağımsız insan etkinliği özerklikte dışsal ya da toplumsal anlatımını bulur." **cümlesi getirilebilir?**

A) II B) III C) IV D) V E) VI

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

8 ve 9. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Tarihi çok eski zamanlara dayanan ve Anadolu Selçuklu Dönemi'nde ortaya çıkan oymacılık, Osmanlı tarihinin en iddialı sanat dallarından biridir. Kabartma sanatı olarak da adlandırılmaktadır. Günümüzde de geleneksel ölçülerinden bir şey kaybetmeden devam eden sanat, ince işçilik gerektirmektedir. Geçmişten günümüze kadar bu şekilde yapılmış birçok eser miras olarak müzelerde yerini almıştır. Birçok engele rağmen özünden bir şey kaybetmeden gelişmeye başlayan oymacılık, gün geçtikçe farklı teknikler ile zenginleştirilmiştir. Genellikle ağaçtan materyaller üzerine uygulanan sanat dalı, taş ve mermer üzerine de yapılabilmektedir. Bu sanatı yapan ustaya da oymacı denmektedir. Osmanlı Dönemi'nde popüler hâle gelen oymacılık, zamanla diğer medeniyetleri de etkisi altına almış ve farklı devletlere ait birçok eser, yapılan kazılar sonucunda ortaya çıkmıştır.

8. Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Açıklayıcı anlatıma başvurulmuştur.
B) Aşamalılık bildiren cümle vardır.
C) Karşılaştırma yapılmıştır.
D) Nitelendirmelerden yararlanılmıştır.
E) Örneklemeye yer verilmiştir.

9. Bu parçadan oymacılık ile ilgili aşağıdaki yargıların hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) İlerleyen dönemlerde geleneksel tavrını kaybetmeden yeni tekniklerle gelişimini sürdürmüştür.
B) Farklı isimlerle de anılıp bugün de geleneksel tarzını yitirmeden devam etmiştir.
C) Uzun bir geçmişe sahip olduğu için birçok medeniyet tarafından kullanılmıştır.
D) Değişik materyaller üzerine işlemecilik sanatı olarak bilinmektedir.
E) Gerçekleştirilmesi için ince bir çalışma tekniğine sahip olmayı gerektirmiştir.

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Yazar parçada romanlarında özgür bir tutum sergilediğini, onlarla arasında çok yakın bir ilişki olduğunu belirtmeye çalışmıştır. Yeni romanında da özgür davrandığından söz eden yazar anlık içerik belirlediğini ifade etmektedir. Dolayısıyla yazara sorulan sorunun "Yeni romanınızın temaları hakkında neler söylemek istersiniz?" olduğu söylenebilir.

ABCDE

2. Parçada B seçeneğine "Zamanlarının çoğunu yaprakların ve çamurun altında geçiren domates kurbağaları; böcekler, böcek larvaları ve solucanlarla beslenir." cümlesinde, C seçeneğine "İlginç özelliklerinden biri de derilerinden zehirli bir salgı salgılayabilmeleridir." cümlesinde, D seçeneğine "Madagaskar'ın doğusundaki yağmur ormanlarının zemininde geceleri aktif olan ve kırmızı domatese benzeyen zehirli bir kurbağa türü yaşar." cümlesinde, E seçeneğine "Domatese benzediği için bu kurbağanın adı domates kurbağasıdır. Domates kurbağasının dişileri daha parlak kırmızı-turuncu renkte olurken erkekler sarımsı-turuncu renktedir. Dişiler erkeklerden daha büyüktür. Dişiler 8,5-10,5 cm, erkeklerse 6-6,5 cm kadar büyüyebilir. Dişilerin 11 yıl, erkeklerin ise 7 yıla kadar yaşadıkları bilinmektedir. Bu kurbağaların karın kısmı kirli beyaz renkte olur. Vücutlarının yanlarında koyu kahverengi bir şerit bulunur." cümlelerinde değinilmiştir. A seçeneğine bu parçada değinilmemiştir.

ABCDE

3. Parçanın I, II, III ve IV. cümlelerinde ilaçların renklendirilmesi süreci üzerinde durulmuş ve bu süreçte gerçekleşenlere değinilmiştir. V. cümleden itibaren ise farklı bir konuya geçiş yapılmış, insanlara plasebo ilaçlarının verilme gerekçelerinden söz edilerek, plasebo ilaçlarının insanlar üzerindeki etkisi açıklanmıştır. Parça, V cümleden itibaren ikiye ayrılabilir.

ABCDE

4. Parçanın I, II, III ve V. cümlelerinde taşların doğada farklı farklı türlerde bunduğundan, bunun da nedeninin onları oluşturan maddeler olduğundan söz edilmiştir. IV. cümlede ise akik taşının vücuda etkisine değinilmiştir. Bu cümle anlam akışını bozan cümledir.

ABCDE

5. Numaralanmış cümlelerle anlamlı bir parça oluşturulmak istendiğinde sıralama şu şekilde olur:

I. İnsanlar, her işi başarı sağlamak için yaparlar.

II. Ama her zaman her işte başarılı olmak mümkün olmayabilir.

III. Böyle durumlarda vazgeçme eğilimi ortaya çıkar.

IV. Genelde bu eğilimde olanlarda kendine güven sorunu vardır.

V. Bu öz güvensiz kişilerde başarı inancı ne yazık ki gelişmemiştir.

Buna göre baştan dördüncü cümle I numaralı cümledir.

ABCDE

6. Numaralanmış cümlelerde doğal gaz üzerinde durulmuş; ne olduğundan, diğer ülkelere hangi yöntemle taşındığından, tercih edilme nedeninden ve ülkemizdeki durumdan söz edilmiştir. I, II ve III. cümleler anlamca birbirini tamamlayan cümlelerdir. IV ve V. cümlelerde ülkemizdeki durumuna değinilmişken ülkemizde nerelerde bulunduğu belirtilmiştir. Anlam akışı dikkate alınırsa III. cümleden sonra V. cümlenin gelmesi daha uygundur, IV. cümlenin de V. cümlenin devamı olması gerekmektedir. Dolayısıyla yer değiştirmesi gereken cümleler IV ve V. cümlelerdir.

ABCDE

7. Parçada sorumluluk üzerinde durulmuş, sorumluluğun aslında neye karşılık geldiği açıklanmıştır. Sorumluluğun güdümlülükle ilişkisi belirtilerek güdümlülüğün sorumlulukla ters orantılı olduğu ifade edilmiştir. Soru kökünde verilen cümlede özgürlük ve özerklik kavramlarından söz edilmiştir. Özgürlük ve özerkliğe parçanın V. cümlesinde değinilmiştir. Bu bağlamda soru kökünde verilen cümlenin de V. cümleden itibaren getirilmesi uygundur.

ABCDE

8. Parçada oymacılık hakkında bilgi verildiğinden parçanın anlatım biçiminin açıklama olduğu söylenebilir. "Birçok engele rağmen özünden bir şey kaybetmeden gelişmeye başlayan oymacılık, gün geçtikçe farklı teknikler ile zenginleştirilmiştir." cümlesinde yer alan "gün geçtikçe" ifadesi aşamalılık bildiren bir yargıdır. "Osmanlı tarihin en iddialı sanat dallarından biridir..." cümlesinde "en" sözcüğüyle karşılaştırma yapılmıştır; "eski zamanlar", "iddialı sanat dalları" söz gruplarında nitelendirme vardır. Parçada örneklemeye yer verilmemiştir.

ABCDE

9. A seçeneğine "Günümüzde de geleneksel ölçülerinden bir şey kaybetmeden..." cümlesinden, B seçeneğine "Kabartma sanatı olarak da adlandırılmaktadır." "Günümüzde de geleneksel ölçülerinden bir şey kaybetmeden devam eden sanat..." cümlelerinden, D seçeneğine "Genellikle ağaçtan materyaller üzerine uygulanan sanat dalı, taş ve mermer üzerine de yapılabilmektedir." cümlesinden, E seçeneğine "...ince işçilik gerektirmektedir." ifadesinden ulaşılabilir. C seçeneğine bu parçadan ulaşılamaz.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. (I) Antik dünyanın kalbi olan Mısır, vizesiz yurt dışı tatil turları arasındadır. (II) Turistik kapı vizesiyle ziyaret edebileceğiniz bu ülke, tarih sahnesinde farklı medeniyetlere ev sahipliği yapmıştır. (III) Bu bağlamda Hurgada ve Sharm El Sheikh turu olmak üzere farklı seçenekler vardır. (IV) Mısır turları ile görebileceğiniz yerler, gezi rotasının kapsamına göre değişiklik gösterir. (V) Bu nedenle Mısır'ın her köşesinde sizi ayrı bir tarihî miras karşılar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

2. Bir milletin devamlılığını sağlayan en önemli unsur olan dilleri; zengin, yoksul, eksikli, yetkin gibi sözcüklerle nitelendirmek bilimsel gerçeklerle bağdaşmaz. Her dil; olayları, durumları, varlıkları, evreni kendince adlandırıp yansıtır. Bir başka deyişle, o dili kullanan toplumun yaşama biçimiyle ilgilidir bu. Örneğin Türkçede dört ayrı sözcükle anlatılan "baldız, elti, görümce, yenge" için, İngilizcede yalnızca "sister-in-law", Almancada ise "Schwägerin" karşılıkları vardır. Bunun gibi Türkçede "kayınbirader, enişte, bacanak" ilişkisi, İngilizcede "brother-in-law", Almancada ise "Schwager" sözcüğüyle belirtilir. -----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) Böyle olduğu için, Türkçe işlenmiş, gelişmiş kültür dili sayılan bu dillerden daha zengindir diyebiliriz
B) Bu durumda Türkçenin insanoğlunun acılarını, tutkularını, düşlerini doğadaki varlıklardan yararlanarak anlatan, olanakları geniş bir dil olduğu görülür
C) Bu bize, olsa olsa Türk toplumunda aile ve akrabalık ilişkilerinin ayrıntılı olarak yer aldığını, bunun da söz varlığımıza yansıdığını gösterir
D) Oysa Türkçede bir nesne ya da varlığı anlatabilmek için doğadaki bir başka nesne ya da varlıktan yararlanma söz konusudur
E) Daha doğrusu, "İstenirse Türkçeyle anlatılamayacak hiçbir kavram yoktur." düşüncesini yaygınlaştırmak gerekir

3. Son dönemde -teknolojik gelişmelerin de etkisi göz önüne alınarak elbette- çocukları okumaktan soğutan bir neden de didaktik olmayı her şeyin başında tutmamızdır. Ders vermeyen, hem de bunu açık seçik yapmayan hiçbir yazınsal yaratı, ana dili öğretiminde yer almaz çünkü yazıların seçiminde, işlenişinde temel ölçüt ders vericiliktir. Bir yazı, bir şiir ne denli güzel, renkli bir yaşantı birikimiyle yüklü olursa olsun ders vermiyorsa hiç değeri yoktur. Oysaki bu konuda ünlü bir yazar şöyle der: "Yalnızca ders vermekle kalan, duygu dünyasının sınırlarını genişletmede hiçbir katkısı olmayan kitaplardan nefret ederim."

Bu parçada vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ana dili öğretimi, çocukta okuma alışkanlığı geliştirme amacından yoksun olmamalıdır.
B) Okuma ve yazma becerisini sürekli kullanmayan bir çocuk, dış dünyaya kapalı kalacaktır.
C) Çocuklara okutulacak yazılar, onların aile ortamları göz önünde bulundurularak hazırlanmalıdır.
D) Çocuklara okumayı sevdirmek için, öğretici nitelikli kitaplarda da onların iç dünyalarını zenginleştirici özellikler bulunmalıdır.
E) Değişik yazı türleriyle sık sık karşılaşmayan çocuklar, edilgen bir kafa yapısına sahip olur.

4. Sanat kalabalığının favori mekânı ve sokak kedileri için güvenli bir sığınak olan İran Sanatçılar Forumu, Tahran'daki çağdaş sanat ortamına bir göz atma imkânı sunuyor. Bu ücretsiz galeride yerel sanatçıların aylık olarak değişen çeşitli eserleri sergilenmektedir. Diğer binalarda kafeler, vejetaryen bir restoran ve benzersiz hediyeler sunan bir sanat ve el sanatları dükkânı bulunmaktadır. Farsça biliyorsanız veya genel olarak ülkedeki tiyatro sahnesine ilgi duyuyorsanız düzenli olarak sahnelenen oyunlardan birine göz atın.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Öznel ifadeler
B) Öneri nitelikli cümle
C) Nitelendirme
D) Gerekçelendirme
E) Koşul öne sürme

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

5. Standart hayatta "doğru" diye bellediğimiz düşüncelerin bir bölümü, tekrar edile edile bu niteliğin yüklendiği yanlışlardır aslında. Tek yönlü, yüzeysel gözlemlerin, yanılsamaların ürünüdür bunlar. Diyelim ki yıllarca önce bir eleştirmen ya da yazın tarihçisi bir değerlendirme yapmış, kimi belirlemelere gitmiş bir yapıt üzerinde. Ardından gelenler de onun söylediklerini bir tartımdan geçirmeden benimseyip yinelemişler. Böylece yapıtlar ve yazarlar üzerinde basmakalıp, üç aşağı beş yukarı "Aslı gibidir." diyebileceğimiz etiket yargılar oluşturulmuştur.

Bu parçada eleştirilen yaklaşım aşağıdakilerden hangisiyle özellikle nitelendirilebilir?

A) Bireyden bireye değiştiği için doğru olup olmadığı çoğu zaman tartışılan

B) Eleştirmenlerce öne sürülmemiş, belirli ölçütlere uygun olup olmadığı bilinmeyen

C) Dar bir perspektifle oluşturulmuş, yanlış algılamaların tekrarına dayanan

D) Çokça yinelendiği için basmakalıp hâle gelmiş, özgünlüğü kalmayan

E) Daha önceki birikimlerle oluşturulmuş, sonradan değiştirilmesi için herhangi bir neden olmayan

6. Birçok insan, dolunaydan dolayı uyuyamadığından şikâyet eder; artık bu şikâyetlerin bir bilimsel dayanağı var. *Current Biology'de* yayımlanan "Cell Press" yayınındaki bilimsel bulgular, dolunayın gerçekten insanların uyku düzenini etkilediğini ortaya koydu. Elde edilen veriler, günümüzün gelişmiş dünyasında bile insanlar ayın jeofiziksel ritimlerine tepki vererek ay takvimi tarafından etkilendiklerini gösteriyor. Bilim insanları araştırmada iki yaş grubundan 33 gönüllünün uyku hâlini incelediler. Dolunay hâlindeyken derin uykuya bağlı beyin aktivitesinin %30 düştüğü gözlendi. Ayrıca insanlar dolunay olduğunda 5 dakika geç uyuyarak 20 dakika da az uyuyorlar. Ayrıca katılımcıların dolunay olduğunda uyku ve uyanma döngülerini düzenleyen melatonin hormonu seviyelerinde azalma kaydedildi.

Bu parçada;

I. ay takviminin insanları etkilemesi,

II. birçok dış faktörün insanın uyku düzeyinde belirleyici olması,

III. dolunayın, insanların normalden daha az uyumalarına yol açması

durumlarından hangilerinin üzerinde durulduğu söylenemez?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) II ve III E) I, II ve III

7. Bireyin iç dünyasını esas alan Peyami Safa'yla Millî Edebiyat Dönemi sanatçısı Halide Edip Adıvar'ı karşılaştıran bir eleştirmenimiz şöyle diyor: *Matmazel Noraliya'nın Koltuğu* da *Sinekli Bakkal* gibi, mistik bir dünya görüşünün savunulduğu bir romandır. Fakat Adıvar, klasik roman tekniğini kullanırken Peyami Safa, XIX. yy. sonlarında beliren yeni bir roman tekniğiyle yazar. Bu yeni roman anlayışında, anlatım tekniğinin ve bakış açısının önemi büyüktür. Çünkü modern diyebileceğimiz romancılara göre, geleneksel romanla yeni roman arasındaki önemli fark, geleneksel romanın "anlatma" yöntemine, ötekinin "gösterme" yöntemine ağırlık vermesidir. Gösterme yönteminde yazar, anlatma yönteminin aksine anlatıcı olarak aradan çekilir; anlatmanın yerini yaşatma alır. Böylelikle roman; okuyucuyu olayların içine taşıyan, etkili ve gerçekçi bir nitelik kazanır.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Halide Edip Adıvar'ın romanları, Peyami Safa'nınkilerden daha başarılıdır.

B) Anlatma yöntemiyle oluşturulan romanlarda olaylar yazarın bakış açısından verilir.

C) Türk edebiyatında bazı dönemlerin karşılaştırılabilmesi için yazarların edebî paralellik göstermesi gerekir.

D) Romanın, okuru etkileme gücü, onun dil ve anlatımına bağlıdır.

E) Roman, sanatsal değerini romancının kişiliğinden alır.

8. (I) Dünya Sağlık Örgütü; sağlık terimini insanın fiziksel, zihinsel ve sosyal açıdan bütün şekilde iyi olması olarak tanımlamaktadır. (II) Sağlıklı olmanın da ön koşullarından biri yeterli ve dengeli bir beslenmedir. (III) Beslenme sırasında tüketilen besinler hem fiziksel hem de ruhsal sağlığımızı etkilemektedir. (IV) Yapılan araştırmalar dengeli beslenmesinin ruh sağlığı için önemli olduğunu göstermektedir. (V) Örneğin sabah kahvaltısı yaparak güne başlanması kan şekerinin dengede kalması nedeniyle daha enerjik ve pozitif hissedilmesine katkıda bulunabilir. (VI) Besinlerle duygu durumumuz arasındaki ilişki karışıktır ve bu beslenme biçimimizi etkileyebilmektedir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Parçada II. cümledeki "...tarih sahnesinde farklı medeniyetlere ev sahipliği yapmıştır." sözü V. cümledeki "Bu nedenle Mısır'ın her köşesinde sizi ayrı bir tarihî miras karşılar." yargısına ve "Mısır turları ile görebileceğiniz yerler..." sözü de bu cümleyi örnekleyen "Bu bağlamda Hurgada ve Sharm El Sheikh turu..." ifadesine bağlanmaktadır. Bu nedenle III ve V yer değiştirdiğinde anlam akışı sağlanır.

ABCDE

2. Parçadaki "Örneğin Türkçede dört ayrı sözcükle anlatılan "baldız, elti, görümce, yenge" için..." sözünden Türkçede akrabalık adlarında ayrıntıya girildiği ancak parçanın genelinde diğer dillerde bu kavramların tek bir sözcükle karşılandığı anlatılmaktadır. Ayrıca "...o dili kullanan toplumun yaşama biçimiyle ilgilidir bu." sözünün de toplumların hayat anlayışının dillerine yansıdığı da göz önüne alındığında boş bırakılan yere "Bu bize, olsa olsa Türk toplumunda aile ve akrabalık ilişkilerinin ayrıntılı olarak yer aldığını, bunun da söz varlığımıza yansıdığını gösterir." ifadesinin getirilmesi uygun olacaktır.

ABCDE

3. "Bir yazı, bir şiir ne denli güzel, renkli bir yaşantı birikimiyle yüklü olursa olsun ders vermiyorsa hiç değeri yoktur." ifadesi ders vermenin önemini anlatırken "Yalnızca ders vermekle kalan, duygu dünyasının sınırlarını genişletmede hiçbir katkısı olmayan kitaplardan nefret ederim." ifadesi bilgi vermenin ötesinde çocukların hissiyatını geliştirmenin önemli olduğunu dile getirmektedir. Dolayısıyla bu iki söz birleştirildiğinde verilmek istenen mesajın "Çocuklara okumayı sevdirmek için, öğretici nitelikli kitaplarda da onların iç dünyalarını zenginleştirici özellikler bulunmalıdır." olduğu görülür.

ABCDE

4. Parçadaki "Sanat kalabalığının favori mekânı ve sokak kedileri için güvenli bir sığınak olan İran Sanatçılar Forumu..." ifadesinden öznel ifadelere (kişiden kişiye değişen ifadeler), "...oyunlardan birine göz atın." ifadesi öneri nitelikli cümleye, "favori mekân (nasıl mekân?), ücretsiz galeri (nasıl galeri?), sözlerinden nitelendirmeye, "Farsça biliyorsanız veya genel olarak ülkedeki tiyatro sahnesine ilgi duyuyorsanız..." ifadesinden de koşula ulaşılır. Parçada gerekçelendirme (neden-sonuç) yoktur.

ABCDE

5. "Tek yönlü, yüzeysel gözlemlerin, yanılsamaların ürünüdür bunlar" ve "Böylece yapıtlar ve yazarlar üzerinde basmakalıp, üç aşağı beş yukarı "Aslı gibidir." diyebileceğimiz etiket yargılar oluşturulmuştur." yargılarından hareketle eleştirilen durum "dar bir perspektifle oluşturulmuş, yanlış algılamaların tekrarına dayanan" bir yapıya sahip olmasıdır.

ABCDE

6. Parçadaki "...tepki vererek ay takvimi tarafından etkilendiklerini gösteriyor." ifadesinden I. öncül, "Ayrıca insanlar dolunay olduğunda 5 dakika geç uyuyarak 20 dakika da az uyuyorlar." ifadesinden de III. öncüle ulaşılır. Ancak parçada birçok dış faktörün insanın uyku düzeyinde belirleyici olmasından söz edilmemiştir.

ABCDE

7. Parçadaki "...klasik roman tekniğini kullanırken Peyami Safa, XIX. yy. sonlarında beliren yeni bir roman tekniğiyle yazar. Bu yeni roman anlayışında, anlatım tekniğinin ve bakış açısının önemi büyüktür." ifadesinden "Anlatma yöntemiyle oluşturulan romanlarda olaylar yazarın bakış açısından verilir." yargısına ulaşılır.

ABCDE

8. Parçanın genelinde Dünya Sağlık Örgütünün sağlık terimini nasıl tanımladığı ve sağlıklı olmanın bünyesinde dengeli beslenmeyi barındırdığından bahsedilirken VI. cümlede besinlerle duygu durumumuz arasındaki ilişkinin karışık olmasından söz edilerek anlam akışı bozulmuştur.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. (I) Mehter takımının savaşlarda büyük etkisi vardı. (II) Dünyanın en eski bandosuna ilk olarak *Orhun Kitabeleri*'nde rastlanmıştır. (III) Düşmanın psikolojisini bozmak amacıyla hareket eden Mehter takımı; uzaktan gelen ve gök gürültüsünü andıran sesle birlikte düşmanın gözünü korkutmakta, onları olumsuz etkilemektedir. (IV) Bu durum bizim askerlerimize avantaj olarak geri dönmektedir. (V) Ayrıca bu takım birçok savaşta yer alarak bir nevi psikolojik silah olarak kullanılmıştır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Memeliler, çeşitli enfeksiyon türlerini ele almak için rafine bir bağışıklık sistemi geliştirmiştir. (II) Bu, özellikle viral enfeksiyonu ve bunun temizlenmesini sınırlandırmada önemli bir role sahip olduğu adaptif bağışıklık sistemi için geçerlidir. (III) Virüs, alıcı hücrelere reseptörlerine bağlanarak sızdıktan sonra, virüs, proteinlerini çoğaltmak ve sentezlemek için konakçının protein sentez mekanizmasını komuta ederler. (IV) Bağışıklık sisteminin görevi, hastalığa neden olan mikroorganizmalara karşı savunma yapmaktır ve amacı kişiyi sağlıklı tutmaktır. (V) Bu sistem; vücudu hastalıklardan korumak için birlikte çalışan birçok farklı organ, hücre ve proteinden oluşan geniş ve karmaşık bir birbirine bağlı ağdır. (VI) Nitekim bu sistem; sağlıklı dokuyu korurken bakteriler, virüsler, parazitler ve kanser hücreleri gibi istilacı hastalığa neden olan mikropları yenebilir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

3. Michelangelo'nun yaptığı ilk çalışmalardan biri *Merdivenlerin Madonnası*'dır. Eser, Floransa'da bir müzede yer almaktadır. Michelangelo, bu heykeli 14 yaşındayken yapmıştır. Yoğun şekilde Donatello'nun izlerini taşıyan bu rölyefin konusu din olmasına rağmen Michelangelo bu eseri son derece sıradan, günlük bir olay şeklinde aktarmıştır.

Bu parçada *Merdivenlerin Madonnası* eseri ile ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Kim tarafından yapıldığına
B) Nerede bulunduğuna
C) Hangi gerekçeyle yapıldığına
D) Esinlenmeye yer verildiğine
E) İçeriğini inanç düzeninin oluşturduğuna

4. Motosiklet, günümüzde tek veya iki kişi tarafından en çok kullanılan taşıtlardan birisidir. Özellikle ekonomik oluşu bu artışı tetikleyen unsurların başında gelir. Hindistan'dan Brezilya'ya birçok ülkede otomobillerden çok, motosiklet kullanımı yaygındır. Ülkemizde diğer birçok ülkeye göre fazla rağbet görmeyen motosikletler genellikle gezi ve spor için kullanılır. Büyük ve yüksek motor gücüne sahip pahalı modellerin yanında, gezi ve sporda kullanılabilecek küçük motorlu, ekonomik ve rahat olanları da tercih edilmektedir.

Bu parçadan motosiklet ile ilgili aşağıdaki yargıların hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Bir veya iki kişi söz konusu olunca bugün en çok tercih edilen taşıtlar arasında yer alır.
B) Otomobile olan yoğun ilgiden ötürü ülkemizde tercih edilmemektedir.
C) Geniş bir ürün yelpazesi sunan, farklı amaçlarla kullanılacak birçok modeli bulunan bir araç türüdür.
D) Pek çok ülkede kullanımı fazladır.
E) Maliyet bakımından elverişli bir yapısı vardır.

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

5. *Voynich* el yazması; dünya üzerinde hiçbir dil ailesiyle benzerlik taşımayan fakat gerçek bir dilin taşıması gereken tüm özelliklere sahip, henüz keşfedilmemiş ya da bilinmeyen bir yazı sisteminde yazılmış, resimli bir el yazmasıdır. Kitabın içerdiği bitki resimlerinin çeşitliliği ve ayrıntılı olması, ayrıca büyüteç altına tutulmuşçasına detaylar verilmesi eserin şifalı bitkiler hakkında özel bilgiler veren bir kitap olduğunu akla getirmektedir. Bu kitap 160.000'den fazla karakterden oluşur. Bu kelimelerin 8.114'ü benzersiz "kelime türleri" olarak düşünülmektedir. Pennsylvania Eyalet Üniversitesi antik dil uzmanlarından Profesör Gonzalo Rubio bu eser için, "Bildiğimiz şeyleri metinle dil bilgisel bağlamda eşleştirdiğimizde Hint-Avrupa, Macarca ya da Fince olan herhangi bir dilde karşılığı olduğunu göremedik." demiştir.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Benzetmeye yer verilmiştir.
B) Karşılaştırma yapılmıştır.
C) Sayısal verilerden yararlanılmıştır.
D) Tanık göstermeye başvurulmuştur.
E) Açıklamadan faydalanılmıştır.

6. I. Bazı durumlarda, çocuklar klor içeren temizlik ürünlerini bilmeyerek kullanabilir.
II. Klor zehirlenmesinin yıllar içinde bireylerde meydana geldiği bilinmektedir.
III. Bu nedenle genelde teşhis koymak zor değildir.
IV. Hemen bir hastaneye veya acil servise klor zehirlenmesi işaret eden çocukları götürmek gerekmektedir.
V. Bazen çocuklar ne hissettiklerini söyleyemediğinden bu durumu teşhis etmek daha zor olabilmektedir.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. I. Toplumumuzun beslenme alışkanlıklarında son zamanlarda değişiklikler yaşanmaktadır.
II. Ayrıca çocuklarımız, gençlerimiz okullarda öğle aralarında hamburger, döner, patates kızartması gibi ürünleri yetişkin denetimi altında olmadıkları için rahatça tüketme fırsatını buluyorlar.
III. Çalışan nüfusun işe yetişmek için kahvaltı yapmadan evden çıkıp yol üzerinde simit, tost, sandviç gibi yiyeceklerle günün en önemli öğününü atlaması da bunun belirgin örneklerinden biridir.
IV. Söz gelimi "fast food" beslenme yani ayaküstü beslenme alışkanlığı gün geçtikçe artmaktadır.
V. Bu da gelişim çağında olan çocuklarımızın yetersiz ve dengesiz beslenmelerine neden olmakla birlikte genç nüfusumuzun sağlığını bozmaktadır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

8. Konuşurken yeterince düşünüp en uygun sözü ve söyleyişi bulmaya zaman yoktur. Ama yazdığımız bir yazıyı her okuyuşta o yazıdaki dalgınlıktan veya dikkatsizlikten doğan yanlışları görüp düzeltme, düşünme ve araştırma eksikliklerini tamamlama, gereksiz bölümleri atma olanağı vardır. ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) Kısacası her yazarın en çok önem verdiği nokta, sözcük seçimi olmalıdır
B) Bunun için yazar, araştırmayı zorunlu kılan konuları işlemelidir
C) Sözün kısası yazar, tümcelerini ayrıntılarla doldurmaktan kaçınmalıdır
D) Bu nedenle her yazar, yazısını gün ışığına çıkarmadan önce döne döne denetlemelidir
E) Açıkçası yazar, konuşma dilini değil de yazı dilini kullanmalıdır

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Parçanın genelinde Mehter takımının savaşlardaki etkisinden ve psikolojik silah olarak kullanılmasından bahsedilirken II. cümlede dünyanın en eski bandosuna hangi eserde rastlandığından söz edilerek anlam akışı bozulmuştur.

A**B**CDE

2. Parçanın ilk üç cümlesinde memelilerin rafine bir bağışıklık sistemi geliştirdiğinden ve virüslerin konakçının protein sentez mekanizmasını komuta ettiğinden bahsedilirken IV. cümleden itibaren bağışıklık sisteminin görevlerinden söz edilerek yeni bir konuya geçilmiştir.

AB**C**DE

3. Parçadaki "Michelangelo, bu heykeli 14 yaşındayken yapmıştır." ifadesinden "kim tarafından yapıldığına", "Eser, Floransa'da bir müzede yer almaktadır." ifadesinden "nerede bulunduğuna", "Yoğun şekilde Donatello'nun izlerini taşıyan bu rölyefin..." ifadesinden "esinlenmeye yer verildiğine" ve "...bu rölyefin konusu din olmasına rağmen..." ifadesinden "içeriğini inanç düzeninin oluşturduğuna" ulaşılır. Ancak eserin hangi gerekçeyle yapıldığına değinilmemiştir.

AB**C**DE

4. Parçadaki "Motosiklet, günümüzde tek veya iki kişi tarafından en çok kullanılan taşıtlardan birisidir." ifadesinden "Bir veya iki kişi söz konusu olunca bugün en çok tercih edilen taşıtlar arasında yer alır.", "Büyük ve yüksek motor gücüne sahip pahalı modellerin yanında, gezi ve sporda kullanılabilecek küçük motorlu, ekonomik ve rahat olanları da tercih edilmektedir." ifadesinden "Geniş bir ürün yelpazesi sunan, farklı amaçlarla kullanılacak birçok modeli bulunan bir araç türüdür.", "Hindistan'dan Brezilya'ya birçok ülkede otomobillerden çok, motosiklet kullanımı yaygındır." ifadesinden "Pek çok ülkede kullanımı fazladır." ve "Özellikle ekonomik oluşu bu artışı tetikleyen unsurların başında gelir." ifadesinden "Maliyet bakımından elverişli bir yapısı vardır." yargısına ulaşılır. Ancak parçada "Otomobile olan yoğun ilgiden ötürü ülkemizde tercih edilmemektedir." yargısı yoktur.

A**B**CDE

5. Parçadaki "...dünya üzerinde hiçbir dil ailesiyle benzerlik taşımayan fakat gerçek bir dilin taşıması gereken tüm özelliklere sahip..." ifadesinden karşılaştırmaya, "160.000'den fazla karakterden oluşur. Bu kelimelerin 8.114'ü benzersiz" sözünden sayısal verilere, "Profesör Gonzalo Rubio bu eser için, 'Bildiğimiz şeyleri metinle dil bilgisel bağlamda eşleştirdiğimizde Hint-Avrupa, Macarca ya da Fince olan herhangi bir dilde karşılığı olduğunu göremedik.' demiştir." sözünden tanık göstermeye (alanında uzman veya tanınmış kişinin sözü) ve parçanın genelinde bir el yazmasının içeriğinden söz edildiğinden açıklamaya ulaşılır. Ancak parçada benzetme yoktur.

ABCDE

6. Parçadaki cümlelerin bağlayıcıları dikkate alındığında sıralamanın II-III-I-V-IV şeklinde olduğu görülür.

- Klor zehirlenmesinin yıllar içinde bireylerde ***meydana geldiği*** bilinmektedir. Bu nedenle genelde ***teşhis koymak*** zor değildir. Bazı durumlarda, ***çocuklar*** klor içeren temizlik ürünlerini bilmeyerek kullanabilirler. Bazen çocuklar ne hissettiklerini ***söyleyemediğinden*** bu durumu teşhis etmek daha zor olabilmektedir. Hemen bir hastaneye veya acil servise klor zehirlenmesi işaret eden çocukları götürmek gerekmektedir. Baştan üçüncü cümle I'dir.

ABCDE

7. Parçanın I. cümlesindeki "...beslenme alışkanlıklarında son zamanlarda değişiklikler..." sözü "...ayaküstü beslenme alışkanlığı gün geçtikçe artmaktadır." sözüne, II. cümledeki "Ayrıca çocuklarımız, gençlerimiz okullarda öğle aralarında hamburger, döner, patates kızartması gibi ürünleri rahatça yedikleri için..." yargısı da V. cümledeki "Bu da gelişim çağında olan çocuklarımızın yetersiz ve dengesiz beslenmelerine neden olmakla..." ifadesine bağlanmaktadır. Dolayısıyla II ve IV. cümleler yer değiştirdiğinde anlamsal bütünlük sağlanır.

AB**C**DE

8. Parçadaki "Ama yazdığımız bir yazıyı her okuyuşta o yazıdaki dalgınlıktan veya dikkatsizlikten doğan yanlışları görüp düzeltme..." sözünden yazı yazıldıktan sonra sürekli kontrol etmek, hataları düzelttikten sonra yayımlamak gerektiği yargısı çıkarılır. Buna göre boşluğa "Bu nedenle her yazar, yazısını gün ışığına çıkarmadan önce döne döne denetlemelidir." ifadesi getirilmelidir.

ABC**D**E

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. (I) Özgürlük ile felsefe arasında, kökçe bir birlik var. (II) Halk ve birey kendini özgür olarak koyamadığı sürece felsefenin varlığından söz edilemez. (III) İnsansal varlığın doğal olandan sıyrılamadığı ve bunları aşıp daha yüksek bir düzeyde örgütlenemediği yerde yani gerçek anlamıyla bireyin ortaya çıkmadığı yerde felsefe yoktur ve olamaz. (IV) Doğu, bize sıyrılmamışlık görünümünü sunuyor; daha doğrusu, bu sıyrılmamışlığın olduğu yerdeki düşünsel bireysizliğe "Doğu" diyoruz. (V) Burada Doğu, bir ekonomik kategori değildir; bir coğrafya terimi de değildir. (VI) Hiç kuşkusuz bunlarla ilişkisi vardır Doğu'nun ama burada Doğu, yalnızca iç varlığı, özü yani insanın dünya karşısındaki bir duruşu, dünyaya belli bir oranı olarak ele alınmaktadır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

2. (I) Teksas'taki bilim insanlarının yaptığı ve The Journal of Tropical Medicine and Hygiene dergisinde yayımlanan çalışmada, ABD'de Zika virüsünün yayılmasına en çok neden olduğu düşünülen Aedes aegypti türü sivrisineğin laboratuvar ortamındaki 290 larvasından en az birinin annesinden aldığı virüsü taşıdığı görüldü. (II) Zika virüsü, dünya üzerinde hayvandan insana bulaşan virüsler arasında en tehlikelerinden biri olarak kabul ediliyor. (III) Bu düşük bir oran gibi görünse de tropik şehirlerdeki Aedes aegypti sayısı düşünüldüğünde bazı virüslerin o bölgelerde kalıcı olması için bu oran yeterli olabilir. (IV) Teksas Üniversitesi Tıp Fakültesi Bölümünden Robert Tesh, soğuk ve kuru bir ortamda yetişkin sivrisinekler ölürken enfekte olmuş yumurtaların ve yumurtalardaki virüsün yaşam döngüsünün bu koşullardan etkilenmediğini söylüyor. (V) Dikey geçiş olarak adlandırılan bu aktarım sonucunda Zika virüsü yumurtada kışın bile yaşamını sürdürüyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. *Mühendislikte Felsefe: Mantık, Bilim ve Etik* kitabında Zekâi Şen, mühendislere ve alana ilgi duyanlara klasik mühendislik tanımının dışında bir yaklaşım sunuyor. Felsefeyi her tür düşüncenin bir arada var olduğu bir bahçe olarak gören Şen; bahçeyi bütünüyle hikmet, bahçede yetişenlerden akılcı bilgilerin ayıklanmasını mantık, ayıklanan bilgilerin nesnel olanlarının sistematik bir biçimde ayrılmasını bilim, bu çıkarımların insanlığın yararına kullanılmasına yönelik ilkeler bütününü etik olarak tanımlıyor. Bu tanımları ve yaklaşımı doğrultusunda, kalıcı eserler bırakmak isteyen genç mühendisleri alışageldikleri sınırlardan çıkarak bilim felsefesi, hikmet ve mantığın engin sularında dolaşmaya çağırıyor.

Bu parçaya göre *Mühendislikte Felsefe: Mantık, Bilim ve Etik* kitabıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Bilim ile felsefe arasında bağ kuran mühendislerin başarıya ulaşabileceğini ileri sürmektedir.

B) Farklı dallara yönelik tanımlar yaparak okurda farkındalık yaratmaktadır.

C) Bilimin, felsefenin ortaya koyduğu bilgileri doğruladığını iddia etmektedir.

D) Her mühendisin teknikle felsefeyi birleştirmesi gerektiğini savunmaktadır.

E) Standart mühendislik çerçevesinin dışına çıkan bir anlayış sergilemektedir.

4. I. 1950'lerde ozon tabakasındaki incelmenin fark edilmesinden sonra bu durumun nedenleri üzerine pek çok bilimsel çalışma yapıldı.

II. Yakın zamanlarda yapılan ölçümler ozon tabakasındaki incelmenin önüne geçmek için gösterilen çabaların olumlu sonuç verdiğine ve ozon tabakasının iyileşmeye başladığına işaret ediyor.

III. Atmosferin üst katmanlarındaki ozon molekülleri, Güneş'ten gelen zararlı morötesi ışınların yeryüzüne ulaşmasını engelleyen bir kalkan görevi görür.

IV. Nitekim incelmenin önüne geçmek için atılması gereken adımlar belirlendikten sonra 1987 yılında Montreal Protokolü imzalandı.

V. Bu yüzden ozon tabakasındaki incelmenin en çok olduğu yerlerin başında Güney Kutbu gelir.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi parçada yer almaz?

A) I B) II C) III D) IV E) V

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

5. I. Kalamarların ani hareket ve manevra kabiliyeti hidrodinamik alanında çalışan araştırmacılara da ilham vermiş.

II. Bu bağlamda Yeditepe Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümü araştırmacıları tarafından yürütülen bir projede, kalamarın hareket mekanizması modellenmiş ve bu modelin ileride geliştirilecek mekanik bir kalamara aktarılması hedeflenmiş.

III. Bahsedilen mekanizmada mekanik parçalar örneğin pervane olmadığından robot kalamar sessizce ilerleyebilecek.

IV. Bu sayede, robot kalamar tıpkı bir kalamar gibi suyu içine alıp bu suyu gideceği yönün aksi yönde püskürterek hareket edebilecek ve yüksek ivmelere ulaşabilecek.

V. Deniz altında arama-kurtarma, keşif ve savunma görevlerinde kullanılabilecek robot kalamara aktarılacak hareket mekanizması son derece önemli.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

6. (I) Çevrim içi perakende devi Amazon yeni kurulan teknoloji firmalarının ürünlerini öne çıkaracak bir hizmet sunuyor. (II) Amazon "Launchpad" adındaki programla bilindik yatırım platformlarından yatırım almış firmalar geliştirdikleri teknolojik ürünleriyle programa başvuruyor. (III) Kabul edilen ürünlere Amazon'un pazarlama ve dağıtım ağında öncelik veriliyor. (IV) Böylece yeni kurulan firmaların milyonlarca kullanıcıya çok daha hızlı ulaşması sağlanıyor. (V) Diğer taraftan Amazon da müşterilerine sıra dışı teknolojik ürünleri herkesten önce sunma avantajını yakalıyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin <u>hangisinden sonra</u> düşüncenin akışına göre, "Bu öncelikli ürünler Amazon tarafından etkin bir şekilde pazarlanmaya çalışılıyor." **cümlesi getirilebilir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Her yazarın içinde olduğu dil ile o dilin oluşturduğu katmanlar açısından bir zenginlikten söz edilir. Yazar bu zenginliğin içinde doğar, dilin olanaklarıyla bir üst dile (sanat diline) doğru yol alır. İçine doğduğu dildir ona bu olanağı sağlayan. Bu nedenle yazarın değişmeyen tek bir yurdu vardır, o da dilidir. İşte ben de bu durumdan yararlanmak için bir dil bilimcisi gibi bilmek istiyorum dilimi ve sanırım bu konuda başarılıyım. Eserlerimde bunların ispatını görebilirsiniz.

Bu parçada düşünceleri verilen sanatçıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Kendi kültürünün dilini tüm dillerden üstün tutar.

B) Dili çok iyi tanıyıp dilin olanaklarından yararlanan biridir.

C) İnsanın yurdundaki farklı dillerin dile zenginlik vereceğini düşünür.

D) Yazarın dile sahip çıkışının onun yaratıcılığını etkileyeceğini düşünür.

E) Tüm yazarların dilde özgün olmasını ister.

8. "Bir problem söz konusu olduğunda bu problem çevresinde oluşan ideolojiler, bu ideolojilerden doğup onları yansıtan eylemler ve ideolojiler ile eylemlerin birlikteliğinden doğan çözümler vardır." Bu sözünde Terry Eagleton iki noktayı işaret eder; bunlardan ilki ideolojilerin eylemlerde hayat bulması ve eylemlere anlam yüklemesi, ikincisi ise ideoloji ve eylemlerin birlikteliği ile sorunların çözüme ulaştırılmasıdır. Terry Eagleton'ın işaret ettiği ilk noktadan yola çıktığımızda ideoloji ve eylem kavramları ile karşılaşırız. ----. Eylemler ise bireyin ideolojileri ve duyguları doğrultusunda harekete geçmesi sonucunda oluşur.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) Eylemlerle ideolojileri birbirinden ayıran önemli farklardan biri de kişinin olaylar karşısındaki düşüncesidir

B) İdeolojilerinse eylemlerden ayrılması gereken birçok noktası vardır

C) Çeşitli düşüncelerin iç içe geçmesi nedeniyle ortaya çıkan yeni akımların bir öznesidir eylemler.

D) İdeoloji, bireyin bir konu hakkındaki düşüncesi olarak tanımlanabilir

E) Bireyin ideolojilerinin eylemlerini desteklemesi gerekmektedir

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Parçanın ilk üç cümlesinde özgürlük ve felsefe arasında bir bağ kurulmuş ve bu ilişkiden bahsedilmiştir. Ancak dördüncü cümleden itibaren konu Doğu ve özgürlük kavramlarına yönelmiştir. Bu nedenle parça ikiye bölünmek istendiğinde parça dördüncü cümleden itibaren ikiye ayrılabilir.

A B **C** D E

2. Parçanın genelinde Zika virüsüyle ilgili bir bilimsel çalışmadan, bir sivrisineğin annesinden aldığı virüsü taşıdığından ve bu durumun kalıcılığından bahsedilirken II. cümlede Zika virüsünün hayvanlardan insanlara bulaşan en tehlikeli virüslerden biri olduğu söylenerek anlatımın akışı bozulmuştur.

A **B** C D E

3. Parçadaki "...mühendislere ve alana ilgi duyanlara klasik mühendislik tanımının dışında bir yaklaşım sunuyor." ifadesinden sözü edilen kitabın standart mühendislik çerçevesinin dışına çıkan bir anlayış sergilediğine ulaşılır.

A B C D **E**

4. Parçanın bütünü incelendiğinde V. cümlenin parçanın geneliyle ilgili olmadığı ve bağlayıcıları sağlamadığı ortaya çıkmaktadır.

Atmosferin üst katmanlarındaki ozon molekülleri, Güneş'ten gelen zararlı morötesi ışınların yeryüzüne ulaşmasını **engelleyen bir kalkan görevi görür**. 1950'lerde ozon tabakasındaki incelmenin fark edilmesinden sonra **bu durumun nedenleri** üzerine pek çok **bilimsel çalışma yapıldı.** Nitekim **incelmenin önüne geçmek için** atılması gereken adımlar belirlendikten sonra 1987 yılında Montreal Protokolü imzalandı. Yakın zamanlarda yapılan ölçümler ozon tabakasındaki incelmenin önüne geçmek için **gösterilen çabaların olumlu sonuç verdiğine** ve ozon tabakasının iyileşmeye başladığına işaret ediyor.

A B C D **E**

5. Parçanın II. cümlesindeki "...hareket mekanizması modellenmiş ve bu modelin ileride geliştirilecek mekanik bir kalamara aktarılması hedeflenmiş." ifadesi V. cümledeki "...robot kalamara aktarılacak hareket mekanizması..." sözüne bağlanmaktadır. Dolayısıyla III ve V. cümleler yer değiştirdiğinde akış sağlanacaktır.

A B C **D** E

6. Cümle ekleme sorularında öncüldeki cümledeki aynı kelime ile parçada ona uyan kelime eşleştirilmelidir. Buna göre parçanın III. cümlesindeki "öncelik veriliyor" sözü öncüldeki "Bu öncelikli ürünler..." sözüne bağlanmaktadır. Bu nedenle öncüldeki cümle III'ten sonra getirilmelidir.

A B **C** D E

7. Parçada yazar, her yazarın içinde doğduğu kültürün bir parçası olan dili tanıması gerektiğini söylemektedir. Parçanın son cümlesinde yer alan "İşte ben de bu durumdan yararlanmak için bir dil bilimcisi gibi bilmek istiyorum dilimi ve sanırım bu konuda başarılıyım. Eserlerimde bunların ispatını görebilirsiniz." cümlesinden hareketle yazar için "Dili çok iyi tanıyıp dilin olanaklarından yararlanan biridir." denilebilir.

A **B** C D E

8. Parçada bir problem karşısında iki durumun, eylemler ve ideolojiler ile eylemlerin birlikteliğinden doğan çözümlerin varlığından söz edilmiştir. Boş bırakılan yerden hemen önce gelen cümle dikkate alındığında iki kavramdan bahsedildiği görülmektedir. Boş bırakılan yerden sonra gelen cümlenin de "eylemlerse" şeklinde başlaması bir önceki cümlede "ideoloji"den bahsedildiğini göstermektedir. Bu nedenle boş bırakılan yere gelmesi gereken uygun ifade "İdeoloji, bireyin bir konu hakkındaki düşüncesi olarak tanımlanabilir." yargısıdır.

A B C **D** E

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. (I) Yaşamak, belirsiz şeylerle yüz yüze gelmek demektir. (II) Hepimiz belirsiz olguların ve karar almamız gereken belirsiz durumların ortasında yaşıyoruz. (III) Belirsizlikler aynı zamanda gelecekte karşı karşıya kalacağımız olası risklerin kaynağıdır. (IV) Ne var ki geleceğimize ilişkin bilgilerin belirsizlik yerine kesinlik içermesi, doğru karar almamızı engeller. (V) Bu nedenle bireyler belirsizliği ortadan kaldırmak için yanlış da olsa bir karar verme eğilimi gösterir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Sağ elini kullananlar için kurulu dünya düzenine zoraki alışan solakların neredeyse tüm günleri, ters giden akışa uyum sağlamakla geçiyor. Diş macununun kapağını açmak, bir kâğıdı makasla kesebilmek gibi basit uğraşlar bile solaklar için bir başarıya dönüşüyor. Hele ki tokalaşırken ilk hamlede doğru yanağa yönelebilme başarısı hiçbir şeyle kıyaslanamaz. Solakların yaşadığı bu sıkıntıları dünyaya anlatmak ve onları bir günlüğüne anlamak için kurulmuş bir Solaklar Kulübü var. Kulüp, 13 Ağustos'u Solaklar Günü olarak kutluyor.

Bu parçada solaklarla ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Başkalarıyla olan etkileşimlerinde sorun yaşayabildiklerine

B) Seslerini duyurmaya çalışan bir kuruluşa sahip olduklarına

C) Çalışma hayatlarında etkili ve verimli işler yapamadıklarına

D) Yaşamı düzenleyen pratiklerin onlara uygun tasarlanmadığına

E) Sağ elini kullananlar için çok basit olan işleri yaparken zorlanabildiklerine

3. Prag'a akşamın altısında geldim. Hemen eşyalarımı emanetçiye götürdüm. Bir otel aramak için iki saatim vardı daha. Kollarım yükten kurtulduğu için tuhaf bir özgürlük duygusuyla hafifledim. Gardan çıkıp bahçeler boyunca yürüdüm. Birdenbire bu saatte kalabalıkla kaynayan caddenin ortasına çıktım. Çevremde o güne kadar yaşamış ama yaşamlarından bana hiçbir şey ulaşmamış bir milyon insanın içinde buldum kendimi. Bir anda afalladım, nerede bulunduğumu bilemez oldum.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

A) Gerekçelendirme B) Öneri

C) Karşılaştırma D) Koşul

E) Tahmin

4. 1950'lerde insanı taklit etme konusunda makineleri en çok mizah alanının zorlayacağı söyleniyordu. Neden olarak da komedinin mantıkla kolayca tanımlanamayan, insan kültürünün muğlak ve çelişkili yönlerinin bir örneği olması gösteriliyordu. Ancak günümüzde mizahi ögeler üreten yapay zekâ uygulamaları mevcut. Hatta ünlü bir komedyen gösteri içeriklerini hazırlarken yapay zekâ uygulaması kullandığını itiraf etti. Yapay zekâ uzmanlarından oluşan bir mizah grubu ise insanı yapay zekâ araçlarını kullanan bir robotla karşı karşıya getirerek mizah atışmaları sergiliyor. Tüm bunlar yapay zekânın kullanım alanının genişleyeceğini ve bugün yapay zekâ ile yapılamayacağı düşünülen işlerin yakın bir gelecekte gerçekleştirilebileceğini gösteriyor.

Bu parçadan yapay zekâ ile ilgili aşağıdakileri» hangisine ulaşılabilir?

A) Ürettiği komedi programları ile evrensel bir mizah kültürü oluşturmaya çalışmaktadır.

B) Gülmece ögelerini hızlı bir şekilde kurgulayarak mizahı mekanik hâle getirmektedir.

C) Mizah ögeleri üreterek öngörülenin ötesinde bir kullanım alanı olabileceğini göstermektedir.

D) Geliştirdiği içerikle insanlara entelektüel bir mizah anlayışı kazandırmayı amaçlamaktadır.

E) Kullanım alanı, insan robot karşılaştırmasına dair sorgulamayı beraberinde getirmektedir.

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

5. Sığla ağacı ormanları, Anadolu'nun en eski doğal varlıkları arasında sayılır. 65 milyon yıldır sığla ağacı topraklarımızda boy veriyor. Bu ağaç, Türkiye'nin güneybatı bölümünde yayılış gösterir ve dünyada başka hiçbir yerde orman hâlinde bulunmaz. Sığla ağacından çıkarılan "sığla yağı" yıllar boyunca yöre insanının gelir kaynağı olur. Ekonomik açıdan değerli olduğundan işleyenlerce özenle korunur. Ağacın kabukları, güzel kokusundan ötürü bugün yörede hâlâ tütsü olarak yakılıyor. Mısır Kraliçesi Kleopatra'nın parfüm olarak kullandığı sığla yağı, Hippokrates döneminden beri de tıp alanında kullanılıyor.

Bu parçaya göre sığla ağacı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Tarihte ve günümüzde örtüşen kullanım amaçları bulunduğuna
B) Dünya üzerinde yalnızca Güneybatı Anadolu'da yetiştiğine
C) Tarihteki toplumlar tarafından doğaüstü güç atfedildiğine
D) Farklı kullanım alanları olduğundan üretiminin desteklendiğine
E) Sanayideki tüketiminin yoğunluğundan tehlike altında olduğuna

6. Pek çoğumuz kaydedilmiş sesimizi duyunca garipser hatta "İnsanlar bana nasıl tahammül ediyor!" diye düşünürüz. Yapılan bir çalışmada durumun pek de öyle olmadığı ortaya konuldu. Çalışmada erkek ve kadınlardan oluşan 80 kişilik bir grubun 1'den 10'a kadar sayarkenki sesleri kaydedildi. Daha sonra bu kişiler kayıtları dinleyip seslerin çekiciliği ile ilgili değerlendirmede bulundu. Sonuçta katılımcıların kendi seslerine başkalarının verdiğinden daha yüksek puan verdiği görüldü. Söz konusu durum, insanların çoğu zaman kendilerini olduklarından daha iyi bulmasıyla ilişkilendirildi. Bu düşüncenin insanlarda öz saygı oluşturmakta veya depresyonla mücadelede bir mekanizma olarak kullanıldığının da altı çizildi.

Bu parçada söz edilen araştırmanın sonucuyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) İnsanların kayıttan dinlediği ve çekici bulduğu seslere daha fazla olumlu tepki verdiği
B) Öz saygısı yüksek kişilerin sesleri değerlendirmede daha nesnel bir tutum sergilediği
C) Seslere verilen tepkilerin cinsiyet gibi özelliklere bağlı olarak değişiklik gösterdiği
D) İnsanların kendini algılama biçiminin seslerin çekiciliğini değerlendirmede etkili olduğu
E) Sözel ve matematiksel ifadelerin seslendirilmesinde kişiler arası farklılıklar görüldüğü

7. Yönetmen Sergey Paracanov, filmlerinde Ukrayna'da yaşayanların geleneklerine ve kendilerini ifade ediş biçimlerine yer vermiştir. Kıyafetleri, davranışları, enstrümanları, ezgileri ve ortak hikâyeleriyle bu insanlar; Paracanov'un filmlerinde kültürel yok oluşa direnmiş, arkalarında dünyaya ulaşan bir ses bırakmıştır. Paracanov, sadece yaşayışı ve kültürü belgelemekle kalmamış halk sanatının biçimlerinden aldığı ilhamı kendine has bir tarza dönüştürmüştür. Yönetmen; döneminin sinemasındaki alışıldık kalıpların dışına çıkarak kendi kabuğunu kırmış, halk hikâyelerine benzeyen filmlerinde halk şarkılarına yer vermiştir.

Bu parçadan Paracanov ile ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Filmlerinde biçim ve içerik ilişkisini dengelemeyi ön planda tutmuştur.
B) Üslubunu oluştururken halk kültürüne ait unsurlardan yararlanmıştır.
C) Kültürün aktarımındaki başarısı sinemadaki tanınırlığını artırmıştır.
D) Geleneksel yaklaşımı benimseyen yönetmenlere öncülük etmiştir.
E) Bulunduğu ülkenin yaşam tarzını eleştirel bir bakışla yorumlamıştır.

8. Bireylerin altı aydan uzun bir süre konutlarından çıkmayıp toplumdan ve ailelerinden soyutlanma durumuna "hikikomori" deniyor. Japonca "hiku" ve "komoru" kelimelerinin birleştirilmesiyle ortaya çıkan bu durum, Türkçede "çekilme nevrozu" olarak adlandırılıyor. Bu nevrozun 1970'lerde Japonya'da gözlemlenmeye başlandığı ve 1990'lardan sonra yaygınlaştığı biliniyor. Günümüzde psikologlar tarafından ruhsal bir problemden çok, sosyokültürel sorun olarak görülen bu durumun bugün Japonya'da bir milyondan fazla insanı etkilediği tahmin ediliyor. Tarihsel olarak Japon kültürüne bağlı bir sendrom olarak tanımlanmış olsa da son 30-40 yıllık süreçteki kanıtlar, çekilme nevrozunun küresel bir olgu hâline geldiğini gösteriyor.

Bu parçada çekilme nevrozu ile ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Farklı bir dilde nasıl adlandırıldığına
B) Hangi davranışın bu şekilde tanımlandığına
C) Kişilerde ilk ne zaman görüldüğüne
D) Hangi olay sonrasında yaygınlık kazandığına
E) Uzmanlar tarafından nasıl değerlendirildiğine

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Parçanın genelinde yaşamanın belirsiz durumlarla karşı karşıya kalmak olduğu ve bu belirsizliklerin gelecekte oluşacak tehlikeli durumların temeli olduğundan bahsedilirken IV. cümlede geleceğe ilişkin bilgilerin kesinlik içermesinin doğru kararları engellendiğinden söz edilerek anlam akışı bozulmuştur.

ABCDE

2. Parçadaki "Hele ki tokalaşırken ilk hamlede doğru yanağa yönelebilme başarısı hiçbir şeyle kıyaslanamaz." ifadesinden A, "Solakların yaşadığı bu sıkıntıları dünyaya anlatmak ve onları bir günlüğüne anlamak için kurulmuş bir Solaklar Kulübü var." ifadesinden B, "...neredeyse tüm günleri ters giden akışa uyum sağlamakla geçiyor." ifadesinden D ve "Diş macununun kapağını açmak, bir kâğıdı makasla kesebilmek gibi basit uğraşlar bile solaklar için bir başarıya dönüşüyor." ifadesinden de E seçeneğine ulaşılır. Ancak parçada çalışma hayatlarında etkili ve verimli işler yapamadıklarına değinilmemiştir.

ABCDE

3. Parçadaki "Kollarım yükten kurtulduğu için tuhaf bir özgürlük duygusuyla hafifledim." cümlesi gerekçelendirmeye örnektir. Gerekçe anlamı taşıyan cümleler, bahsedilen bir eylemin gerçekleşme nedenini içeren ifadelerdir. Yani bir cümlede neden-sonuç ilişkisi aramak ya da "çünkü" ifadesine dikkat etmek gerekir.

ABCDE

4. Parçadaki "Ancak günümüzde mizahi ögeler üreten yapay zekâ uygulamaları mevcut." ve "...bugün yapay zekâ ile yapılamayacağı düşünülen işlerin yakın bir gelecekte gerçekleştirilebileceğini gösteriyor." ifadesinden yapay zekâyla ilgili mizah ögeleri ürettiği ve tahmin edilenin ötesinde bir kullanım alanı açacağı yargısına ulaşılır.

ABCDE

5. Parçadaki "Ağacın kabukları, güzel kokusundan ötürü bugün yörede *hâlâ* tütsü olarak yakılıyor." ifadesinden sığla ağaçlarının geçmişte ve günümüzde kullanım açısından benzeşen yanlarının bulunduğu yargısına ulaşılır. "Mısır Kraliçesi Kleopatra'nın parfüm olarak kullandığı sığla yağı, Hippokrates döneminden beri de tıp alanında kullanılıyor." ifadesi de bu durumu destekler, geçmiş yıllardan bu yana kullanım alanlarının devam ettiği görülür.

ABCDE

6. Parçadaki "Sonuçta katılımcıların kendi seslerine başkalarının verdiğinden daha yüksek puan verdiği görüldü. Söz konusu durum, insanların çoğu zaman kendilerini olduklarından daha iyi bulmasıyla ilişkilendirildi." ifadelerinden söz konusu araştırmanın sonucunun "İnsanların kendini algılama biçiminin seslerin çekiciliğini değerlendirmede etkili olduğu"dur. Nitekim parçada kişilerin kendilerini iyi bulmasının kendi seslerini de iyi bulduğunun analizi yapılmıştır.

ABCDE

7. Parçadaki "Paracanov, sadece yaşayışı ve kültürü belgelemekle kalmamış; halk sanatının biçimlerinden aldığı ilhamı kendine has bir tarza dönüştürmüştür." ve "...halk hikâyelerine benzeyen filmlerinde halk şarkılarına yer vermiştir." ifadelerinden sanatçının, kendi üslubunu oluştururken halk kültürü unsurlarından yararlandığı görülür.

ABCDE

8. Parçadaki "Türkçede çekilme nevrozu olarak adlandırılıyor." ifadesinden A, "Bireylerin altı aydan uzun bir süre konutlarından çıkmayıp tolumdan ve ailelerinden soyutlanma durumuna..." ifadesinden B, "Bu nevrozun 1970'lerde Japonya'da gözlemlenmeye başlandığı..." ifadesinden C ve "Günümüzde psikologlar tarafından ruhsal bir problemden çok sosyokültürel sorun olarak görülen..." ifadesinden de E seçeneğine ulaşılır. Ancak parçada hangi olay sonrası yaygınlaştığına değinilmemiştir.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. XXI. yüzyılda öğrencilerin hayatta ne bilmeleri ve ne yapabiliyor olmaları gerektiği konusu eğitimdeki politika değişimlerinin temelini oluşturuyor. Dünyanın yeni taleplerini karşılamak için eğitim sisteminde değişime yönelik araştırmalar yapılıyor. Bu araştırmalarda örneğin Ay'a ulaşmaları isteniyorsa bir rota belirleniyor ve öğrencilerin içinde olduğu roketler Ay'a fırlatılıyor. Roket, belirlenen rotadan hiç çıkmıyor ama hedefe vardığında Ay, yerini değiştirmiş ve çoktan başka bir rotaya varmış oluyor.

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Öğrencilerin sürece dâhil olduğu eğitim politikalarının başarıya ulaşmasının daha kolay olabileceği

B) XXI. yüzyıl becerilerini kazandırmayı amaçlayan eğitim sistemlerinde, ilgili araştırmalara çok az önem verildiği

C) Eğitim sisteminin eksik ve zayıf noktalarına odaklanan düzenlemelerin sistemi başarıya ulaştıracağı

D) Eğitimdeki değişimlerin içinde bulunan zamana göre değil gelecek beklentilerine göre şekillenmesi gerektiği

E) Başarılı eğitim sistemi değişikliklerinde, öğrencilerin kendisinden beklenen davranışlardan haberdar olduğu

2. Bir teknoloji firması, parasının hesabını bilmeyen kullanıcıları gereğinden fazla harcama yapıldığı zaman elektroşok ile uyaran akıllı bileklik Pavlok'u geliştirdi. Akıllı telefona yüklenen Pavlok uygulaması ile Bluetooth teknolojisi üzerinden bağlantı kuran bileklik, kullanıcının uygulamada belirlediği aylık bütçeye göre yapılan harcamaları takip ediyor ve belirlenen bütçe aşıldığında kullanıcıyı elektroşokla uyarıyor. Yeme içme, giyim, teknoloji, spor, eğlence gibi kategorilerde ayrı ayrı bütçe belirlenmesine imkân sağlayan uygulama; tüketicileri fazla harcama yapma alışkanlığından kurtarmayı ve otokontrol sistemi oluşturmayı hedefliyor.

Bu parçada söz edilen akıllı bileklik ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmiştir?

A) Kullanıcılarda bıraktığı etkinin nasıl belirlendiğine

B) Hangi kategorilerde tüketim yapanlar için geliştirildiğine

C) Ait olduğu firmanın hangi özelliklerle ön plana çıktığına

D) Çalışma sisteminde teknolojiden nasıl yararlandığına

E) Kullanımının yaygınlaşmasında nelerin etkili olduğuna

3. Bir fotoğrafın sayfalarca yazıya bedel olduğu çokça söylenmiştir. Hatta kimileri, fotoğraf çekmek yerine yazıyla anlatmanın zaman kaybı olduğunu düşünür. Çok eskilerden bir öyküye yapılan atıf da bunun göstergesidir. Bu öyküde lalası şehzadeye uzun uzun aslanı tarif etmekte, lalanın tasviriyle de şehzade; aslanı tanıdığını sanmaktadır. Günün birinde saraya bir aslan gelir ve herkes avluya çıkıp onu seyretmeye başlar. Şehzade de aslana baktıktan sonra lalasına dönerek "Ama bu aslan değil ki!" der.

Bu parçada söz edilen öyküye atıf yapılarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Fotoğrafın aksine yazı ve söz, gerçekliği olduğundan farklı bir şekilde yansıtabilir.

B) Bir nesneyi tüm hatlarıyla anlayabilmek için önce onun fotoğrafını görmek gerekir.

C) Edebiyat yıllar boyu üstlendiği rolü, gelecekte fotoğrafçılık sanatına devredebilir.

D) Yansız bir yaklaşımla değerlendirilen durum ve olaylar, bilgiyi somutlaştırmaya yarar.

E) Fotoğrafın sanatsal bir üretim sayılması için görüntüye ruh kazandırması beklenir.

4. Üst Paleolitik Dönem'de insanlar, mağara duvarlarına yaşadıkları zamanda var olan hayvanları çizmiştir. Bu resimlerdeki hayvan betimlemeleri gerçeğe çok yakın olmasına rağmen hayvanların yaşadığı ortama ilişkin hiçbir şeyin çizilmemiş olması ilginçtir. Bununla birlikte etçil hayvanlardan ziyade otçul hayvanların gerçeğe yakın anatomik detaylar gözetilerek çizilmesi de dikkat çekicidir. Mağara duvarlarında insan figürlerine çok az rastlanılması, olanların da özensiz birkaç çizgiyle tasvir edilmesi araştırmalara konu olmuştur. Bu durum, atalarımızın kendinden çok, avın zenginleşmesi için yapılacak ayini önemsediği şeklinde yorumlanmış ancak ayinlerin niteliğine dair görüş birliğine varılamamıştır.

Bu parçada söz edilen mağara resimleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Bilim insanlarınca sanatsal faaliyetlerin başlangıcı olarak değerlendirildiği

B) Hayvan figürlerinin içinde bulunduğu mekâna uygun olarak tasvir edildiği

C) İnsan ve hayvan figürlerinin çiziminde farklı bir yaklaşım benimsendiği

D) İnsanlarca kutsal sayılan ritüel bir etkinliğin nesillere aktarılmasını sağladığı

E) Hakkında farklı görüşlerin olmasına gerekçe olarak figür çeşitliliğinin gösterildiği

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

5. (I) Dünyadaki değişim dinamikleri; bilimin, teknolojinin, devletlerin farklılaşmasını öngördüğü gibi bireylerden de kendilerini yeniden yapılandırmasını istiyor. (II) İnsan yeniliklere açık bir varlık olsa da hızla değişen dünyaya ayak uydurabilmek, yapılması gereken en uygun değişiklikleri zamanında ve süratle yapmak sanıldığı kadar kolay değil. (III) İnsanın en önemli özelliklerinden biri olan adaptasyon, bireyin yeni durumlara hızlı bir şekilde uyum sağlamasını kolaylaştırıyor. (IV) Her şeyden önce çağın dinamiklerini fark ederek insanın kendisini değiştirmek konusunda istekli olması gerekiyor. (V) Değişimi doğru bir şekilde başarabilmenin sırrının, süreci iyi yönetmekten ve iyi bir araştırma yapmaktan geçtiği de başka bir gerçek.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Sinemanın bilimsel bir inceleme alanı olarak kabul edilmesinden önce film eleştirisi ve incelemesi konusunda nispeten daha öznel nitelik arz eden yargılar ve çözümlemeler egemendi. Bu dönemde daha çok film eleştirmeninin haz anlayışına dayalı olan ve kaynağını sanat yapıtına yönelik geleneksel yaklaşımlardan alan bir zemin mevcuttu. Bir sanat yapıtı olarak film, sadece estetik bir inceleme konusuydu. Eleştirinin işlevi de sinema seyircisinin ve film eleştirmeninin filmden aldığı hazzın kaynaklarını barındıran filmsel anlatı sürecini incelemek, kaynaklarını teşhis ederek değerlendirmekti.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Bilimsel yaklaşımdan uzak sinema eleştirisi, filmin niteliğinden çok muhatabında bıraktığı olumlu etkiye yönelmiştir.

B) Sinema eleştirmenlerinin filmlere geleneksel yaklaşımları, sinemanın bilimsel bir inceleme alanı olmasını geciktirmiştir.

C) Eleştirmenlerin film üzerine yaptığı olumlu yorumlar seyircilerin filme yaklaşımı üzerinde etkili olmuştur.

D) Seyircinin estetik beklentilerini dikkate alan eleştirmenler filmleri tarafsız bir bakış açısıyla değerlendirmiştir.

E) Öne çıkan sinema eleştirileri, film anlatısını çözümlerken odak noktasına geleneksel yaklaşımları almıştır.

7. Sainte-Beuve'de büyük bir şairin duyarlılığı bulunsa da o, büyük bir şair olamadı. Çünkü Hugo gibi bir çınarın gölgesinde kaldı. Neyse ki kendine bir başka koridor açtı: Edebiyat tenkidi. Roman nasıl Balzac'ın, dram nasıl Shakespeare'in has bahçesi ise edebiyat tenkidi de onun has bahçesi oldu. Fikir adamlarını, yazarları objektif olma çabası içinde incelerken yalnızca insana değil muhite de eğildi. *Port Royal* adlı eserinde bütün XVII. asrı, Racine ve Pascal'ı kendilerini yetiştiren manastır kültürü bağlamında değerlendirdi. Makalelerinden oluşan *Causeries du Lundi*'de uzak çağların keşfedilmemiş zekâlarını ortaya çıkardı. Kolektif psikoloji ve tenkit tarihinin bu en parlak temsilcisinin tek zaafı ise çağdaşlarına karşı çok kıskanç olmasıydı.

Bu parçadan Sainte-Beuve ile ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılamaz?

A) Ortaya koyduğu eseriyle bilinmeyen ve geçmişte kalmış düşünürleri tanıtmıştır.

B) Ele aldığı karakterleri onları şekillendiren çevresel koşullarla yorumlamıştır.

C) Şairlere karşı duyduğu kıskançlık, eserlerinin satır aralarında kendini hissettirmiştir.

D) *Port Royal* adlı eserinde belirli bir dönemin yazar ve düşünürlerine odaklanmıştır.

E) Sanat ve edebiyata olan ilgisini farklı alanlara yönelerek ortaya koymuştur.

8. Sanatı baş tacı yapmış bir ailede yetişen Strauss, on parmağında on marifete sahipti. Bu konuda bir eğitimi olmamasına karşın araştırma gezileri sırasında çektiği ve çoğu bir kitapta derlenen fotoğrafları başarılı bir fotoğrafçı olabileceğini kanıtlıyordu. Bir arkadaşının bestelediği opera için hazırlamaya giriştiği fakat yarım bıraktığı dekor tasarımı bu konudaki kabiliyetini gözler önüne seriyordu. Tiyatro yazarı da olabilirdi; *Cinna* adlı bir yapıt kaleme almış, kaybettiğini ileri sürdüğü bu yapıta ilişkin ayrıntılı öyküyü *Hüzünlü Dönenceler* adlı eserinin sonunda anlatmıştı. Ravel'in *Bolero*'su üstüne göz kamaştırıcı bir yorum yazmış olan bu genç adam, saha araştırmaları sırasında bazı kabilelerin müziklerini derleyebilmek için solfej öğrenmiş ve bir bestecinin bunları notaya dökmesini sağlamıştı.

Bu parçaya göre Strauss ile ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

A) Farklı sanat dallarına ilgisi ailesinde sanatla uğraşan insanların varlığıyla ilişkilidir.

B) Araştırmalarında karşılaştığı topluluklara ilişkin kültürel ögeleri kayda geçirmiştir.

C) Edebiyat ve sanat dünyasında hem sanatçı hem eleştirmen olarak yer almıştır.

D) Kimi eserlerini belli aksaklıklar nedeniyle sanatseverlere sunamamıştır.

E) Bazı sanat dallarında eğitim alarak bazılarıyla da amatör olarak ilgilenmiştir.

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Parçadaki "Roket belirlenen rotadan hiç çıkmıyor ama hedefe vardığında Ay, yerini değiştirmiş ve çoktan başka bir rotaya varmış oluyor." ifadesinden eğitimde yapılacak değişimlerin içinde bulunulan zaman değil, geleceğe göre yapılaması gerektiği yargısına ulaşılır. Çünkü parçadaki bilimsel durumda Ay yerini değiştirmiş ama roketlerin fırlatıldığı rota değiştirilmemiş yani yöntem aynı kalmıştır. Oysa parçada Ay'ın yeni yerine göre yani gelecekteki değişimlere göre hareket etmek gerektiği vurgulanmak istenmiştir.

A B C **D** E

2. Parçadaki "Akıllı telefona yüklenen Pavlok uygulaması ile Bluetooth teknolojisi üzerinden bağlantı kuran bileklik..." ifadesinden söz konusu bilekliğin çalışma sistemine ve teknolojiyle ilişkisine ulaşılır.

A B C **D** E

3. Parçada lala, şehzadeye bazı varlıkları sadece sözle anlatıp gözünün önünde canlanmasını sağlamıştır. Ancak saraya gelene aslanı görünce şehzade bunun aslan olmadığını yani kendisine anlatılanla gerçeğin aynı olmadığını fark etmektedir.

A B C D E

4. Parçadaki "Bu resimlerdeki hayvan betimlemeleri gerçeğe çok yakın olmasına rağmen hayvanların yaşadığı ortama ilişkin hiçbir şeyin çizilmemiş olması ilginçtir." ve "...insan figürlerine çok az rastlanılması, olanların da özensiz birkaç çizgiyle tasvir edilmesi..." ifadelerinden insan ve hayvan figürlerinin çizimin farklı bir anlayışla hareket edildiği yargısına ulaşılır. Bununla birlikte ataların kendinden çok, avın zenginleşmesi için yapılacak ayini önemsediği yargısının verilmesi bu çizimlerin birbirinden farklı olduğunun göstergesidir.

A B **C** D E

5. Parçanın genelinde dünyanın değişim dinamiklerinin birçok alan üzerinde etkili olduğu gibi bireyin de değişmesini istediğinden ve çağın dinamiklerine ayak uydururken bunu istekli şekilde yapması gerektiğinden bahsedilirken III. cümlede adaptasyon kavramından ve bu kavramın insanın yeni durumlara hızlı şekilde uyum sağlamasını basitleştirdiğinden söz edilerek anlam akışı bozulmuştur.

A B **C** D E

6. Parçadaki "Sinemanın bilimsel bir inceleme alanı olarak kabul edilmesinden önce..." ve "...sinema seyircisinin ve film eleştirmeninin filmden aldığı hazzın kaynaklarını barındıran filmsel anlatı..." ifadelerinden sinema eleştirisinin bilimsellikten uzak olduğu ve kişide haz yani olumlu duygular yarattığı yargısına ulaşılır. Filmin niteliğinin arka plana atılması ise "...nispeten daha öznel nitelik arz eden yargılar ve çözümlemeler egemendi." yargısıyla verilmiştir.

A B C D E

7. Parçadaki "Makalelerinden oluşan *Causeries du Lundi*'de uzak çağların keşfedilmemiş zekâlarını ortaya çıkardı." ifadesinden A, "...yalnızca insana değil muhite de yöneldi..." ifadesinden B, "*Port Royal* adlı eserinde XVII. asrı, Racine ve Pascal'ı kendilerini yetiştiren manastır kültürü bağlamında değerlendirdi." ifadesinden D ve "Neyse ki kendine bir başka koridor açtı: Edebiyat tenkidi." ile "Makalelerinden oluşan" ifadesinden de E seçeneğine ulaşılır.

A B **C** D E

8. Parçadaki "...saha araştırmaları sırasında bazı kabilelerin müziklerini derleyebilmek için solfej öğrenmiş ve bir bestecinin bunları notaya dökmesini sağlamıştı." ifadesinden B, "Tiyatro yazarı da olabilirdi..." ve "Ravel'in *Bolero*'su üstüne göz kamaştırıcı bir yorum yazmış..." ifadelerinden C, "Cinna adlı bir yapıt kaleme almış, kaybettiği ileri sürdüğü bu yapıta ilişkin..." ifadesinden D ve "Bu konuda bir eğitimi olmamasına karşın araştırma gezileri sırasında çektiği ve çoğu bir kitapta derlenen fotoğrafları..." ve "...saha araştırmaları sırasında bazı kabilelerin müziklerini derleyebilmek için solfej öğrenmiş ve bir bestecinin bunları notaya dökmesini sağlamıştı." ifadesinden de E seçeneğine ulaşılır. Ancak farklı sanat dallarına ilgisi olması kendi isteğiyledir, ailesinin herhangi bir yönlendirmesi olmamıştır. Parçada sadece ailesinin de sanat düşkünü olduğu söylenmiştir.

A B C D E

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Elâzığ ve çevresinde geleneksel tekniklerle yapılan ayakkabılara yemeni adı verilir. Organik malzemelerden üretilen yemeni; ayakkabı ile çarık arası, altı kösele üstü deriden ve ayağı terletmeyen bir kundura türüdür. İyi bir usta elinde kundura olmaktan çıkıp sanat ürününe dönüşür. Günümüzde ise yemenicilik, diğer eski meslek kollarında olduğu gibi piyasa koşullarının değişmesinden ve ürünlere talep kalmamasından dolayı önemini yitirmiştir. Şu an Elâzığ'da hâlen Yemeniciler Çarşısı adıyla anılan bir çarşı bulunsa da burada ağırlıklı olarak fabrikasyon ayakkabılar satılmaktadır.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Ayakkabı üretiminde işlevden öte estetiğin öncelenmesine
B) Geleneksel ayakkabıların modanın gerisinde kalmasına
C) Doğal ve sağlıklı ayakkabı üretiminin ekonomik olmamasına
D) Bölgesel üretimin piyasa koşullarına uyum sağlayamamasına
E) El emeği ürünlerin fabrikasyon üretime yenik düşmesine

2. Türkiye'nin geleneksel gölge oyunu Karagöz, Amerika'nın saygın tiyatro gruplarından Hamlet Isn't Dead'in repertuvarına alındı. Tiyatro, Amerikalı sanatçılarla Shakespeare'in *Hamlet*'ini Karagöz gölge oyunu formatında sahneye taşıyor. *Hamlet'in Rüyası* adlı oyun, Amerika'ya taşınan Karagöz ve arkadaşlarının tiyatro kurup *Hamlet*'i oynama hikâyesini konu ediniyor. *Hamlet*'i çağdaş bir yorumla seyirciye sunan bu oyun, Hamlet Isn't Dead çatısı altında çevrim içi gösteriler aracılığıyla tiyatroseverlerle buluşuyor.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisine değinilmiştir?

A) Amerikalı izleyicilerin *Hamlet'in Rüyası* oyunu sayesinde Karagöz ile tanıştığına
B) Hamlet Isn't Dead tiyatro grubunun Shakespeare oyunları üzerine uzmanlaştığına
C) Son yıllarda Türk geleneksel gösteri formlarına evrensel çapta duyulan ilginin arttığına
D) Çevrim içi gösterilerin, oyunların daha fazla seyirciye ulaşmasını sağladığına
E) *Hamlet'in Rüyası* oyununun geçmişten gelen ögelerle günümüzü aynı potada erittiğine

3. (I) Esnek dayanıklılık; kişinin zorluklar ve tehditlerle karşılaştığında bunlara sağlıklı bir şekilde uyum sağlayabilme sürecidir. (II) Kişinin hayat karşısında ustalığı ve olgunlaşması, psikolojik direncini artırır; sorunlarla baş etmekten öteye geçmesini sağlayarak kişisel refahı destekler. (III) Esnek dayanıklılık edinmenin çok büyük hatta hayati faydaları vardır; psikolojik sorunları hafifletir, onların şiddetini azaltıp iyileşmeyi kolaylaştırır. (IV) Esnek dayanıklılık özellikle strese dayalı tıbbi ve işlevsel sorunları da önler. (V) Strese dayalı duygusal yüklerin yol açtığı bedensel rahatsızlıkların yaşanma olasılığını azaltarak kişiyi savunmasız kalmaktan kurtarır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Newton, yer çekimiyle ilgili buluşunu yaptığı zaman insanlar uçamayan şeylerin yere düştüğünü izleyeli yaklaşık iki milyon yıl kadar olmuştu. Ama Newton, diğerlerinden farklı olarak cisimlerin düşme nedenini gözlemleyen ve bunu bilimsel bir temele dayandıran ilk kişi oldu. Bu sayede de bireysel yaratıcılığı ve keşfin verdiği hazzı tadabildi.

Bu parçadan Newton ile ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Başkalarının çalışmalarından yararlandığına
B) Yaşadığı dönemde buluşlarıyla saygı gördüğüne
C) Farklı alanlarda nitelikli çalışmalar yürüttüğüne
D) Bilinen bir gerçeğe farklı bir şekilde yaklaştığına
E) Başarılarının getirdiği mutluluğu uzun süre hissettiğine

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

5. Futbolun tarihi çok eskilere dayanıyor. Antik Mısır'dan kalan mezarlardaki duvar resimlerinde ayakla top oynayan insan figürlerine rastlanmış ve yaklaşık olarak MÖ 2500 yıllarına tarihlenen bu kalıntıların arasında 7 cm çapında deri veya ketenden yapılmış toplar bulunmuştur. Aynı dönemde Çin'de yere dikilmiş iki mızrak arasından bir topu tekmelemek suretiyle geçirmeye çalışarak talim yapıldığına dair buluntular vardır. Orta Asya Türklerinin de futbolun günümüzdeki oynanma biçimine çok benzer kurallarla oynanan, topun sadece ayak ve kafa ile rakip kaleden içeri atılması esasına dayalı, "tepük" isimli bir takım oyunu oynadıkları Kaşgarlı Mahmut başta olmak üzere birçok tarihçinin eserlerinde yer almıştır.

Bu parçada futbolla ilgili aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

A) Eski çağlarda birbirinden farklı uygarlıklarda oynanan ilk örnekleri olduğuna
B) Temel kurallarının, uzun zaman içinde büyük ölçüde değişmeden kaldığına
C) Oynamak için gerekli araçların, geçmişteki biçim ve niteliklerine dair bilgiler bulunduğuna
D) Günümüzde genel kabul gören kurallarının, belirli bir uygarlık tarafından geliştirildiğine
E) Tarihçesine dair bilgilerin çeşitli yazılı ve görsel kaynaklardan derlendiğine

6. İtalyan ressam Leonardo da Vinci'nin *Bir Ayının Başı* adlı çizimi, Londra'daki bir müzayedede yaklaşık 104 milyon liralık rekor bir fiyata alıcı buldu. Eseri satışa koyan kurum, çizimin usta sanatçının özel koleksiyonda bulunan yalnızca birkaç eserinden biri olduğunu duyurdu. 7x7 cm boyutlarında ve uçuk pembe, bej kâğıt üzerine gümüş nokta tekniği kullanılarak oluşturulmuş çizim 500 yıldan daha eski olma özelliği taşıyor. Bu resim, da Vinci'nin 1480'lerin başlarına kadar uzanan küçük ölçekli hayvan çizimleri arasında yer alıyor.

Bu parçada *Bir Ayının Başı* adlı eserle ilgili aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

A) Ressamın kişisel koleksiyonunda neden yer aldığına
B) Ressamın hangi tür eserleri arasına girdiğine
C) Geçmişinin ne kadar önceye dayandığına
D) Resmedilmesinde nasıl bir yöntem kullanıldığına
E) Piyasa değerinin ne kadar olduğuna

7. Genellikle titreme ve çarpıntı gibi semptomlarla ortaya çıkan "agorafobi", kişilerin geniş alanlarda veya boş caddelerde yürürken hissettikleri bir duygu durumudur. Bu ortamlarda kişilerin korkusunu artıran temel unsur mekânın sınırlarının belirsizliğidir. Çünkü oldukça geniş kent mekânları, insanda korku hissini tetikleyebilir. Böylesi olumsuz etkiler yaratan bu durum, çeşitli çalışmalarla kavramsallaştırılmıştır. Anthony Vidler, XIX. yüzyıl sonunda agorafobiyi modern kent deneyimini tanımlayan yaygın bir "mekânsal patoloji" olarak açıklarken Otto Westphal 1871'de yazdığı bir makalesinde agorafobiyi bir tür "kent rahatsızlığı" olarak tarif etmiştir.

Bu parçaya göre agorafobi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Şehir yaşamında gözlemlenen bir durumdur.
B) Kişilerde mekânsal bir huzursuzluk yaratır.
C) XIX. yüzyıl kent yaşamına ait bir olgudur.
D) Kişilerde farklı fiziksel tepkilere sebep olur.
E) Farklı kişilerin çalışmalarıyla tanımlanmıştır.

8. Kalkülüs, Roma İmparatorluğu Dönemi'nde hesaplamada kullanılan küçük taşlara verilen addır. Matematiğin, bilimsel çalışmalar için şimdiye kadar ortaya koyduğu en güçlü araç olarak kabul edilen kalkülüs, XVII. yüzyılda Newton ve Leibniz tarafından neredeyse aynı zamanda bulunmuştur. Hâlen matematik ve sosyal bilimlerde yaygın olarak kullanılmaktadır. Kalkülüs sözcüğü, genel anlamda simgeler aracılığıyla yapılan hesaplama veya akıl yürütmeyi ifade etmektedir. Bir disiplin olarak kalkülüsten söz edildiğinde ise belli bir çözümleme yöntemi kastedilmektedir. Nasıl teleskop ve radar gibi bazı buluşlar duyularla sağlanan algının kapsamını genişlettiyse kalkülüs de zihnin gücünü artırmıştır. En gelişmiş bilgisayarlar bile hesaplamalarını kalkülüsün prensiplerine bağlı kalarak yapmaktadır.

Bu parçada kalkülüs ile ilgili aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

A) Eski bir hesaplama aracından türeyerek günümüze ulaştığına
B) Teknolojiye temel oluşturan bir işlevselliğe sahip olduğuna
C) İki bilim insanının ortak çalışmalarıyla icat edildiğine
D) Bağlamına göre farklı anlam ve kapsamlarda kullanıldığına
E) İnsan kavrayışının gelişmesine yardımcı olduğuna

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Parçada yemeniciliğin piyasa koşullarının değişmesinden ve ürünlere talep kalmamasından dolayı önemini yitirdiği söylenmiştir. Ayrıca Elâzığ'da aynı adla bir çarşı bulunsa da ağırlıklı olarak fabrikasyon ayakkabılar satıldığı belirtilmiştir. Dolayısıyla el emeğiyle üretilen yemeni adlı ayakkabıların fabrika üretimine yenik düştüğü yargısına ulaşılır.

ABCDE

2. Parçada Karagöz'ün geleneksel bir oyun olduğu söylenmiş ve "*Hamlet*'i çağdaş bir yorumla seyirciye sunan bu oyun, *Hamlet Isn't Dead* çatısı altında..." sözüyle Karagöz'deki geleneksel yapıyla *Hamlet*'teki modern yani günümüz yapısının birleştirildiği söylenmiştir.

ABCDE

3. Parçanın genelinde esnek dayanıklılık kavramının ne olduğundan ve kişinin psikolojik sorunlarına özellikle stresten kaynaklı problemlere karşı yararlı olduğundan bahsedilirken II. cümlede kişinin hayat karşısında olgunlaşmasının psikolojik direnci artırdığından söz edilerek anlam akışı bozulmuştur.

ABCDE

4. Parçadaki "Ama Newton, diğerlerinden farklı olarak cisimlerin düşme nedenini gözlemleyen ve bunu bilimsel bir temele dayandıran ilk kişi oldu." ifadesinden Newton'un yer çekimiyle ilgili bilinen gerçeklere diğer bilim insanlarından farklı bir şekilde yaklaştığına ulaşılır.

ABCDE

5. Parçada Antik Mısır'da, Çin'de ve Orta Asya Türklerinde oynandığına dair bilgilerin olmasından A, "... futbolun günümüzdeki oynanma biçimine çok benzer kurallarla oynanan..." ifadesinden B, "...MÖ 2500 yıllarına tarihlenen bu kalıntıların arasında 7 cm çapında deri veya ketenden yapılmış toplar bulunmuştur." ifadesinden C ve "...Kaşgarlı Mahmut başta olmak üzere birçok tarihçinin eserlerinde yer almıştır." ifadesinden E seçeneğine ulaşılır. Günümüzde genel kabul gören kurallarının, belirli bir uygarlık tarafından geliştirildiğine parçada değinilmemiştir.

ABCDE

6. Parçadaki "Bu resim, da Vinci'nin 1480'lerin başlarına kadar uzanan küçük ölçekli hayvan çizimleri arasında yer alıyor." ifadesinden B, "...500 yıldan daha eski olma özelliği taşıyor." ifadesinden C, "7x7 cm boyutlarında ve uçuk pembe, bej kâğıt üzerine gümüş nokta tekniği kullanılarak oluşturulmuş çizim..." ifadesinden D ve "...Londra'daki bir müzayedede yaklaşık 104 milyon liralık rekor bir fiyata alıcı buldu." ifadesinden de E seçeneğine ulaşılır. Ancak söz konusu eser ressamın özel koleksiyonunda yer alsa da neden yer aldığı belirtilmemiştir.

ABCDE

7. Parçadaki "Çünkü oldukça geniş kent mekânları, insanda korku hissini tetikleyebilir." ifadesinden A, "Çünkü oldukça geniş kent mekânları, insanda korku hissini tetikleyebilir. Böylesi olumsuz etkiler yaratan bu durum..." ifadesinden B, "Genellikle titreme ve çarpıntı gibi semptomlarla ortaya çıkan agorafobi..." ifadesinden D ve "Anthony Vidler, XIX. yüzyıl sonunda agorafobiyi modern kent deneyimini tanımlayan yaygın bir "mekânsal patoloji" olarak açıklarken Otto Westphal 1871'de yazdığı bir makalesinde agorafobiyi bir tür "kent rahatsızlığı" olarak tarif etmiştir." ifadesinden E seçeneğine ulaşılır. Ancak "XIX. yüzyıl kent yaşamına ait bir olgudur." yargısı yanlıştır çünkü Anthony Vidler, XIX. yüzyıl sonunda agorafobiyi tanımlamıştır. Bu durum, kavramın XIX. yüzyıla ait bir olgu olduğunu göstermez.

ABCDE

8. Parçadaki "Kalkülüs, Roma İmparatorluğu döneminde hesaplamada kullanılan küçük taşlara verilen addır." ifadesinden A, "En gelişmiş bilgisayarlar bile hesaplamalarını kalkülüsün prensiplerine bağlı kalarak yapmaktadır." ifadesinden B, "Kalkülüs sözcüğü, genel anlamda simgeler aracılığıyla yapılan hesaplama veya akıl yürütmeyi ifade etmektedir. Bir disiplin olarak kalkülüsten söz edildiğinde ise belli bir çözümleme yöntemi kastedilmektedir." ifadesinden D ve "...kalkülüs de zihnin gücünü artırmıştır." ifadesinden de E seçeneğine ulaşılır. Parçada iki bilim insanının kalkülüs üzerine katkıları söylense de ortak çalışmalarıyla icat edildiği söylenmemiştir.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Kaygı bozukluğu ve depresyonla başa çıkmak için meditasyon uygulamalarını kullanan insanların sayısı giderek artıyor. Geçtiğimiz yıl bir meditasyon uygulamasının 40 milyon kişi tarafından cihazlara indirilmiş olması bu durumu destekliyor. Kimi okullar ise ders programlarına meditasyon temelli uygulamalar eklemeye devam ediyor. Peki insanı kaygılarından ve depresyondan kurtardığına inanılan meditasyon, gerçekten ruh sağlığını olumlu mu etkiliyor? Amerikan Psikiyatri Derneği; yayımladığı bir bildiride meditasyonun düzgün yapılmadığı durumlarda zihni kararsız, huzursuz ve karmaşık hâle getirebileceğine işaret ediyor. Dolayısıyla bireylerin meditasyona karşı dikkatli olması ve etkinlikleri uzman gözetiminde gerçekleştirmesi gerekiyor.

Bu parçaya göre meditasyon ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Zihinsel sağlık sorunlarıyla mücadele eden bireylerin yöneldiği bir etkinliktir.

B) Sanal ortam için hazırlanmış uygulamalarla daha fazla kişiye ulaşmıştır.

C) Eğitim kuramlarına, öğrenme yöntemlerini destekleyici seçenekler sunmaktadır.

D) Uygulanma biçimiyle bireyler üzerinde olumlu veya olumsuz etkiler bırakmaktadır.

E) Bireylerin düşünme becerilerini geliştiren ve duyarlılığını artıran bir işlev görmektedir.

2. *İlyada*'yı okurken daha önce fark etmediğim iki sözcük dikkatimi çekti: *ioeis* ve *chloros*. Menekşe anlamına gelen ilk sözcüğü Homeros; deniz, demir, koyun ve saçların niteleyicisi olarak koyu mor, mavi hatta siyah rengi de kapsayacak şekilde kullanır. Deniz, demir ve saçın renk olarak menekşeye benzetilmesini estetik bulmakla birlikte koyunun menekşe ile ilişkilendirilmesi oldukça ilginç. Yeşil anlamına gelen *chloros* sözcüğünü ise beti benzi atmış savaşçıların yüzlerini tasvir ederken kullanır. Bu kullanım sadece bir metafor olabilir ancak Homeros'un balı nitelerken bu sözcüğü kullanması tıpkı koyun betimlemesi gibi onun şiirsel serbesti ilkesini biraz abarttığını gösterir.

Bu parçanın yazarının Homeros'u eleştirmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Farklı renkleri belirtmek için eş anlamlı sözcükleri tercih etmesi

B) Renk niteleyen sözcüğü sık sık farklı nesnelerle ilişkilendirmesi

C) Renklere ilişkin sözcük dağarcığının gelişmiş olması

D) Renk çağrışımlı niteleyici sözcüğün nesne ile bağdaşmaması

E) Aynı nesnenin birbirinden farklı renk niteleyicileriyle tanımlanması

3. Yunus Emre'nin şiirleri ilk bakışta göze çok sadeymiş gibi gelir ama bazı şiirleri incelendiğinde onun iki ayrı düzeydeki insana seslendiği görülür. Şiirinde her bir dizede âdeta kendini aşmış olmasını şaşkınlıkla fark ederiz. Kimi dizelerinin eğitimsiz, sade insana seslenmek üzere kaleme alındığı su götürmez bir gerçektir. Fakat kimi dizelerinin ise ancak tarih, din ve yazın alanındaki gönderimlerini kavrayıp gerekli yorumları yapabilecek kültür düzeyindeki kişilere hitap ettiği anlaşılır. Bu durum da onun bu denli sevilmesinde ve çağını aşarak yüzyıllarca okunmasında önemli etkenlerden biri olarak kabul edilir.

Bu parçada Yunus Emre ile ilgili anlatılmak istenen aşağıdakilerin hangisidir?

A) Düşünceleriyle yaşadığı çağın zihin yapısına yön veren bir kişiliktir.

B) Şiirlerinde her kesimden insanın kendini bulabildiği bir söyleyiş tarzına sahiptir.

C) Halkı eğitmek amacıyla yazdığı şiirlerini sade bir üslupla kaleme alır.

D) Yaygın bilinen şiirleri, belirli bir zümrenin düşüncelerini yansıtır.

E) Şiirlerinde kullandığı özgün imgelerin anlam boyutları tartışmaya kapalıdır.

4. Ses verdiği sanat eleştirisiyle dünyaya bakış açımızı kalıcı olarak değiştiren John Berger'in *Görme Biçimleri*, 1972'deki ilk basımından bu yana sanat tarihi ve görsel kültür alanlarında öncü bir metin olarak ağırlığını korumayı sürdürüyor. Geçen elli yılda sanat ve medya çalışmaları klasiklerinden biri hâline gelen eser, televizyonda dört bölümlük bir program olarak da yayımlandı. Bu yapıtında yazar görüşlerini bir mirasçı gibi sahiplendiği Walter Benjamin'in 1935'te yazdığı "Tekniğin Olanaklarıyla Yeniden Üretilebildiği Çağda Sanat Yapıtı" adlı makalesinden yola çıkıyordu. Fotoğrafçılık ve sinema gibi yeni üretim tekniklerinin, klasik sanat yapıtlarının biriciklik hâllerini ön plana çıkardığı düşüncesine katılan Berger, yapıtın söylediklerinin değil, eserin kendisinin biricik olduğuna inanıyordu.

Bu parçaya göre John Berger aşağıdakilerden hangisini söylemiş olabilir?

A) Mesajına ilişkin yorumların farklılaşması eserin eşsizliğini gölgelemez.

B) Yeniden üretilmiş eserler, özgün hâlinin sınırlan içerisinde kalır.

C) Farklı tekniklerle çoğaltılabilir olması eserdeki yaratıcılığı zayıflatmaz.

D) Eseri olgunlaştıran koşullardan ilki, teknik ve konu arasındaki uyumdur.

E) Eserin niteliği tekniğin değil, bakış açısının özgünlüğüyle ilişkilidir.

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

5. Eski Mısır sanatında işlenen temel konulardan biri toprağı sürüp eken köylülerdir. Bu köylüler, genellikle efendisinin görüş açısından sunulur. Efendileri, kendisi için çalışan insanlara hoşnutluk içinde bakmaktadır. Dolayısıyla köylü kendi çalışmasının öznesi değil, hasadın kendi ambarlarını dolduracağını bilen gücün nesnesidir. İşte bu bakış açısı, Mısır sanatının görünüşteki nesnelliğini yaratmıştır. Yönetici sınıf, her zaman kendi görüş tarzının nesnel olduğunu, yani dünya düzeni ile bağdaştığını düşünür. Çünkü yönetici için bir birey olarak köylü yoktur; verilen görevleri yapan, söz hakkı yerine kendine bir işlev yüklenen toplumsal birimler vardır.

Bu parçada eski Mısır sanatındaki "görünüşteki nesnelliği" **ortaya çıkaran sebep aşağıdakilerin hangisidir?**

A) Mısır köylülerinin zamanlarının çoğunluğunu çalışarak geçirmesi

B) Efendinin köylülere yönelik üstten bir bakışa sahip olması

C) Toplumsal düzenin üst sınıfa mensup kişilere göre belirlenmesi

D) Herkesin görevinin önceden toplumsal statüye göre şekillenmesi

E) Köylünün üretime katkı sağlamaktan memnuniyet duyması

6. (I) Kentler homojen bir karaktere sahip olduğu için bünyesinde barındırdığı her ögenin ayrı bir değeri vardır. (II) Bir şehrin uzamsal karakteristiği veya küçük ölçekli sıra evleri bu homojenliği sağlar. (III) Renk, doku ve malzeme birbiriyle ne kadar bütünleşmişse şehrin özgün yapısı da o ölçüde ortaya çıkar. (IV) Kentler bu özellikleriyle huyları, meslekleri ve sınıfları son derece çeşitli olan pek çok insanın uyum içinde yaşamasına göre tasarlanır. (V) Kentin kendine has ahengini kentlilerin yaşadığı dar sokaklar, taş kaldırımlar ve tuğla döşemelerde görebiliriz.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. I. Pek çok ülkede bir restorana gittiğinizde soğuk su servis edilirken Asya kıtasının bazı bölgelerinde önünüze bir sürahi ılık su getirilir.

II. Soğuk içilen suyun yiyeceklerin içindeki yağları katılaştırarak sindirimi zorlaştırdığı düşünüldüğünde bu gayet mantıklı geliyor.

III. Dolayısıyla yiyecek ve içeceklerin vücut sıcaklığına yakın bir sıcaklık olan 37°C'de servis edilmesini uygun görüyorlar.

IV. Bu yörelerdeki insanlar yiyecek ve içeceklerin ne buz gibi soğuk ne de çok sıcak tüketilmesi gerektiğine inanıyor.

V. Ayrıca buz gibi soğuk suyun, sıcak bir günde serinletse de mideye oturma ihtimali ortadan kalkıyor.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ile II B) II ile III C) II ile IV D) III ile V E) IV ile V

8. Walter Benjamin XIX. yüzyılda yaşamış bir düşünürdür. Hâlen popüler bir isim olmasının arkasında, bugünün modem dünyasının birçok sorununa onun kültür, edebiyat ve politika alanındaki yaklaşımları üzerinden bakabilmemiz yatar. Fikirleri yaşadığı dönemin düşünce çevrelerinde derin yankılar uyandıran Benjamin'in günümüze canlılığından bir şey yitirmeden ulaşmasının bir diğer nedeni ise ürettiklerinin geniş bir yelpazeye yayılmış olmasıdır.

Bu parçadan Walter Benjamin ile ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Çağdaşı olan düşünürlerden etkilendiğine

B) Görüşleriyle çağına ve çağının ötesine seslendiğine

C) Düşüncelerini toplumsal sorunların şekillendirdiğine

D) Ölümünden sonra şöhretinin hızla yayıldığına

E) Yaklaşımlarının farklı disiplinlerde kabul gördüğüne

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

1. Parçadaki "Kaygı bozukluğu ve depresyonla başa çıkmak için meditasyon uygulamalarını kullanan insanların sayısı giderek artıyor." ifadesinden A, "Geçtiğimiz yıl bir meditasyon uygulamasının 40 milyon kişi tarafından cihazlara indirilmiş olması bu durumu destekliyor." ifadesinden B, "Kimi okullar ise ders programlarına meditasyon temelli uygulamalar eklemeye devam ediyor." ifadesinden C ve "...yayımladığı bir bildiride meditasyonun düzgün yapılmadığı durumlarda zihni kararsız, huzursuz ve karmaşık hâle getirebileceğine işaret ediyor." ifadesi ile "...insanı kaygılarından ve depresyondan kurtardığına inanılan meditasyon..." ifadelerinden D seçeneğine ulaşılır. Ancak parçada meditasyonun bireylerin düşünme becerilerini geliştiren ve duyarlılığını artıran bir işlevi yoktur.

ABCD**E**

2. Parçada Homeros'un balı nitelerken yeşil sözcüğünü kullanması mecaz olarak kullansa da nesneyle bu renk uyuşmadığı için eleştirilmelidir. Aynı şekilde "Homeros; deniz, demir, koyun ve saçların niteleyicisi olarak koyu mor, mavi hatta siyah rengi de kapsayacak şekilde kullanır." ifadesi de yine nesnelerle gerçek renklerinin uyuşmadığını göstermektedir.

ABC**D**E

3. Parçadaki "Kimi dizelerinin eğitimsiz, sade insana seslenmek üzere kaleme alındığı..." ifadesi ile "...kimi dizelerinin ise ancak tarih, din ve yazın alanındaki gönderimlerini kavrayıp gerekli yorumları yapabilecek kültür düzeyindeki kişilere hitap ettiği..." ifadesinden hareketle Yunus Emre'nin şiirlerinde her kesimden insana seslendiği yargısına ulaşılır.

A**B**CDE

4. Parçada John Berger, Walter Benjamin'in yazdığı makaleyi incelemiş ve o makaleden hareketle yapıtın söylediklerinin değil, eserin kendisinin biricik olduğuna inanmıştır. Dolayısıyla iletileri farklı olsa da bu durumun eserin özgün, tek olduğu gerçeğini değiştirmediği; eseri ikinci plana atmadığı görülür.

ABCDE

5. Parçadaki "...köylü kendi çalışmasının öznesi değil, hasadın kendi ambarlarını dolduracağını bilen gücün nesnesidir." ve "Çünkü yönetici için bir birey olarak köylü yoktur; verilen görevleri yapan, söz hakkı yerine kendine bir işlev yüklenen toplumsal birimler vardır." ifadesinden toprağı sürüp ekmenin tamamen yöneticiye yönelik yapıldığı ve köylünün sadece üst kesime hizmet eden insanlar olduğu yargısına ulaşılır.

AB**C**DE

6. Parçanın genelinde kentlerin homojen bir karakterde olduğu, homojenliği sağlayan ögelerden bahsedilirken IV. cümlede kentlerin huyları birbirinden farklı olan insanlara göre tasarlandığından söz edilerek anlam akışı bozulmuştur.

ABC**D**E

7. Parçada yer değiştirme sorularında arka arkaya aynı kelimelerin ya da yakın anlamlı kelimelerin getirilmesi gerekir. Buna göre I. cümledeki "...Asya kıtasının bazı bölgelerinde..." ifadesi IV. cümledeki "Bu yörelerdeki" sözüne, yine I. cümledeki "...ılık su getirilir." ifadesi de IV. cümledeki "ne buz gibi soğuk ne de çok sıcak" yani ılık sözüne bağlanır. Dolayısıyla II ile IV. cümleler birbiriyle yer değiştirdiğinde akış sağlanır.

AB**C**DE

8. Parçadaki "Fikirleri yaşadığı dönemin düşünce çevrelerinde derin yankılar uyandıran..." ifadesi çağına hitap ettiğini, "...günümüze canlılığından bir şey yitirmeden ulaşmasının..." ifadesi ise çağını atladığını, kalıcı olduğunu gösterir.

A**B**CDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

Açıklık: Yazının herkes tarafından, aynı şekilde anlaşılır olması durumudur.

Ağdalı: Anlaşılması güç, karmaşık.

Akıcılık: Anlatımın pürüzsüz olması, hiçbir engele uğramadan akıp gitmesidir.

Aktüel (Güncel): Yakın zamanda gerçekleşmiş olan.

Alafranga: Batılıca, alaturka karşıtı.

Alaturka: Eski Türk gelenek, görenek, töre ve hayatına uygun, Doğuluca.

Anaç: Deneyimli.

Analiz (Çözümleme): Bir metni belirli yöntemlere bağlı kalarak gözden geçirme, tahlil.

Arı dil: Sade dil.

Bağlam: Kelime ve cümle gibi ifade unsurlarının, kullanıldıkları yere ve zamana göre kendinden önce ve sonra gelen unsurlar nedeniyle kazandığı farklı anlam ve değerler bütünü.

Banal: Bayağı, sıradan.

Basmakalıp: Özgünlüğü olmayan, değişiklik göstermeyen, bilineni tekrarlayan, klişe.

Betimleme (Tasvir): Göz önünde canlandırma.

Bezgin: Yaşama veya iş görme isteğini yitirmiş.

Biçem: Üslup.

Biçim (Şekil): Şiirlerin kuruluş ve uyak düzenlerine göre olan dış görünüşü.

Bilinç (Şuur): İnsanın kendisini ve çevresini tanıma yeteneği.

Boyut: Genişlik, kapsam, durum, nitelik.

Bulgu: Araştırma verilerinin çözümlenmesinden çıkarılan bilimsel sonuç.

Burjuva: İmtiyazlı, seçkin, soylu.

Çağdaş: Devirdaş, çağın koşullarına uygun yaşayan modern.

Çağrışım: Bir düşünce, görüntü vb.nin bir başkasını hatırlatması.

Çeşni: Çeşit, tat, hoşa giden özellikler.

Dağarcık (Bellek): Yaşananları bilinçli olarak zihinde saklama gücü, bilgi.

Dejenere: Yozlaşmış, aslını koruyamamış.

Devinim: Hareket.

Devşirmek: Bir araya getirmek, derlemek, toplamak.

Deyiş: Söyleme biçimi, anlatım biçimi, üslup.

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

Didaktik: Öğretici.

Dikte etmek: Bir düşünceyi zorla kabul ettirmek.

Dildaşlık: Aynı dili kullanma.

Dinamik: Devimsel, hareketli, her an değişebilen.

Dinginlik: Dingin olma durumu, durgunluk, sükûnet.

Doğallık: Olduğu gibi yansıtma durumu; süse, sanata girmeden anlatma.

Doğaüstü (Tabiatüstü): Doğa yasalarına uymayan, doğa yasalarıyla açıklanamayan.

Duruluk: Gereksiz sözcüklere yer vermeme, aynı anlama gelen sözleri kullanmama.

Duyarlılık (Hassasiyet): Duyum ve duyguları algılayabilme yeteneği, hassaslık.

Duygudaş: Aynı duyguyu paylaşma, empati yapma.

Duygusallık: Duygularla ilgili, duygulara dayanan, hissî, duyguların ağır bastığı, duygunun aşırı etkilediği eser veya insan için kullanılan bir kavramdır.

Duyu: İnsanların ve hayvanların, dış dünyanın uyaranlarını görme, işitme, koklama, dokunma ve tatma organlarıyla algılama yeteneği, duyum.

Duyumsamak: Hissetmek.

Düş: Gerçekleşmesi istenen şey, umut, gerçek olmayan şey, imge, hayal.

Düşsel: Düş ile ilgili, hayalî.

Düşün: Duyularla değil, zihinsel olarak tasarlanan, biçim verilen, canlandırılan nesne veya olay.

Düşünsel: Düşünce ile ilgili, düşünce sonucu ortaya çıkan, düşünceye dayanan.

Empoze: Zorla kabul ettirme.

Etik: Ahlaki, ahlakla ilgili.

Fenomen: Olay, olgu.

Estetik: Sanatta ortaya konulan güzellik.

Etkililik: Bir yazının veya sözün okuyanda iz bırakma hâli.

Evrensel: Bütün insanlığı ilgilendiren, üniversal.

Evrilmek: Bir biçimden başka bir biçime doğal olarak dönmek.

Fantastik: Gerçekte var olmayan, gerçek olmayan, hayalî.

Gerçeküstü: Gerçeği aşan, gerçeğin üstündeki gerçek, sürrealite.

Göreceli: Kesin olmayan, kişiden kişiye değişebilen.

Güzel duyusal (Estetik): Sanatta ortaya konulan güzellik.

İçgüdü: Doğuştan gelen, bilinçsiz her türlü davranış.

İçtenlik: Yapmacıksız, içten geldiği gibi anlatma.

İkirciklenmek: İşkillenmek, kuşkulanmak, kararsız olmak.

İlinti: İlgi, ilişki.

İmbik: Damıtmaya yarayan, damıtma işinde kullanılan araç, damıtıcı.

İmge: Zihinde tasarlanan ve gerçekleşmesi özlenen şey, düş, hayal, imaj.

İnziva: Toplum hayatından kaçıp tek başına yaşama.

İrdelemek: Detaylı olarak incelemek.

İroni: İnce alay, söylenen sözün tersini kastederek kişiyle veya olayla alay etme, gülmece.

İşlev: Görev, fonksiyon.

İzlek: Bir edebî eserde işlenen konunun anlamca ortaya koyduğu ana yönelim.

İzlenim: Bir durum veya olayın duyular yolu ile insan üzerinde bıraktığı etki, intiba, imaj.

Kanı: İnanç, düşünce, kanaat.

Kanıksamak: Alışmak, doğal görmek.

Kapalılık: Anlatımda mesajın açık ve kesin şekilde verilmemesi, metne gizlenmesidir.

Katman: Bir toplum içinde makam, şöhret, meslek vb. bakımdan ayrılan topluluklardan her biri, tabaka.

Kesit: Ayırıcı özellikleriyle belirlenen süreç, bölüm.

Kişisel (Şahsi): Kişi ile ilgili, kişiye ilişkin, öznel değerlendirmeler içeren.

Kitle: İnsan topluluğu.

Klasik: Üzerinde çok zaman geçtiği hâlde değerini yitirmeyen, türünde örnek olarak görülen eser, alışılmış.

Kriter: Ölçüt.

Kuram (Nazariye, teori): Belirli bir konudaki düşüncelerin, görüşlerin bütünü sistemli bir biçimde düzenlenmiş birçok olayı açıklayan ve bir bilime temel olan kurallar, yasalar bütünü.

Kurgu: Uygulamaya geçmeyen yalnız bilmek ve açıklamak amacını güden düşünce, gerçek olmayan olay ve kahramanlardan oluşan eser.

Karakter: Bir bireyin kendine özgü yapısı, onu başkalarından ayıran temel belirti ve bireyin davranış biçimlerini belirleyen, üstün ana özellik.

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

Küresel: Dünya ölçüsünde geniş bir bakış açısıyla benimsenen, global.

Lirik: Çok etkili, coşkun, genellikle kişisel duyguları dile getiren.

Metafor (Mecaz): Bir ilgi veya benzetme sonucu gerçek anlamından başka anlamda kullanılan söz, bir kelimeyi veya kavramı kabul edilenin dışında başka anlamlara gelecek biçimde kullanma, mecaz.

Mistik: Açıklanamayan, akıl dışı, gizemci.

Olağanüstülük: Alışılmıştan, benzerlerinden farklı olan düşünceler için kullanılan bir kavramdır.

Olgu: Birtakım olayların dayandığı sebep veya bu sebep lerin yol açtığı sonuç, edebî eserlerde olayı geliştiren davranış, iş.

Oylumlu: Hacimli.

Ödün: Taviz.

Öğreti: Belli bir görüşe dayalı çalışma anlayışının bütünü.

Öğreticilik: Öğretme, yetiştirme ve açıklama özelliği bulunan yazılar için kullanılan bir kavramdır.

Ölçüt (Kriter): Bir yargıya varmak veya değer vermek için başvurulan ilke.

Öz eleştiri (Otokritik): Bir kişinin kendi davranışları üzerine yönelttiği eleştiri.

Özge: Nitelik yönünden alışılmışın dışında bir üstünlüğü olan, başka.

Özgü: Birine veya bir şeye ait olan.

Özgünlük (Orijinallik): Başkasına benzememe, ötekilerden ayırt edilebilme, kendine has olma.

Özlülük: Az sözle, çok şey anlatma.

Özümlemek (Özümsemek): Herhangi bir şeyi öz malı durumuna getirmek, benliğine yerleştirmek.

Özveri (Fedakârlık): Bir amaç uğruna veya gerçekleştirilmesi istenen herhangi bir şey için kendi çıkarlarından vazgeçme.

Polemik: Ağız kavgası, sert tartışma.

Promosyon: Özendirme, satılan ürünlerin yanında ücretsiz verilen başka bir ürün.

Realite: Gerçek.

Sağduyu (Aklıselim): Doğru, akla uygun yargılar verme yeteneği.

Salt: İçine, kendisine yabancı hiçbir şey karışmamış, arı, yalnızca, sadece.

Saptamak (Tespit etmek): Bir şeyi belirgin kılmak, bir bilgiyi ortaya koymak.

Sav (Tez): İddia, savunulan düşünce.

Sayıp dökme: İşin türlü hâllerini, bir şeyin bütün parçalarını zihne çarpacak şekilde art arda sıralayıp söyleme işidir.

Sezgi: Sezme yeteneği, açık bir kanıt olmaksızın olmuş veya olacak bir şeyi anlamak, kestirmek, hissetmek.

Sezinlemek: Sezer gibi olmak, sezmek.

Simge: Duyularla ifade edilemeyen bir şeyi belirten somut nesne veya işaret, remiz, rumuz, timsal, sembol.

Söz dağarcığı: Bir dilde kullanılan veya bir kimsenin bildiği, kullandığı sözlerin bütünü, söz varlığı, kelime hazinesi.

Süreç: Devam eden zaman, birbirini takip eden olaylar dizisi.

Sürükleyicilik: Anlatımda okurun merak duygusunun canlı tutulmasıdır.

Süslülük: Anlatımda sanatlı söyleyişlerden yararlanmadır, yalınlığın karşıtıdır.

Şematik: Bir edebiyat eserinin, bir tasarının planı, biçimi.

Tanı: Bir veri yığını ya da bilgi gerecinin taranarak incelenen konu çevresinde örgütlenmesi.

Tasarım: Bir araştırma sürecinin çeşitli aşamalarında izlenecek yol ve işlemleri tasarlayan çerçeve.

Tekdüzelik (Monotonluk): Değişmeksizin, düzenli, aynı biçimde tekrarlanan, sürüp giden, tek örnek, yeknesak.

Tema: Öğretici veya edebî bir eserde işlenen konu, düşünce, görüş.

Terim: Bir bilim, sanat, meslek dalıyla veya bir konu ile ilgili özel ve belirli bir kavramı karşılayan sözcük.

Tip: Hikâye, roman, tiyatro gibi uzun anlatıma dayalı edebî eserlerde kişi kadrosu içinde yer alan ve belli bir düşüncenin, topluluğun zihniyetini ve ideolojinin temsilciliğini yüklenen kişi.

Tinsel: Ruhi, manevi.

Tutarlılık: Anlatılanların birbirini tutması, birbiriyle çelişmemesi.

Tutku: Güçlü istek ve eğilimin yöneldiği amaç.

Tutum: Tutulan yol, davranış.

Tümevarım: Gözlenebilen özel olgulardan yola çıkarak genel yargılara ulaşmaktır.

Üslup (Biçem): Sanatçının görüş, duyuş, anlayış ve anlatıştaki özelliği veya bir türün, bir çağın kendine özgü anlatış biçimi, tarz, stil.

Varsayım: Bir an için var olduğunu veya olmadığını düşünme.

Virtüöz: Herhangi bir müzik aracını büyük ustalıkla çalabilen sanatçı.

Yadsımak: Yaptığını saklamak, inkâr etmek.

Yalınlık: Açık, süsten ve zorlamadan uzak, kolayca anlaşılabilen anlatım, sadelik.

Yansız: Tarafsız, birinden yana olmayan veya bir düşünceye, bir isteğe katılmayan, onu desteklemeyen, yan tutmayan.

Yapıt: Bir emek sonucunda ortaya konulan ürün, eser.

Yaratı: Eser, yapıt.

Yazım: Bir dilin belli kurallarla yazıya geçirilmesi, imla.

Yazın (Edebiyat): Olay, duygu, düşünce ve hayallerin dil aracılığı ile biçimlendirilmesi sanatı.

Yazınsal: Edebî.

Yeğlemek (Tercih etmek): Diğerlerinden daha üstün görüp bir şeye yönelmek, yeğ tutmak.

Yeti: Bir işi yapabilme gücü.

Yetkin: Gerekli seviyeye ulaşmış, olgun, mükemmel.

Yoğunluk (Derinlik): Bir metinde anlam içinde anlam olmasıdır.

Yüzeysellik: Derine inmeyen, gelişigüzel, ayrıntılı olmayan.

Zanaat: El ustalığı isteyen işler.

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi